

De diuisione circuli signorum

M

Itach idest circulus signorum: diuiditur in .xij. partes equales secundu diuisione circuli signorum: z hec .xij. partes dicuntur signa z referunt ad imagines que sunt sub eodem zodiaco circulo: que sunt Aries Taurus Gemini Cancer Leo Virgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aquarius Pisces. Et vnumquodq; istoru signorum diuiditur in .xxx. partes equales. que gradus vocantur. Et gradus diuiditur in .lx. minuta: z minuta in .lx. secunda: z secundum in .lx. tertia. Similiter que sequuntur quarta: scilicet z quinta ascendendo vsq; ad infinita. Et sex ex his signis sunt septentrionalia. i. ab initio

Nitach

128

Gradus

Minuta

z 3

Direta

z orio

arietis vsq; in finem virginis que sunt septentrionalia a linea equinoctiali: z sex meridiana. i. ab initio libre vsq; in fine pisciu. Et sex ex illis dicunt directe ascendenta. i. ab initio canceri vsq; in fine sagittarij. Et sex toruose ascendenta obediunt directe ascendeb: hoc est: duo signa q fuerint vni longitudinis a capite cancri obediunt sibi vt gemini cancro. Taurus leoni. Aries virgini. Et pisces libe aquarius scorpion. Et capricornus sagittario. Et duo signa q fuerint vnus longitudinis a capite arietis dicunt concordata in itinere vt aries z pisces. Taurus z aqrius. Gemini z capricorn. Cancer z sagittarius. Leo z scorpio. Virgo z libra. Et vocat medietas circuli q est ab initio leonis vsq; in fine capricornus medietas maxima: z est medietas solis qz sol in oi hac medietate hz pntu scitu hnt planete in suis terminis. Et alia medietas q est ab initio aqrii vsq; in fine canceri vocat minima: z est medietas lune: qz luna sifr hz in oi hac medietate pntu scisol in maxiaz vocat illa medietas q est ab initio arietis vsq; in fine virginis medietas calida: z alia q est ab initio libre vsq; in fine pisciu vocat medietas frigida. Et vocat illa qrtia pars circuli q est ab initio Arietis vsq; in fine geminoz quarta calida humidavernalis puerilis sanguinea. Et illa q est ab initio cancri vsq; in fine virginis dr qrtia calida sicca estiuatis iuuentilis colerica. Et illa q est ab initio libre vsq; in fine sagittarij dr quarta frigida sicca autumnalis melancholica: z sigr inuui diminutionis mediocris etatis. Et illa q est ab initio capricorni vsq; in finem pisciu dr quarta frigida humida defectiua senilis hyemalis flatuca. Oibus aut planetis que feruntur in his signis non q sint in eis: sed qz feruntur sub eis hoc est indirecto eozuz. Altior z propior circulo signorum z cursu tardior est Saturnus: deinde Iupiter. deinde Mars deinde Sol. deinde Venus. deinde Mercurius deinde Luna que est terre propior z cursu omnibus velocior. Significantur aut etiam per caput draconis z caudam cum planetis quedam significationes sicut exponemus in sequentibus.

De domibus planetarum.

Abent quoq; planete in his signis potestates: quasdam per naturam: quasdam per accidens. Que sunt p natura sunt hec domus. Exalta

est ferit glori...
dicitur iudicium...
dicitur scriptura...
vili serie com...

transualis
 tio. **T**erminus Triplicitas. **F**acies. **D**e illis autem que per accidens sunt loco
 conuenti tractabimus. **D**omus sunt hec **A**ries et **S**corp^o. domus **M**ar
 tis taurus et libra. domus **V**eneris: **G**emini et virgo. domus **M**ercurij. **A**cer.
 domus **L**une **L**eo. domus **S**olis. **S**agittarius et **P**isces. domus **J**ouis. **L**a
 pricornus **A**quarius. domus **S**aturni. **S**epimum autem signum a domo vni
 uscuiusq; planete dicitur eiusdem fore detrimentus. **E**t si duo signa fuerint do
 mus vnius planete: dicuntur concordantia in almanica: hoc est in circulo qui
 latus est in medio et in ligatura strictus: et habet significare circulum zodiacuz.
Signa autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis et domi
 ni eorum secundum dorothium sunt hec **S**aturnus dum intrat aquarius gau
 dere dicitur **J**upiter in **S**agittario. **M**ars in **S**corpione. **V**enus in **T**auro: et
Mercurius in **A**rgine.

V De exaltationibus planetarum:

H sunt exaltationes planetarum. **S**ol exalatur in ariete: hoc est in.
 xvij. gradu eius **L**una in. iij. gradu. **T**auri **S**aturnus in. xxi. libe. **J**u
 piter in. xv. gradu. **C**ancri. **M**ars in. xxvij. gradu. **C**apricorni. **V**enus
 in. xxvij. gradu. **D**iscium. **M**ercurius in. xv. **A**rginte. **C**aput draconis in. iij.
 gradu. **G**eminorum. **E**t cauda in. iij. gradu. **S**agittarij. **I**n septimo autem signo
 ab exaltatione vniuscuiusq; planete: in simili gradu erit eius descensio: verbi
 gratia: sicut sol exalatur in. xvij. gradu arietis. ita i. xix. gradu libe cadit: et sic
 de ceteris. **P**tolemeus autem ponit arietem totum exaltationem solis. **E**t tau
 rum totum exaltationem lune et cetera similiter.

*Arbitrariis dicitur in peris implentia effinito charisq; capite
 vngt cum domoq; in De triplicitatibus.
 phantas per terra sed a peris et omnes peris q; tano*

Triplicitates vero sic distinguim^o. **O**mnia entz tria lingua que in vna
 natura videntur concordari faciunt triplicitatem et eodem nomine
 vocantur. hoc est tripl: citas. **A**ries ergo **L**eo et **S**agittarius faciunt tri
 plicitatem primam: quia vnumquodq; istorum signoz est igneum masculinū.
 diurnum calidum. scilicet et siccum colericum. sapore amarum est quoq; et hec
 triplicitas oriētalī. **C**uius domini sunt in die sol et in nocte **J**upiter et eorum
 particeps in die ac nocte est **S**aturnus. **T**riplicitas secūda est ex **T**auro virgi
 ne et **C**apricorno: quia hec sunt signa feminina nocturna terra frigida. scilicet
 et sicca melanconica sapore acris meridiana. **C**uius quoq; triplicitatis domi
 ni sunt in die **V**enus et nocte **L**una quarum particeps in die ac nocte est **M**ars.
Tertia triplicitas est ex **G**eminis libra et **A**quario: quia hec signa sunt mascu
 lina diurna sanguinea scilicet calida humida aerea sapore dulcia occidētalī.
Cuius triplicitatis domini sunt in die **S**aturnus et in nocte **M**ercurius: eoruz
 quoq; particeps in die ac nocte est **J**upiter. **Q**uartam vero triplicitatem fa
 ciunt **C**ancer **S**corp^o et **P**isces: quia hec sunt femininam nocturna sepiērio
 nalia aquatica flatca frigida humida sapore salsa. **C**uius triplicitatis domini
 sunt in die **V**en^o et in nocte **M**ars: quoruz particeps in die ac nocte est **L**una.

*Tanta pna datur i terra i probatur terra iugura
 i tradatur aqua quarta*

Domus Exaltationis gaudiorum casus z Triplicitatū planetarum.

h d f s o c t r s

☿		☽	die		☉	19 di.			♁	21		☉	o.	z	11		H	a
♁		♀	no.		♃	3		♀				♀		1		1		a
H		♁	di.		♃	3			♃	31		♁	z					c
H		☽	o. n.		♁	15			♂	28		♀	z					d
♃		☉	o. n.									☉	z					a
♁		♀	n.		♁	15		♁	♀	27		♀		1				b
♁		♀	o.		♁	21			☉	19		♁	z					c
♁		♂	n.					♂		3		♀	z					d
♁		♁	o.		♃	3		♁	♃	31		☉	z					a
♁		♁	o.		♂	28			♁	15		♀		1				b
♁		♁	o.					♁				♁	z					c
X		♁	n.		♀	27			♁	15		♀	z					d

De signis mobilibus fixis z communibus.

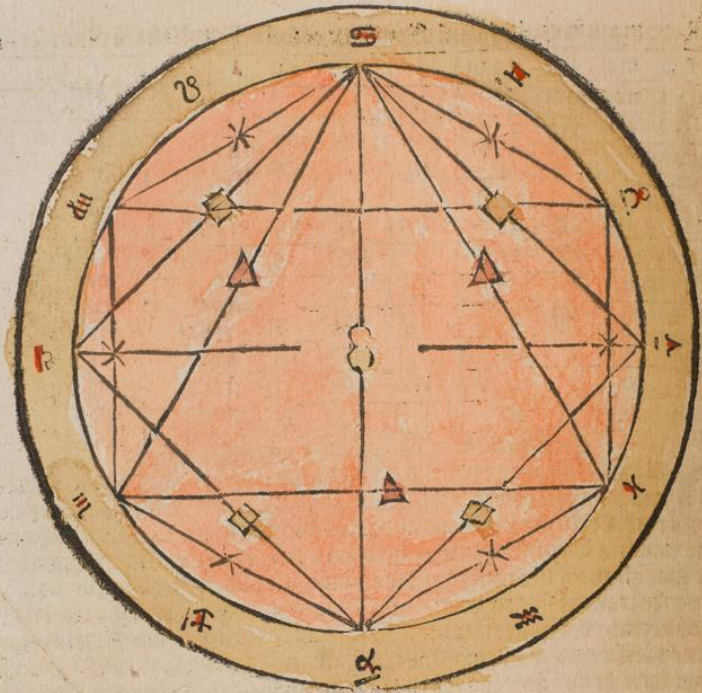
Quattuor quoque ex his signis dicuntur esse nobilia scilicet Aries Cancer Li-
bra z Capricornus. Et quattuor fixa. scilicet Taurus Leo Scorpius z aqua-
rius. Reliqua vero quattuor scilicet Gemini Virgo Sagittarius z pisces
sunt communia. Dicuntur autem mobilia fixa vel communia: quia quando Sol
ingreditur aliquid istorum mouetur. i. mutatur tempus vel figurat. i. in eodem
statu perseverat: aut fit commune. i. medietas illius unius temporis erit ut me-
dietas alterius: verbi gratia: quando sol ingreditur signum Arietis tempus
mutatur id est vertitur hyems in ver. Et quando intrat Taurum figurat idem
tempus vernale quādo vero sol ingreditur geminos fit tempus commune. i.
dimidium veris z dimidium estatis z sic de ceteris.

De aspectibus planetarum.

Dicuntur etiam signa se aspicere: hoc est omne signum aspicit tertium
ante se z tertium post se quod est vndecimum z hic aspectus dicitur sex-
tilis z est aspectus dilectionis z medie amicitie: z dicitur etiam sextil-
is eo quod tenet sextam partem circuli. i. 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fue-
rit in initio Arietis aspicit eum qui fuerit in gemini ante se z eum qui fuerit in
aquario post se qui est aspectus amicitie. Et aspicit quartum ante se z quartum
post se. i. decimum z hic aspectus vocatur tetragonus eo quod tenet quartam par-
tem celi. i. 90. gradus: z est aspectus discordie atque medie inimicitie z aspicit quo-
que quintum signum ante se z quintum post se quod est nonus: z hic aspectus di-
citur trigonus vel trigona radiatio eo quod tertiam partem celi. i. 120. gradus te-
neat: z est aspectus concordie z dilectionis perfecte. Aspicit autem septimum
per oppositionem: z est aspectus inimicitie perfecte. Et si in his signis ita se aspi-
cientibus fuerint planete dicuntur se aspicere hic est aspectus: z si duo plane-
te fuerint in vno signo dicuntur coniuncti. Cum vero fuerit planeta in aliquo
signo erunt radij illius in signis illis que aspiunt ipsum signum z in simili gra-
du atque minuto: verbi gratia: si fuerit mars in primo gradu arietis z in primo
minuto eiusdem gradus erunt radij eius in primo gradu signi libere z in primo
minuto eiusdem gradus: z sic intellige de ceteris aspectibus vt in hac figura
patet euidentissime.

h d f s o c t r s
mob.
fixa
II
mp
z
rovia

II Figura aspectuum.

III De terminis planetarum.

Sunt quoque planetarum in signis termini vel fines: quia in vnoquoque signo habet quinque planete terminos per diversos gradus dispositos: nam ab initio arietis vsque ad sextum gradum eiusdem arietis est terminus Iouis: et a sexto vsque ad. 12. terminus veneris: et a. 12. vsque ad. 20. terminus Mercurij. et a. 20. in. 25. terminus martis Saturni: et propter diuersitatem eorum graduum: et grauitatem eorum memorie descripsi mus eos in tabula vt leuius esset opus. Termini egyptiorum et dicuntur esse hermetis.

♈	♉	6	♀	6	♊	♋	5	♌	5
♍	♀	8	♎	6	♏	♐	5	♑	3
♒	♋	6	♌	6	♍	♎	7	♏	6
♓	♌	7	♀	6	♍	♎	7	♏	4
♈	♌	6	♀	5	♍	♎	6	♏	6
♉	♍	7	♀	10	♎	♏	7	♐	2
♊	♎	6	♏	8	♐	♑	7	♒	2
♋	♏	7	♀	4	♑	♒	5	♓	6
♌	♐	12	♀	5	♑	♒	5	♓	4
♍	♑	7	♒	7	♓	♈	4	♉	4
♎	♒	7	♀	6	♓	♈	5	♉	5
♏	♓	12	♒	4	♈	♉	9	♊	2

Si. pla. 3. p. 3. p. 3. pl. 3. pl. 3

4

¶ Abi preponuntur triplicitates terminis.

Quidam autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini tripliciter sunt fortiores in nutritione: et quia significant nutritionem: et quia nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cum preponuntur: et quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo quod domini terminorum sunt fortiores in directione.

¶ De faciebus signorum et cui planetarum attribuuntur.

Recies autem signorum sunt hec. unumquodque signum dividitur in tres partes equales: quolibet pars constat ex .10. gradibus et vocatur facies quarum initium est a primo gradu arietis. **P**rima ergo facies est a primo gradu arietis, usque in .10. et datur **M**arti. **S**ecunda usque ad .20. gradum. et datur **S**oli qui succedit ei in ordine circuloz. **T**ertia usque ad finem predicti signi. **S**oli qui succedit ei in ordine circuloz. **T**ertia usque ad finem predicti signi. **U**eneris: similiter prima facies **T**auri est **M**ercurij qui **V**eneri succedit et ita usque in finem signorum. **C**um igitur habueris gradum in aliquo signo et volueris scire ex cuius planetarum facie sit: sume ab initio arietis signa integra usque ad signum de quo volueris scire et triplica ea et quod super fuerit adde super hoc quod preterierit ex faciebus illius signi de quo faciem scire volueris cum eadem facie cuius dominum scire volueris et projice a planeta qui est dominus faciei signi arietis qui est **M**ars secundum successionem circuloz. **7.** et quod remanserit infra septem numeros a **M**arte per successiones planetarum: et quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi unde fuerit gradus usque in .10. eiusdem signi illius planete apud quem numerus erit finitus: et a .10. usque in .20. alterius planete qui illum succedit: et a .20. usque in finem alterius signi qui ei succedit: et in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. **V**ocantur etiam domini facierum istarum a quibusdam decani cuius sequitur tabula.

In	♈	♂	10	☉	10	♀	10
In	♉	♁	10	☾	10	♃	10
In	♊	♃	10	♂	10	☉	10
In	♋	♀	10	♁	10	☾	10
In	♌	♃	10	♃	10	♂	10
In	♍	☉	10	♀	10	♁	10
In	♎	☾	10	♃	10	♃	10
In	♏	♂	10	☉	10	♀	10
In	♐	♁	10	☾	10	♃	10
In	♑	♃	10	♂	10	☉	10
In	♒	♀	10	♁	10	☾	10
In	♓	♃	10	♃	10	♂	10

¶ De virtutibus planetarum.

¶ Quia iam annuente deo, tractauimus de potestatibus planetarum in signis que sunt domus exaltatio triplicitas terminus et facies. **N**unc igitur tractemus de virtutibus seu fortitudinibus eorum in signis. nam dominus domus habet .5. fortitudines: et dominus exaltatio .4. et dominus triplis .3. dominus termini duas: et dominus faciei unam. **I**ntellige ergo ex hoc numero

a iiij

ro fortitudines planetarū. qui enim magis abundant in numero magis abundant in fortitudine: et quidam preponunt terminuz triplicitati idest volunt ut dominus termini sit fortior domino triplicitatis: sed ita exposuimus superius in quo valet vnusquisq; Quidam etiam de hac re tale dederunt comparationem dicentes qd planeta cuz fuerit in domo sua est similis viro in domo atq; in dominatione sua: et cuz fuerit in ex- liatione sua est similis viro in regno suo et gloria: et cuz fuerit in termino suo est sicut vir inter parētes et cognatos suos atq; gentes: et cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: et inter auxiliatores atq; ministrōs suos et cum fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. **De sunt vnuerse potestates planetarum: essentielles in signis et sequuntur has figure signozum.**

De essentialis signozum et quid significant in semetipsis.

Quia in signis sunt quedaz signa que dicuntur rationalia. s. **Virgo** **Semini** **Libra** et **Aquarius** et prima medietas **Sagittarij** quia eozum imagines in circulo ad imagines hominuz figurantur hec quoq; dicuntur signa pulchras voces habentia hec quoq; vigent cū fuerint in oriente. Et quedam dicuntur alas habentia. s. **Semini** **Virgo** et **Pisces**. Et quedam quadrupedia: vt **Leo** et **Sagittarius**. Quedā eozum sunt domestica: vt **Aries** **Taurus** **Capricornus**: et hec vigent cum fuerint in meridie. **Virgo** autem et **Capricornus** et **Aquarius** vigent cum fuerint in **Septētriones**. Et ex signis quedaz sunt toruosa et vituosa. s. **Aries** **Taurus** **Cancer** **Scorpio** et **Capricornus**. Et quedam ex eis dicuntur plures proles habentia. **Cancer** **Scorpio** et **Pisces**. Et hec vigent cum fuerint in occidente. Et quedam ex eis sunt sterilia: vt **Semini** **Leo** et **Virgo**. Et quedam sunt paucos filios habentia: vt **Aries** **Taurus** **Libra** **Sagittarius** **Capricornus** et **Aquarius**. Et quedam dicuntur multum luxuriosa. s. **Aries** **Taurus** **Leo** et **Capricornus**. Et ex signis quedam dicuntur mediam vocem habentia que formantur ad imagines animalium balantum et mugientium et rugientium: vt **Aries** **Taurus** **Leo** et **Capricornus**: et vltima pars **Sagittarij**. Et quedam sunt voce carentia. s. illa que formantur ad imagines animalium voce carentium. scilicet **Cancer** **Scorpius** et **Pisces**.

De significationibus signozum.

A vnumquodq; signum habet propriam significationem in his que significant ex creatione membrorum et moribus omnium et regionuz et seminum et arborum et cetera. **Aries** habet ex corpore hominis caput et faciem et ex regionibus bebil: et ferim. idest babiloniam et perfidaz et arabiam et salastim et palestina. **Taurus** habet arbores que plantantur: et ex corpore hominis habet collum et guturis nodum: et ex regionibus ezetim et almechim et sandem et araterad. **Semini** est signum largum boni animi et habet ex corpore hominis humeros et brachiaz manus: et ex regionibus vrgeti et armeniam nuthrabigē et elenimset. idest egyptum et bariba. **Cancer** habet ex arboribus eas que fuerint equales longitudine: et ex corpore hominis pectus cor stomachum costas splenē et pulmonem et ex regionibus armeniam minorē et orientalem plangā buthabē et maifem et acin: et habet participationem in barach et arabicem. **Leo** habet arbores proceras. idest longas calidas et versutus: et multe angustie atq; tristitie: et ex corpore hominis stomachum cor

✓
8
II
9
N

dorsum latus z ex regionibus artitri vsq; in fines regionis habitabilis. **Virgo** m
 habet quicquid seminat ex seminib⁹ z est larga bonitatis: z habet ex corpore hois
 ventre z interiora. s. telam. i. dyafragma z intestina: z ex regionib⁹ argumeta. z
 assem idest quedam regio circa hierusalem z alfozas idest eufraten z inulam
 que hispania z festix vel aseum. **Libra** habet arbores proceras z est larga bo
 ni animi: z habet ex corpore hominis lumbos z inferiora ventrisymblicam
 z pecunem z verenda anchas z illa z nates: z ex regionibus terram romano
 rum vel grecoru z que succedunt eis affines vsq; ad **Africam**: habet etia a raffe
 vel azim vsq; in finem ethiopiae z barthan: habet z carmen z fegetem z thebis
 vel thebil z tabraffen barahz ambarath. **Scorpius** habet arbores longitudo
 ne equales largus boni animi z habet ex hominis corpore verenda testicu
 los vesicam anum z femora z ex regionibus helehiger z rura Arabuz z fines
 eius vsq; in allegem: z habet in alchach participationem. **Sagittarius** inge
 niosus z calidus habet ex corpore hominis femora: z ex regionibus ethiopi
 am z maharahen z achiut vel acenit vel achichit que est india. **Capricornus**
 bone vite iracundus cautus z calidus: multe tristitie habens ex corpore se ho
 minis genua z ex regionibus ethiopiae annaban alcon z acuit z mahamen
 vsq; ad duo maria etahant z achuit que est india. **Aquarius** habet ex corpore
 hominis crura vsq; ad inferiora cauillarum idest tallozu z ex regionibus aze
 nes idest nigredinem z althupha z partes eius z terram elhes z partem terre
 egypti z occidentalem plagam z terre achiut. **Pisces** calidus z cautus comix
 tus multi coloris habens ex corpore hominis pedes: z regionibus carabaraz
 z septentrionalem plagam terre iurgem z participationem in romanis vsq; ad
 effen habet infulam z egyptium z alexandriam z mare licium.

De significatione planetarum in signis secundum membra hominis.

A si quidem planete significauerint dolorem habent in vno quoq; si
 gno membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloribus plane
 tarum in signis: z primum incipiamus ab **Ariete** Saturnus in ariete Dolor
 habet pectus. **Jupiter** ventres. **Mars** caput. **Sol** femora. **Venus** pedes. **Mer**
 curius crura. **Luna** genua. **In tauro**. Saturnus ventres. **Jupiter** dorsus. **Mars**
 collu. **Sol** genua. **Venus** caput. **Mercurius** pedes. **Luna** crura. **In geminis**. Sa
 turnus ventrem. **Jupiter** verenda z que succedunt. **Mars** pectus z que succe
 dunt. **Sol** crura z cauillas idest talos. **Venus** colluz. **Mercurius** caput. **Luna**
 femora. **In cancro** Saturnus virilia z omnia eis succedentia. **Jupiter** femora
Mars pectus. **Sol** pedes. **Venus** brachia z humeros. **Mercurius** oculos z
 guttur. **Luna** caput. **In leone**. Saturnus verenda z eis succedentia. **Jupiter**
 femora z genua. **Mars** ventrem. **Sol** caput. **Venus** cor. **Mercurius** hume
 ros z guttur. **Luna** collum. **In virgine**. Saturnus pedes. **Jupiter** genua z
 eorum succedentia. **Mars** ventrem. **Sol** collum. **Venus** ventrem. **Mercuri**
 us cor. **Luna** humeros. **In libra** Saturnus genua z eorum succedentia. **Jupi**
 ter oculos z eorum succedentia. idest partes capitis. **Mars** verenda z eorum
 succedentia. **Sol** humeros. **Venus** caput. **Mercurius** ventrem. **Luna** cor. **In**
scorpione. Saturnus cauillas. idest talos z earam succedentia. **Jupiter** pe
 des. **Mars** caput brachia z femora. **Sol** cor. **Venus** verenda z eorum suc

*Dolor
plura
h*

cedentia. Mercurius dorsus. Luna ventrē. **C** In sagittario. Saturnus pedes. Jupiter crura z caput. Mars pedes z manus. Sol ventrem. Venus femora z brachia. Mercurius verenda z cor. Luna dorsum. **C** In capricorno. Saturnus caput z pedes. Jupiter genua z oculos. Mars crura z humeros. Sol dorsum. Venus femora z cor. Mercurius verenda z eorum succedentia. Luna femora. **C** In aquario. Saturnus caput z collum. Jupiter humeros pectus z pedes. Mars cauillas z cor. Sol verenda z eorum succedentia. Venus genua z eorum succedentia. Mercurius femora z cor. Luna verenda. **C** In pisces a Iurnus humeros z brachia z collus. Jupiter cor z caput. Mars cauillas z ventrem. Sol femora z eorum succedentia. Venus collum z dorsum. Mercurius crura z verenda. Luna femoralia.

De gradibus signorum masculinis z femininis.

Sunt quoq; in vnoquoq; signo gradus qui proprie dicuntur masculini atq; feminini: Nam ab initio Arietis vsq; in .8. gradum dicuntur esse masculini: z ab .8. in .9. feminini: z a .9. in .15. masculini: z a .15. vsq; in .22. feminini: z a .22. vsq; in finem arietis masculini quos decreuimus describere sicut descripsimus terminos: z hic modo depingimus tabulam vt leuius redatur opus deo auxiliante.

V	mas.	8	femi.	1	mas.	6	femi.	7	mas.	8				
♄	femi.	5	mas.	6	femi.	6	mas.	4	femi.	3	mas.	6		
♃	femi.	5	mas.	11	femi.	6	mas.	4	femi.	4				
♂	mas.	2	femi.	6	mas.	2	femi.	2	mas.	11	femi.	4	mas.	3
♆	mas.	5	femi.	3	mas.	7	femi.	8	mas.	7				
♁	femi.	8	mas.	4	femi.	8	mas.	10						
♅	mas.	5	femi.	10	mas.	5	femi.	7	mas.	3				
♂	mas.	4	femi.	10	mas.	3	femi.	8	mas.	5				
♁	mas.	2	femi.	3	mas.	7	femi.	12	mas.	6				
♄	mas.	11	femi.	8	mas.	11								
♃	mas.	5	femi.	10	mas.	6	femi.	4	mas.	2	femi.	3		
X	mas.	10	femi.	10	mas.	3	femi.	5	mas.	2				

De gradibus lucidis: tenebrosis z fumosis z vacuis.

Et in vnoquoq; istorum signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi: z gradus qui dicuntur tenebrosi: z gradus qui dicuntur fumosi: z gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis vsq; in tertiu gradum sunt tenebrosi: z a .iii. in .8. lucidi: z ab .8. in .16. tenebrosi: z a .16. in .20. lucidi: z a .20. vsq; ad .24. vacui: z a .24. vsq; in .29. lucidi: z a .29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

γ	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va	4	lu.	5	va	1
δ	te.	3	lu.	4	va	5	lu.	3	va	5	lu.	5	te.	12
ε	lu.	4	te.	3	lu.	5	va	4	lu.	6	te.	5	va	3
ζ	lu.	12	te.	2	va	4	fu.	2	lu.	8	va	2		
η	te.	10	fu.	10	va	5	lu.	5						
θ	te.	5	lu.	3	va	2	lu.	6	lu.	6	va	5	te.	3
ι	lu.	5	te.	5	lu.	3	te.	3	lu.	6	va	3		
κ	te.	3	lu.	5	va	6	lu.	6	fu.	2	va	5	te.	3
λ	lu.	9	te.	3	lu.	7	lu.	4	lu.	7				
μ	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va	3	te.	5
ν	lu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va	4	lu.	5		
ξ	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

¶ In signis sunt quedam gradus qui vocantur putei: cum fuerit planeta in aliquo eorum dicat esse in puteo: vt est sex gradus arietis & cetera. vt in hac tabula sequenti ostendetur.

γ	6	11	16	23	29			♌	1	7	20	30		
δ	5	12		24	35			♍	9	10	22	23	27	
ε	12	12	17	26	30			♎	7	12	15	24	27	30
ζ	12	17	23	26	30			♏	2	7	17	22	24	28
η	6	13	15	22	23	28		♐	1	12	17	22	24	29
θ	8	13	19	21	25			♑	14	19	24	27	32	

De gradibus azemena id est debilitatis corporis.

¶ In signis quidam gradus qui dicuntur gradus azemena. i. gradus debilitatis corporis. Est. n. azemena quedam debilitatio corporis temporalis: vt surditas: cecitas: membri amissio: & cetera talia que quidam vixerit homo super habet: nisi miraculose sanet. Cum ergo fuerit luna in his gradibus in nativitate alicuius pueri: accidet ei predicta azemena secundum significationem loci & aspectus seu loca planetarum. Significat quoque azemena per astra diversis modis. sic in libris nativitatum invenies. gradus autem azemene sunt hi qui describuntur in hac tabula.

In δ	6	7	8	9	10			In ♌	19	29			
								In ♍	1	7	8	18	19
In ε	9	10	11	12	13	14	15	In ♎	26	27	28	29	
In ζ	18	27	28					In ♏	18	19			

De gradibus augmentantibus fortunam.

¶ In hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in ista tabula descripti sunt.

γ	19							♌	3	5	21		
δ	3	15	27					♍	7	18	20		
ε	11							♎	13	20			
ζ	1	2	3	4	15			♏	12	13	14	20	
η	2	5	7	19				♐	7	16	17	20	
θ	3	14	20					♑	13	20			

margin notes on the left edge of the page.

margin note: 114. 3

margin note: 114. 3

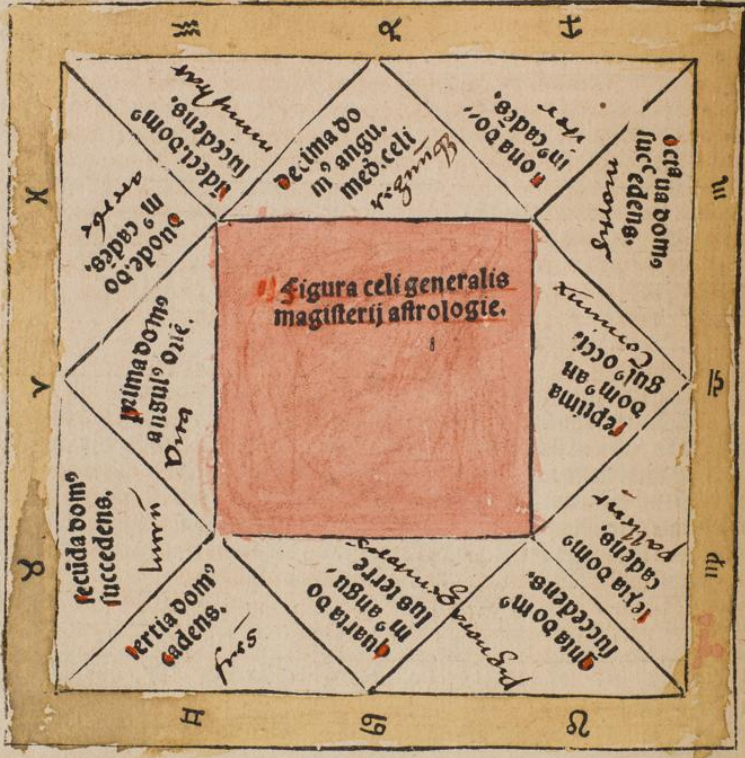
margin notes on the left edge of the page.

De gradibus competentibus.

Et duo gradus qui fuerint unius longitudinis a capite signorum mobilium dicitur copo-
 tetes. i. unius fortitudinis et potentes seu principes in viute. vi. 20. gra. capicor.
 vel ceteri cum. 10. gra. sagit. vel gemino. 2. 20. gra. arte. vel libere cum. 10. gradu piscium
 vel virginis.

De esse circuli accidentali.

Sed quod auxiliante deo iam primum est circuli signorum essentialis: nunc perferam
 accipiat. Illa circulus figurat in omni hora tali figura: quod dividit in quatuor partes
 quas dividit circulus hemispherii: et circulus meridiani. i. circulus medij celi: gra-
 dit mediu die: et unaqueque pars istarum partium dividit in tres partes equales secundum ascensionem

nes signi ascendentes atque hoc modo dividit circulus in 12. partes que vocantur domus no-
 minant quoque et cuspides et turres: cuius opus expositum est in libro Exhibi. i. libro
 cursus siderum. **D**um quoque divisionis est horoscopus: hoc est ascendens cuius initium
 est super circulum hemispherii orientalis deinde 2^a domus sequitur et 3^a: ceteraeque domus us-
 que ad 12^{am}. Quarta autem pars que est ab ascendente usque ad medium celi: que est domus 12^a 11^a
 et 10^a dicitur quarta pars orientalis masculina: et adveniens significat initium vite: et vo-
 catur puerilis sanguinea vernalis. Et pars alia que est a medio celi usque ad gra-

7

dum occidentalis signi idest septime qui est super circulus hemisperij occiden-
talis que est dom^o nona octaua: z septima: z est merediana feminina recedens
significat mediã etatē: z vocatur profecto iuuentutis estiuales colerica. **T**er-
tia quoq; pars que est ab occidente vsq; a dgradum quarte domus que est sup
circulū meridiei sub terra que est domus sexta 5^a z 4^a. est occidentalis mascu-
lina aduentens significat finē vite: z vocatur autumnalis melācolica z est seni-
lis z est mediocris etatis. **Q**uarta pars que est a quarta domo vsq; ad ascen-
dens que domus est tertia secunda atq; ascendens est septentrionalis femini-
na recedens significat quod accidit homini post mortē eius z ad quid deuent-
et corpus eius vel eius dispositio de dimissa substātia: aut quid dicetur de eo. s.
virum laudetur vel vituperetur: z vocat hec pars senilis flegmatica defectiua
hyemalis. **E**t ille due partes que sunt a medio celi vsq; ad ascēdens: z ab ascen-
dente vsq; ad quartā domū: ista medietas vocat medietas ascendens: z relique
partes que sunt a quarta domo vsq; ad septimā: z inde ad mediū celi vocatur
medietas descendens. **E**t quicquid fuerit super terrā ex circulo idest illa pars
circuli superior dicitur dextra: z que sub terra idest illa pars inferior dicitur si-
nistra. **E**t ascendens z quarta z septima z decima dicuntur a lamed id est quas
nos angulos vocamus z pulchrius sonet. **E**t secūda domus octaua z quinta
z vndecima succedentes angulis vocantur. Tertia autē z. vi. viiij. ac. xij. cadentes
ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel eius succedentibus
fuerit dicitur proficere: z si fuerit in cadentibus ab angulis dicitur deficere: z vna
queq; istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

De domibus z significatio nibus earum.

Prima dom^o cuius initū orit in circulo hemisperij orientalis vocat
athale. i. ascēdens. hec sūt corpora z vitā z initia operū in interrogatio-
nibus z orōne z locutione z rumorib^o: z queq; cogitat interrogās in
suo suo: z sūt initia vite. **E**t dixit alendezgod in natiuitate: qd dñs triplicitatis
ascendentis prius sūt vitā z naturā nati seu interrogatis z eius delectationē
atq; voluntates: z quid diligit: z quid odio habeat: z quid boni seu mali ei ad-
ueniat in initio vite eius: z dñs triplicitatis secundus sūt vitā z corpus z vir-
tutem seu fortunam z medietatē vite: z dñs triplicitatis tertius significat id
quod socij eius significauerunt: z significat finem vite in morte.

Secunda domus est domus substantia ac victus z ministroz z auxi-
liatorum: z significat finem annozum vite idest finem iuuentutis. **E**t
dixit alendezgod de dominis triplicitatis domus substāte: de primo
scilicet secundo ac de tertio vide quis eorum sit fortior esse z loco hunc facies
merito auctorem substantie z significatoz acquisitionis: qd si fuerit in medio
celi inueniet hanc a rege: z si fuerit in domo fidei alias fiduce est melius. **S**i
militer dominus triplicitatis. primus dat substantiam in initio vite: z secundus
in medio vite: z tertius in fine eius.

Tertia domus est fratrum z sorozum z propinqozū ac dilectorū z fidei
atq; religionis mandatorū ac legatorū mutationū atq; utrumq; mi-
norū: z significat esse vite ante mortem. dixit alendezgod dominus
triplicitatis domus fratrum. primus signat fratres maiores: et secundus me-
dios. tertius minores: eritq; eozū dignitas z eozum esse secundū loca eozum

Quarta domus est patrum hereditatis finis rerū z thesauroꝝ z ofum absconditorū atq; occultoꝝ: z signat de esse vite hominum finē. dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus patrum. primus significat partes. secundus ciuitates z terras. tertius fines rerum z carceres.

Quinta domus filioꝝ z dilectionum legatorum atq; donationum: z significat quod futurum sit post mortem ex laude scilicet z vituperio. dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus filioꝝ. primus significat filios z vitam. secundus dilectionem. tertius vero legatos.

Sexta domus est infirmitatum z seruoꝝ: z significat finem vite: z quicquid futurum sit ante senectutē. dixit alendezgod dominus triplicitatis domus infirmitatum. primus significat infirmitates z valudines ab infirmitatibus z a malis z deteriorationes. secundus significat vernaculos z seruos. tertius significat quid eueniet ex eis z eorum vilitatē atq; opera. z significat est bestiarum ac pecoꝝ: z omnium quadrupedum: z fortitudinis eorum multitu finis quoq; eoz ac paucitatis more eorum in manu eius vel egressione eorum ab ea. scilicet manu: carceris quoq; atq; retentionis.

Septima domus est mulierum: nuptiarum: cōtentionū quoq; atq; participationum z oppositorum: z significat medietatem finis vite erga senectutē. Dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus. vij. primus significat mulieres. secundus cōtentiones. tertius cōmixtiones z participationes.

Octaua domus est mortis: significat timorem z mortē atq; almauerth id est substantias vel hereditates mortuorum quas debent heredes post mortem ipsorum possidere z significat annozū vite finē post senectutē. dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus mortis primus significat mortem secundus precepta seu res antiquas. tertius almauerth id est que hereduanda sunt ex mortuis.

Nona domus est peregrinationum itinerum fidei atq; religionis sapientie philosophie z librorum epistolarum quoq; ac legatorum narrationū seu rumorū atq; somniorum: z inuitū dimidie vite significat. dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus peregrinationis. primus significat peregrinationem z omne quod accidit ei. secundus significat fidē atq; religionem z valudines harū atq; modū eaz. tertius significat est sapientie somniorū z stellarū z augurioꝝ z veritatis exercitiū in eis atq; mendaciū.

Ocima domus est regina z operum z sublimationis: vel exaltationis regni quoq; atq; memorie z vocis. scilicet imperij z magistratoꝝ atq; matrum: z significat dimidium annozū vite. Dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus regie. primus significat opus z exaltationem. scilicet sedis sublimationem z altissimā mansionē. secundus igitur vocē imperij z audaciam in eodem. tertius significat stabilitatem eius atq; durabilitatem.

Quoddecima domus est fiducia z laudis atq; fortune: amicoꝝ quoq; z ministroꝝ ac auxiliatoꝝ: z significat finem annozū medietatis vite. Dixit alendezgod q̄ dominus triplicitatis domus fiducia. primus significat fiduciam secundus amicos. tertius vilitatē seu profectus eoz.

Quoddecima domus est inimicoꝝ z laboris atq; tristitie inuidie z furrationis caliditatis ingenioꝝ atq; bestiarū: z significat finē vite z

quod contingit matribus in cōceptiōe suā ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicorū primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias z pecora. **H**ec sunt que significant. xij. domus.

¶ De coloribus duodecim domorum.

Significant etiam xij. domus colores: z hi sunt: nam domus ascēdens vel prima z. xij. sunt albe. ij. z. xij. virides. iij. z. xj. crocee. iij. z. x. rubee v. z. viij. mellite. i. habent mellis colorem. vi. vero. z. viij. nigre sunt.

¶ De gaudijs planetarum in domibus.

A vnusquisq; planeta habet in vnaqueq; istarum domorum quādam potestatem ex potestatibus scilicet accidentalibus que dicuntur gaudium: quia mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. iij. Neptunus quoq; in. v. z. mars in. vi. Sol in ix. Jupiter in. xj. Saturnus in. xij.

¶ De fortitudine angulorum.

A dicitur in significatiōe domorum qd anguli significant fortitudinem z perfectiones. Cadentes vero ab angulis debilitatez z deirimez. nisi qd. viij. z. iij. significant rem apertam z detectam cū fama. xij. z. vi. significant occultationem z retentionem z vilitatem rerū. Anguli autem z domini angulorum significant magnitudinem honorum precij atq; fortune: fortitudinem z exercitationē z elongationez a casuz: presentia eorum in cadētibus est contraria fortune. idest dedecus z casus. De succedentibus vero angulorum. domus que succedit decem. idest vndecima significat fortitudinem z fortunam mediam amicoruz. z ex ea parte in qua erat fiducia. z illa que sequit quartaz. idest. v. significat fortunam mediā per donationes z venerationes z causa filioruz cū veneratione leticia z gaudio. que autez succedit ascēdēti que est secunda significat similiter fortunam mediā ex causa substantie z ministrorum que vero succedit septime. idest octaua significat similiter fortunam mediā ex almauerib. idest ex substantia que hereditat a mortuis z rebus occultis.

¶ De significatiōibus domorum angulorum.

H quoq; sunt significatiōes domorum anguloruz duz fuerint pntes in angulis. Benignita dñi ascendēis in ascendēte significat eius fortunam per semetipsum: z per eius acquisitionē: z significat pntia ei. i. x. per regē z magisteria altioraz: z cū fuerit. i. vij. p cōuentiōes z factores atq; vxores per pntiaz quoq; eius in q̄rta significat fortunā p hereditates z cās patrū z per productiōes aquarū z populatiōes vel plantatiōes. i. edificatiōes z ex rebus antiquis z radicalib. **C** significat quoq; dominū decime per pntiā suāz in eadē decima fortunam vel per regem vel per regnuz maugnū z magisteria altioraz: z signi per pntiā suā in septima regnū per victoriā cōtentionū z ex caus vxorū: z p pntiā eius i q̄rta signi regnū per amicitia nobilitū z regis eius p causas tribunorū z per dispensatores regū z cultus terrarū z edificatiōes ciuitatum z per diuisiones fluminuz z custodias ciuitatū z ex rebus antiquis: z per pntiā suā in ascēdente significat regnū p ingenia z per ppinquitatē regis reb vulgi. **C** pntia aut dñi septime in septima significat fortunā per negociationes z p cōuentiōes: z p nutritiones quoq; z mulieres: z per factores: z significat pntia eius in quarta p cōuentiōes mulierū: z p negociatiōes: z p cās patrū z hereditatū z cultus terre z pntia sua in ascendēte per cōnētōes z negociatio

nes per causas medicine atq; astronomie: et per opera spiritualia atq; ingenie z confimilia: et significat per presentiam suam in .x. fortunam per conuentiones z negociationes z per vxores z per causas regis. **P**resentia vero domini quarte in quarta significat fortunā ex cultu terre: et fructu per causas patrum atq; res antiquas: z per presentiam eius in ascendēte significat fortunaz ex cultu terre z fructu per ingenium z consilij profunditatem: z presentia sua in .x. significat profectum ex cultu terre z fructu per causas regis z magistrorum. **E**t presentia sua in septima significat fortunam ex cultu terre z fructu per causas vxorum z satorum: z per negociationes. **D**ec significant domini angulorum per presentiam suam in angulis suis. **S**imiliter ergo facies de presentia dominorum ceterarum domorum: z ideo introduximus tantum dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

De Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

Qum volueris scire planetam dominatorem rei aspicias quis planetarum sit pluris auctoritatis in domo rei: z planetam qui significat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetarum vide ergo quod planetarum sit fortior in domo rei: z in parte eius ex fortitudinibus quas predictimus idest ex numero quem predictimus dum de fortitudine planetarum z potestate tractauimus z qui fortior omnibus fuerit in loco rei: ipse erit dominator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia z volueris scire quod sit dominator eius z fuerit secunda domus que significat substantiam scilicet quintus gradus signi arietis: quia domus est martis: habet in hoc loco mars quinque fortitudines: exaltatio quoque est solis. z habet in eo quattuor fortitudines. est etiā ipse solis triplicitas: z hinc in eo tres fortitudines. hinc ergo sol ibi sepius fortitudines. z est terminus Iouis. z hinc ibi duas fortitudines: z est etiā facies martis: z hinc ibi vnā fortitudinē ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinque ex domo z vnā ex facie: z sol septem: z talis planeta vocatur almubia. idest vincens. **S**ol ergo accipit ibi principatum: quia habet ibi septem fortitudines z ipse dominatur ibi in domo substantie. **S**imiliter accipies in loco partis substantie z partis fortune z particeps illorum facies Iouem qui est significator substantie numeraliter z commiscebis partium z planetarum testimonia: z facies hoc idem de omnibus domibus z scies dominatorem earum.

De potestatibus accidentalibus planetarum.

Que potestatibus quoque planetarum accidentalibus est alphas idest similitudo: z hoc est cum fuerit planeta diurnus in die super terrā z in nocte sub terra z planeta nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z si hoc fuerit masculinus planeta in signo masculino: z planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua similitudine. idest in suo alphas. **E**t erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius profectus. idest acquisitio atq; fortune.

2

Differentia secunda in naturis planetarum septem z quid sit illis proprium z quid significant de esse rerum.

E

derosa z fetidi est odoris: z multe comestitionis z vere dilectionis: z significat profunditatem consilij: z multitudinem silentij: z ex magisterijs res antiquas z preciosas: z significat cultus agrorum z populationem terrarum z fluminū si fuerit fortunatus: z res viles z laboriosas si fuerit malus: vt cōfricationes in balneis: z fullones z nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciōsus z patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis z merens male suspicionis multum suspicians z mouens homines in suffrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas z durabiles z hereditates z terre cultus: z si fuerit malus significat aquas sordidas z mali saporis veteres atq; cōuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos slegmaticos z melancolicos z viscosos z congelatos acutos: vt lepra z morpheam podagra z caneros z cetera huiusmodi: z significat peregrinationes longinquas canceres z vincula laborem quoq; actarditatem z afflictiones z almaveritū idest substantias mortuorum: patres etiam z auos z fratres maiores eunuchos seruos z viles homines: z significat ex operibus opera coriozum si fuerit solus significator absq; complexione alicuius planetarū. q̄ si complectitur ei Iupiter significat opus pergameni in quo scribuntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars significat soleas solarium z preparationes earū. Et si complectitur sibi sol significat opus consutorum coriozum. Et si complectitur ei venus significat opus coriozum ex quibus fiunt timpana z alia instrumenta quibus vtimur in ludis. Et si complectitur ei mercurius significat opus coriozum in quibus scribuntur testamenta z numeri stipendiorum. Et si complectitur ei luna significat preparationem coriozum ferarum z montanorum animalium huiusmodi similia: z significat de sectis eam que vnitates confitetur si fuerit fortunatus: z si fuerit malus significat credentiam vnitatis cum multa tamen hesitatione idest dubitatione. Et dixit messehalā idest quem voluit deus exaltari. qui fuit vnus astrologus in scientia perspicuus iudicij: quare sic dictus est q̄ significat fidem iudiciā. ideo qz est ex antiquioribus: z omnes cōsentent earz ipsa nullā aliaz: sicut Saturnus cui oēs iunguntur z ipse nulli: significat quoz

b

indumenta nigra. Et dixerunt quidam alij q̄ Saturnus figit interiora auris z splenem: ac stomachum: z habet ex coloribus nigredinem: z de saporibus fit / pitcos z acetosus. Et ex diebus sabbati: z ex noctibus eam que precedit quartam feriam. Et quantitas orbis eius est nouem graduū. Et anni fridarie eius sunt. xi. maximi vero. 465. z maiores. 57. z medij. 43. z dimidium: minores. 30. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra septentrionis. Et dixit mellehala q̄ significat de figuris hominū homine inter nigrum z croceū: qui cum ambu lauerit mergit oculos suos in terrā ponderosus incessu adiungens pedes. z macer recuruus habens paruos oculos: z sicca z cutem venosoratu habens barbā in maxillis labia spissa callidus ingeniosus seductor interfectoz. Et dixit Porothius hic significat hominē corpore valde pilosum iunctis superciliis: z h̄z ex regionibus Ascine z indiam z oēm terram nigrorū. Et ex partibus h̄is parte fortitudinis z stabilitatis. figit terras vel res terrarū z hereditatuz: z eos qui presunt operibus z audaciā z laborē ingenia z cās mortis: z h̄z ex partibus mundi alchid z alchid z eorū cōfinia z terras nigrorū z montes eorū.

Iupiter fortuna masculinus diurnus: z est significatoz substantie z operatur calozes z humiditatē temperataz aerē sanguineā z de etatibus significat iuuentutem vsq; ad perfectiones etatis: z ex magisterijs que pertinent ad legem: vt iusta iudicia iudicare: z paces inter homines mittere z in bonis studere z substantie significat abundantiam: z ex negocijs illa que sunt absq; seductione z figit animaz z vitam letitiā z veritatē z religionē z patientiam z omne preceptum pulchrum z preciosuz z abundantia veneris: z ex infirmitatibus que sunt ex sanguine per augmentuz quantitas que non fuerit superflua extra naturaz: nec ex sanguine vito z conuertibili: z est planeta sapientie z intellectus z vsus. Cui si complectitur saturnus significat nigromantiam z incantationes z exorcismos z c. Et si complectitur ei Mars significat scientiam medicine. Et si complectitur ei sol significat scientiam sectarum z prudentiam in contentionibus z disputationibus. Et si complectitur ei venus significat compositionem sonorum z aliarum scientiarum delectabilem. Et si complectitur ei Mercurius significat scientiam arithmetice z scribendi: astronomiam quoq; z philosophiam z geometriam. Et si complectitur ei luna significat scientiam dispositionis aquarum z mensure earum necnon terrarum: z ex qualitate animi significat largitatem z verecundiam atq; iusticiam z ex sectis pluralitatem atq; simulationem. Quidam autem dixerunt q̄ significat epar z stomachum z aures sinistras z brachia atq; ventrem: inferiora quoq; peccatis z intestina z ex coloribus colozem cineritum z viridem z horum similes: z ex saporibus habet dulcem: z quantitas orbis eius est graduū. 9. z ex diebus habet diem Jouis: z ex noctibus noctem diei lune: z anni fridarie eius idest dominationis eius sunt. 12. z anni maximi sunt. 428. maiores. 79. medij. 45. z dimidium minores vero. 12. z fortitudo eius ex plagis circuli est in occidente. Et dixit mellehala q̄ ex hominibus significat hominem album habentem ruborem in facie: habentem oculos non proxius nigros: nares non equales z breues caluum: in aliquo dentium habentem nigredinem: pulchre stature boni animi bonis moribus: pulchri corporis. Et dixit dorothius q̄ significat hominem habentem magnos oculos: z pupillam latam barbā crispam z habet ex regionibus alchirath z babiloniam z asen z per sidem:

et aliorum et archadiam et ex partibus habens partem habitudinis perfectus et significat fidem et appetitum in bonis: et ex operibus salubritatem securitatem et participationem.

Mars masculinus nocturnus malus operatur calorem et siccitatem et est significator fratrum et peregrinationum: et habet ex etatibus iuvenitatem usque in finem iuventutis: et natura eius colerica amari saporis: et ex magisterijs omne magisterium igneum et quod fit per ferrum et ignem: sicut est percussio gladiozorum cum martellis. Et quicquid ei complectitur Saturnus significat percussione ferri. Si Jupiter significat percussione eris. Si sol significat percussione numorum aureorum. Si Venus significat magisterium ornamentorum. Si Mercurius percussione acuum. Si Luna significat percussione lancearum et librozorum, significat etiam cum solus suscipit significationem opus medicine. Si Luna significat eradicationem dentium et purgationem aurium: et vulnerationem et apertionem et horum similia. Et si complectitur ei Saturnus significat opus medicine et vulnereum. Et si Iupiter significat opus naturae. Et si sol significat curam oculozum. Si Venus significat opus ornamentum: ut tenetur a crimine et barbaris et abscisione vngularum: et si Mercurius significat abscisionem venarum. Si Luna significat eradicationem dentium et purgationem aurium. Et per se significat iniurias miserorum et effusionem sanguinis et oppressiones per vim et abscisiones viarum et tracondias et ducatum exercitus et festinationem et inuentionem et peregrinationem extra patriam: et fedtatem coitus: et casus puerozum id est abortiuorum: et fratres medios atque sorores scientiam ac discretionem cure bestiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas et sanguineas et pustulas sanguineas alabastra que est rubedo corporis cum asperitate et fedtate et commestione carnum cum putredine: et dimidij capitis dolorem: et ignem facrum et pauorem et cogitationes horribiles que inquietant homines et commouent et impediunt atque inanes reddunt: et quicquid fuerit eius inflammatio ne caloris. Et ex qualitate animi commotionem scilicet animi et conturbationem. Si aspexerit eum Saturnus significat odium et maximam inuidiam: et ex sectis eam in qua bellum fuerit et vnitatem et celeritatem mutationis a fide: et multitudinem hesitationis et mutationem de testamento in testamentum: erunt tamen hec omnia sub vnitatem. Dixerunt quidam quod habet ex membris felrenes et veneas et decursum spermatis et dorsum: et habet ex coloribus rubedinem: et ex saporibus amarum: et quantitas orbis eius est .8. gradus. et ex diebus habet diem martis: et ex noctibus noctem sabbati: et anni fridante eius sunt septem: et anni eius maximi sunt .264. maiores sunt .66. medij autem .40. et dimidij: et minores .15. et fortitudo eius in plagis circuli in meridie. Et dixit mescola quod significat de imaginibus hominum hominem habentem capillos rufos et faciem rotundam leuiter homines de honestatem habentem oculos croceos horribilis aspectus audaces acutum habentem in pede signum vel maculam. Et dixit Dozotius quod significat habentem acutum aspectum: et ex partibus partem audacie et significat perseverantiam calliditatem et superbiam et leuitatem et mobilitatem et audaciam et negotiationem acuitatem et festinationem in omnibus rebus: et habet ex partibus mundi Asce et terras romanorum usque in occidentem: et terras iuscorum.

Sol per aspectum fortunatus est: et malus per conjunctionem in vno signo et est masculus diurnus operatur caliditatem et siccitatem: et est significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maximum et animam vitalem et lumen et splendorem et intellectum et pulchritudinem et mundiciam atque fidem. Et ex etate finem iuuentutis. Et participatur vniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisterijs regimen et principatum: et significat iaculationem iaculorum et venationem purgationem cum omni specie purgandi qua corpora interius et exterius purgantur. Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas et siccas in corporibus apparentes. Et ex substantia aurum plurimum et vniuersas species substantie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudentiam et que sequuntur honestatem. scilicet largitatem et gloriam: et prolixitatem metis. Et ex sectis culturam bonam et eius similia. Et significat impertum vocis et fortitudinem celeritatis. Si completis ei saturnus significat villicationem et huiusmodi principatum. Si iupiter significat in fide principatum et religionem et etiam iudicem inter homines iudicantem opera oppressorum vel iniuriarum etc. Si mars signat ducatum exercitus et inuestigationem bellicorum. Si venus signat regnum per mulieres et per obsequium potentum. Si mercurius signat consultores regum et opus librorum et hereditatum et maiorum operum. Si luna signat opus legatorum et detectionem consiliorum et huiusmodi similia. Et dixerunt quidam quod sol signat imaginem vultus hominis: et proprie ex viris oculus dextrum: et ex mulieribus oculus sinistrum: et dixerunt quidam quod habet cor et medullam et femora. Et ex infirmitatibus comestione carni in ore: et detrimentum oris proprie et descensionem aque in oculum: potestas eius in capite. Et dixerunt indici quod cuius fuerit ascendente erit comburens et habebit signum in facie. Et habet ex coloribus quicquid videtur peregrino colore: et ex saporibus acres. Et quantitas orbis eius est. 15 graduum. Et ex diebus diem habet dominicam: et ex noctibus noctes 30 uis anni frigidarie eius sunt decem. Et anni eius maiores sunt. 120. maximi sunt. in. 1460. medij. 39. et dimidius vel secundum quosdam. 69. et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriente. Et dixit mesceala quod signa de figuris hominum eum que habent colorem inter croceum et nigrum. id est fuscum tectum cum rubore breui stature scriptum caluum pulchri corporis: et habet ex saporibus acutum. Et dixit Dorotheus quod figura solis et lune est figura planetarum que fuerint cum eis: et eius que dignior fuerit in loco eorum. Si ergo velis scire figuram solis scito quod sit crocea habens partem ruboris capilloz oculi eius aliquantulum croci. Et ex partibus habens partem futurorum. id est parte diuinationis et est significator naturarum et spiritus sapientie eleuationis et perfectionis fidei quoque scientiarum et laudum. Et ex partibus mundi habet zamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

Quenus fortuna feminina nocturna et est significatrix mulierum et vxorum ac matrum si fuerit natiuitas diurna et operatur frigus et humiditatem temperatam: et ex etate habebit iuuentutem vel adolescentiam: et ex magisterijs instrumenta ludorum ornamenta quoque et figuras pulchras et ludos alearum et schachorum et saltationes et ocia et fornicationes ac fornicatores et filios fornicationis et multitudinem coitus: et vniuersa genera luxurie et compositiones coronarum et vultus earum: et pulchritudinem

ac mundiciam vestimenta etiã z ornamenta. Aurum z argentum z dilectione ludos rifus z gaudiuz z vnguentis diuersisq; speciebus vii potationes z ebrietates: seq; credit omnibus: largitatem quoq; significat: z dilectione diligentia amorem iustitiaz z domos orationis retinet quoq; fidem: z significat magistrum omnium signozũ veluti mũicaz zc. q; si complectitur ei Saturnus significat sonum cantationũ quibus desentur aliquando mortui: vel quas cantant edificatores quando odificant edificia. Et si complectitur ei Iupiter significat sonum lectionum vel cantationum quibus viuntur domini seclarum in altari bus z locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus viuntur seculares z cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel preliozum: vel in quo fit mentio carceris vel laboris z horum similia: vt cantus in quo fit mentio captiouis z alligatiouis z percussiois flagelloz. Si Sol signat sonuz ligni quo cantatur coza, regibus z nobilibus. Si Mercurius sonum qui exercetur in cõpõsitione versuuz. Et si luna significat cantus nautaruz in nauibus. z ex infirmitatibus morbos habet frigidos z humidos qui accidunt proprie z multotiens in membris genitalibus. Et ex substantia que acquiritur propter pulchritudinem: vt sunt ornamenta mulierum: z vestimenta earum margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitate z amicitiam z cõmestionem z his similia: z cupiditates pottonis z cõmestionis ac coitus. Et ex sectis culturã idolozum: z eos in quibus maxime exercentur cõmestiones atq; potationes. Et dixerunt quidam q; significat anchas z spinam dorzi z sperma. Et ali; dixerunt q; habet significare pinguedinem z carnes z renes z vultũ matricem ventrẽ pectinem z vmbilicuz. Et habet ex coloribus albedines: z ex saporibus vnciuosum. Et quantitas orbis eius. 7. graduuz. Et habet ex diebus diem Veneris: z ex noctibus noctes martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores. 82. maximi. 151. z medij. 45. minores vero. 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Adescaala q; signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinez pulchri corporis z capillozum: faciem habentem rotundam: z paruam habentem maxillam pulchros oculos: z eius nigredo oculozum est plusq; oportet. Et dixit Porothius signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos z multos capillos z plus album confectum rubore crasum ostendentem benevolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij z significat amicitia z luduz z dilectionem z patientiam z coniunctiones masculozum. Et habet ex partibus mundi albiget z aliemẽ z terras arabum.

Mercurius commixtus masculinus diurnus inclinatur per naturam suam ad eum qui complectitur ex planetis z ex signis: z est significator fratrum minorum: z significat seruos z dilectionem concubinarum signat etiam deitatem z oracula prophetarum z crudelitatem z opus z honorem vel orationem. Qui si in natura sua fuerit z nullus planeta ei complectitur significat res terreas z rerum augmentationem crescendo: z ex etate iuuentutem: z profectum in ea: z ex operibus opera que generant cognitionem predicationem z rhetoricam z negociationes z extimationem z geometriam: z dispositionem rei z philosophiam z auguria z proverbia z scripturam: z versificandi scientiaz z opus numeri maxime. Qui si complectitur Sa-

urnus significat ex opere numeri opus mensure terrarum z hereditatum z nu-
merum edinciozum atq; telarum. **Si** Jupiter signat numerum psallēdi z nu-
merum librorum diuinorum. **Si** Mars significat numerum qui fit in donati-
uis exercituum z pugnantium z numerum percussionuz flagellozum atq; cla-
uarum. **Si** Sol signat p̄esse numero regum z substantie domorum. **Si** Ve-
nus signat numerum chordarum lignorum seu cythararum numerum sono-
rum atq; fistularum. **Si** Luna signat numerum ferulorum que sunt ad come-
stiones itinerantium extra domum. **Et** signat de infirmitatibus infirmitates
spirituales anime. i. cogitationes horribiles: z inquietudinem mentis atq; du-
bitationes z cetera similia. Significat etiam animi qualitates zc. similia sm cō-
plexionem suam z coniunctionem: cum fuerit fortunatus erunt bonitates sm
genus fortune que facit eum fortunatus: z sin locum in quo fuerint fortunatus
mercurius: z cum fuerit malus erunt iniquitates sm malum quod eum facit
malum: z sin locus in quo factus est malus. **Et** significat ex sectis culturam vni-
tatis z horum similia: z hoc secreto cum hypocritha z simulatione. **Et** dixerunt
quidam q̄ significat femora vmbilicum z pectinem z crura neruos atq; venas
z ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; variatum: z ales veni-
um qui est color floris lilij agrestis: z ex saporibus acetosum. **Et** quantitas or-
bis eius est. 7. graduum: z habet ex diebus diē mercurij: z ex noctibus noctes
diei domnice. **Ann**i frigidarie eius sunt 13. z añi eius maiores. 76. maximi. 460
medij. 48. minores vero. 20. fortitudo eius in plagis circuli est in septentriē.
Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad statio-
nem secundam significat pueritiam: z a statione secunda vsq; ad coniunctiōē
solis iuuentutem: z a coniunctiōe solis vsq; ad stationem primam mediam
etatem: z a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat se-
nectutem z contrarietatem: z in coniunctiōe sua per directionem vsq; ad
stationem primā significat dilectionem z amicitiam z amoris imitationem: z
ex statione sua secunda ad coniunctiōem iens significat inquisitionem di-
lectionis z concordiam: z a statione sua prima iens iterum ad retrogradatio-
nem significat inquisitionem contrarietatis z dissimulationis tarditatem z ve-
recundiam paruum z occupationem z stuporem in rebus: z in medio retro-
gradationis significat celeritatem temperatam propter ingenij debilitatem. z
apud stationem secundam significat stuporem z occupationem ingenij z tar-
ditatem z egressus ab hac celeritatem z apertionem ingeniorum: z coniun-
ctiōe sua soli per directionem significat celeritatem ex passionem ingenio-
rum z latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter **Veneri** accidit in
his locis z planetis aliis. **Et** dixit mesceala mercurius significat ex figu-
ris hominem non multum album neq; nigrum habentem colorem: frontem
habentem eleuatam z longam: in facie longitudinem z nasum longum: raras
habentem barbam in maxillis z oculos pulchros non ex toto nigras: longos
quoq; habentem digitos. **Et** ex partibus habet partem negociationis: z signi-
ficat timorem z infestationem z bellum z inimicitias z seductiones z con-
trarietates: z significat quoq; perfectum magisterium z subtilitatem in opere
z inquisitione: z in ceteris que sunt in hominibus exactis z contentiōibus.
Et ex terris habet adelech alcidem z maxime in meridiē: z terras indorum.

Una fortuna feminina nocturna operatur frigiditatem z humidita-
 rem: ex significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna z est in ea
 fallia temperatum z significat etatez puerilem z initiu crescendi. **C**Et
 ex operibus habet legationes z mandata: z opera aquarum atqz terrarum se-
 cundum quantitatem fortunij vel infortunij vel mali qd si fuerit bona signifi-
 cat bonum z econuerso. **S**ignificat etiam principatum si presuerit vel fuerit
 domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in
 bono aspectu z in bono loco. **C**Et de substantia significat argumentum z ter-
 re cultum si habuerit auctoritatem in quarta z ex fide religionem. **E**t ex infru-
 mitantibus epilensiam paralysim guttam caducam z vultus torsionem enoda-
 tionem membrorum z commotionem: z quicquid fuerit in similitudine frigo-
 ris z humiditatis. **E**t qualitatem animi secundum coniunctionem suam cum
 planetis. **C**ui si complectitur fortunaz: fuerit fortuna ipsa **V**enus significat
 curialitatem z benignitatem: z animi suauitatem: z morum honestatem: z mo-
 tus celeritatem: z diuinum obsequium. **S**i fuerit **J**upiter significat honestatez
 cautelam z societatem z benignitatem z vite pulchritudinem. **E**t si complexa
 fuerit malis z fuerit **M**ars significat studij susurrations inter homines z vsus
 in talibus. **S**i **S**aturnus odium simulationem ac inuidiam. **S**i fuerit sol ab
 aspectu laudabit significat dispositionem regalem. **E**t si fuerit **M**ercurius si-
 gnificat rhetoricam id est facundiam z bonitatem lingue z scripturam. **E**t di-
 xerunt quidam qd significat cogitationem z nouitates animi z debilitate sensus
 z grauitatem lingue: z mulieres honestas: z nutritiones paruuloy z matres
 z materiteras z preparationes ciborum. **E**t dixerunt alij qd significat cerebruz
 proptie z pulmonem. **C**Et ex coloribus habet croceum: z ex saporibus sal-
 ium. **E**t quantitas orbis eius est .12. graduum. **C**Et significat ex viris oculum
 sinistrum: z ex mulieribus dextrum. **E**t ex diebus habet diem lune: z ex nocti-
 bus noctem veneris. **A**nni frigidarie eius sunt nouem. maiores autem .108. maxi-
 mi. 520. z medij .66. z dimidium: z secundum quosdam .39. z dimidium: z mino-
 res vero vigesimoquinto. **E**t fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occiden-
 tis. **E**t dixit **M**esseala qd significat de figuris hominum hominem album con-
 sectum rubore iunctis supercilijs: benuolum habentem oculos non ex toto
 nigros faciem rotundam pulchram staturam: z in facie eius figuram. **E**t ex ter-
 rarijs habet arcoch z tumanaz z aldeilam. **E**t quidam dixerunt qd significat pue-
 ritiam ab initio mensis vsqz ad .7. dies: z a .7. diebus vsqz ad .14. dies iuuentu-
 tem: z significat etatem perfectionis. i. medie etatis vsqz ad .21. dies z noctes: z
 senectutem vsqz ad coniunctionem: id est vsqz in finem mensis quando con-
 iungitur soli. **E**t cum fuerit sub radijs **S**olis significat secreta z res occultas: z
 similiter omnis planeta: z in initio mensis quando crescit significat omne qd
 factendum est: z in impletione sua quod destruendum est: quia decrescit: z in
 initio mensis ipsa **S**ol significat accusatores: z in fine mensis accusatos: z si-
 gnificat in initio mensis lucrum z continentiam: in fine mensis stipendia z di-
 spersiones. z significat in oppositione contrarietatem. z in initio mutationis ad
 oppositionem id est cum fuerint inter eam z oppositionem .15. gradus signi-
 ficat contrarietates z eius causam: z cum separata fuerit ab oppositione signifi-
 cat causas exceptis a contrarietate: z in exitu suo de sub radijs **S**olis significat
 exitum ab occultatione z his filia: z in introitu sub radijs signi-
 ficat aptationez ad oc

b 4

cultandum: z hora diuisionis a **Sole** significat aptationem exitus sui ab occu-
 ratione: z hora exitus sui de subradijs significat apparitionem z aduentum ab
 absentia z dum fuerit in quarto aspectu **Solis** significat diminutione rei seu
 descensionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aspectu secundo sed in
 quarto aspectu primo significat apparitionem rerum z lucrum z augmentum
 cōtinentie: z in quarto aspectu **Solis** secundo significat horum opposita. **Et**
 dixerunt quidam q̄ **Luna** in coniunctione quidem vsq; ad dimidium luminis
 sui primum erit natura eius humida z medietate luminis sui vsq; ad impleto-
 nem erit natura eius calor: z ab impletione vsq; ad dimidium sui luminis se-
 cundum erit natura eius siccitas: z a dimidio luminis sui secundi vsq; ad con-
 iunctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo vsq; ad
 stationem suam primam in natura humiditatis erunt z significant pueritiam:
 z a statione sua prima vsq; ad oppositionem solis erit natura eorum calor: z si-
 gnicat iuuentutem: z ab hoc loco vsq; ad stationem secundam erit natura eo-
 rum siccitas: z significat perfectam etatem: z a statione sua secunda vsq; ad oc-
 cultationem suam primam erit natura eorum frigus: z significat senectutem
 frigidam. **Et** dixerunt quidam q̄ sol significat spiritum. idest animam vitalem.
Luna cogitationem z sensum. **Saturnus** merorem z tristitiam vilitatem ma-
 lum. **Jupiter** sapientiam z rationem. **Mars** iram furiaz z celeritatem. **Venus**
 ludum z gaudium. **Mercurius** rationalitatem seu dialecticam z disciplinam.
Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarum dum comple-
 ctuntur alteri planete. Similiter etiam est considerandum in ceteris rebus
 que significant planete.

Ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptione pue-
 rozum: z q̄diu fuerint in ventre matris. Sciendum est q̄ primus men-
 sis ab hora: scilicet conceptionis est **Saturni**. **Secundus Jouis**. **Ter-**
tius Martis. **Quartus Solis**. **Quintus Venere**. **Sextus Mercurij**. **Septi-**
mus Lune. **Octauus Saturni**: z ideo non viuunt qui nascitur in octauo mense:
 eo q̄ sub potestate **Saturni** nascitur: z nonus **Jouis** Principatus quoq; siue
 ordinatio planetarum in vita humana. i. qualiter disponant vitam nati ua diui-
 ditur. **Luna** incipit ab ingressu nati idest a natiuitate pueri: z disponit secundum
 quantitatem annorum nutritiuorum qui sunt quattuor anni. Deinde **Mercuri-**
us post decez. deinde **Venus** octo. postea **Sol** 19. postea **Mars** quindecim.
 postea **Jupiter** duodecim. deinde **Saturnus** vsq; in finem vite.

De natura capitis draconis z caude.

Caput draconis est masculinum. Similiter etiam est fortuna z natura
 eius est composita ex natura **Jouis** z **Veneris**: z hoc significat regnū
 z fortunam atq; substantiam. **Et** dixerunt z quidam q̄ natura eius est
 augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum: z cum fue-
 rint cum malis auget malitiam eorum: z anni fridarie eius sunt tres. **Cauda**
 vero eius est mala: z natura eius est composita ex natura **Saturni** z **Martis**:
 z significat detectionem z casum atq; paupertatem. **Et** dixerunt quidam q̄ na-
 tura eius significat diminutionem q̄ cum fuerit cum fortunis diminuit fortu-
 nam eorum: z cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoq; dictum

est caput: est fortuna cum est cū fortunis. z malum cum malis: z cauda mala cū bonis z bona cum malis: z anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei z noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete z secunda hora alterius planete qui ei succedit: cetero oritur secundum ordinem circuloz pari ratione est successio verbi gratia: die veneris cuius est z dies prima hora est ipsius veneris secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta Jouis. sexta martis. septima solis. octava iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima Saturni. duodecima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inaequales. **I**tem de horis noctis. Prima hora sequentis noctis est martis cuius est z tota nox. Secunda Solis. Tertia veneris. Quarta Mercurij. quinta Lune. sexta saturni. septima Jouis. octava iterum martis. nona solis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. z sic habes etiam. 12. horas noctis inaequales. **E**t incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: z ipsius est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum z noctium z diuisiones earum super planetas singulos si deus voluerit.

De horis masculinis z femininis.

Occurrunt z hore esse masculinae z femininae: quia hora prima vniuscuiusque diei z noctis est masculina. secunda feminina. tertia masculina. quarta feminina. sicque succedunt per ordinem. vna scilicet feminina. alia masculina. vsque in finem diei z noctis.

Differentia tertia in his que accidunt planetis septem in semetipsis z quid accidat eis abinuicem.

E

quia iam annuente deo iam peregrinus esse planetarum in semetipsis: z quid significent: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis z abinuicem id est a quibusdam erga quosdam.

Significatio planetarum in semetipsis est vt sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine z magnitudine atque cursu id est cū fuerit inter ipsuz z suam augez minus 90. gradibus ante vel retro si aut fuerint inter ipsuz z augez. 90. gradus equales erit equalis in lumine z magnitudine atque cursu. si vero fuerit extra hec duo loca. i. plus. 90. erit descendens de circulo au

gis z apparebit maior lumine z magnitudine ac cursu vel velocior: z si fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augens numerum. z si fuerit plus erit

minuens numerū: z si fuerit portio eius equata ex 180. gra. vel. 360. erit nec au-
gens nec minuens: z si addatur equatio equata super mediū cursuz dī augens
cursuz vel numerū: z si minuitur eius equatio dicitur minuens numerū. Et qñ
aliquis planetarū altiorū. 3. vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursuz: z
si minus vadit dicitur minuire cursuz: z si vadit tñ dicitur cursu equalis z qñ
aliquis planetarū inferiorū vadit plus medio cursu solis erit augens cursuz.
qñ vadit minus dicitur minuens cursuz: z qñ vadit tñ erit cursu equalis. Lu-
minariū autē esse in cursu est sicut esse trium altiorū planetarū. Sit quoq; plane-
ta septentrionalis cū transferit genzahar suum. i. cū transferit per viam Solis
iens a meridie in septentrionē ille transitus. i. illa abscisio circularis dī genza-
har. cū ergo planeta transferit ipsaz abscisioē z fuerit inter planetā z ipsaz ab-
scisioē minus 90. gra. erit planeta septentrionalis ascēdens: z cū fuerit a 90.
vsq; ad 180. erit septentrionalis descē. iens: z cū transferint hunc numerū i. cū
habuerit plus iens ad 270. erit meridianus descēdens: z cū transferint hunc nu-
merū iens ad 360. erit meridianus ascēdens. hoc est eē planetaz in semetipsis.

O esse autē planetaruz ab inuicem tractemus. s. quid accidat s. planetis
erga luminaria: z dicemus ex hoc quod dixit Ptolemeus de almugea hoc est de visione inuicem faciei ad faciem. hoc est cuz fuerit in-
ter planetam z solem: dum fuerit planeta occidentalis idest duz sequitur soles
tantum quantum est inter domum illius planete z domum solis de signis: aut
cum fuerit inter ipsum planetam z lunam cuz fuerit orientalis a luna idest duz
succedit luna tantum quantum est inter domum planete z domum lune ex si-
gnis idest cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus
eius a domo solis: similiter de luna dicitur: quia cum planeta successerit soli z
fuerit a sole saturnus: scilicet in 6. signo: z iupiter in 5. mars in 4. venus in 3.
mercurius in 2. tunc dicitur esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter
vnūquemq; planetam z lunam succedentem hic numerus signorum vnuscu-
iusq; planete dicitur esse in almugea lune.

De ductoria i. securitate planete.

A hoc ductoria planete. i. vi sit planeta in suo hāz. i. in parte sibi pro-
pria z aliquo angulorum ascendentis: z aliquod luminarium: simili-
ter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in aliquo angulo ita
q; sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna z omnis pla-
neta dicitur esse in sua ductoria secundum quosdam cum fuerit inter planetaz
orientalem z solem 60. gra. Et omnis planeta ex quo tegitur a radijs solis do-
nec appareat de subradijs vocatur combustus: z dum incipit intrare radios
dicitur incepisse comburi: z dum absconditur sub radijs z fuerit prope solem
per. 12. gra. dicitur oppressus z cum fuerit cum sole in vno gradu fuerintq; in-
ter eos. 16. minuta: vel infra z latitudo eius similiter vocat vnitus: z cuz trāse-
rit eandem vnionē petens exituz donec videat vocat euasus. Et ex quo appa-
rent tres altiores de subradijs z incipiunt oriri. i. apparere mane ante solem:
hoc est cū fuerint ppinquiores circulo hemisperij orientalis donec veniāt ad
oppositionem vocant orientales dextri: z ex quo trāserit oppositionē donec cō-
iungātur iterū soli vocant occidentales sinistri. Venus vō z Mercuri⁹ ex quo
seperat aliqs eoz a gradib⁹ solis in medio retrogradatiōis sue: z apparent do-
nec cōburant a sole in sua directiōe vocātur orientales: z ex quo seperant a sole

in medio directiōis sue donec iterum comburant in retrogradatiōe sua vocā-
 tur occidentales: z cū fuerit in ortu suo. i. cū fuerit orientales vocantur dextrā: z di-
 cunt esse mas. z occiduo suo. i. cū fuerit occidentales vocantur finitri z dñr esse
 feminet: z tūc sunt fortiores. **T**res vō altiores postq̄ exiit de subradijs solis
 vocantur orientales z dñr augmētari i fortitudine vsq; ad. 30. gra. a sole z vocantur
 post hoc vsq; ad. 30. gra. alios orientales fortes vel fortiores: z cū trāserint solē.
 60. gra. vocantur planete orientales eūtes ad debilitatē donec veniāt ad retro-
 gradationem tūc noiant orientales retrogradi: donec sint z veniāt in oppitio-
 nez post hoc erunt occidentales retrogradi cū trāserint oppositione. donec
 perueniant ad directionē: deinde a directione vsq; ad. 60. gra. post directiōem
 donec sit longitudo eoz a sole 30. graduū dicuntur occidentales fortes: deinde a
 longitudine 6. gra. post directionē dicuntur occidentales eūtes ad debilitatē: de-
 inde sunt occidentales debiles donec intrent sub radijs solis. **I**nferiores
 quoq; ex quo seperant a sole: z ipsi retrogradi vocantur orientales debiles: sicq;
 esse nō desistūt donec veniāt ad directionē suā: z tūc sūt orientales fortes: donec
 longitudo eoz sit a sole sicut longitudo solis ab eis fuit duz cepissent debilitari
 eūtes ad retrogradatiōē: deinde sūt orientales debiles donec supponāt radijs
 solis post hoc sunt cōiuncti: deinde cōbusti euntes ad appariōem donec vide-
 ant: z ex quo seperant a sole in directiōe vsq; ad. 60. gradus sunt fortiores: z a
 60. vsq; ad horā sue retrogradatiōis erūt occidentales fortes: z donec fuerint
 cū sole erūt debiles: z planeta cū exierit de subradijs solis: z nulli planete iun-
 ctus fuerit dicitur q; sit in lumine suo: hoc est esse planetarūz cū luminariis.

De his que accidunt planetis ad seinuicem.

Quod si autem illorum erga seinuicem hoc est idem q; coniunctio. i. cum
 fuerint duo planete in duobus signis aspicientibus se z fuerit leuior
 in signo suo minus gradibus q̄ fuerit ponderosior in signo suo: fue-
 rintq; inter eos. 6. gra. vel infra: tunc dicitur q; leuior eat ad coniunctionem
 ponderosior: s: z cum gradus eorum fuerint equales perficiunt coniunctio eo-
 rum: z cum trāserit eum erit ab eo separatus coniunctio hec dicitur coniu-
 ctio longitudinis. **C**oniuinctio vero latitudinis est: vt duo planete iungan-
 tur per latitudinem. **E**t si fuerit applicatio coniunctionis oppositae: vt sit lati-
 tudo eorum equalis in vna parte: z si fuerit coniunctio ex oppositione opoz-
 tet vt sint latitudines eorum equalis: ita vt latitudo vnus sit ascendens in se-
 ptiōne: z alterius descēdens in septiōne vel vnus ascendēs in meridie:
 z alteri^o descēdens in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo alioꝝ aspectū:
 z hoc est q; sit latitudo vni^o septiōnalis ascendēs: z alteri^o meridiana descē-
 dens: e cōu^o rso in meridie: z hec est applicatio latitudinis que dicta est. **E**t
 cum seperat vnus planeta ab alto z nulli planetarū iungitur q̄diu in eodē si-
 gno fuerit dicitur cursu vacuus. **E**t cum fuerit planeta in aliquo signo: z ali-
 qs planeta non aspererit hoc signū alter planeta q̄diu in eodē fuerit dñr fera-
 lis vel agrestis. **E**t cum separatur planeta leuis a planeta ponderosiori z
 iunctus fuerit alteri. trāssert naturam primi ad secundum. **T**rāssert etias pla-
 neta naturam alio modo hoc est vt planeta leuis iungat planete pōderosiori
 se: z ipse pōderosior iterū alteri se ponderosiori: tūc melius trāssert naturam
 leuioris ad pōderosiorē. **E**t si autē nō iungit vnus istoꝝ alteri: z iungit vter-

[Marginal notes on the left side of the page, partially cut off]

q; alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddit lumen eorum ad locum ipsum. z hoc vocatur redditus luminis. **T**ertio si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in vtroq; transiit lumē: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. **S**equitur prohibitio z fit duobus modis. **U**no scilicet ex coniunctione hoc cum fuerint tres plane te in vno signo: sed in diuersis gradibus: z fuerit ponderosior plus gradibus: tunc ille qui est medius prohibet priorem illum. scilicet qui est minus gradibus ne iungatur ponderosiori donec pertranseat eum. **S**ecundo modo vt duo planete sint in vno signo: z leuior iungatur ponderosiori: alter quoq; iungatur eidem ponderosiori per aspectū: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspicientem prohibet a ponderosioris cōiunctione: si fuerint tamen gradus illius qui iungitur: z ipius qui aspicit equales. idest vnus numeri. **S**i vero ille qui aspicit fuerit propior gradui ponderosioris erit coniunctio aspicientis. **E**t si coniungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino exaltationis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicitur puliare idest mittere naturam illius planete domini scilicet eiusdem dignitatis ad eum. **E**t si fuerit planeta in aliqua dignitatum suarum z fuerit iunctus alij plane te qui habeat etiam partē dignitatis in eodem loco mittit et etiam vtrinq; naturam suam. s. z illius cui iungit: z hec missio omnis vocat alcobol idest receptio.

Nunc sequitur redditus i. quando iungitur planeta alicui planete qui comburitur. i. qui fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus red/ditus et virtutem propter debilitatem suam quam non valet retinere: tunc si fuerint vtriq; planete in angulo vel succedentibus angulorum erit red/ditus cum proficuo. similiter si fuerit qui coniungitur ei tantum in angulo: z ille cui coniungitur receperit eum. **S**i autem fuerit planeta qui iungitur cadēs ab angulo: z ille cui coniungitur in angulo vel in sequenti angulorum: aut si vtriq; fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Inde sequitur almenes. idest refrenatio que fit quādo planeta vult cōiungi alteri: sed anteq; iungatur accidit retrogradatio z sic destruitur eius coniunctio. **H**anc sequitur alchorad. i. contrarietas acci/dens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multorum graduum in signo z alter illo ponderosior minus gradibus. tertius quoq; leuior primo volens cōiungi ponderosiori: sed anteq; ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus z iungitur z applicatur illi ponderoso z transiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori: z sic destruitur coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfasim. i. frustratio. h quoq; fit cum aliquis planeta petit cōiunctionem alterius planete. sed anteq; perueniat ad eum mutatur iste in aliud signum z erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum z erunt radij eius in initio signi. **C**ūq; extert sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti z annullatur coniunctio quam habebat cum illo. s. cum primo.

Hinc sequitur abschiso luminis hoc est quando aliq; planeta petit cōiunctionē alterius z fuerit in secundo signo a signo illius cui iungitur alter planeta: sed anteq; iungat ei prius fit ille qui est in secundo signo

retrogradus . coniungiturq; ei z abscondit lumen suum a planeta qui vole-
 bat coniungi et: similiter si fuerit planeta iens ad contunctionem alterius pla-
 nete: z ipse alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete
 se ponderosioris: sed anteq; perueniat leuis ad gradus ponderosioris iungit-
 tur ipse ponderosus alteri seipso ponderosiori: z abscondit lumen illius a pla-
 neta primo leuiozi.

De locis fortunatis z malis.

Sunt quoq; his planetis loca in quibus confortantur z in quibus de-
 bilitantur: z loca in quibus sunt fortune: z loca in quibus sunt mali.
Sed loca in quibus sunt fortune sunt h: vt scilicet sint in aspectibus
 bonorum idest in aliquo aspectu vult: scilicet sexulti: aut in trino aspectu quia a
 quibusdaz ita nominatur exagona radiatio quoq; ac trigona: z vt sint mali ca-
 dentes ab eis sintq; separati ad infortuna: z iuncti fortune: aut sint obsessi a for-
 tunis vel radijs eorum idest vt sint inter duas fortunas vel inter radios fortu-
 narum. **H**ec est enim obsessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius
 ante se z aliam fortunam: vel eius radios post se. Et quida vocant hoc altifert
 idest veneratio: aut sint vniti cuz sole in vno gradu. aut sint in aspectu eius sex-
 tili: siue trino vel cosimili aspectu lune z luna tunc fit fortunata: z vt cursu sint
 veloces aucti lumine z numero: aut sint in dignitatibus suis vel in suo haim:
 idest in sua similitudine vt fit videlicet planeta masculinus in signo masculino
 z femininus in signo feminino z diurnus in die super terra z in nocte sub ter-
 ra nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z reliqua z vt sint in fi-
 gnis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel gaudijs suis vel
 in gradibus lucidis recepit: z ex fortitudine eorum est vt sint ascendentes in se-
 pentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendentes in circulo augis sue:
 aut in statione secunda hoc est quando fuerint in statione vbi dirigantur a re-
 trogradatione: aut sint exeuntes de sub radijs solis: aut sint in angulo: vel in se-
 quenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: q; si eum aspexerint sexulti:
 aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis
 masculinis z sol cuz fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis
 erit fortis etiam nisi fit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferio-
 rum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis z ex fortitudine lu-
 ne: vt fit in nocte super terram z in die sub terra in loco feminino: vel in signo
 feminino: z cum fuerit in exaltatione solis.

De infortunio planetarum.

Infortunio vero planetarum z destructione eorum est vt sint in co-
 iunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eorum tetrago-
 na: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit iter eos z corpus
 mali vel radios eius minus termino planete: aut fuerint in terminis maloz;
 aut domibus eorum: aut sint mali eleuati super eos a .x. vel .xi. a locis eorum: z
 multo deterius si non receperint eos. Aut fuerint in coniunctione solis: vel
 oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerint in capitibus suorum

genzabar: aut cum caudis suis: aut cum capite draconis vel cauda sintq; inter eos z inter aliquem istorum scilicet locorum 22. gradus vel infra: z maxime si fuerit luna in aliquo eorum: similiter z sol tunc magis impeditur ab eis. idest a capite vel cauda cum fuerint inter ipsum z vnum eorum etiam. 4. gra. ante vel retro: aut fuerit planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo aliquo z cu; eo malus: vel radij eius ante se: z malus vel radij eius post se: aut seperatur a malo per conjunctionem: vel per aspectum: z iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest in secundo ab eo: z in signo quod est post euz: idest in. 12. ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis q; sint obsessa. Quod si alpegerit fortuna vel sol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritq; inter eum z conjunctionem minus septem gradibus soluitur ipsa malicia vel obsessio. **C** Et ex hoc vt sit planeta retrogradus: vel sub radijs solis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eozuz: vt sine tardi cursu: aut in statione prima: hoc est quando stant: vt retrogradi fiant: aut sint in gradibus tenebrosis: aut sint masculini in signis femininis: z gradibus femininis in die sub terra: z in nocte super terram: aut sint feminini in signis masculinis: z in gradibus masculinis in nocte sub terra: z in die super terram: aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu potestatum: aut descendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angulorum: aut in domibus cadentibus: aut sint in via combusta que est medietas vltima libre: z prima medietas scorpionis: aut iungantur planete retrogrado vel impedito seu cadenti: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales: aut in quartis femininis: z debilitas solis est: vt ut in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: z debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

De amicitia z odio planetarum.

A dicitur in planetis q; sint quidam eorum se inuicem diligentes z odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt q; Jupiter diligit omnes planetas z sit amicus eorum z ipsi illius preter martem. Veneris amici sunt omnes planete z omnes diligunt eum preter saturnum. **C** Saturni autem amici sunt Jupiter Sol z Luna z inimici eius Mars z Venus z ipsa plus habet eum odio. **C** Et amica maris est Venus z ceteri planete odio habent eu z plus Jupiter z Sol. **C** Solis vero amici sunt Jupiter z Venus: z inimici Mars Mercurius z Luna. **C** Mercurij amici sunt Jupiter Venus: z Saturnus tantum: z inimici eius sunt Sol z Luna z Mars. Lune autē amici sunt Jupiter z Venus z Saturnus: z inimici Mars z Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter z Venus: z inimici Saturnus z Mars. Caude vero amici Saturnus z Mars: inimici Sol z Luna Jupiter z Venus. Et sunt alie species inimicitie: cum fuerint duo planete habentes domos suas oppositas: vt Mars z Venus: z cū iungunt di: aperio portarum. Tertia quoq; species inimicitie est vt sint duorum planetarum exaltationes opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet planeta cum planeta in natura z in qualitate atque substantia z potestate sicut concordat Mars cum sole: quia vterq; concordat in caliditate z siccitate z acuitio

ne z celeritate: z est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: z uti concordat Luna z Venus in frigore z humiditate: z est domina exaltationis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura z substantia: ut Jupiter z Venus sunt amici.

Differentia quarta in expositione nominum astrologorum.

Quaprosequamur nunc expositionem nominum astrologorum. Ininitum horum est. Coniunctio z res significantes destructiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex coniunctionibus: quarum numerus est sex: maior autem omnibus coniunctionibus est coniunctio saturni z iouis in initio arietis z h fit in. 960. annis. **S**ecunda autem eorum coniunctio est in initio vnuscuusq; triplicitatis z h fit in. 240. annis. **I**unguntur enim in vnaquaq; triplicitate duodecies: z forassis faciunt in vnaquaq; triplicitate. 13. coniunctiones: deinde mutatur eorum coniunctio ad triplicitatem que huic succedit. **T**ertia autem coniunctio est saturni z martis in initio cancri que fit in omnibus. 30. annis. **Q**uarta quoq; est coniunctio iouis z saturni in vnoquoq; signo que fit in omnibus. 20. annis. **Q**uinta est descensio luminaris maioris in punctum z equinoctij vernalis temporis. scilicet ingressus solis in capite arietis que fit in omni ano. **S**exta est coniunctio luminarium z oppositio eorum que fit in dimidio cuiusq; mensis lunaris. **E**t quando dicitur ascendens coniunctionis dicitur vel significat ascendens mundi. idest signum quod ascendit hora introitus solis in predictum punctum equinoctij vernalis in initio scilicet illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

De animodar. i. gradus ascendentes natiuitatis inuestigatione.

Alex hoc animodar quod est inuestigatio gradus ascendentes alicuius natiuitatis: z putant multi astrologorum qd inueniatur per eundem gradus ascendentes natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: z hoc iam patefecit in libro meo quem feci de animodar: sed inuenitur per eundem dignior omnibus gradibus circuli post gradum ascendentes in eadem hora secundum cursum naturalem: z concordat multotiens. idest accidit aliquando qd inueniatur per eum gradus ascendentes. **C**uius rei cognitio est ut consideretur gradus coniunctionis vel gradus preuentionis que fuerit ante ipsam natiuitatem: z si fuerit coniunctio illi natiuitati proprio vocatur ipsa natiuitas coniunctionalis: z si fuerit preuentionio illi proprio dicitur preuentionalis. i. in qualicunq; eorum fuerit natiuitas in coniunctione. s. vel preuentione eodem modo z nomine natiuitas predicta nuncupatur: z quia gradus coniunctionis est idem gradus in quo iunguntur luminaria nulla est inquisitio: nec indiget expositione: in preuentione autem quia vniquodq; luminarium est in gradu suo idest in diuersis gradibus. **N**eccesse est nobis scire que horum graduum velit intelligi gradum preuentionis: z tam dixit **P**tolemaeus: quia gradus illius luminaris quod fuerit super terram est gradus preuentionis: z quidam sapientium dixerunt qd si euenerit in preuentione qd vnum luminarium sit in gradu orientis z alterum in gradu occidentis: tunc gradus orientis erit gradus preuentionis. **E**t dixit **C**elli

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

us: quia gradus preventionis est gradus in quo fit impletio volens intelligi gradū lune: sed qz hoc est opus Ptolemei opz in hoc nos redire ad eius iniaz cū ergo gradus cōiunctionis vel gradus preventionis certissime patuerit cōstitues gra. ascendente per extimationez hore natiuitatis z quattuor angulos reliquas domos: deinde aspicias gra. coniunctionis: vel gradū preventionis que fuerit ante natiuitatez: z quis planetarū in eo fuerit dignior vel fortior in eadē hora cōiunctionis vel preventionis per multitudinē dignitatū seu potestatus. i. cōsiderabis quis planeta z habeat matūs dominiū in eodē loco. **H**unc ergo planetaz equabis ad horā opinatā natiuitatis. deinde aspicias vtrum sit gradus illius planete in signo in quo est propior gradui. x. domus aut gradui ascendente z cui horū ppor fuerit facies hūc angulū ad istar gradus ipfū planetē z eius minuti: z diuides. xij. domus per eū dixit Ptolemeus si planete plures conuenerint in dominio eiusdem loci z fuerint equales in fortitudine cōstitues dñm loci illum qui fuerit dñs haim: qz si in hoc etiaz cōuenerint cōstitues eum qui velocius dñz mutari ab esse suo ad id qd fuerit melius. i. eum qui voluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: z intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint orientales a sole eliges euz qui soli fuerit propinquior z non fuerit sub radijs. **S**i vero in angulo fuerit ille est eligendus qui gradui eiusdem anguli fuerit propinquior: z hoc intellige.

Q **T**ex hoc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt primo aspicias horā natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: qui si fuerit ante gradū signi ascendente per. 5. gradus aut infra: aut fuerit in 10. vel. 11. siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt fit hylech. **S**i aut fuerit in his tribus locis. i. in septima vel octaua vel nona in signo mas. silt aptus erit: vt fit hylech. **S**i vero fuerit in his tribus locis i signo feminino nō erit aptus: vt fit hylech. **H**inc aspiciens Lunā que si fuerit in ascendente vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinum siue femininū fuerit signū. **E**t si fuerit ante gradū signi ascendente per. 5. gradus vel infra: aut fuerit in. 10. vel. 11. aut in quarta vel quinta vel in septima in signo feminino aptetur hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū in signo masculino nō erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. **S**i vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo predictorū locorū: sicut diximus erit apta hylech. **S**i autē luna non fuerit in eis aspiciens post hoc ad solē. qui si fuerit ante gra. 7. per. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in. 4. vel in. 5. erit aptus vt fit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū. si vero fuerit ante ascendentez. 5. gradibus vel infra: aut in ascendente: vel in secundo signo mas. aptabitur etiā hylech. **S**i autē fuerit in aliquo istorū locorū in signo femi. nō erit aptus hylech. **Q**uod si luminariū aliquod nō fuerit aptū hylech. **A**spice post hoc natiuitatem: vtrum sit coniuunctionalis aut preventionalis. i. vtrum sit post cōiunctionē vel preventionem. **Q**uod si fuerit natiuitas coniuunctionalis z fuerit gradus coniuunctionis in aliquo angulorū. vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. **S**i vero predictus gradus fuerit cadens ab his octo locis id est ab angulis z a succedentibus angulis non erit hylech. **A**spicies tunc gradum partis fortune: qui si fuerit in aliquo angulorum vel in succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. **S**i vero cadens fuerit ab his. 8. locis. **A**spicies post hoc gradū ascendente z constitues euz hylech. **S**i

.17.

vero natiuitas preuentionalis fuerit: incipies a gradu preuentionis. **A**spicies eum sicut prius fecisti in gradu coniunctionis: et post ipsum gradum partem fortunae post ipsum gradum ascendens eo ordine quo praediximus in gradu coniunctionis. **D**e sexu autem signorum non curabis. i. non aspicias utrum sint signa illa masculina vel feminina nisi tantummodo in luminaribus hoc est in gradu coniunctionis vel preuentionis et ascendens et partis fortunae non consideres utrum sint in masculinis vel feminis. tam in angulis quam in succedentibus angulorum: sed haec quattuor inueniuntur apta hylech cum fuerint in his octo locis. i. in angulis vel succedentibus eorum si vero fuerint in locis recedentibus. i. cadentibus ab angulis non erunt apta hylech. **A**pparet itaque quod sol sit hylech aptus in die et nocte super terram et sub terra in .ii. locis: super terram in 6. locis et sub terra in .5. Luna quoque apta erit hylech in die et nocte super terram et sub terra similiter in .ii. locis super terram in .5. et sub terra in .6. et cum hoc si fuerit luna in his locis sub radio solis non erit apta hylech. **A**spiciens autem hylech in angulis et succedentibus eorum secundum quod equatur. i. domus circuli per gradus horarum ascendens secundum quod exponit eius opus in canone planetarum: id est in libro curtium planetarum. Cumque equaueris domos hoc modo omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendens vel cuiuslibet domus per .5. gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ei succedit: et omnis locus ex locis que praediximus est aptus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius qui sit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut dominus faciei: et si non: non erit aptus hylech.

De alcochoden.

Ex hoc alcochoden qui est significator vite: id est dominus annorum: vel dans annos quem cumque ueris scire et tam praenostit hylech eo ordine quem praedixi: aspicias dominum domus hylech: aut dominum exaltationis eius: aut dominum termini eius: aut dominum triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit et autentior in loco hylech: et si aspexerit hylech erit dignior alcochoden. **Q**uod si non aspexerit hylech qui fuerit pluris auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias aliquem ex illis qui aspiciat: quod si non aspexerit hylech non poterit ille locus esse hylech: et tunc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem secundo hylech alcochoden eo ordine quo praediximus: quod si equales fuerint duo planetae vel tres in auctoritate gradus hylech: et aspexerit uterque erit dignior alcochoden qui fuerit fortior loco. **S**i vero fuerint equales in fortitudine loci scilicet ubi fuerint ipsi planetae erit ille alcochoden qui proprior fuerit gradui hylech. **Q**uibusdam autem videbatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcochoden et non considerabant alterum: et si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspiciere viderent hylech ponebant alcochoden eum et non considerabant alium: similiter faciebant de domino triplicitatis termini atque faciei per ordinem: et erat Dorotheus preponens dominum termini in hoc domino domus: **E**t quidam dixerunt quod si equales fuerint duo planetae vel tres vel plures in dignitate: et in propinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcochoden qui erit in loco laudabili a sole: id est qui fuerit cum sole in uno gradu. per .16. minuta: aut infra: vel propinquior gradui anguli: aut in initio or-

tus sui: id est cum mane apparuerit: aut fuerit in statione sua secunda: vel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut prediximus ipse erit alcohoden. Si vero gradus Solis fuerit hylech: et fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: et alcohoden simul et non considerabitur alius alcohoden preter eum: similiter si fuerit gradus Lune hylech: et fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eam pro hylech et alcohoden: simul et non considerabis alcohoden alium preter eam.

Almutam est qui preest natiuitati: ab eo significatur esse nati post hylech et alcohoden: et ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis: in ascendente et in locis luminarium atque in loco partis fortune in loco quoque conjunctionis vel preuentiois que est ante natiuitatem. Quod si fuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor aut pluribus pre multitudine potestatis sue erit ipse almuta. id est auctor et significator vite post hylech: et alcohoden et per eum significatur esse nati: et quidem habent eum pro alcohoden ad dandum vitam.

De profectione signorum.

Quod ex hoc signum profectionis in annis natiuitatum atque mundi. Nam in annis natiuitatum scientia est: ut aspicias quot anni transierunt nato ex annis solaribus perfectis: aspiciasque omni anno signum vniuersum et incipies ab ascendente nati per successionem signorum quousque finitus fuerit numerus signum quod succedit est signum profectionis ab ascendente signum videlicet anni intransiens que non misit in numero hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendente natiuitatis: et dominus eiusdem dicitur alcohoden cuius interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis vniuersum cuiusque anno signum vnum: et exibit per hoc signum profectionis a sole. Similiter a signo Lune et a medio celi: et a parte fortune in similitudinem gradus radicis: id est puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar est quod quidam natus est oriente capricorno scilicet .17. gradu eius: et sol erat in piscibus .15. gradu: et medium celi scorpiotis .octo. gra. et luna in libra .15. gra. et pars fortune in leone .17. gra. et iam transierunt nato tres anni perfecti peruenietque quartus annus ab ascendente in ariete qui est quartus a capricorno vsque ad .17. gradum eiusdem arietis. et erit mars alcohoden: peruenit locus solis ad geminos vsque ad .15. gra. eiusdem signi: et peruenit luna ad capricornum .ad. 15. gra. et profectus a medio celi ad octo gradum aquarij. et profectus a parte fortune peruenit vsque ad .17. gradum scorpij. Cumque peruenierit annus ad gradum profectionis: ut ad .17. gradum arietis in hoc exemplo: et fuerit inter ipsum et huiusmodi gradum succedentis signi ad quem debet peruenire annus sequens in eadem domo planeta vel radij eius: et volueris scire quando peruenierit profectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicias quid sit inter gradum ad quem perueniet annus: et planetam vel radios ex gradibus et minutis: et multiplicabis illud per .12. et sextam illius numeri quem multiplicas vel in .12. gradus et .6. vniuersum gradus et quot prouenerint erunt dies ex anno illo in quo fueris in quibus proueniet profectio a gradu in quo incipit vsque ad gradum ad quem numerasti post fiet profectio ipsius planete. **C**onfectio autem ex annis mun-

di dixit alchindus est quod fuerit inter annum coniunctionis que significauit
 farracenoꝝ sectaz & inter annū alhegerat in quo cepit primū predicare mahō
 metus qui fuit primus annozū arabū. 52. anni solares & 57. dies & fuit ascēdens
 anni illius cōiunctionis predicte secte signuz geminorū: & peruenit profectio
 eiusdem anni ad virginem: & inter ipsum primū annozū arabū: & primū anno
 ruz tezdagird regis perfarū fuerunt. 36: 4. dies scilicet perfecti. **Cū** ergo volue
 ris habere notitiaz huius rei accipe annos tezdagird & verte eos in dies sicut
 tam expositum est in azig in libro cursuū planetaruz: & adde desuper dies qui
 sunt inter primū annozū arabuz & tezdygird: & diuide hoc per. 365. dies & quar
 tam partem diei & quot diuisiones extierint tot erunt anni solares: & qđ reman
 serit ex mensibus & diebus erit ex anno imperfecto: qđ cū ita collectum fuerit
 ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annozum arabum projice ergo omni
 anno signum vnum & incipe a virgine & ad quodcūq; signuz te perduxerit nu
 merus ipsum erit signū ad quod peruenit annus mundi ab ascensione comun
 ctionis predicte secte. **C** Alijs autem extra alkindum visum est vt adderet su
 per annos tezdagird perfectos. 61. ānos & 11. menses & 12. dies & 16. horas: ex
 annis perfidum qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei & extenderent hos an
 nos in dies ac verterent dies in annos solares sicut prediximus & inciperent
 projicere ab initio libze: qđ si volueris profectioem a signo coniunctionis se
 cte fit profectio a scorpione: si vero volueris profectioem ab ascendente regni
 minue ex annis tezdagird annos illos. 317. perfidos & verte eos in annos so
 lares sicut pdiximus: & incipe projicere a virgine. **C** Rursus si volueris pro
 fectioem ab ascensione profectiois mutationis coniunctionis a triplicitate
 te aquatica ad triplicitatem igneam minue ex annis tezdagird perfectis. 176.
 annos & verte illos qui remanent in annos solares. & incipe projicere a leo
 ne & quo peruenit numerus in eodem signo erit profectus vniuscuiusq; in
 tij eorum que diximus.

De directione significatoris.

Q Ex hoc sequitur atazir. i. directio: hoc est vt dirigas significatores ali
 quem ad aliquē locū signozū & scias qđ sit inter eos ex gradibus dire
 ctionis accipiesq; vnicuiq; gradui annū vni. **Cū** ergo volueris scire
 hoc & fuerit ille significator in ascendente quēuis dirigere ad aliquē partē cir
 culi minue ascensiones gradus in quo fuerit significator quē volueris dirige
 re per ascensiones regionis de ascensionibus gradus illius ad quez volueris
 dirigere euz: & qđ remanserit erit gradus directionis: qđ si fuerit significator in
 gradu septime minues ascēfiones nadir. i. oppositi gradus in quo est significa
 tor de ascēfionib⁹ nadir illius gradus ad quē volueris ipsuz dirigere in illa re
 gione. **S**i vero fuerit sigtoꝝ in medio celi vel in angulo terre: minues ascēfio
 nes gradus significatoris de ascēfionib⁹ illius gradus ad quē volueris eū di
 rigere per ascensiones circuli directi: & qđ remanserit erit gradus directionis.
Si vero fuerit ille significator quē volueris dirigere in aliquo loco extra quat
 tuor angulos. **A**spicies longitudinem eius ab aliquo horum angulorum qui
 sunt angulus mediū celi atq; angulus terre: hoc est vt aspicies significatozem
 qui si fuerit inter ascendens & medium celi: minues ascēfiones gradus me
 diū celi per circulum directum de ascēfionibus gradus significatoris: & si fue
 rit inter. 7. & medium celi: minues ascēfiones gradus significatoris de ascēfio

tionibus gradus medij celi per circulum directum: et quod remanserit: ex qua
licunq; horum locorum fuerit: illud diuides per partes horarum illius diei
gradus in quo fuerit significator: et quod exierit erunt hore longitudinis ab
angulo. **E**t si fuerit inter ascendens et angulum terre minues ascensionis gra
dus significatoris per circulum directum de ascensionibus gradus anguli ter
re. **R**ursum si fuerit significator inter angulum terre et 7. minues ascensionis
gradus anguli terre per circulum directum de ascensionibus gradus signifi
catoris: et quod remanserit ex qualicunq; horum: locorum diuides per tempo
ra horarum diei nadir idest oppoiti gradus significatoris: et quod exierit ipse
erunt longitudines hore ab angulo. **C**unq; sciueris longitudinis horas ab
angulo et uolueris dirigere significatorem ad aliquem locum circuli signo
rum: et fuerit significator in medio circuli orientalis qui est a medio celi vsq; ad
angulum terre de eis que succedunt ascendens: minue ascensionis gradus il
lius in quo fuerit significator de ascensionibus gradus illius ad quem uolue
ris dirigere per circulum directum: et quod remanserit erit significator circuli
directi: serua eum. **P**ost hoc minues ascensionis illius gradus in quo fuerit
significator per ascensionis regionis de ascensionibus illius gradus ad quem
uolueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: post hoc
aspice residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi: et significatore
regionis: accipiesq; sextam partem eius et multiplicabis in horis longitudi
nis ab angulo: et quod fuerit erit equatio: et si fuerit significator circuli directi
minor significatore regionis: addes equationem super significatorem circuli
directi. **E**t si fuerit significator circuli directi plus minues equationem ex eor
quod remanserit erit gradus directionis. **I**tem si fuerit significator quez uo
lueris dirigere in medietate circuli occidentalis que est ab angulo terre vsq;
ad medium celi de eo quod succedit. 7. minues ascensionis nadir gradus si
gnificatoris quem uolueris dirigere de ascensionibus nadir gradus illius ad
quem uolueris dirigere eum per circulum directum et quod remanserit erit si
gnificator circuli directi. **P**ost hoc minues ascensionis nadir gradus signifi
catoris per ascensionis regionis de ascensionibus nadir gradus illius ad que
uolueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: deinde
accipies residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi et significa
torem regionis accipiesq; sextam partem eius: et multiplicabis in horis longi
tudinis ab angulo: et quod fuerit erit equatio. post hoc aspices significatores
circuli directi si fuerit minor significatore regionis addes equationem super
significatorem circuli directi: et si fuerit significator circuli directi plus signifi
cator regionis minues equationem de significatore circuli directi: et qd ex eo
exierit erit gradus directiois. **Q**uod si fuerit significator in aliqua quarta: et
locus ad quem diriges eum in alia quarta diriges significatorem ad angulum
qui ei succedit: post hoc diriges ab angulo ad locum quemadmodum offen
di tibi directionem ab angulo et iunges utrasq; directionis. **Q**uod cum sci
ueris significatorem et uolueris scire quo perueniet directio de circulo si
gnorum in aliquo annorum: fueritque significator in ascendente: addes
numerum annorum: super ascensionis gradus ascendens: et facies eum ar
cum in ascensione regionis: et quo exierit arcus grad. de circulo signorum
ibi perueniet directio in eodem anno. **S**i uero fuerit significator in 7. addes

numeruz añozum super ascēfiones nadir gradus figtozis: z arcuabis eum etiā
 in ascendētib⁹ regionis: z q̄ exierit de circulo signoz: ad eius nadir p̄uen
 nter directio eodē anno. **Q̄d** si fuerit figtoz in .10. vel .4. addes super ascēfiones
 grad. figtozis in circulo directo numerū añozuz: z arcuabis eum in ascēfionib⁹
 circuli directi: z q̄ exierit de circulo signozū ibidez p̄ueniet in eodē año dire
 ctio. **C** Si vero fuerit figtoz extra hec quattuor loca que sunt anguli scias ho
 ras longitudinis ab āgulo sicut p̄dixit: q̄d si fuerit figtoz in medietate orien
 tali: addes super ascēfiones gra. figtozis per circulum directum numerū anno
 rum quos volueris z arcuabis hoc in ascēfionibus circuli directi: z quod exte
 rit erit figtoz circuli directi: serua eū. post hoc addes numez añozū etiā super
 ascēfiones grad. figtozis in regione: z arcuabis hoc in ascēfione regionis: z q̄
 fuerit exit figtoz regionis. post hoc accipies sextaz partē residui inter figtozem
 circuli directi: z figtozem regionis: z multiplicabis eam in horis lōgitudinis
 ab angulo z q̄d fuerit erit equatio. **C** Quod si fuerit figtoz circuli directi mī
 nor significatore regionis addes equationē super significatore circuli directi
 z si fuerit plus minues eam de eo: z q̄ remāserit ibi perueniet directio ex cir
 culo signozū eodē anno. **Q̄d** si fuerit figtoz in medietate occidentali factes cū
 nadir grad. figtozis sicut fecisti cum gradu figtozis in opere q̄ est ante eum: z
 quod fuerit ibidē perueniet directio ex circulo signozuz in eodem anno: z lo
 cus ad quem perueniet directio dicitur locus diuisionis z dominus termini
 illius loci dicit diuisioz: q̄ si fuerit in gradu diuisionis planeta alius aut radij
 eius aut p̄pe locū ante euz dī hic planeta aut dñs radiozū particeps diuisionis
 in diuisione. **C** Significatores quoq; qui dirigunt sunt quinq; loca. i. grad.
 ascēdētis: z gra. Solis: z gra. Lune gra. quoq; partis fortune ac gradus medij
 celi. Gradus namq; ascēdētis dirigif ad accidentia dignoscenda que accidūt
 in corpore: z gra. solis ad dignitatis z exaltatiōis causas: honozis quoq; atq;
 regni: z Luna p̄opter esse anime z corpozis atq; cōiungij: z mediū celi p̄opter ma
 gisteriū z ceteras dispositiōes particulares z esse eozū. **C** Si autē fuerit ascē
 dens reuolutiōis alicuius añozuz mundi vel natiuitatū diriguntur significa
 tores eius secūdum hanc directionē vnicuiq; scilicet gradū diem vñū. Qui
 baidam videt vt dirigantur significatores anni hoc modo omnibus: scilicet.
 59. minutis: z 8. secundis vnuz diem: nam directio regnum z principium sic
 dirigitur eis a gradu medij celi per ascēfiones circuli directi omnibus. 56. mi
 nutis: z octo secundis vnum diem: donec perueniat ad bonis vel malos pla
 netas. Et dirigitur esse regnuz in incolumitate: aut infirmitate ex gradu ascē
 dētis ad bonos vel malos planetas omnibus. 59. minutis: z octo secundis
 diem vnum per ascēfiones regionis: z directio in reuolutione añozuz mun
 di z p̄noscendum esse vulgi vel rusticorum a gradu ascēdētis: similiter z
 ad p̄noscendum esse regis a gradu medij celi: z in reuolutione añozū nati
 uitatum ad p̄noscendum esse nati a gradu ascēdētis reuolutionis omni
 bus. 59. minutis z octo secundis per ascēfiones regionis diem vnum.

De algebugthar.

Q Ex hoc sequit algebugthar in natiuitatib⁹ z est directio grad⁹ ascē
 dētis: hoc est vt aspicias gradū ascēdētis in termino cuius fit plāe
 te minuas ascēfiones ascēdētis de ascēfionibus que sunt indirecto fi

nis termini planete per ascēſiones regiōis: z q̄ remāſerit accipies vntcuq; gradui vñ annū z omnib⁹ quinq; minutis mēſe: z omni minuto .6. dies z erit domin⁹ termini diſpoſitor annoz qd dicit diuiſor. Poſt hoc accipies gradus termini qui eu ſuccedit z vies eoꝝ etiā in gra. aſcēſionū z q̄ fuerit accipies vnt cuiq; gradui annū vñū: z omnib⁹ .5. minutis mēſez: z oī minuto ſex dies: eritq; domin⁹ termini diuiſor z diſpoſitor illoꝝ ſnoꝝ. Si ſit irabis cuz oī termino dñi per ſucceſſionē vſq; in finē viter: ſi fuerit in termino alicui⁹ planete: plane ta aut radij eius erūt particeps in diuiſione: z hec diuiſio dicitur algebughar.

De duodenarijs planetarum z domozum.

A Ex hoc duodenarie planetarum aut domozum: hoc eſt vt aſpicias quantum ambulauerit planeta in ſigno ſuo in quocūq; fuerit aut gra. domus quem volueris ex gradibus z minutis multiplicabiſq; hoc in .12. poſt hoc addes deſup ipſos gra. atq; minuta que multiplicasti in .12. z q̄ collectū fuerit ex eo proice ab initio gra. eiꝛidē ſigni dans vntcuq; ſigno. 30. gra. z quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarij ac domozum.

De nouenarijs eozūdem.

A Ex hoc amanababarat que ſunt nouēarie. Cuius ſcientia eſt vt ſcias quantum ambulauerit planeta in ſigno ſuo ex gradib⁹ z minutis: aut grad. domus cuius volueris ſcire nouenarium. poſt hoc diuide ſi gnuz in nouē diuiſiōes z vnaqueq; diuiſio eſt ex tribus gradibus z tertia parte vntus grad⁹. Poſt hoc aſpicies in quo nouēario ex nouēarijs ceciderit gradus planete aut dom⁹. Poſt hoc dabis primū nouenarium ex ſignis dñi ſigni mobilis eiꝛidē triplicitatis z ſecūduz nouēariū dñi ſigni cuius eſt ipſuz ſi gnuz qd ſuccedit donec venias ad aliquē nouenariū ex q̄ eſt grad⁹ eritq; plane ta dñs eius nouenarij: vbi gratia: ſignū ex quo fuerit grad⁹ ille erat ex triplici tate artens: erit ergo primū nouenariū eiꝛidē ſigni maris dñi artens: z ſm nouenariū Veneris dñi tauri: z nouenariuz tertū mercurij domini geminorū. Similiter vſq; ad nouenariū nonum. Et ſi fuerit ſignum ex triplicitate cancri erit primū nouenariuz eius lune: z ſecundum nouenariū ſolis domini leontis: z tertū mercurij dñi virginis. Et ſi fuerit ſignū ex triplicitate libre erit primū nouenariuz eius. Veneris dñi libre: z ſecundum martis domini ſcorpionis: z tertūz iouis dñi ſagittarij. Similiter in triplicitate capricorni primū nouenarium eius eſt ſaturni domini capricorni: z ſecundū ſimiliter ſaturni dñi aquarij: z tertū iouis domini piſciuz. deinde que ſequit ſm ordinem ſucceſſionis ſi gnorū: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domib⁹ .12. erat in .19. gradu aquarij ſi diuidat ſignum per nouē diuiſiones erit gradus .19. in diuiſione ſexta z quia ſignum aquarij eſt in triplicitate libre ponit primū nouenariuz eius Veneris domini libre ſecūduz martis domini ſcorpionis: z tertū iouis dñi ſagittarij: z quartū ſaturni dñi capricorni: z quintuz etiā ſaturni dñi aquarij: z ſextuz iouis dñi piſciuz: eritq; nauhahar i deſt nouenariū .19. gra. aquaru iouis.

Modus inuentendi dominum decani.

A Ex hoc adozogen hoc eſt vt diuidas aſcendens in tres partes z ſit omnis diuiſio. 10. graduum: dabiſq; diuiſionem primam domino aſcendens z ſecundā dño quinti ſigni ab eo: z tertium dño noni: nam aſcēdens .5. z 9. vna ſemper ſunt triplicitas: verbi gratia: ab initio arietis vſq; in decimū gradū eius eſt doꝝongen. i. decan⁹ eſt martis. Et ſi fuerit ex .10. gradu vſq; 20. gra

dam erit etus dozongen sol dominus Ionis. Et si fuerit a. 20. vsq; in finem eius erit dozongen iupiter dominus sagittarij.

Ex hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc est vt aspicias dominum hore in qua oris natus dabisq; ascendens z dominus hore anno primo natiuitatis eius z significabit per esse eius idest domum hore fanitas vel infirmitas corporis nati sicut figitur per dñm ascendens radice. 1. natiuitatis: z dabis dñm secunde hore ab ea secunde domut ab ascendente in secundo anno z significabitur per eum esse suum in eodem anno esse subitanue zc sicut significatur per esse domini domus substantie: z dabis dominum tertie hore ab ea tertie domut ab ascendente tertio anno z significabitur per esse illius in eodẽ anno esse fratru z sorozum z ceterozum sicut significabit per esse domini tertie domus. z dabis dominum hore quarte domut quarte ab ascendente in anno quarto: z significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum z eozum qui significantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis. s. dominum vniuscuiusq; hore domut ex domibus radicalibus eritq; domino hore. 12. ab hore natiuitatis domus. 12. ab ascendente radice z annus. 12. z dominus. 13. hore a natiuitate radice ascendens z anni. 13. z dominus. 14. hore ab ea domus substantie z. 14. anni. Et nominat dñs hore prime dominus ascendens hore. z dominus. 2. hore domus hore domus substantie z dominus hore tertie dñs hore domus fratrum: z sic de alijs. Similiter dñs vniuscuiusq; haruz horarum nominat nomine domus: z nominatur etia orbis dominus z significat per eum omni anno sicut significatur per alcohoden: hoc est per dominum anni: z quidam astrologogũ ponunt dominum orbis. s. ascendens radice anno primo z. 2. anno planetaz qui huic succedit. z in tertio anno planetaz qui huic succedit sicut dictum est in dño hore.

Ex hoc alfidarie dispositio: hoc est cum natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secundum quantitã annozum fridarie eius qui sunt decẽ: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cuius fridarie anni sunt octo. z post venerẽ planeta qui succedit ei z est mercurius: z anni eius sunt tredecim deinde luna: z anni fridarie eius sunt nouem: deinde saturnus z anni fridarie eius sunt. 11. deinde iupiter z anni fridarie eius sunt. 12. deinde mars z anni fridarie eius sunt. 7. deinde caput draconis z anni fridarie eius sunt. 3. post hoc cauda: z anni eius fridarie sunt duo sunt anni collecti simul. 75. anni. post hoc reuertitur dispositio ad solẽ: z sicut vsq; ad vltimũ planetaz. Si autẽ fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetq; años fridarie ei qui sunt nouẽ. sicut planeta post planetã sicut pdixim in sole. Quicq; disposuerit planeta años fridarie sue disponet pprie primaz septimã solũ. i. septimã partẽ fridarie sui. deinde participat ei in secunda septima: planeta qui eũ succedit: post hoc participat ei in tertia septima planeta. tertio qui succedit hm: z ita donec participat ei planeta qui est ante eũ in vltima septima ex años fridarie eius: z est vniuscuiq; iudiciũ cũ participat alteri sup natiuitate.

Ex hoc almanar. idest supereminencia qua dicitur qd planeta vadit super planetam: hoc est vt aspicias cursum planete medium z locum eius equatum: z si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui vsq; ad summitatem circuli: z si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui vsq; ad

in finem eius: et si fuerit locus eius equatus equalis medio cursu erit i medio circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postq̄ hoc certis sine cognoueris. i. locū equatur: vel econuerso minorē de maiorē eorū subtrahendo et multiplicabis quod remanserit per septē et diuides per. 22. et quod de diuisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel descensionis. **De venere et mercurio** accipimus qd̄ est inter viraq; loca idest q̄ est inter locum solis et veneris et mercurij et facimus vt supra: quia per hoc scim⁹ quis eorū fortior sit in circulo augis: sed venus et mercurius cū fuerit aliquis eorū orientalis et fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuum quod est inter locum solis et locum eius: faciesq; cū eo quē admodū feceris vt dicitur est in planetis altioribus ex multiplicatiōe et diuisione. **Et** proprioz ac fortior sit significatio planetarū dum abierint super seinuicē. i. dum abierit alter super alterum in contunctiōe. **In** oppositiōe autē et in quarto aspectu erit significatio eorū minus apprens et debilitoz. **Et** tamen cū vnus illorum fuerit ascēdens et alter descēdens tunc ascēdens eorū vadit supra descendentē. **Cum** vero ambo fuerint descēdens ille qui fuerit minoris descēnsiōis vadit super illū qui fuerit maioris vel pluris descēnsiōis. **Si** autem ambo fuerint ascēdentes ille qui est maioris ascēnsiōis vadit super illū qui fuerit minoris ascēnsiōis. **Dicit** quoq; et alio modo idest vt scias latitudinē vtrorūq; planetarū: quia septentrionalis eorū vadit super meridianū. **Et** si fuerint ambo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eū qui fuerit minoris latitudinis. **Si** autē fuerit vtriq; meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis vadit sup eū qui fuerit maioris latitudinis ideoq; dicit q̄ luna vadit sup iouē in his duobus operibus. **Similiter** si fuerit aliquis duorum planetarum in medio circuli nullā latitudinem habens tunc ascēdens septentrionalis vadit super euz qui caret latitudine et vadit ipse qui sine latitudine est super descendentem meridianum. **Et** ex hoc apertio portarum dicitur cum iungitur planeta inferior planete superiori et fuerint cum hoc domus eorum opposite.

Ex hoc albuze et res q̄ valde seruabant in di. Nam ipsi numerāt post cōiunctionem solis et lune. 12. horas et applicāt eas soli et diuidūt 12. horas trinas. i. in tres partes. s. in hāz solis. et iudicant super omnes quattuor horas s̄m iudiciuz dominorum triplicitatis solis hora coniunctionis: deinde dant veneri post. 17. horas et diuidunt eas iterum trinas et iudicant super omnes trinam diuisionē s̄m dominos triplicitatis veneris hora cōiunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio et alijs planetis per successionem eoruz donec reuertitur orbis ad solem post. 84. horas et non cessant sic facere frequenter donec venerit cōiunctio secunda. **Et** quidā dicit q̄ albuze sic hoc q̄ post cōiunctiones sint. 12. hore inuales que vocant cōbuste: et non oportet aliquē in his incipere aliquod opus: et post horas. 12. sunt. 72. hore in cōbuste in quib⁹ est vtilis operū icipit et post has. 72. horas in cōbustis sunt 12. cōbuste similiter vsq; ad cōiunctionē que succedit. post hoc diuidūt has horas. 12. in tres diuisiones idest in partes. **Dixerūtq;** cū q̄s icipit i quattuor horis p̄mis deambulare vel bellare timēda erit p̄dictio anime sue: et in quattuor horis secundis timēdū erit detrimentū corporis sui sine amisiōe anime: et i quattuor horis vltimis uimendū est detrimentū substantie sue et suoz et omnū que possidet.

Differentia quinta in commemoratiōe vniuersarum partium.

Quia explenimus expositiōnes eorū que sequuntur ex nominibus astrologorū. Exequamur nunc cōmemoratiōē vniuersarū partium. Et cū notauerimus in loco partū accipe a loco illo in locū illūz z projice hoc ab ascendēte vel de alio loco: dicimus vt addas super illud q̄ fuerit inter vtraq; loca grad⁹ ascēdētis: z projice ab ascendente vel ab initio signi a quo p̄icis.

Quis exemplar est opus partis fortune qz accipis quicquid est inter solē z lunā ex gradibus. z addas super eos gradus ascē

dētis signi: z q̄ collectum fuerit p̄icis illud a. 30. in. 30. gradus z incipis p̄icere ab initio ascendētis signi z quo significat numerus ibi est pars fortune: z in nocte contra a luna in iolem z addes gradus desuper signi ascendētis z projice hoc de .30. in. 30. z incipe projicere ab initio signi ascendētis. **C**Incipiam⁹ hic itaq; post partē fortune partis. 12. domoz. z incipiam⁹ ab ascēdēte.

Prima domus est pars vite z accipit in die a ioue in saturnū z in nocte econtra z projicit ab ascendente. **C**Pars hyles accipitur a gradu cōiunctionis seu p̄uentiōis que fuerit ante natiuitatem vsq; in gradum lune: z projicitur ab ascendente. **C**Pars futurorū idest pars solis accipitur in die a luna in soles z in nocte econtra. z projicit ab ascēdēte. **C**Pars dilectionis z concordie. i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: z in nocte econtra z projicitur ab ascendente. **C**Pars stabilitatis z fiducie ascendētis duratiōis nati est sicut pars concordie z dilectionis. **C**Pars animositatis z audacie idest pars martis accipitur in die a parte in gradum partis fortune z in nocte econuerso. z projicitur ab ascendente.

Secunda domus est pars substantie z accipitur in die z nocte a domino domus substantie in gradum atq; minutum domus substantie z projicitur ab ascendente. **C**Pars paupertatis z paruitatis ingenij idest pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: z in nocte econuerso. z projicitur ab ascendente. **C**Pars beatitudinis z triumphij atq; victorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem z in nocte econuerso z projicitur ab ascendente.

Tertia domus est pars fratrum z accipitur in die a saturno in Iouem z in nocte econuerso. z projicitur ab ascendente. **C**Pars beneuolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum z in nocte econuerso. z projicitur ab ascendente. q̄ si fuerit saturnus subradijs accipitur in die a sole in iouem z in nocte econuerso. z projicitur ab ascendente.

Quarta domus pars patrum est. z accipit in die a sole in saturnum: z in nocte econuerso: z projicitur ab ascendente. **C**Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouez z in nocte econuerso: z projicitur ab ascendente. **C**Pars annorum accipitur in die a domino domus solis in saturnum: z in nocte econuerso: z projicitur ab ascendēte. Et si fuerit in domino sua sol vel aliqua domozum saturni accipe in die a sole in saturnum: z in nocte econuerso: z projice ab ascendente z non consideres vtrum saturnus sit apparens vel sub radijs. **C**Pars hereditatum z possessionum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: z projicitur ab ascendente. **C**Pars nobilitatis nati: z eius de quo fit dubitatio vtrum sit filius illius patris cui imponitur:

an alterius accipitur in die a gradu solis in gradu exaltationis sue: z projecti
ab ascendente. **C** Ad si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die z luna in nocte
in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendens: z erit significatio
gradus ascendens. **C** Pars amicitie accipitur in die z nocte a saturno usque
ad domum conjunctionis: aut peruenientis: z additur desuper gradus
ascendens: z projectur ab ascendente.

Quinta domus est pars filiorum: z accipitur in die a Jove in Saturnum
de nocte e converso: z projectur ab ascendente. **C** Pars que signi ipsi in
quo dicitur filius fieri: z numerum eorum seu masculorum seu feminarum: quid
mulier pariet accipitur in die ac nocte a Marte in Jove: z projecti ab ascenden
te. **C** Pars sciencie filij masculi z femine accipitur in die z nocte a Luna in Jo
uem: z projectur ab ascendente. **C** Pars pro qua scitur natus de quo fit interroga
tio utrum sit masculus vel femina vel accipitur in die a domino domus lune in Lu
nam: z in nocte e converso: z projectur ab ascendente. **C** Pars significans filium
cum pervenerit iupiter ad eum: id est ad gradum partis significantis filium
accipitur in die ac nocte a Marte in Jove: z projectur ab ascendente. **C** Pars
dilectionis z gradus accipitur in die a nocte a Venere in Saturnum: z projectur
ab ascendente. **C** Pars sciencie esse filiorum accipitur in die ac nocte a Luna in
Venerem: z projectur ab ascendente.

Sexta domus est pars infirmitatis z aegritudinis. i. debilitatis inseparabi
lis alicuius membrorum accipitur in die a Saturno in Martem in nocte e con
verso: z projectur ab ascendente. **C** Pars servorum accipitur in die a
Mercurio in Lunam: z in nocte e converso: z projectur ab ascendente. Et dicitur
alendegod accipitur in die a Mercurio in partem fortunę: z in nocte e converso.
Et dicitur oportet ut vivamus utriusque partibus in simul.

Septima domus est pars desponsationis virorum seu conjugij: z acci
pitur in die ac nocte a sole in Venerem: z projectur ab ascendente. Et
hec pars similis est parti mandatorum z rumorum. Et pars desponsatio
nis mulierum vel conjugij ab hermete accipitur in die ac nocte a Venere in Satur
num: z projectur ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. **C** Hęc
pars desponsationis mulierum sive veluz accipitur in die ac nocte a sole in Mar
tem: z projectur ab ascendente. **C** Pars delectationis ac voluptatis accipitur in
die ac nocte a Venere in gradum septime: z projectur ab ascendente. **C** Pars nu
ptiarum accipitur in die ac nocte a Saturno in Venerem: z projectur ab ascendente.

Octava domus est pars mortis z accipitur in die ac nocte a Luna in gra
du z minutum domus octave: z additur desuper quod ambulaverit Satur
nus in signo suo z projectur ab initio signi saturni. **C** Pars plane
qui interficit accipitur in die a domino gradus ascendens in gradum lune: z in
nocte e converso zc. **C** Pars anni in quo iunetur nato mors: z paupertas im
pedimentum ac destructio accipitur in die ac nocte a Saturno in gradum domi
ni domus conjunctionis vel perventionis que fuerit ante natiuitatem zc. **C** Pars
ligationis z carceris: z virum liberetur ab eo vel non accipitur in die a Satur
no in partem fortunę z in nocte e converso.

Nona domus est pars peregrinationis accipitur in die ac nocte a domino
domus nonę in gradum z minutum domus nonę: z projectur ab ascen
dente. **C** Pars iunetur per aquam accipitur in die a Saturno in 15. gra

Annū signū cancri z in nocte ecōuerso zc. Quod si fuerit saturnus in .15. gradu cancri erit gradus partus gradus ascēdētis. **P**ars religionis accipitur in die a luna in mercurium z in nocte econuerso: z proiectur ab ascendente.

Octaua pars regionis z regni: z quid operisfaciat natus z accipitur in die ac nocte a saturno in lunam z proiectur ab ascendente. **P**ars regis atq; regni accipitur in die a marte in lunam: in nocte econuerso: z proiectur ab ascen. z est alia pars similis parti patrū. **P**ars operis z regni fm Tellū accipitur in die ac nocte a sole in gradū medij celi: z proiectur ab ascen. **P**ars significans viruz sit causa regni aut nō accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi: z proiectur a ioue. **P**ars maris accipitur in die a venere in lunā: z in nocte econuerso: z proiectur ab ascēdente.

Quoddecima domus est pars amicorum z accipitur in die ac nocte a luna in mercurium: z proiectur ab ascen. Et dixit alendezgod accipitur in nocte econuerso. **P**ars significans effectum amicorum z amicitie accipitur in die a parte fortune in parte futurorum z in nocte ecōuerso z cetera.

Octodecima domus est pars inimicorum secundum hermetem z accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorum vsq; in gradum z minutum domus inimicorum z proiectur ab ascen. Et secunduz quosdam antiquorum accipitur in die z in nocte a saturno in mariem zc. z he sunt partes .12. domorum zc. **N**e sunt alie partes quibus vtuntur magistri iudiciorum astrozum multum. **E**x quibus est pars que significat mendacium rumorū quando ceciderit in signum tortuosum vel mobile: aut dominus domus fuerit retrogradus vel impeditus: aut aspererint eum mali vel ei sint coniuncti. **E**t significat veritatem rumorum eorum si ceciderit cum foriunis aut in domibus seu terminis earū vel aspererint eaz aut fuerit in signo directo: z accipitur in die a mercurio in venerē: in nocte ecōuerso z proiectur zc. **E**t fm alibuma far in die a mercurio in lunā z in nocte econuerso zc. **P**ars rationis z psonditatis sensus accipitur in die a saturno in lunā z in nocte ecōuerso zc. **P**ars sapientiz z discipline accipit in die ac nocte a saturno in iouē z proiectur zc. **P**ars guerre z preliorū accipitur in die ac nocte a saturno in lunā: z proiectur ab ascen. **P**ars pacis z cōcordie exercitiuz accipitur in die ac nocte a luna in mercuriū z proiectur ab ascendente. **P**ars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venerē z in nocte econuerso z proiectur a sole.

De partibus reuolutionum in causis regnorum.

Quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in rebus particularibus prosequemur partes que conueniunt in reuolutione annorum mundi z cōiunctionuz significantium causas regni z stabilitatem seu durationem eius. **E**x quibus est pars que dicitur pars regni seu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipiturq; a marte in lunam z proiectur ab ascendente cōiunctionis que significat mutationem regni. Sic quoq; alio modo accipitur. i. gradu ascendētis cōiunctionis in gradum cōiunctionis z proiectur a gradu ascēdētis reuolutionis. Item fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutionis vsq; ad soles z proiectur a ioue. i. a gradu iouis. **P**ars tēporis regis. i. q̄zdiu debet durare: accipitur hora electionis regis a sole in .15. gradu signi leonis z proiectur a luna deinde accipitur a luna in .15. gradu signi cancri z proiectur a sole. **A**lia pars de tpe electi

Vertical text in the left margin, partially obscured and difficult to read, likely containing commentary or corrections.

onis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnum z in nocte econuerso z proiectur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit rex q̄ si fuerit iupiter in signo cōi z fuerit reuolutio diurna: fueritq; iupiter cadens ab angulis tunc accipitur a saturno in iouez: z adduntur desuper. 30. gradus z proiectur ab ascendente. Si vero saturnus z iupiter fuerit sibi oppositi z fuerint ambo cadentes ab ascendente mediatur q̄ exterit inter eos. i. accipitur medietas graduum qui sunt inter eos: z proiectur ab ascendente. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua: z fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnum z proiectur ab ascendente.

Oste partes maxime sunt ex q̄bus extrahitur t̄ps electionis regis z eius duracionis. **P**rima earū est vt aspicias horā electionis regis qua peruenerit profectus anni a cōiunctione triplicitatis que significauit sciam ex numero quo datur oibus 30. gradibus annus z oibus gradibus duobus cū dimidio mensis vnus: z cū scieris in quo gradu vel signo sit hic serua eū: q̄ hic est locus a quo equabis primā partē: z cū uolueris aptare eū p̄tabis ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a planeta orientali a sole ex saturno z ioue in ipso anno vsq; ad graduz equationis partis prime q̄ seruasti z proiecte ab ascendente reuolutionis anni z quo uenit numerus ipse est locus prime partis. **P**ars secunda sic inuenitur accipe in cōiunctione in qua surrexerit rex vel cepit regnū ad q̄d signū vel gradū peruenerit profectio anni ex numero quo datur oibus 30. gradibus annus. z gradibus cū dimidio mensis vsq; ad dies quo surrexerit rex: z ipse erit locus equationis secunde partis: serua quoq; eum: post hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno z ioue vsq; ad locum equationis partis secunde quam serua sit: z proiecte eum ab ascendente reuolutionis: z quo peruenerit erit locus partis secunde. he sunt partes que significant fortitudinē regis z eius duracionē.

Tem sunt alie partes q̄bus in utuntur: reuolutionibus annoz mundi: z scitur per eas quid graue de rebus in foro: z quid erit leue in precio: quid ue preciosum seu vile: multum seu parum: hoc est vt aspicias vbi ceciderit pars idest in cuius planete domo exaltatione termino vel triplicitate: qui planeta si fuerit retrogradus vel cōbustus vel in malo loco vilescit illa res z erit parui precij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z maxime in medio celi grauabitur illa res z erit magni precij: z si peruenerit dñs domns ad locū descensionis sue vilescit illa res z aspice aspectus fortunaz z planetarū maloz ad ea necnon z ad lunā z dñm eius: z vide quo mō z quis aspiciat ipsaz partē si fortuna z luna aspexerint illaz partē multiplicabitur illa res: z si aspexerint eā mali detrimentū patietur. **P**ars dispositionis anni a luna in mercuriū. **P**ars aque a luna in venerē. **P**ars ordei a luna in iouez. **P**ars cicercis q̄ est quoddā genus leguminis a uenere in solē. **P**ars lentis a marte in saturnū. **P**ars fabarū a saturno in martē. **P**ars almufi. i. militi a saturno in martē. **P**ars cepearū a saturno in martē. **P**ars tritici a sole in martē. **P**ars nucū a mercurio in martē. **P**ars zucari a mercurio in venerē. **P**ars dactilorū a sole in venerē. **P**ars mellis a luna in solem. **P**ars alroz. i. ris q̄ est genus farris a ioue in saturnū. **P**ars oliuarum a mercurio in lunā. **P**ars uuarū a saturno in venerem. **P**ars bombicis a mercurio in venerē. **P**ars alonicē. i. hisami quoddā genus seminis albi in si

*Arma
sapien*

pedire actionē ignis ne cumburat aliq̄ cōbustibile determinatus, s̄ remouen-
do ipsuz ab igne vel projiciēdo aquam super ipsuz. **C**um igitur scientie diuis
dantur s̄m diuisionē rerum de qbus sunt: z quilibet dicatur sapiens in scientia
sua accipiēdo large sapientiā pro sciētia sicut accipit albumazar in multis lo-
cis sui introductorij: vt videamus de quibus sapientibus sint dicta verba pro-
posita: possumus distinguere inter sapientes z sapientes modo quōdā vniuer-
sali. **D**e numero igitur sapientuz quidā sunt sapientes veraciter: quidā appa-
renter. **H**āc distinctionē tangit Aristoteles in primo elenchozū vbi dicit **Q**ui
daz sunt pulchri pp̄ decorē: quidā aut̄ fingūt cōponentes se. **E**t isti s̄ apparēter
sapientes sunt bipartiti. qm̄ quidā eozū apparent sapientes solū s̄m estimationē
vulgi sicut diuites huius mūdi. z qdā apud p̄uctos sicut sophiste. **P**rimi sunt
hūites diuitias huius mundi de quib⁹ dicit Albumazar in iuroductorio suo ma-
gno vbi loquit de sectis cōtradidentib⁹ astronomic. **E**t sunt illi de noua secta.
Dicit ibi Albumazar. **D**ignior apud vniuersitatez vulgi est cui fuerit plus sub-
stantie, sicq; sic qz dignitas substantie apud ipsos est plus dignitate sciētie. **E**t di-
cunt qz cū fuerit hō hñs substantiaz nō impedit eū si fuerit imperitus in scientia
astrozū: z medicine z ceterarū sciarū pbantes pbatione falsissima: qz probant
sciam p̄ substantiā. **E**t hec pbatio erroris est pbatio falsissima qz res pbant p̄ ge-
nus suū. i. p̄ cōsimile. i. sapiētia p̄ sapiētiā, suba p̄ subam; z nō pbant p̄ nō cōsimi-
le sibi ergo nō probat sapiētia p̄ sbam. **A**lij apparēt sciētes vel sapientes apd̄ ali
qualiter p̄uctos sicut sophiste. **D**e qbus dicit **A**z. in pmo elenchozū. qbusdaz
magis opere precuz est videri z nō existerē qz existerē z nō videri: z magister
Alanus de insula loquēs de eis dicit. **N**ouis scolaz vsitant pauperes legisse: ve-
ras lites agitant: sunt agoniste. **H**ic pbat hic improbat: huic cōcludit iste. **A**qz
duo centū cōclamant ore sophiste. **V**ere sciētes differūt s̄m magis z minus cer-
tum: vt dicit Cōmētator scđo methaphisice. **S**cie mathematice sunt in pmo gra-
du certitudinis. **N**aturales vero sequūt eas. **I**sti minus certi. **L**ogici z natu-
rales nō trāsferentes se ad alias scias nō hñt de pb̄tia nisi verba: de istis ē dicit
magister Alanus. **I**ste semp clamitat z argumentat: dū Aristotelicas latebras
rimat. **S**ed si q̄ras qualr̄ aut qd̄ epulatur mens studio viuūt sed venter philoso-
phat. **M**agis certi sunt mathematici. **E**t illi sunt bipartiti qm̄ qdā eozū studēt in
motibus iū z nō curant de iudicijs: vel negant ea. **E**t isti sunt de qbus dicit **A**l-
bumazar in q̄rta z q̄nta secta cōtradicētiū iudicijs s̄m qz videbit̄ postea. **S**ecū-
di aut̄ studēt in motib⁹ z in iudicijs: de qbus dicit Alanus loquens de ipso **A**-
bumazar. **I**llie astra polos celuz septēq; planetas consulit Albumazar terrisq;
reporat eozum. **C**ōsiliū armans terras firmansq; cadauca. **C**ōtra celestes iras sū-
perūq; furozē. **D**e istis **P**tolemeus dicit verba p̄posita. **A**ir sapiens dñ̄ abitur
astris. **I**n qbus vbi **P**tolemeus tangit tres pp̄rietates vel cōditiones quas
bz verus philosophus hēre: z maxime astronomus s̄m quas tria ḡra hoiūm
ab astronomia repellunt. **P**rima cōditio est stabilitas itentionis. **S**cda est ha-
bilitas dispōnis. **T**ertia est abdicatio terrene possessionis. **P**rimā tangit cū di-
cit **vir**. **S**ecundā cū dicit: sapiens. **T**ertia cū dicit: dñ̄ abitur astris. **Q**uātū ad
p̄mā cōditionē dicit **P**tolemeus in p̄ma p̄positiōe cēluloq̄ij. **S**cia stellarū
ex te z ex illis est. **E**t haly in cōmento eius lem dicit. **Q**ui res futuras scire desi-
derat duabus vijs opz incidere. **U**na vt accipiat motū stellarū z opa que sunt
in rebus s̄m motū earū. **E**t aspiciat libros quos antiq̄ scripserunt de significa-

*Caetera
as qd
mōm*

[Marginal notes in Latin script, partially obscured and difficult to read.]

nauarum. Similiter ceterarum sapientiarum et magisteriorum auctores vix possunt euadere accidentia erroris seu aduentus alicuius impedimenti quod euenit eis: sed propter hoc non annullatur eorum magisterium. Et horum omnium que diximus erroris impedimenti plus est quam error astrologorum: quia medicus cum errauerit in prescientia infirmitatum: aut curatione: aut in medicamentis fortassis erit hoc causa perditionis animarum. **C** Et cum errauerint naute fortassis erit hoc causa perditionis nauium et earum naufragium et eorum qui in eis sunt interitus. Et si errauerint pastores et conceptionis animalium auctores erit hoc fortassis prouocatio perditionis eiusdem generis animalium. At vero si astrologi errauerint hoc magis ascribitur ignorantie astrologi in prescientia rei: omitti enim inquisitor precauere horribilia antequam veniant et propter hoc fortassis erit illis dimissio cautele prouocatio eorum horribilium aduentuum et fortassis erit in eis perditio et fortassis non. In ceteris autem magisterijs non est ita: quia maxima pars erroris eorum auctorum est perditio et impedimentum absque dubio. Et in hoc quoque quod diximus dignitas et dignitatibus scientie astrozorum: si ergo est magisterius astrozorum dignius ac nobilius ceteris magisterijs: et semita eius magisterij: in errore in quibusdam horis est infra semitam ceterorum magisteriorum et eorum errore sanior et minus impedimenti eorum veritas est maioris profici: quare equum est quantum decet omnes homines intellectuales et sapientes recipere astrologos et vti eis et acquiescere veritati eorum in his que dicunt. Nec autem scientia maxime illa pars que est de iudicijs multos habet emulos et aduersarios. Quod aduertens Ptolemeus in quadripartito suo confirmat iudicia astrozorum: et Albumazar in magno introductorio suo: et conueniunt ambo in modo confirmandi: nisi quod Albumazar plura ponit quam Ptolemeus et pluribus vtitur rationibus. Ambo in confirmando iudicia incipiunt ab opere solis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima propositione primae partis. Quia sol cuius aere operatur in rebus omnibus existens in terra. Et Halley in commento exponens verba Ptolemei dicit Ptolemeus vult nobis ostendere quod sphaera ignis et aeris que mutantur per corpora caelestia mutant res omnes que sunt in terris. Et Halley in commento secunde propositionis eiusdem dicit quod radices huius scientie sunt adeo manifeste quod populares nihil secretes sciunt et intelligunt eas inspicendo et experiendo ipsas. Et Ptolemeus in 21. in propositione dicit quod nescij populares sciunt res antequam accidant. Et quod magis est dicit ipse quod animalia muta sciunt res antequam accidant. Albumazar etiam confirmat scientiam iudiciorum per multas rationes quas nunc omnes narrare esset valde longum. Specialiter autem Albumazar disputat contra negantes iudicia astrozorum et diuidit ipsos in 10. sectas. Et tangam breuiter de qualibet secta duo aut tria verba. **C** Prima secta dicit quod planetis non esset aliqua significatio super res que sunt in hoc mundo qui est sub circulo lune. Quibus dicit Albumazar quod omnes philosophi concordant sunt quod omnia substantia que mouetur motu naturali efficit in essentijs rerum sibi coniunctarum per naturam conuersiones naturales: et hoc declarat in actione ignis. Sed corpora caelestia mouentur motu naturali: ideo efficiunt in quattuor elementis sibi coniunctis per naturam conuersiones naturales. Hanc rationem innuit Albumazar in multis verbis. Posset etiam assumi contra illam sectam dicitur Aristotelis primo methozorum. Necessesse est mundum inferiorum contingui esse latioribus superioribus: ut tota eius virtus inde guber-

De iudicijs astrologorum. Sectas

25

netur. **S**ecunda secta est eorum qui dixerunt qd planetis essent significationes tantum super res vniuersales: vt sunt quattuor elemēta: z sunt genera z species. Contra quos **A**lbumazar ponit inter alia talem rationem. Totum non est totum: nisi per partes suas: ergo si significant super totum scilicet super speciem oportet qd significant super indiuidua que sunt partes specterum. **T**ertia secta est quorūdam disputantium qui dixerunt quō planetis nō esset significatio super possibile: sed solum super necessarium z impossibile. **E**t dicit **A**lbumazar qd dissoluit rationes istorū philosophus: z affirmauit possibile p multas rationes. **E**t inter alias ponit illaz quā ponit **A**ristoteles in primo periarmentias. s. quod nō oportet consiliari vel auxiliari. **Q**uarta secta est quorūdam qui aspererunt in scia totius que est scientia circulozū z esse eozū. **I**sti dixerunt qd planetis non esset significatio super res que fiunt z euentunt in hoc mundo ex indiuiduis aialium z seminum ac metallozū. **E**t qd eozū significatio esset sup corruptionē vel mutationē tēporū tantū. **E**t dicit **A**lbumazar qd isti neguerunt negare hanc quātitatē. s. mutationē tēporū esse ex fortitudine opis planetarū. qz hoc ex eozū ope iuenit z apparet z eius repulsio est dedecus. **E**t postea arguit contra eos ex cōcessis. **Q**uinta secta est eozū qui aspererūt in scientia totius z annullauerunt sciaz iudicioz ex pte experimētozū. **E**t dixerūt qd iudicia astronomie nō sunt vera qz res ptingunt per experimēta z minus qd pōt picipi veritas rei per experimēta est dum iuenit bis i vno eē. **E**t hoc ē impossibile in planetis: qz planeta cū fuerit i aliquo loco ex signis z fuerint ceteri planete aspicientes ipm vel cōiuncti ei nō reuertunt ad ipm eē ex signis nisi post multa milia annoz z nō puenit vna vni⁹ hoīs ad tantā quātitatē annoz quō ergo est possibile hoi vt iueniat planetas bis sup vni eē qtenus probet ex reditione eozū ad loca eozū qd significēt. **Q**uibus dicit **A**lbumazar qd antiq no uerunt planetarū nās z eozū significationes ex multis reb⁹ z diuersis quarū qdā sunt pticulares apparentes: qdā vero vniuersales. **P**articulares apparentes sunt quēadmodū inuenit ex opōne solis in calefactione z lune: in humiditate z putredine: z ex operib⁹ planetarū in corruptione z mutatione aeris in oīdie ac nocte. **V**niuersales vero quēadmodū inuenit ex eozū significatiōe i reuolutione annoz mūdi z natiuitatū. **E**t breuiter vtrūqū est qd hō in modo dico tpe pōt experiri illa que cōiter occurrunt: sed quātū ad alia que raro fiūt sic sunt pūctiōes magne debēt nobis sufficere dicta pdecessozū nostroz. **S**exta secta ē qrundā arithmeticoz qd pigritabāt aspiciere numerū stellarū z equationē ipsarū ex libro in quo est scia totius certissime. i. almagesti quem **P**tolemeus edidit: sed qsiuerunt loca planetarū per diuersas tabulas z iuenerūt tabulas differre quātū ad loca planetarū. iō dixerunt qd iudicia nō sunt vera ex quo nō habent vera loca planetarū. **Q**uibus dicit **A**lbumazar qd astronomus cum de aliq reuoluerit iudicare in hoc debet cōsidere vt aspiciat naturas planetarū ac proprietates eozū z dñz signi vniuscuiusqz eozū z sue exaltatiōis atqz dños triplicitatis sue. locum quoqz eius ex angulo z succedentibus eius z casu eius ab angulo z pñtia eius in domo substantie z domo fratrum z ceteris domibus circuli z postea iudicet. **P**radibus vero signoū est significatio pticularis qua vtunt astrologi in quibusdā rebus pprijs. **S**i aut fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magisterium iudicioz. **E**t oportet eum qui exercet magisteriū iudicioz cū dederit ei calculator loca pla

d

Sexta secta dicitur quod...

netar ex signis in quibusdam ipibus ut iudicet per ipsa loca in quibus sunt plane
te si significant illud vel illud. Tertio vero gradus in quo loco sint: ex si-
gnis suis secundum veritatem erit sup calculatores et ab eis exigit. Et ponit
exemplum de medicis dicens: quod medicus tenetur iudicare naturam vniuersalem
medicaminis et cui rei sit utilis et quibus infirmitatibus proficiat. Ingressio vero spe-
cterum in regionibus et earum tritura a medicis non est exigenda: sed ab auctoribus
specierum. Ita est dicit ipse de iudicijs astrologorum. Ad illum qui exercet iudicia perti-
net solum defendere quod planete significant super res huius mundi: et quod signifi-
cent: et pertinet ad ipsum scire proprietates et naturas ipsorum. Ad calculato-
rem vero pertinet verificare gradus eorum. **S**eptima secta est eorum que pule-
runt hanc scientiam eo quod aspexissent in ea et impossibile fuit eos peruenire ad
id quod voluerunt. Suntque invidentes huius magisterij sectatores super scien-
tia eorum in ipsa: et repellunt scientiam magisterij iudiciorum propter inuidiam. Istis
non est contradicendum ut dicit Albumazar cum sit eorum negatio ad hoc magisteri-
um. Nam negator non debet constringi: nisi per quod vincatur et cogatur venire
ad veritatem constantem. **O**ctava secta est quorundam qui se iactant de medicinali sci-
entia: ut acquirant per eam non autem medici. Ipsi et sapientes in magisterio medi-
cine quam iam legerunt libros antiquorum in scientia medicine ac sciuerunt radi-
ces magisterij eorum et diuersitate elementorum seu temporum ac naturarum: corruptio-
nem quoque eorum et cetera que sunt eis necessaria in magisterio eorum ex rebus sin-
gularibus et rebus compositis. Isti nouerunt dignitates scientie iudiciorum
astrologorum. Et sciunt quod scientia astrologorum sit principium scientie medicine. Et vni-
tur magisterio iudiciorum in magisterio medicine vsu frequenti in cogniti-
one morborum et augmentatione eorum et diminutione et in temporibus curandi-
um. Multiplicaturque eorum recta intentio in magisterio eorum: et liberantur infirmi
per manus eorum: ac multiplicantur perfectus hominum per eos. Quidam vero
ex medicis ex his videlicet quorum imperitia abundat: ratio autem abbreviatur
in scientia quorundam que necessaria sunt illis ad hoc contendunt in magiste-
rio suo ut preponant acquisitionem et postponant scientiam: dentque contradixerunt
scientie iudiciorum: et dixerunt quod non sit motibus planetarum in hoc mundo for-
tuito. Contra quos Albumazar allegat dictum Hippocratis dicens. Et iam dixit
Hippocras in libro aeris dum mentionem faceret de diuersitate aeris et ele-
mentorum seu naturarum quod res quas diximus de diuersitate aeris sunt in sci-
entia astrologorum. Et quod scientia astrologorum non est modica pars scientie medicine.
Nona secta est vniuersitatis vulgi. Et isti diuiduntur in duas sectas: quarum vna
est eorum qui nesciunt dignitatem iudiciorum ceterarumque scientiarum neque digni-
tatem prescientie rerum digniorumque hominibus apud eos est cui fuerit plus sub-
stantie. De istis fuit prius dictum. Contra quos dicit Albumazar quod substantia
et fortuna aptantur sapienti et insipienti: forti quoque et debili: et homo non est lau-
dabilis super hoc quod aptus est ex hoc quod hoc non est aptatum ei per scientiam suam
neque per insipientiam: neque per fortunam seu debilitatem suam: sed laudat super
sapientiam et cognitionem: quia dignitas homines super cetera animalia non fit nisi per
sapientiam et cognitionem et per cognitionem rerum que fuerunt et que future sunt.
Et quibusdam interpositis dicit quod dignitas rerum in homine est futurorum
scientia. **D**ecima secta est etiam vniuersalis vulgi. Et isti repererunt scientiam
huius magisterij propter hoc quod viderunt de multitudine erroris eorum qui se

iactant de ea: eo q̄ vulgus recipit res p̄ cognitionē apparentie. **C**unq; vidis-
 sent multitudinē erroris eorū qui se iactant de hac scientia in his que interro-
 gantur ex scientia iudiciorum astrozum mendacem eam putātes repulerunt
 z referunt magistros huius scientie ad insipientiā z dixerunt q̄ est scia cassa.
Dicit **Albumazar** q̄ isti non sunt culpandi in contradicione magisteriorum
 huius scientie: quia plurimi eorū qui se iactant de ea sunt homines insipientes
 z imperiti atq; caduci. **E**t quibusdam interpositis dicit q̄ isti exercent sub no-
 mine huius magisterij varias seductiones quibus seducunt homines debi-
 les vult dicere q̄ quidam operantur geomanticam: vel per sortilegia sub no-
 mine huius scientie. **I**sti non querunt nisi lucrum. **E**t dicit cum isti interrogā-
 tur de aliqua retentunt in responsionem ad rem qua gratulatur querens: z si-
 bi congruit volentes eum lenificare causa cupiditatis sue. **N**ec sufficiant de de-
 cem sectis quas ponit **Albumazar**. **C**Et posset addi vndecima secta. **E**t sunt
 illi qui dicunt q̄ ista sciētia fit cōtra fidem. **Q**uibus dico q̄ ipsi nō legerunt li-
 bros sapientum antiquorum: quos si legisset scirent q̄ hec scientia nō est cō-
 tra fidem: immo pro fide. **P**onunt enim doctores huius sciētie mundū creatū
 quod est primū fundamētum fidei. **D**icit enim **Haly Albergel** in prima par-
 te sui libri in capitulo de natura **Iouis**: q̄ tempore quo deus inceptit creare
 mundum posuit **Iouem** in ascendente. **E**t **Albumazar** ī introductorio suo di-
 cit. **E**t dicamus primū q̄ motus circuli sit a virtute prime cause. **E**t q̄busdam
 interpositis dicit. **E**cce qualiter pertraximus creatorem z rebus apparentib⁹
 z notis que pertinguntur sensibus q̄ sit sempiternus habens virtutem absq;
 essentia finis immobilis z incorruptibilis altissimus sit nomen eius benedictuz
 z exaltat⁹ exaltatione maxima. **D**e diuisione astronomie expedio me breui-
 ter z pono diuisionē quā ponit **Albumazar** in introductorio suo magno. **D**ue
 sunt species astronomie: quarum vna est scientia totius. s. de circulis z motib⁹
 eorum. **S**ecunda est ars iudiciorum astronomie. **H**anc diuisionem ponit etiā
Ptolomeus in principio quadripartiti sui. **E**t **Haly** in commento idem. **P**ri-
 ma species est trapita perfecte z cōplete quantum ad principia z conclusiones
 a **Ptolomeo** in almagesti. **N**el posset prima species subdiuidi. **S**ciētia de mo-
 ribus est duplex: quedam est in instrumentalis: quedam tabularis. **I**lla instru-
 mentalis est duplex: quonā quedam sunt instrumenta ad obseruandum siue
 inuestigandum motus: sicut sunt regule **Ptolomei** armille z consimilia. **A**lia
 sunt instrumenta pro operationibus quottidianis exercendis sicut astr oblatiū
 sphaera solida z psimilia. **S**ecūda species. s. ars iudiciorū astrologie h̄z q̄tuor
 partes p̄ncipales. **P**uarū prima est de interrogationib⁹. **S**ecūda de natiuitati-
 bus. **T**ertia de reuolutionibus annoz: z hec est duplex. s. de reuolutionib⁹ an-
 nozum mundi: z de reuolutionib⁹ annoz natiuitatū. **Q**uarta de electionibus.
De istis quattuor partib⁹ **Haly Albergel** fecit vnum librū completū. **P**tolo-
 meus autē in quadripartito omisit duas partes. s. de interrogationibus z ho-
 rarum electionibus. sed **Haly** qui cōmentauit ipsum: excusat ipsum dicens: q̄
 satis p̄nt haberi iste due partes ex his q̄ **Ptolomeus** dicit ibidē: p̄ter istas sunt
 quedā alie p̄tes iudiciorū. s. de p̄uictionib⁹ magnis: de imaginib⁹: de sigillis: de
 q̄bus parū vel nihil habem⁹. **A**duertētes autē plurimi antiquoz z etiā moder-
 noz q̄ iste p̄tes essent difficiles ad itelligendū debētib⁹ primo adiscere illā
 sciām fecerunt libros introductorios in quibus posuerunt principia z expo-

Species Astronomie

14

suerunt terminos quibus utuntur magistri iudiciorum. Inter autem alios introductorios liber Alchabicij est magis approbatus apud modernos. Ideo dimissis alijs de ipso ad presens intendimus. His vijs ad litteram descendamus.

Postulata a domino. In principio istius libri septem possunt queri. Primo que sit intentio libri. Secundo que sit vtilitas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti philosophie supponatur. Quinto quando debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. Intentio libri est patefacere scientiam vniuscuiusque rei cuius scientia necessaria est incipienti adiscere scientiam iudiciorum astroz. Vtilitas eius patet: quoniam omnibus qui vult scientiam iudiciorum incipere doctrina huius libri sufficiens erit eorum quam si bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorum per se intelligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt yfagoge Alchabicij ad scientiam iudiciorum astroz. Et debet legi ante omnem librum iudiciorum astroz. De qua parte sit patet ex precedentibus. Est enim de parte scientie iudiciorum astroz. Subiectum eius est illud quod est subiectum in tota astronomia iudiciali. scilicet corpus celeste in quantum per motum et lumen causat generationem et corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes scilicet in partem proemiale[m] et executiuam. Pars executiua incipit ibi. In nomine domini zodiacus et cetera. Pars executiua diuiditur in quinque partes secundum quod diuidit auctor in littera quas vocat quinque differentia sicut quod patebit statim. Pars proemialis potest diuidi in quattuor partes quonia[m] in prima inuocat diuinum auxilium pro completionem operis sui: et cum hoc capiat beniuolentiam regis sui ad cuius instantiam forte hunc librum composuit. In secunda parte offendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidissem. Tertia pars incipit ibi: et non introduxi. Prima pars incipit ibi: et petit durabilitatem honoris gladij regis et custodiam operum suorum et ampliationem sui imperij.

cum vidissem. In ista parte ponit causas que mouit ipsum ad faciendum hunc librum. Et dicit quod cum vidisset multos antiquorum fecisse libros introductorios ad scientiam iudiciorum astroz et quosdam ex eis non posuisse omnia necessaria ad introductionem et quosdam nimis prolixè tradidisse ea que tradiderunt: et inter confusa dicta eorum perijisse. scilicet obscurata esse illa que necessaria sunt ad introductionem. Et etiam quosdam non processisse in dictis eorum ordine discipline preponendo illa que debent preponi: et postponendo illa que debent postponi: sed fecisse contrarium. Incepit edere hunc librum et collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erant necessaria ad introductionem: et inutilia omisit.

et non introduxi. Sic excusat se de rationibus et dicit quod non posuit in hoc libro rationes que eent necessarie ad defendendum que dixi: quia iste posite sunt in libro Ptolemei. scilicet in quadripartito. Ibi enim Ptolemeus confirmat iudicia per multas rationes. Et dicit et se fecisse vnius librum

de confirmacione iudiciorum ubi posuit rationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. *Hic ponit diuisionē libri sui. Et dicit qd diuisit eum in quinq; differentias vt patet legendo literam.*

T**A**nomine domini. zodiacus. *Initio primo incipit tractatus. Et pot' diuidi in quinq; ptes que sunt quinq; differentie secundum qd auctor diuidit in litera. Prima differentia est de eē circuli signorū essentiali z accidentali. Secunda est de naturis septem planetarum. Tertia qd accidit septem planetis. Quarta de expositione terminorum siue nominū quibus viuunt magistri iudiciorum. Quinta de proiectione partium. Secunda oria incipit ibi: z auxiliante deo. Tertia ibi: Nā eē planetarū. Quarta ibi. Initium horum. Quinta ibi: z cum notauerimus. Prima pars diuidit in duas qm̄ in p̄ma pte expeditur de eē circuli signorū essentiali. Secundo de eē accidentali. Secūda ibi. Nā circulus figurat i omni hora. Prima ps potest diuidi in q̄tuor ptes. In p̄ma determinat de diuisione circuli signoz z his que cōsequitur ipsaz diuisionē. In secunda pte determinat de dignitatibus planetarum, in signis. In tertia de figuris signorum. In quarta qd habēt signa ex membris hominis z qd habent ex regionibus z plantis. Secunda pars incipit ibi hñt quoq; planete. Tertia ibi: sequunt has figure signoz. Quarta ibi: z vnū quodq;. Prima pars pot' diuidi in quinq;. In prima parte ponit diuisionē circuli signoz. In secunda pte comparat ista adinuicem. In tertia compat ea ad q̄tuor pla annū: z ad q̄tuor etates: z ad q̄tuor humores. In quarta ponit ordinem planetarum z exponit quō accipitur in. cum dicitur planeta est in signo. In quinta addit quoddā de capite z cauda dracontis. Secūda incipit ibi: z sex ex his signis sunt septentrionalia. Tertia ibi: z vocatur illa quarta. Quarta ibi: oibus autē planetis. Quinta ibi significat et per caput z caudam. Primo dicit qd circulus signorū diuiditur in duodecim ptes eq̄les que vocātur signa z nominantur nominib' duodecim imaginū que sunt in ipso circulo signoz: que sūt aries taurus gemini zc. Et qdlibet signum diuidit in triginta ptes eq̄les que vocantur gradus. Et quilibet gradus diuidit in sexaginta z vocatur minuta. Et qdlibet minutū in sexaginta z vocantur: secūda z qdlibet: secūdū in sexaginta z vocantur tertia. z quodlibet tertiu i sexaginta z vocantur q̄rta: z sic vsq; i infinitum. Circa istam ptē p̄nt moueri duo dubia. Primum est de numero signorū secundum de ordine. De numero signoz disputat Albumazar dicens. Quidā ex his qui diuersa a nobis sensere cōtraxerunt dictis antiquoz in numero signoz. Et dixerunt cur p̄statis qd signa sunt duodecim nec plus nec minus. Quibus respondet Albumazar dicens: qd Aractis philosophus patefecit. 48. imagines que sunt i circulo. i. in octaua sphaera z earū nomina: z auctorizauerunt eius sniam omnes sapiētes antig z p̄cordauerūt cum eo sup hoc. Et duo z decim ex his imaginibus sunt in circulo signoz. Hac de cā dixerūt qd sūt duo decim. Aliam cām assignat Albumazar dicens: qd philosophi iuenerunt quod omnes res que sunt z destruunt in hoc mūdo sūt cōposite ex elementis z omni indiuiduo qd efficit ex q̄tuor elementis sunt tria: eē. s. initium mediū z finis. Quattuor igit elementa multiplicata per tria faciunt duodecim: igit signa sūt duodecim. Tertia cā est qz per motū solis fit generatio z corruptio in reb' in fertioribus z eius opus plus appet in hoc mūdo qz opus alioz planetarū. Et*

magister 5. rocha
111
111
111

ipse rotat in his duodecim imaginibus z sunt ei locus. Et fm decursus eius in
 his duodecim imaginibus variant tēpora anni. Ideo philosophi posuerunt
 duodecim imagines digniores significatiōe. Et attribuerūt eis hgnificatiōem
 vniuersalē. Ceteris vero triginta sex imaginibus attribuerunt significatiōem
 propriam. **C**Secunda dubitatio est de ordine z de principio. Aliquis enim
 posset dicere quare inceperunt ab ariete cum circulus non habeat principi-
 um neq; finem. Ad hoc dicit Ptolemeus in .156. propositione prime partis
 quadripartiti. qd ideo est principium ab ariete quia est signum masculinum
 z agens est dignius passio z equinoctialis transit per ipsum: z abinde. id est ab
 equinoctiali incipit maior mutatio totius firmamenti. **C**Sed aliq; diceret per
 istam rōnem videt qd intuitū debeat eē a libra: qz est signū masculinum z equinoctia-
 lis trāsit per ipsum z maior mot⁹ firmamētū est ibi. qre ergo inceperūt ab arie-
 te potius qm a libra. **P**ōt solui per dictū Ptolemei in .140. ppositiōe pme ptis
 vbi dicit qd pncipiū in firmamēto est ille loc⁹ in quo cōplexio ipis est humidi-
 or sicut pma etas animalū est in qua cōplexio est humidior. Posset aliter dici
 qz ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptio. **C**De ordine diceret ali-
 quis qre posuerūt taurū post arietem: z deinde gemini: postea cancrū. Dicit
 Albumazar qd qtuor sunt q̄litates simplices elemētorum. s. caliditas z frigiditas
 humiditas z frigiditas. Et due ex istis sunt sic agentia. s. caliditas z frigiditas
 z alte due sunt sicut patiētia. s. siccitas z humiditas. Agentia sūt digniora pati-
 entib⁹: iō inciperūt ab agentib⁹. Et agentū vniū est pncipiū generatiōis. s. caliditas: z
 aliud pncipiū corruptiōis. s. frigiditas. Res sūt prius generat qm corrupit: iō
 posuerunt arietē in pncipiū qd est signū calidū z siccū de nā ignis q est pmo cali-
 dus. Et posuerūt cancrū in fine qd est signū frigidū z humidū de nā aque que
 est pmo frigida. Et posuerunt taurum post arietē: quod est signū frigidum z
 siccum de natura terre qua est pmo sicca: qz siccitas terre cōueniens est calori
 ignis. Et posuerunt signum geminorū ante cancrū qz est signum calidum z hu-
 midum de nā aeris qui est pmo humidus: z humiditas aeris est puentis hu-
 miditati aque. **C**Ad euidentiā pdictorū est itellgendū qd in octaua sphaera
 sunt quadraginta octo imagines. in qbus est concordia apud oēs antiquos si-
 cut dicebat. z sunt in eis. 1022. stelle que dicuntur stelle fixe z mouent oēs vno
 motu. s. ad motum octaue sphaere in cētū annis ferē vno gradu. Et antiqui
 posuerunt eas in sex ordinibus ita quod illas que sunt maiores posuerūt in pri-
 mo ordine z sunt gndecim. Et que sunt infra has posuerūt in secūdo ordine: z
 sūt. 45. Et que sūt infra has posuerūt in tertio ordine: z sunt. 208. Et que sunt
 infra has posuerunt in q̄rto ordine: z sunt. 474. Et que sunt infra has posue-
 runt in quinto ordine: z sunt. 217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto
 ordine: z sunt sexaginta tria. Ex his. 48. imaginibus. 12. sunt in via solis sicut di-
 ctus est z sunt in eis ex stellis. 346. Nomina earū imaginum sunt aries taurū
 z c. Et remanent. 36. imagines q̄rū. 21. declinant a via solis ad septentrionem
 z. 15. ad meridiē. Que declinant ad septentrionē hnt ex stellis supradictis 360.
 Et nomina imaginū sunt hec. Prima est vrsa minor. Secunda est vrsa maior.
 Tertia draco. Quarta dñs flāme vel succēsus. Quinta canis latrās vel vlulās.
 Sexta corona septentrionalis. Septima icuruatus vel genu flexus. Octava
 vixta cadēs. Nona gallina. Decima sedēs sup sedē. Undecima deferēs caput
 algoli. diaboli. Duodecima tenēs habenas. 13. serpetari. 14. serpēs. 15. amisa

Signo
 orloz
 raste

4. sunt
 7. hanc
 1. pncipiū
 1. ab arietē

1022
 1111
 1111

vno. 10. 21. 48. 217. 474. 208. 45. 12. 346. 360. 36. 21. 15. 360. 12. 13. 14. 15.

tor. 16. aquila volans. Alius liber hēt vultur volans. 17. delphinus. 18. equus p̄m m^o. Alius liber hēt caput eq. 19. equus secundus. Ali^o liber hēt equus alar^o. 20. mulier que nō nouit virū. 21. est triāngulus. Que vō declinant ad meridiē hñt ex stellis supradictis. 26. q̄rum imaginū nomina sunt hec. Prima earum est marinus leo que qdā vrsū appellat. 2. algebar. i. canis validus. 3. flumē. 4. lepus. 5. canis maior. 6. canis minor. 7. archa noue. 8. serpens. 9. vas. 10. cornu. 11. deferens leonē z ipsius medietas est humane figure z altera equi. 12. leopardus. 3. thuribulū. 14. corona meridionalis. 15. piscis meridianus.

Et ser et his signis. In ista pte comparat auctor signa ad inuicem. Et pōt diuidi in tres ptes. Primo compar ea q̄tū ad partes mūdi: vel q̄tū ad declinatōes. Secūdo q̄tū ad ascē siones. Tertio q̄tū ad qualitates. Prima in p̄ncipio. Secūda ibi: z sex ex illis dicunt directe ascēdētia. Tertia ibi: z vocat medietas. Primo dicit q̄ sex ex predictis. 12. signis sunt septentrionalia: qz declināt a liena equinoctiali versus polum septentrionalē. s. a principio arietis vsqz ad finē virginis. Et alia sex s. a p̄ncipio libe vsqz ad finē pisciū sunt meridionalia: qz declināt ab equoctiali linea versus polum meridionalē. Juxta quā partē est intelligēdū q̄ equoctialis est circulus quem describit sol raptu firmamenti. s. per motum diurnum qñ est in p̄mo puncto arietis z eundem describit in primo puncto libe. Ideo vocatur a Ptolemeo equator diei z noctis: qz tunc t̄pis dies z nox sunt eiusde longitudinis per vniuersum mundūz vbi sol oritur z occidit. Hoc ideo dico qz duo sūt loca in mūdo sup que sol nō oritur nec occidit qñ est in p̄no arietis vel libe quoz vn^o ē sub polo arctico z alter sub polo antarctico. Hic posset moueri illa q̄stio. Utrū sub equoctiali sit habitatio. Videt q̄ non. Nā vbi est p̄petua caliditas ibi non est habitatio: sed sub equoctiali est perpetua caliditas. sol enim semp decurrit super illam partem z modicū declinat ab illa. Itē: auctor sphaere dicit qz gnqz sunt zone in celo. quaz vna est torrida zona z illa secundum eum est sub equoctiali z ex vtraqz pte vsqz ad tropicos z due sub polis z due medie. Ibi vult quod tres earū sunt in habitabiles scilicet torrida zona p̄pter nimīū calorē: z due existētes sub polis p̄pter nimium frigus z alie due s̄m eum sunt habitabiles qz temperate. Breuiter ego credo cū Auicenna q̄ sub equoctiali sit habitatio z optima habitatio. Et breuiter pono vnam rōnem que mouit me. Ibi est optima habitatio vbi est maxima temperies: sed sub equoctiali est maxima tēp̄tes: ergo zc. Maior est nota. Adiorē de claro sub equinoctiali enim dies z nox sunt eq̄les sicut dictum est: z tñ potest infrigidari aer in nocte sicut calescit in die. Item declinatio solis maxime variatur ibi. Putat enim declinatio in vno die per. 24. minuta tō forte vix pōt accidere qd sol trāseat directe supra capita eorū qz hoc non accidit nisi sol intraret p̄m arietis vel libe recte in meridie. Itē sol nunq̄ manet in eadem altitudine sup ipsos: sed statim in instanti si eēt mor^o in istātū variat altitudo. Ita enīz velociter sicut p̄mū mobile mouet accedit ad meridiem z recedit a meridie. Et vbi debet fieri magna calefactio oportet qd radij insignant per aliq̄d tēp̄us: sicut videmus in speculo ardētī si moueret speculum nō icēderet festucas vel aliā rē que opponeret. Item planete frigidi refrenāt ibi caliditate calidoz: qz oēs semp sunt ibi p̄pinq̄ q̄uis qdā dicat q̄ planete nō caluant frigiditatem sed eoz frigiditas est calor minor. In veritate hoc nō credo salua grā illorū.

Scilicet

Capitulum de meritis

ca^o p̄to

signis

signis

Vidi enim quod eadem causa frigoris non facit tantum frigus in partibus multum septentrionalibus quantum facit in minus septentrionalibus. Possit etiam probari ratione. Si esset ita quod nullus planeta influeret frigiditatem sed caret caliditate sequeretur quod presens terra saturni in eitate esset fieret calidior: quia tale additum tantum facit ipsum magis talea sed hoc non videmus quare etc. Et si diceret aliquis quod minor caliditas sua temperat maiorem caliditatem solis: sicut aqua tepida calidam. Hoc non valet: quia ibi fit mixtum materialis. in influentijs autem celestibus fit mixtum virtualis. Et est imaginandum in influentijs de maiori calore et minori sic de duobus ignibus calefacientibus versus ollam quorum unus esset fortior alio. Tertium est quod minor ignis non infrigidabit ollam nec impediet fortiozem ignem in calefactione sua. Rationes in oppositum sunt solute: quia prima dicit quod est ibi perpetua caliditas. Dico quod non est ibi perpetua caliditas quod impediatur habitationem. Auctorem sphaerae nego in proposito quantum ad hoc.

Et sex ex illis dicuntur directe ascendentia.

ca. 29
Dicitur breuiter quod 6. signa ex signis predictis ascendentur recte. et 6. oblique. Recte ascendent a principio caeteri usque ad finem sagittarii. Alia 6. ascendent oblique. Ita habent ex tractatu de sphaera ratio non est hic standum. Postea dicit quod tortuose seu oblique ascendentia obediunt recte ascendentibus. Iuxta quod notandum quod si duo nascantur in quibusdam partibus in quibus omnes alie significationes sunt partes quantum ad radicem superiorem et inferiorem: sed unus eorum nascatur sub signo directe ascendente et alter sub signo oblique vel tortuose ascendente. ille qui natus fuerit sub obliquo obediatur alteri qui natus fuerit sub signo directo dum illa signa sunt eiusdem longitudinis a principio caeteri. Verbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obediatur ei qui natus fuerit sub cancro: et ille qui sub thaurus et qui sub leone. et ille qui sub arietate et qui sub virgine et sic de alijs. Postea dicit quod quilibet duo signa que sunt eiusdem longitudinis a principio arietis dicuntur concordantia: sicut pisces et aries aequarijs. Et hoc est ideo quia ascensiones illorum signorum sunt equales. Et hoc est quod dicit auctor tractatus de sphaera: quilibet duo signa equaliter distantia ab alterutro punctorum equinoctialium adequantur in suis ascensionibus. Postea dicit quod medietas circuli que est a principio leonis usque in finem capricorni vocatur medietas maxima propter ascensiones. Et est medietas solis: quia leo est domus solis et ascensiones incipiunt ibi notabiliter augmentari. Et sol habet in tota illa medietate dignitatem sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. scilicet a principio aequarii usque ad finem cancri: et illa vocatur medietas minima eo quod ascensiones notabiliter incipiunt ibi nominari. Et luna habet ibi dignitatem quam sol habet in maxima.

Et vocatur medietas. hic comparat signa ad invicem quantum ad qualitates in generali. Et breuiter dicit quod medietas que est a principio arietis usque ad finem virginitatis est medietas calida: quia facit nobis estatem. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemem.

Et vocatur illa quarta pars. hic comparat ista 12. signa ad 4. tempora

potant: z ad .4. etates: z ad .4. humores siue cōplexiones. Et dicit q̄ quarta pars q̄ est a principio arietis vsq; ad principium cancri est calida z humida sicut ver z sicut etas puerilis z sicut complexio sanguinea. Et alia quarta pars que est a principio cācri vsq; ad p̄ncipiū libe est calida z sicca sicut estas: z sic secunda etas z sicut complexio colerica. Et alia quarta pars que est principio libe vsq; ad principium capricorni est frigida z sicca sicut autumnus: z sicut tertia etas que est principio capricorni est frigida z sicut complexio melancolica. Et quarta pars que est a principio capricorni vsq; ad finem piscium est frigida z humida sicut hyems z sicut etas vltima: z complexio flegmatica.

Omnibus autē planetis. Hic ponit ordinē .7. planetarum: z quō accipit in quō dicit planeta est in signo z patet in littera. Sed nota hic triplicem acceptionē signi sicut ponit auctor sphaerē: z quia ibi inuenies non pono hic.

H Abent autem planete. Prius determinauit auctor de diuisione circuli signorum: z de quibusdam que consequuntur ipsam diuisionē. Hic vult determinare de dignitatibus planetarum in signis. Et diuidit in duas. Quoniam primo determinat de dignitatibus essentialibus. Secundo de accidentalibus. Secunda pars est ibi: ex p̄tibus quoq; planetarum accidentalibus in fine huius differente. **Prima** pars diuiditur in duas: qm̄ in prima facit qd̄ dictum est. i. determinat de dignitatibus planetarum in signis. In secunda parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis dignitatibus. **Prima** pars diuiditur in quinq; partes secundum quinq; dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planetarum que vocatur domus. **Secundo** de dignitate que vocatur exaltatio. **Tertio** de dignitate que vocatur triplicitas. **Quarto** de dignitate q̄ vocat terminus. **Quinto** de dignitate q̄ vocat facies. **Prima** ibi: hē sunt exaltationes. **tertia** ibi: triplicitates sic distinguim⁹. **quarta** ibi: hñt quoq; i vno quoq; signo. **ginta** ibi: facies aut signoz. **Prima** pars pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte oñdit q̄ sint domus planetarū. **In** scda pte qz̄ qlibet eoz̄ pter solē z lunam hz̄ duas dom⁹: quarū vna est ei magis principalis: z illa vocat gaudiū: is oñdit q̄ sint ille domus in qb⁹ gaudent. **Prima** ibi: signa aut in qb⁹. **Prima** diuidit in duas. **Primo** ponit determinandum de dignitatibus planetarū z ponit diuisionē in littera. **Secdo** psequit ibi: domus hē sunt. Dicit q̄ planete hñt i signis p̄dictis quasdam dignitates seu p̄tates per naturam z quasdam per accidens. **Que** sunt per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus z facies. **De** his autem dignitatibus quas habent per accidens vult postea dicere.

Bonus hē sunt. Dicit q̄ artes z icorpius sunt dom⁹ martis taurus z libra domus veneris gemini z virgo domus mercurij. cancer domus lune: leo domus solis sagittarius z pisces domus iouis: capricornus z aquari⁹ dom⁹ saturni. Postea dicit q̄ .7. signum a domo cuiuslibet dicit eius detrimētū: verbi grā: sicut leo est domus solis sic aq̄rius qd̄ est signū oppositū leoni est detrimētū solis: z eodem mō intelligas de alijs. **Deinde** dicit q̄ duo signa que sunt dom⁹ vni⁹ planete dñr cōcordantia i cingulo. i. in circulo signorum siue zodiaco qui est latus in medio z in ligatura sicut i. iuxta polos. **Ad** q̄ intelligēdū opz̄ imaginari circulos trāseuntes p

ra: 20

dignitates
quinq;

principia signorum et per polos zodiaci: et totum spatium comprehensum iter quo sibi
duos circulos est unum signum sicut explicatum fuit in lectione precedente. Ita con-
cordantia videtur mihi parum facere ad hoc quod duo signa debeant esse domus unius
planete quod quilibet duo signa illo modo concordant. Sed potest aliter exponi siue glosa-
ri verbum auctoris quod quilibet duo signa que sunt domus unius planete sunt con-
cordantia in zodiaco coactum ad distantiam a domibus luminariis: et illo modo est verum
verbi gratia: gemini et virgo sunt domus mercurij et equiter distant a leone et a can-
cro qui sunt domus luminariis: et taurus et libra que sunt domus veneris equiter di-
stant a leone et cancro. Et hac concordantiam iuenies in omnibus. Ptolemeus assignat causas
quod leo est domus solis et cancer domus lune et sicut de alijs in. 173. propone. et. 6. pro-
portionibus sequentibus prime pars de domibus luminariis solis et lune dicit duo signa
septentrionalia que sunt pingora zenith capiti nigrorum quod alta et hac ratione faci-
unt calorem que sunt cancer et leo posuerunt ambo per domibus duos luminarium
magnis et nobilibus. leone quod masculus domus solis et cancer quod femina domus lune
Haly dicit in cometo exponens verba predicta quod duo signa maxime septentrionalia
sunt cancer et gemini: sed gemini est signum calidum et humidum. id non concordat cum
aliquo eorum. In hoc quod humidat non concordat cum sole qui calefacit et desiccatur
nec cum luna quod feminea est et nocturna. signum autem geminorum est masculinum et di-
urnum. Sed leo concordat cum sole: quod est signum calidum et siccum id conuenit ut leo sit
domus solis et quod luna sequitur sole id conuenit ut domus lune sit circa domus solis.
Tunc diceret aliquis quod ergo virgo non est domus lune cum sit circa leonem qui est do-
mus solis. Dicit haly quod signum virginis non conuenit lune: quod virgo est signum siccum
luna vero humida. Et per hoc posuerunt cancerum quod est humidum domus lune. de
domibus aliorum planetarum assignat duas causas: quod una accipit ab ordine plane-
tarum et signorum. Alia ab aspectibus. Breuiter ut concludam intentionem suam paucis ver-
bis vult dicere quod capricornus et acrius sunt domus saturni quod hec duo signa
maxime distant a domibus luminariis et saturnus est superior omnium planetarum.
Et sagittarius et pisces sunt domus Iouis: quod hec duo signa sunt iuxta domus
saturni: sicut Iupiter est sub saturno. Scorpio et aries sunt domus martis: quia
sunt iuxta domus Iouis sicut mars sub Ioue. Libra et taurus sunt domus ve-
neris per eandem causam. Et virgo et gemini domus mercurij. Et si inceperit or-
dinem ab inferiori iuenies idem: verbi gratia: virgo et gemini sunt iuxta domus lu-
minariis et sunt domus mercurij: quod mercurius sequitur post lunam in ordine: et sic
de alijs. Alia causa quod assignat accipit ab aspectibus et vult dicere quod saturnus est ma-
ior in fortuna: id domus sue debet distare a domibus luminariis aspectu opposi-
to qui est aspectus perfecte inimicitie. Isto autem modo distat capricornus et aquarius.
Capricornus enim est in opposito domus lune. scilicet canceri: et aquarius in opposito
domus solis. scilicet leonis. Et Iupiter est fortuna maior: id domus sue debent distare
a domibus luminariis aspectu trino. id est aspectu perfecte amicitie. hoc modo distat sa-
gittarius et pisces: sagittarius enim aspiciat leonem aspectu trino: et pisces cancerum. Et
mars est in fortuna minor: id domus sue debent distare a domibus luminariis as-
pectu quarto qui est aspectus medie inimicitie. hoc modo distat scorpius et aries
scorpius enim aspiciat leonem aspectu quarto et aries cancerum. Venus est fortuna mi-
nor: id domus sue debent distare a domibus luminariis aspectu sextili qui est as-
pectus amicitie medie. hoc modo distat libra et taurus. Libra enim aspiciat leo-
nem aspectu sextili: et taurus cancerum. Et relinquuntur mercurio duo signa re-

manentia. s. virgo z gemini que sunt iuxta domos luminariu: qz mercuriº nunq̃ pot elongari a sole vltra vnũ signu: immo nõ pot elongari a sole secundũ equationes tabularum alfoncei vltra. 28 gradus z. 7 minuta.

Signa autem in quibus. Cum glibet quinqz plane taru h̃eat duas domos off̃e dicit que sit domus principalis cuiuslibet eoru. Dicit qz saturnus gaudet in aq̃rio. Jupiter i sagittario. Mars in scorpide. venº in tauro. mercuriº in ygine.

De sunt exaltationes. Dicit qz sol exaltatur in. 19. gradu ariesua zc. Litora plana est. Ptole meus assignat cam exaltationũ planetaruz in. 199. propositione prime partis quadripartiti z in. 6. sequentibz. Vult dicere qz ideo aries est exaltatio solis: qz dum sol intrat arietē dies incipiunt augmētari supra noctes z calor eius inci pit ibi apparere magis. Et libra est casus eius qz ibi incipiūt noctes augmētari supra dies z calor incipit ibi diminui. Et qz saturnus est oppositus soli: qz vbi crescit calor minuitur frigus z ecōtrario iō libra est exaltatio saturni. aries vero casus. Et cū luna cōiungit soli in ariete incipit lumē eius primo apparere in tauro: iō taurus est exaltatio lune z scorpio casus suus: qz est signuz oppositum. Et qz Jupiter facit ventos septentrionales z cancer est signuz septentrio nale. ideo cācer est exaltatio Jouis z signũ oppositũ. s. capricornus est eius casus. Et qz mars est radēs per naturā z pprie cū fuerit in capricorno multo magis cōburit: qz inclināt ad partē meridiē: iō capricornº est exaltatio sua z est si gnum opposituz exaltationi Jouis: z cancer est eius casus. Et qz venus naturaliter humectat z maxime cum est in piscibz: iō piscis est exaltatio veneris z signum oppositum scilicet virgo casus eius. Et qz mercurius deficcet per se z i hoc est contrarius veneri. ideo virgo est exaltatio sua quod est signum oppositum exaltationi veneris: z piscis est casus eius. Albumazar assignat fere easdem causas licet alijs vtatur verbis: z accipit eas a Ptolemeo: ideo sufficiant ista de causis domorum z exaltationum.

Galbanus rarus

Triplicitates Nationis

Triplicitates vero. Dicit determinavit auctor de domibus z exaltationibz planetaruz. Dicit determinat de triplicitatibus. Et quia aspectus cōcomitantur triplicitates: ideo determinat ex consequenti de aspectibus signorum. Et secundum hoc pars potest diuidi in duas partes. In prima determinat de triplicitatibus. In secunda de aspectibus ibi. secunda: dicuntur z signa se aspicerē. Prima pars pot̃ diuidi in duas. In prima facit quod dictum est. In secunda ostendit que sunt signa mobilia que fixa z que coia: secūda ibi: quattuor quoqz ex his signis. Prima pars diuiditur in. 4. partes secundum. 4. triplicitates. secūda ibi. triplicitas. tertia ibi triplicitas. quarta ibi quartā vero triplicitatez. Prima in duas. In prima determinat de ipſis triplicitatibus in generali. In secunda in speciali. Prima in principio. secūda ibi: aries leo z sagittarius. Dicit primo qz oia tria signa que sunt eiusdem nature faciunt vnā triplicitatez. Postea dicit qz aries leo z sagittarius faciunt primam triplicitatez: qz illa tria signa sunt eiusdem nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida z sicca sapore amara: z hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut que libet aliarũ habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primus dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscũqz

...anentia. s. virgo z gemini que sunt iuxta domos luminariu: qz mercuriº nunq̃ pot elongari a sole vltra vnũ signu: immo nõ pot elongari a sole secundũ equationes tabularum alfoncei vltra. 28 gradus z. 7 minuta.

q̄ alijs rebus que sunt in die est sol. secundus est Jupiter. tertius est saturnus.
In rebus que sunt in nocte primus dominus huius triplicitatis est Jupiter.
secundus sol. tertius saturnus. **N**otandum est hic quod dicit Albumazar in
introductione suo q̄ primum signum istius triplicitatis scilicet aries facit calo-
rem temperatū. secundū. s. leo facit calorem ledentē. tertiu. s. sagittarius facit ca-
lorem corrūpentē. Quando aliquod istorū signorū ceciderit in ascendente cō-
iunctionis vel oppositionis solis & lune in tempore hyemali temperatur frī-
gus. **I**n tēpore estivali fit calor excessiuus maxime si dominus illius signi fue-
rit presens in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciens ipsum ascendens.
Exmpl. **P**ostea dicit q̄ taurus virgo & capricornus faciunt secundā triplicitatem q̄
sunt eiusdem nature q̄ omnia tria sunt feminina nocturna terra frigida & sic
ca melācolica sapore acra meridiana. Huius triplicitatis domini sunt in die:
primus venus: deinde luna: deinde mars. **E**t in nocte luna primus deinde ve-
nus: deinde mars. **D**icit Albumazar q̄ primum signū huius triplicitatis fa-
cit frigiditatem temperatam confortantem animalia & segetes. **S**ecundum fa-
cit frigiditatem ledentē. **T**ertiu corrūpentē. **Q**uando aliquod istorū signorū ca-
dit in ascendente iunctionis vel oppositionis solis & lune in hyeme & maxi-
me capricornus fit frigus: maximū maxime si Saturnus fuerit in ipsa triplici-
tate. **D**einde dicit q̄ tertiā triplicitatē faciunt gemini libra & aquarius: q̄ sunt
eiusdē nature. sunt enim masculina diurna sanguinea calida & humida aerea
occidentalina sapore dulcia. **E**ius dñs in die primus est Saturnus. secundus
Mercurius. tertius Jupiter. **I**n nocte primus ē Mercurius. secundus Satur-
nus. tertius Jupiter. **E**t Albumazar dicit q̄ primū signū huius triplicitatis fa-
cit vētos tēperatos cōfortantes & dulces. **S**ecundum facit ventos nocituos.
Tertium facit ventos dissipantes animalia & segetes. **Q**uando aliquod istorū
est ascendens in hora iunctionis solis & lune mouent venti in illa lunatione.
Exmpl. & similiter intelligas de oppositione. **P**ostea dicit q̄ quartam triplicitatem fa-
ciunt cancer scorpio & piscis: quia omnia tria sunt feminina nocturna septen-
trionalia aquatica frigida & humida sapore salsa. **C**uius dñi sunt in die: primus
venus. **S**ecundus mars. **T**ertius luna. **I**n nocte primus est mars. **S**ecundus
venus. **T**ertius luna. **D**icit Albumazar q̄ primū signū huius triplicitatis facit
humiditatē tēperatā. **S**cđm abundantē. **T**ertiu destruentē. **Q**ñ aliqd signorū ē
istorū fuerit in ascendente cōiunctionis vel oppositionis solis & lune p̄sumendū
de pluuia illo mēse. **A**b ista enī triplicitate & a venere & a luna maxime incipiūt
pluuie. **D**icit Abrahā auenezre q̄ si in iunctione vel oppositione que prece-
dit introuū solis in arietē: siue fuerit iunctio siue opposito fuerit aliqd isto-
rum signorū ascendens: & cū hoc luminaria fuerit in angulis. i. in ascendente: vel
medio celi: vel in occidēte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in il-
lo anno. **S**ed si luminaria fuerint in casu ab angulis nō descēdet pluuia in il-
lo mēse & in maiori parte illi anni. **E**t ego exptus sum pluries q̄ qñ ascendens
iunctionis est signū aquaticū: & luna ante oppōnez intrat illud signū in eodē
die qñ luna intrat gradū q̄ fuit in ascendente incipit pluuia & durat ad minus tā-
tum quantum luna morat in illo signo. **E**t suo modo intelligas de vētosis signis
& frigidis. **N**oc inueni per experientia: sed postea hoc inueni in libro Abra-
haz auenezre. & multū gauisus fui: q̄ magis fui certus de veritate: sed Abrahā
dicit q̄ hoc maxime est verum si signū ascendens fuerit aliquis angulorū signū

re illi^o terre hoc intelligo de figura reuolutiōis illi^o aⁿi in terra illa. Illa. n. di
uerficat bz diuerfas regiōes. Et si nō fuerit aliq^z aⁿg^lo^z figur^z illius terre erūt
nubes sⁿ pluuia. Cāe triplicitatum fere sūt eedē cū causis domoz: tō p^rāseō.

Quattuor quoqz ex his signis. **Hic ostendit**
que sunt signa
mobilia z q̄ fixa z q̄ media siue cōia. Et assignat cās z ponit exempla l^ra est pla
na. **Notandum est** hic q^z Ptolemeus dicit in. 22. propositiōe cētulo quij. Mo
ua vestimenta facere vel exercere luna in leone exi^te timēdū est. Et dicit **Da /**
ly in cōmento eiusdē ppōis q^z oīa signa fixa in hoc sunt p^rhibita: z maxie leo
q^z cū hoc q^z est fixū est signūz magne victorie: z significat victoriā oīum rez q̄
exercenz z maluz dominū in eis. Et dicit q^z p^rfacere intēdū Ptolemeus scun
dere z suere. Per exercere intēdū induere z vii ex hoc possumus accipere re
gulam q^z oēs res quas volumus h^re fixas debemus incipere luna existente in
signo fixo: sicut edificare domos z cetera. Et res quas volumus cōio mutare
debemus incipere luna existente in signo mobili sicut inter z cetera.

Oscuntur autē signa se aspiciere. **Prims au**
torz deter
minauit de dignitate planetaz que vocat triplicitas. Et q^z triplicitas
accipitur a trino aspectu: tō in hac parte incidentaliter determinat de aspecti
bus: z potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte determinat de
aspectibus. **In secunda parte de projectionibus radioz.** **Secunda ibi:** cū vero
fuerit planeta in aliquo signo. **Prima ps pōt diuidi in** q̄tuor partes s^m q̄tu
or aspectus. **In prima determinat de aspectu sextili.** **In** ha parte de aspectu q̄r
to. **In** tertia de trino. **In** quarta de opposito. **Secda ibi:** z aspiciū q̄rtuz ante se.
Tertia ibi: z aspiciū ēt q̄ntū ante se. **Quarta ibi:** aspiciū ēt septimū. **Dicit pmo si**
gna dñr se aspiciere hoc mō. **Omne signū aspiciū tertū post se z tertū ante se si**
cutaries aspiciū signū geminoz qd est tertū ante se: z signū aquarij qd est terti
um post se. Et hic aspectus d^r sextilis eo q^z tenet sextā p^te circuli. s. 60. gradus
q̄ est quantitas duoz signoz: z vocat hic aspectus: aspectus amicitie medie z
pōt esse rō: quia q̄libet duo signa isto mō distantia cōueniūt in vna qualitate z
cū hoc in sexu: verbi gratia aries z gemini conueniūt in caliditate z in mascu
litate: z similiter aries z aquarij. thaurus z cancer cōueniūt i frigiditate z fe
minitate: z similiter thaurus z pisces z sic intelligas de oibus. **Postea dicit q^z**
quodlibet signū aspiciū quartū ante se z quartuz post se: z iste aspectus dicitur
tetragonus siue quartus: quia tenet quartam p^te circuli. s. 90. gradus q̄ est quā
titas trium signorum. Et vocat hic aspectus: aspect^o inimicitie medie: q^z q̄libet
duo signa hoc modo distantia repugnāt aliquādo in vna qualitate: aliqñ in am
babus: discordant ēt in sexu: q^z si vnuz eoz est masculinū: altez erit femininuz.
Et hec est cā quare in morbis acutis: vt plurimum fit crisis cuz luna venerit ad
quartum aspectū loci in quo fuit in pncipio morbi. maxime si fuerit repugnan
tia in ambabus qualitatibus: z cōmuniter tūc fit crisis salubris: verbi g^ra si lu
na fuerit in pncipio egritudinis in aliquo signorū triplicitatis ignee maxime
in ariete cū venerit ad quartum signū qd repugnat in ambab^o qualitatib^z z in
sexu cōiter fit crisis ad salutem sicut si fuerit in ariete quartus aspectus erit in
canro: si in leone quartus aspectus erit in scorpiōe. si fuerit in sagittario quar
tus aspectus erit in piscib^o. **In alijs autē signis nō ē repugnātia nisi i vna q̄lita**

te z i sexu. vbi gratia: thaurus: z leo thaurus est signū frigidū z siccū femininū. leo calidum z siccū masculinū. Et hāc repugnātia inuenies in alijs suo mō. Et pp hoc crises in istis signis aliqñ fiunt ad salutē: z aliqñ ad mortē s̄m fortunaz vel fortunaz aspectū ad lunam. Deinde dicit q̄ q̄libet signū aspiciunt quātū an̄ se: z quātū post se: z hic aspectus dī trinus eo q̄ tenet tertiā p̄tē circuli. s. 12. gra. Et vocatur hic aspectus amicitie p̄fecte: q̄ q̄libz tria signa hoc mō dīstantia faciunt vnā triplicitatē z conueniūt in naturis sicut fuit dictū in c. imēdiatē p̄cedenti. postea dicit: aspiciūt ēt q̄libet signū septimū a se. i. signū oppositum: z iste est aspectus p̄fecte inimicitie rōne oppositiōis. Est oīs planeta qui fuerit in aliquo gradu alicuius signi aspiciūt planetā exīte z in alio signo in cōsimili gradu eodem aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit de gradibus zodiaci: sed s̄m doctrinā. Ptolemei accipiunt aspectus in egnocia lit: tō p̄tē s̄m sic glosari. Et hoc intelligendum de gradibus egnocialis. vbi gratia: si fuerit aliqñ planeta in ariete: z alter in ariete ab ascensionibus circuli directi illius qui fuerit in geminis si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu septili. Illo modo intellige de alijs aspectibus.

cum vero fuerit planeta. In hac parte auctor tāgit projectiones radioz z expedit se breuiter dicens. Si fuerit aliquis planeta in aliquo signo proyicit radios suos in cōsimili gradu signi: quod aspiciūt ipsum aliquo aspectu. verbi gratia: si aliquis planeta in primo gradu arietis z in secūdo minuto proyicit radios suos sextiles ad primū gradū geminorū in secūdo minuto eiusdem. Auctor nimis breuiloquus fuit in hoc capitulo. ideo oportet aliquantulum imozari circa explanationem aspectuū z projectionē radioz. Intelligendū est primo q̄ aspectus cōsiderant̄ tribus modis. Vno modo secūduz gradus eq̄les z secundum hunc modū auctor in littera locutus est de aspectibus z projectionibus radioz. Et vocant̄ gradus equales gradus zodiaci non p̄siderando ascensionē. Secūdo modo cōsiderant̄ aspectus secūduz gradus equinoctialis in circulo directo: z hoc modo Ptolemeus iubet accipere aspectus in. 60. p̄positione cētiloquij: vbi loquitur de causis dierū creticoz: z hoc modo accipit cōiter aspectus in interrogatiōibz z reuolutionibz annoz in iūdi: z in multis alijs. Tertio mō cōsiderant̄ aspectus z p̄iectiones radioz s̄m modū directionum: z hoc modo accipiunt̄ in natiuitatibz. **I**ntelligendū est iuxta capitulum de aspectibus q̄ aspectus accipiunt̄ tribus modis: z tot modis etiaz accipiuntur p̄iectiones radioz. Vno modo accipiunt̄ aspectus z p̄iectiones radioz secūduz gradus circuli signorū ita q̄ cōputant̄ gradus zodiaci qui sunt inter vnū planetā z aliū: z iste est modus quē ponit auctor in s̄m. Et hunc modum tenet Abrahā auenezre. Et dicit q̄ quasi infinites est expertus q̄ aspectus debent accipi in zodiaco z nō in equinoctiali: z hic modus est facilis valde. Et exemplificatū fuit sufficēter de hoc in s̄m iando s̄m. Secūdo modo accipiunt̄ aspectus in equinoctiali s̄m ascēsiōes circuli directi s̄m quēadmodū iubet Ptolemeus accipere sicut dictū fuit sup s̄m. Cū igit̄ s̄m hunc modū volueris equare aspectus querere ascēsiōes planete in circulo directo que incipiūt a capico mo: z serua eas. Deinde eodē mō quere ascēsiōes gradus alterius planete in eodem circulo directo: z serua eas. Deinde subtrahē ascēsiōes illius qui pro-

pinquior fuerit capricorno fm ordine signoz ab ascensionibus illius qui latus fuerit: z si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si remanserint. 90. gradus aspiciunt se aspectu quarto. Et si. 120. gradus remanserint aspiciunt se aspectu trino. Pro aspectu autē opposito nō oportet querere ascensionēs: qz duo planete opponunt in zodiaco: opponuntur z in equinoctiali. **Iste** modus facilis est: ideo nō oportet hic multū stare. Tertius autē modus aspectuum z protectionis radioz est multū difficilis maxime nō exercitatus in calculationib⁹. **I**ntelligendū est pmo circa hūc modū qd pectio radioz accipit fm ascensiones circuli directi qñ planeta cuius radios volumus pycere est in medio celi vel in angulo terre. Et qñ est in gradu orientis: vel in gradu occidentis accipit fm ascensiones regionis siue horizontis obliqui fm tabulas factas ad illam regionē. **S**i autē nō fuerit planeta in aliquo quattuor hor locorum. sed in locis intermedijs tunc accipiuntur mixtum. **C**um igit volueris projicere radios alicui⁹ planete considera si planeta ille cuius radios vis pycere sit in medio celi. vel in angulo terre: z tūc quere ascensiones illius gradus in circulo directo sup q̄s addas. 60. gradus si volueris radiationē sextilē sinistram. s. illā que pcedit fm ordinē signoz a loco planete. Et gradus post additionē puenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo fm doctrinā canonū p̄mi mobilis: z gradus zodiaci q̄ puenierit in illo sūt radij sextiles: z sic dixi d. 60. gradib⁹ pro radiatione sextili: ita intelligas de. 90. p radiationē q̄rta: z de. 120. p radiatione trina. **S**i aut volueris radiationē dextrā. s. illā que pcedit a loco planete versus occidentē subtrahē ab ascensionib⁹ gradus planete. 60. gra. pro radiatione sextili vel. 90. pro radiatione quarta: vel. 120. p radiationē trina. **E**t numerū g remanet reduc ad gradus eq̄les sicut prius z gradus zodiaci q̄ exiuerit in illo sunt radij. **E**xemplū in radiatione sinistram pono qd saturnus sit in angulo medij celi in fine sexti gradus virginis ascēiones illius gradus in circulo recto sūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē sextilē addam ergo. 60. gradus: z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos reducam ad gradus equales in circulo directo: z exeunt. 10. gradus. 14. minuta. 14. secunda scorpionis. ibi sunt radij sextiles saturni sinistri in hoc casu. **E**xemplū in radiatione sextili dextra: subtrahā ab ascensionibus p̄dictis. 60. gradus: z remanēt. 187. gradus: z. 48. minuta. reducam ad gradus eq̄les in circulo directo. z exeunt. 7. gradus. 9. minuta z. 15. secunda cācri. ibi ergo in pposito sunt radij sextiles dextri saturni. **S**i vero planeta cuius radios vis pycere sit in gradu orientis quere ascensiones gradus planete p tabulā ascensionū circuli obliqui deseruientem tue regioni. **E**t si volueris radiationem sinistram adde sup ascēiones gradus planete. 60. gradus pro radiationē sextili: vel. 90. p quarta radiatione: vel. 120. pro trina radiatione. **E**xemplū in radiationē sextili sinistram: pono qd Jupiter sit in gradu orientis in fine. 10. gradus sagittarij ascēiones illius gradus in oriente obliquo sunt. 275. gradus: z. 27. minuta: z volo habere radiationē sextilem sinistram addā sup ipsos. 60. gradus z prouentent. 335. gradus z minuta. 27. quos reducam ad gradus equales in circulo obliquo z exiūt 12. gradus. 44. minuta. 21. secunda aquarij ibi ergo sūt radij sextiles Jouis. **E**xemplū in radiatione sextili dextra. subtrahā ab ascensionibus gradus Jouis. 60. gradus z manent. 215. gradus. 27. minuta. reducam ad gradus equales z exiūt. 25. gra / dus. 54. minuta. 50. secunda librae. ibi sunt radij sextiles Jouis. **S**i vero pla /

Radiorum
quatuor
accipit

Radiorum
quatuor

Radiorum
quatuor

neta fuerit in gradu occidentis operaberis cum gradu opposito. faccipies ascen-
siones nadir gradus planete in horisote obliquo: z facies penit' eodem mo quo
ocm est. Sed postqz reduxeris ad gradus eqles loc' radioz est loc' opposit' il-
lius loci que inuenis. Et vt clar' pateat ponā in hoc exemplū. **D**ono q' **Ju-**
piter sit in gradu occidentis in fine. 10. gra. sagittarij: querā ascēsiōes. 10. gra. ge-
minoz z inuenio. 41. gradus. 9. minuta. addā. 60. gradus p radiatiōe sextili: z
pueniunt. 101. gra. 9. minuta. reducā ad gradus eqles in horisonte obliquo: z
exiūt. 2. gradus. 30. minuta. 45. secūda leonis. sunt ergo radij in opposito isti.
s. 2. gradu. 30. minuta. 45. secūda aquarij. **S**i aut' planeta cuius radios vis pro-
ficere nō fuerit in aliquo locoꝝ dictoꝝ tūc opz accipere radiatiōe mixto mō
fm pportione distātie gradus planete inter vnū angulū z aliū. **M**odus autē
est iste si planeta cuius radios vis p̄ficere fuerit inter medium celi z gradum
ascendentes: accipe primo ascensiones gradus mediij celi q̄s subtrahē ab ascē-
sionibus gradus planete in circulo directo: z qd remanet est distantia a medio
celi quam serua. **D**einde super ascensiones gradus planete in circulo directo.
60. gradus. adde pro radiatiōe sextili vel. 90. pro radiatiōe. 4. vel. 120. p tri-
na: z quod puenerit reduc ad gradus equales in circulo directo: z qd proue-
nerit serua. z uocet radiatio circuli directi. **D**einde quere ascensiones gradus
planete in horisote obliquo p tabulā regiōis tue sup q̄s adde s̄lr. 60. gradus
pro radiatiōe sextili vel. 90. pro. 4. vel. 120. pro trina: z qd puenerit reduc ad
gradus equales per tabulas tue regiōis: z qd exiuerit serua: z uocet radiatio
regiōis. **D**einde vide differentiaz inter radiatiōe circuli directi z radiatio
nem regiōis: quā differentiā multiplica per distātiā gradus planete a medio
celi z productū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete. z pueniet
pars pportionalis quā adde super radiatiōe circuli directi. si radiatio circuli
directi fuerit minor radiatiōe regiōis z subtrahē ab ipsa si fuerit maior. z
qd puenerit erit locus radioꝝ. **M**edietatē autē arcus diurni gradus planete
inuenies subtrahēdo ascēsiōes gradus planete in circulo obliquo ab ascēsiō-
nib' ei' nadir z mediādo illud. **P**osset etiā alio mō inuentri pars pportionalis
d̄tie duarū rationū. s. q' acciperet sexta pars d̄tie z multiplicaret per horas di-
stantie planete a medio celi. **S**ed hic modus est magis tedious q̄ primus: qz
oportet secundū hunc modum diuidere distātiā gradus planete a meridie
per partes horaz gradus planete ad hoc q' inueniant hore distātie a meridie.
Consulo primū modū. **E**xēplum in hoc pono q' gradus mediij celi sit. 20. gra-
dus leonis completus a saturnus sit in sexto gradu virginis completo. **Q**ue-
ram distātiā saturni a medio celi per ascēsiōes circuli directi. **E**t inuenio
in distātia. 15. gradus. 22. minuta. seruabo itaq; eam. **D**einde subtrahā ascen-
siones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus gradus opposi-
ti. **E**t remanēt. 201. gradus. 20. minuta qui est totus arcus diurn' saturni quē
diuidā per mediū. z ueniūt. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arcus di-
urni saturni: seruabo itaq; eū. **D**einde querā ascensiones gradus saturni in
circulo directo z inuenio. 247. gradus. 48. minuta quibus addā. 60. gradus:
qz volo radiatiōe sextilē sinistram. z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos
reducā ad gradus eqles i circulo directo: z inuenio. 10. gradus. 14. minuta. 14.
sa. scōpiōis. z hec est radiatio circuli directi. **D**einde querā ascēsiōes gradus
saturni in circulo obliquo in regione cui' latitudo est. 48. gradus. **E**t inuenio.

747. gradus. 11. minuta quib⁹ addas. 60. gradus: et pueniunt. 207. gradus. 11. mi-
 nuta quos reducam ad gradus equales in circulo obliquo z inuenio. 19. gra-
 dus. 57. minuta. 14. secunda libze. **C**uideo q^o radiatio circuli directi est maior
 qua radiatio regionis subtrahā minorē de maiori z inuenio in dñia. 20. grad^o.
 22. minuta qua reducam ad idē genus: et pueniunt. 1222. reducaz et distantiam
 saturni a medio celi ad idē genus distātia fuit. 15. gradus. 22. minuta reducā
 ad idē genus. 1920. minuta. multiplicabo dñiam per distātia z proueniunt.
 1126684. secunda. **D**einde reducam medietatē arcus diurni saturni ad idē ge-
 nus. **M**edietas arcus diurni fuit. 100. gradus. 40. minuta. reducta ad idē ge-
 nus. 6040. proueniunt minuta per que diuidā numerū qui puenit ex multi-
 plicatione. **E**t exiunt tres gradus 6. minuta. 32. ha quos subtrahā a radiatione
 circuli directi: q^o illa fuit maior z remanēt septē grad^o. 7. minuta. 42. scda scor-
 pionis. ibi sunt radij saturni sextiles sinistri in casu pposito. **S**i aut volue-
 ris radiationem dextrā vbi pcepti addere. 60. gradus subtrahē. 60. z opera-
 beris sicut prius. **S**i vero gradus planete cuius radios vis pycere fuerit iter
 graduz ascēdentē z angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascēdente
 quā scies hoc modo. **S**ubtrahē ascensionē gradus ascēdentis in circulo obli-
 quo ab ascēsiōib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo. **E**t hoc si volueris
 radiationē sinistrā. z q^o remanserit erit distātia planete a gradu ascēdente ser-
 ua eē **D**einde quere medietatem arcus nocturni gradus planete quē scies hoc
 mō: subtrahē ascensionē nadir gradus planete ab ascensionib⁹ gradus plane-
 te: remanebit totus arc^o nocturnus quē media z sua medietatē. **H**is itaq^o ser-
 uatis quere ascensionē gradus planete in circulo obliquo p tabulam factā ad la-
 titudinē tue regiōis q^o adde. 60. p radiationē sextili z c. z q^o puenit reduc ad
 gradus equales in circulo obliquo z vocetur radiatio circuli obliqui. **D**einde
 quere ascensionē gradus planete in circulo directo: quibus adde. 60. gra-
 dus pro radiatione sextili z cetera: z q^o puenit reduc ad gradus eqles in cir-
 culo directo: z q^o prouenerit serua z vocet radiatio circuli directi. **D**einde vi-
 de differentiā iter radiationē regionis z circuli directi: subtrahēdo minorē
 a maiori: quā differentiā multiplica p distātia planete a gradu ascēdente.
Et pductum diuide per medietatē arcus nocturni gradus planete z exibit p^o
 ppositiōalis quā adde cū radiatione regionis si fuerit minor radiationē circuli
 directi: vel subtrahē a radiationē regiōis si illa fuerit maior radiationē circuli di-
 recti. **E**t q^o post additionē vel subtractionē puenit loc^o erit radiatio. **E**xem-
 plū i hoc pono q^o gradus ascēdēs sit. 18. scorpionis. z Jupiter sit in. 10. sagitta-
 rij quā ascensionē grad^o ascēdentis in orizōte. 48. graduū. z inuenio. 245. gra-
 dus. 55. minuta. **D**einde queram ascensionē gradus Jouis in eode horizonte
 obliquo. z inuenio. 275. gradus. z 27. minuta: subtrahā ascensionē gradus ascē-
 dentis ab ascensionibus gradus Jouis: z remanent. 29. gradus. 32. minuta que
 est distātia Jouis ab ascēdente. **D**einde subtraxi ascensionē gradus oppo-
 siti Jouis ab ascensionibus gradus iouis: z residuū mediaui: z inueni. 117. gra-
 9. minuta q^o est medietas arcus nocturni gradus iouis. **D**einde addidi ascen-
 sionibus iouis. 60. gradus z prouenerunt. 335. gradus. 27. minuta quos reduxi
 ad gradus equales in circulo obliquo: z inueni. 12. gradus. 45. minuta aqua-
 rij. **E**t hec est radiatio regionis: seruauit itaq^o eam. **D**einde quesiui ascensionē
 gradus iouis in circulo directo: z inueni. 338. gradus. 21. minuta quibus addi-

di. 60. gradus: 2 puenerunt. 398. gradus. 21. minuta. subtraxi vnam reuolutio-
nem. s. 360. gradus z remanserūt. 38. gradus. 21. minuta quos reduxi ad grad^o
equales i circulo directo z inueni 50. grad^o. 57. minuta aquarij: z hec est radia-
tio circuli directi. De inde subtraxi minorem radiationem de maiori z inueni
in differentia. 6. gradus. 48. minuta quā differentiam multiplicau per distan-
tiam iouis ab ascendente: z diuisi per medietatem arcus nocturni z inueni in
parte proportionali. i. gradum. 42. minuta. 47. secunda. quā subtraxi a radia-
tione regionis: qz illa fuit maior. Et remanserūt post subtractionē. 11. gradus.
2. minuta. 13. secunda aquarij: z ibi est locus radioꝝ iouis. **C**Si autē velles
p̄icere radios versus dextrum tunc deberes videre e distantiam gradus plane-
te ab angulo terre p̄ ascensionē circuli directi quā inuenies subtrahēdo ascē-
siones gradus planete in circulo directo ab ascensionib^o anguli terre i circulo
directo. Et tunc p̄te p̄portionalē duarum radiationū deberes addere radia-
tioni circuli directi si illa esset minor radiationē regiōis: vel subtrahere si esset
maior. In nullo alio differt op^o nisi q̄ vbi p̄cepti addere ascēsiōib^o. 60. grad^o:
z c̄. dēs subtrahē 60. z c̄. **C**Si autē gradus planete cuius radios vis proyiceret
fuerit inter gradum occidentis z gradū. 10. dom^o opaberis cū gradu opp̄situs
planete recte p̄ eandem viā: sicut iam dixi inter ascendens z angulū terre. quā
do enim grad^o planete est inter gradū occidentis z medium celi eius oppo-
situs gradus est inter ascendens z angulum terre. Et tantū distat gradus op-
positus planete ab ascendente quātum gradus planete a gradu occidentis. is
eadem est operatio: nec plus nec minus. Sed post q̄ cūpleueris operationē
locus radioꝝ est locus oppo^o illi^o loci quē inuenisti sicut tibi exēplificau: qm̄
planeta ē in gradu occidentis. Si autē cōtingat sicut sepe contingit q̄ gradus
planete sit ante angulū: z loc^o vbi cadūt radij sui sit vltra angulū: sicut vbi gra-
loc^o planete sit iter medium celi z ascendens z radij cadant vltra ascendens: s.
inter ascendens z angulum terre. Iste casus q̄si frequenter contingit in radia-
tione trina: z multoties in quarta: z aliquando in sexta. Modus est iste si lo-
cus planete cuius radios vis proyicere sit inter medium celi z ascendens z ra-
diū sui debeant cadere vltra ascendens: vide distantiā planete a medio celi per
modum prius dictū: z vide medietatē arcus diurni gradus planete p̄ modum
prius dictū: z serua vtrumq; s. distantiam z medietatem arcus diurni. Deinde
gras ascēsiōes gradus planete in circulo directo. Quere ē ascensionē gra-
dus ascendens in eodem circulo directo. Deinde subtrahē ascensionē gra-
dus planete ab ascensionibus gradus ascendens. Et qd̄ remanserit serua: z
vocetur pars radiationis circuli directi. Deinde q̄re ascensionē gradus pla-
nete in circulo obliquo. z quere ascensionē gradus ascendens in circulo ob-
liquo: z subtrahē ascensionē planete ab ascensionibus gradus ascendens: z
quod remanserit serua z vocetur pars radiationis regiōis. Deinde subtrahē
partem radiationis minorem a maiori z remanet differentia q̄ multiplicā p̄
distantiam planete a medio celi z p̄ductū diuide p̄ medietatē arcus diurni gra-
dus planete z pueniet p̄te p̄portionalis q̄ adde p̄te radiationis circuli directi si
fuerit minor p̄te radiationis regiōis. vel subtrahē si fuerit maior: z q̄ pueni-
erit erit pars radiationis eq̄ta: q̄ pars si fuerit minor. 60. gradibus radij sextiles
cadunt vltra angulum ascendens si fuerit maior cadunt ante angulū. Et si hec
p̄te fuerit minor. 90. gradibus radij quarti cadunt vltra angulum. si maior cadunt

ante angulum. Et si hec pars fuerit minor 120. gradi. sicut est quasi frequenter cadunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior. 120. cadunt ante angulum. Si igitur cadant radij ultra angulum subtrahere partem radiationes equatam a. 60. gra. pro radiatione sextili vel a. 90. pro radiatione quarta: vel a. 120. pro radiatione trina: et quod remanserit adde super ascensionem gradus ascendentis in circulo obliquo et quod prouenerit reducere ad gradus equales in circulo obliquo et gradus signi qui extierit erit locus radioy. Si scueris istam operationem scies dirigere planeta existentem in vna quadra ad locum existentem in alia quadra. Hinc modum non vidi expositum nec positum aliquo libro. **C**ut plantius pateat quod dixi ponam in hoc exemplum. Pono quod gradus medij celi sit. 10. gra. cancri et saturnus sit in quarto gradu virginis: et gradus ascendens in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 40. gradus sit. 7. gradus. 59. minuta libre. **Q**uestus ascensionem gradus medij celi in circulo directo et inueni. 190. gra. 53. minuta. **D**einde questus ascensionem gradus saturni in circulo recto et inueni. 245. gradus. 55. minuta. **S**ubtraxi ascensionem medij celi ab ascensionibus gradus saturni et remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: que est distantia saturni a medio celi. **D**einde subtraxi ascensionem gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus gradus oppositi in eodem circulo obliquo et remanserunt. 203. gra. 3. minuta: et hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediaui et inueni. 101. gradus. 31. minuta. 30. sa que est medietas arcus diurni gradus saturni **S**ubtraxi ascensionem gradus saturni in circulo directo que fuerunt. 245. gra. 55. minuta ab ascensionibus gradus ascendentis in eodem circulo directo que fuerunt. 277. gra. 19. minuta et remanserunt. 31. gra. 24. minuta que fuit pars radiationis circuli directi. **D**einde subtraxi ascensionem gradus saturni in circulo obliquo que fuerunt. 144. gra. 277. minuta: ab ascensionibus gradus ascendentis in eodem circulo obliquo que fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et remanserunt. 46. gra. 26. minuta que fuerunt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi quod pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. **S**ubtraxi ergo minorum de maioribus et remanserunt 15. gradus. 2. minuta que fuit differentia duarum partium quam multiplicavi per distantiam saturni a medio celi et diuisi per medietatem arcus diurni gradus saturni. et exierunt. 8. gra. 8. minuta. 59. sa et hec fuit pars proportionalis differentie quam addidi supra partem radiationis circuli directi et prouenerunt. 39. gra. 32. minuta. 59. secunda. **I**sti sunt gradus ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsque ad gradum ascendentem et quia fuerunt pauciores quam 60. sciui quod radij sextiles saturni in hac figura ceciderunt. ultra gradum ascendentem. **S**ubtraxi ergo hos gra. a. 60. pro radiatione sextili. et remanserunt. 20. gradus. 27. minuta. 1. fm: quos addidi super ascensionem gra. ascendentis in circulo obliquo qui fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et prouenerunt. 211. gradus. 20. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo et inueni. 22. gra. 54. minuta. 52. secunda libre: ibi fuerunt radij sextiles saturni in proposito exemplo secundum hunc modum debet fieri in alijs angulis. **E**t hec de radiationibus sufficiant.

Habent etiam quinqz planete in vno quoqz signo terminos. **D**icitur auctor dierum terminos de tribus dignitatibus

essentialibus planetarum. In ista parte auctor determinat de quarta dignitate
essentiā quam habent planete in signis. Et diuiditur in duas partes: quo-
ntiam in prima parte ponit terminos planetarum. In secunda parte soluit
quādam contrarietatem que est inter aliquos de triplicitatibus et terminis. Se-
cunda pars incipit ibi. Quidam preponuntur. Prima pars diuidi potest in
duas partes: ita quod primo incipit tractare de terminis planetarum literaliter. Secundo
ponit tabulam de ipsis terminis. Secunda incipit ibi: et per diuersitatem eorum. Dic
primo quod quinq; planete. scilicet Saturnus Iupiter Mars Venus et Mercurius habent ter-
minos dispositos per diuersos gradus. Et primus terminus est Jouis a principio arietis
usque ad finem sexti gradus eiusdem. Et a principio septimi gradus eiusdem arietis usque ad fi-
nem 12. est terminus Venere. Et a principio 13. gradus usque ad finem 20. est terminus
Mercurij. Et a principio 21. usque ad finem 25. est terminus Martis. Et a principio
26. usque ad finem arietis est terminus Saturni. Postea dicitur et quod isti gradus sunt di-
uersi: ita quod non vadunt equaliter nec secundum ordinem planetarum graue esset eos tene-
re in memoria: ideo posuit eos eo in tabula secundum quod videtur in littera.

Quidam preponunt triplicitates terminis.

Hic soluit quādam contrarietatem que est inter sapientes de triplicitatibus et terminis.
Et dicit quādam preferunt triplicitates terminis. Et quādam preferunt terminos triplicitati-
bus. Soluit istam contrarietatem et dicit quod omnes triplicitates sunt fortiores quam
nutritione puerorum: quia in natiuitatibus significat nutritionem et ab eis accipit si-
gnificatio virum puer sit vitalis aut non. Omnes autem terminorum sunt fortiores in di-
rectione: quia dum dirigitur gradus ascendens alicuius natiuitatis dirigitur ad termi-
nos fortunarum et in fortunarum. et dominus termini illius vocatur diuisor vel dispositus
quod dicitur durat directio in illo termino: et si fuerit ibi aliquis planeta vel radius eius
erit princeps. De hoc diffusius dicitur in sequentibus domino precedente. Notandum est
hic de terminis quod discordia fuit inter sapientes antiquos de terminis. Et fuerunt
tres opiniones famosae de terminis. quarum una fuit indorum. alia egyptiorum. tertia
caldeorum. Ptolemeus in 218. propositione prime partis quodripartiti magis approbat
terminos egyptiorum et dicit se inuenisse unum librum de terminis antiquum qui per
vetustate erat pro maiori parte factus. Et ille concordabat cum terminis egyptiorum. et in
illo libro summa graduum terminorum cuiuslibet planete erat tantus quantum nume-
rus annorum suorum maiorum quos dant in natiuitatibus. Verbi gratia: anni maiores sa-
turni sunt 57. anni Jouis 79. Martis 66. Venere 52. Mercurij 76. et omnes
isti collecti faciunt 360. Si volueris hoc experiri computa gradus omnium termi-
norum alicuius planete: verbi gratia Jouis: et inuenies numerum annorum suorum scilicet
79. et sic de alijs. Halley in commento 206. propositionis prime partis quodripartiti
dicit. Illi in egypto fuerunt sapientes magici qui fuerunt ab antiquo tempore. nam
isti fuerunt studij et exercij magini in sciencijs et sapientijs omnibus de quibus homo
inuenire potest. Et scimus hoc per chronicas sapientum antiquorum secundum quod loqueban-
tur de ipsis et per ea que de suis operibus remanserunt a multis milibus annorum
usque ad hodiernam diem. Non ergo dico illud quod ego vidi de vna experientia quam inue-
ni in loco qui dicitur oculus solis: quia in modico tempore miracula magna vidi.
hec sunt verba Halley. de experientia autem tacet. In centiloquio in commento illius pro-
positionis vultus huius seculi dicit vnam experientiam de sigillo scorpionis
facto in lapide secundum quod potest ibi videri: et qui voluerit videre ibidem videat.

De terminis

Maiores

*Quidam in
vno libro
dicitur
de terminis
magici
qui fuerunt
ab antiquo
tempore
nam isti
fuerunt
studij et
exercij
magini in
sciencijs
et sapientijs
omnibus
de quibus
homo
inuenire
potest
Et scimus
hoc per
chronicas
sapientum
antiquorum
secundum
quod loque-
bantur de
ipsis et per
ea que de
suis operibus
remanserunt
a multis
milibus
annorum
usque ad
hodiernam
diem*

Facies autē signorū. **H**ic determinat de qnta dignitate z vltima essentiali qz hñt planete in signis q vocatur facies. Et pōt. diuidi in tres partes. qm̄ i p̄ma pte ponit diuisionē z ordinationē faciez. In s̄a parte docet iuenire facies p numeros. In tertia parte ponit de eis tabulā. Sc̄da pars incipit. Cū ha/bueris gradus in aliquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulā. Dicit qz qdlibet signū diuiditur in tres partes equales q vocant tres facies z qlibet factes est ex. 10. gradibus. Et incipiunt iste facies a principio ariens z pcedūt hz ordine signoz z planetaz. itaqz prima facies est in martis. s. primi. 10. gradus. s̄a facies arietis. s. 10. gradus sequētes sunt solis q succedit marti in ordine sphaerarū. tertia est veneris que succedit soli. Et prima facies tauri est mercurij que succedit veneri. Secunda lune que succedit mercurio. Tertia saturni. Et p̄ma geminorū Jouis. z sic s̄m hunc ordinem vsqz ad finē signozum. Postea docet inuenire p numeros cuius planete sit aliqua facies. Et dicit cū habueris gradū alicuius signi z volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signorū a principio arietis vsqz ad principiū signi propositi: z multiplica illum numerū per tres: z cuz numero producto adde facies cōpletas signi propositi. verbi gr̄a: si transuerint. 10. gradus cōpleti adde vnitatē. Si. 20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahē. 7. quotiēs poteris. z qd remanserit computa a Marte secundum ordinem planetarū. z vbi numerus finitus fuerit sequens planeta est dñs faciei que site: verbi gratia pono quod habeam. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio q a principio arietis sunt. 4. signa completa. multiplicabo ergo. 4. per. 3. z erunt. 12. Et scio q de leone transiunt vna facies completa: ideo addam vnū z erunt. 13. facies complete a principio arietis. subtrahā inde septem z remanent. 6. da bo. primam vnitatem maru. secundam soli. tertiam veneri. quartam mercurio. quintam lune. sextam saturno. Erit ergo facies sequens que non fuit completa Jouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Querēs enim nomen illius signi cuius dominū faciei queris z inuenies in directo quis sit domin⁹ prime faciei z quis secunde z quis tertie.

Quia auxiliante deo. **P**ostqz auctor de terminauit de dignitatibus planetarū in signis. In ista parte determinat de fortitudinibus quas hñt in istis dignitatibus. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in prima parte ostēdit quot fortitudines hēat planeta in qualibet dignitate. In s̄a parte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. sc̄da est ibi: vnde qdā de hac re. **P**rima pars pōt diuidi in duas: qm̄ primo continuat se ad dicenda. s̄o prosequitur ibi: naz dñs domus. Dicit qz adiuuante deo cōpleuit de dignitatib⁹ planetarū i signis. modo vult ostēdere quot fortitudines hēat quelibet in ipsis dignitatibus. Postea dicit qz dñs domus hz quinqz fortitudines. dñs exaltationis hz quattuor. dñs triplicitatis hēt tres. dñs termini duas dñs faciei vnā. Postea replicat illaz cōtrouersia de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatibus planetarū dicens qz quidā de dignitatibus planetarū fecerunt talē cōparationē qz plane ta existens in sua domo est filius viro existēti in domo atqz dñatōe sua. Et plane ja in exaltatōe sua est filius viro in regno atqz gloria sua z patet in littera. **C** Et ista littera pōt notari si aliquis planeta patiat magnū ifortunū i domo vel ex

quere dignitate
as partes: qm̄
de re: sc̄da
de terminis
de triplicitate
de exaltatione
de dñatōe
de dñs domus
de dñs termini
de dñs faciei
de dñs triplicitatis
de dñs exaltationis
de dñs dñatōe
de dñs gloria
de dñs regni
de dñs domus
de dñs termini
de dñs faciei
de dñs triplicitatis
de dñs exaltationis
de dñs dñatōe
de dñs gloria
de dñs regni
de dñs domus

altatione sua hoc est multū detestabile. sicut multū eēt detestabile si rex vincere-
tur in pprio regno suo z in fortiori loco regni sui. **I**ō qñ luminaria eclypsan-
t in proprijs domibus vel exaltationibus suis hoc est malum signum.

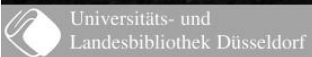
Sequuntur has figure signozū. **P**rius au-
tor de-
terminavit de dignitatibus planetarum in signis z de fortitudinibus
quas habent in istis dignitatibus. In ista parte determinat de figuris siue for-
mis ipsoz signozū hoc est ostēdit nobis que signa hñt formas humanas: z que
hñt formas aliozū animalū z manet indivisa. Dicit quod quedam signa dicū-
tur rationalia. s. illa quozum imagines sunt figurate ad imagines hominum.
Et illa sunt gemini virgo aquarius libra z medietas prima sagittarij. z ista di-
cuntur habentia pulchras voces. Et virtus eozum est maior cū fuerint in ori-
ente. Et quedam ex signis dicuntur habentia halas scilicet gemini virgo z pi-
scis. Quedam ex eis dicuntur quadrupedia. s. sagittarius leo aries taurus z ca-
pricornus. Et eozum quedā sunt domestica. s. illa que sunt figurata secundū fi-
guras animalium domesticorum. Et hec sunt aries taurus z capricornus. Et
eozum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autem virginis
capricorni z aquarij magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedam
ex signis videntur vitiosa z turpia z toziuosa scilicet aries taurus cancer scor-
pius z piscis. z virtus eozum magis apparet in occidente. Quedam vero sunt
sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. s. ari-
es taurus libra sagittarius capricornus z aquarius. Et quedam ex his signis
sunt multum luxuriosa. s. aries z taurus leo z capricornus. Et quedam dicun-
tur multum filiozū scilicet cancer scorpius z piscis. Et quedam ex signis
dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem anima-
lium balantium rugientium z mugientium: vt aries taurus leo capricornus z
ultima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce scilicet
cancer scorpio z piscis. **D**aly abenragel breuiter expedit se de formis signozū
dicens. Signozū alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarū.
Alia in forma bestinglorū. Alia in forma repulū. Que sunt in forma huma-
na sunt gemini libra aquarius virgo. In forma bestiarū aries taurus capricor-
nus z sagittarij. In forma bestinglorū. i. animalium rapacium leo. In forma
repulū cancer scorpio z piscis.

Quod unum quodque signozū habet
propriam significationem. **P**rius auctor de-
terminavit de fi-
guris signozū. In ista parte ostēdit nobis quid habent signa ex membris
hominum: z ex regionibus z ex planetis. Et potest diuidi in duas partes: qñ
in prima parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus pla-
netarum in signis. Secunda incipit ibi. Et siquidem planete significauerint
dolorē. Prima potest diuidi in .12 partes secundū qñ .12 sunt signa. Clarus
est quod dicitur littera ex ceo qñ nomina regionū nō sunt nobis nota. **N**otū
est hic quod **P**tolemeus diuidit totā terrā habitabilem in quattuor par-
tes. Et secundū diuisionē **P**tolemet imaginari potest vna linea transiens

ab oriente in occidentem per mediū habitationis ista qđ ista linea diuidat partes meridionalem a septentrionali. Et dicit **Daly** z ista linea distat ab equinoctiali per. 36. gradus. z secundū hanc diuisionem distat ab vltima habitatione in septentrione per. 30. gradus vel circa: ista quod tota latitudo contineat. 66. gradus. Et tanta est distantia equinoctialis vsq; ad circulū arcticū: immo est 66. gradus. 26. minuta. z. 30. scđa. **I**deo dicit **Daly** vel circa. Et dicit quod in fine istius linee versus occidentem est passagiū herculis. Et hoc est vnde transitur in hispaniam z est mare ibi strictū quod existens in vno litore potest videre existentē in alio. Et sunt ibi tres insule qđ vna vidēt trāsēuntes in hispaniā per terrā occidentis. Et stat in ea idolū tenens in manu clauēs ad demonstrandū qđ vltra locum illū nō sit habitatio. Et in qualibet duarum aliarū insularū fiat idolū s̄m eundē modū. Et in parte orientali in fine linee p̄dicte stant idola eodē modo tenentia clauēs z demonstrantia quod non sit vltra illum locū habitatio versus orientē. Dicit **Daly** qđ **Heracles** posuit ista idola in signum qđ ipse acquisierat totū mundum. Longitudo linee p̄dicte scđm qđ dicit **Daly** est. 180. gradū. His visis s̄m sententiā **Ptolemei** imaginē ista linea diuidi per mediū ita qđ remaneant. 90. gradus versus orientē: z alij 90. versus occidentem. Et imaginēur transire vna linea per polos mundi per mediū diuisionis linee supradicte ita videlicet qđ transeat per medium terre habitabilis scđz latitudinem. Prima autē linea dicebatur transire per medium terre habitabilis s̄m longitudinē. Patet itaq; qđ due linee supradicte que diuidunt totam terrā habitabilem in quattuor partes contiñunt in loco intersectionis linearū qui est punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intellecta facile est videre inias. **Ptolemei** in partitione signoz z terrarū. Dicit itaq; **Ptolemeus** qđ hec tria signa aries leo z sagittarius que faciunt primā triplicitatē p̄tinēt ad quartā partē terre habitabilis que est iter septentrionē z occidentis z illā quartā gubernat **Jupiter** eo qđ est septentrionalis: z mars h̄z participationē cū eo: qđ p̄tinet ad partē occidentālē. Et tria signa triplicitatis scđe. s̄. taurus virgo capricornus pertinent ad partē que est inter meridie z oriens z gubernat ipsam **venus**: qđ est meridionalis. z h̄z participationē cū ea **saturnus** qm̄ ad partē orientālē p̄tinet. Et tria signa triplicitatis tercie. s̄. gemini libra z aquarius p̄tinēt ad partē que est inter oriens z septentrionē: z gubernat ipsam **saturnus** eo qđ p̄tinet ad oriens z h̄z participationē cū eo **Jupiter** eo qđ p̄tinet ad septentrionem. Et tria signa triplicitatis quarte. s̄. cancer scorpio z piscis pertinent ad partē que est inter meridies z occidentis. z gubernat ipsas **mars**: qđ p̄tinet ad occidentis. z h̄z participationē cū eo **venus**. Ex predictis poterit quilibet cōiecurare ad quod signum pertineat quilibet terrā. Sciet enim per longitudinem z latitudinē regionis de qua quarta fit. Verbi gratia: ois terra cuius latitudo est maior. 36. gradibus. z longitudo eius ab occidentē min⁹. 90. gradib⁹ fuerit est de quarta septentrionali occidentali z sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius quarte respicit illā terrā. z poteris scire quod ex illis tribus respiciat eas per mores z cōsuetudines hoīuz habitantiū in ea. Verbi gr̄a: scis qđ terra **christiano** ruz est in parte septentrionali occidentali scio qđ aries leo z sagittarius d̄n̄atur sup ipsam. Et si velim scire supra qđ p̄te eius d̄n̄at quilibet istorū signorū respicio ad mores z cōditiones hoīum cū qbus signis magnis concordant. Costat

M
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
V
W
X
Y
Z

II

rubeus albo cūmixtus: oculi eius commixti. pectus rectum: z crura sua patie
tur morbum in parte superiori: z erit cognitus in ter gentes: z simplex imixtus/
qz confortio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulchre: pectus
eius erit latum: testiculi z crura gratilia: eritqz honoratus inter familiam eius
ac alti cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum brevis stature
eritqz color eius albus roseo permixtus: eius vox vehemens amans mulie
res: z habebit plenitudinē amicoz z morbos plures sustinebit. Qui nat^o fue
rit sub prima facie virginis erit decentis stature: erit corpus ei^o erectum z pul
chri: z erit sciēs z act^o: eius capilli scripti: z erit diligēs iusticiā: eius vox vehe
mens: sterilis existēt: anima ei^o bona: facies pulchra: eritqz scriba z bene doc
tus. Qui aut natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparēt: ocli ei^o par
ui. nasus eius pulcher: eritqz disciplinabilis z simplex pzeuoluntarius corde
diliget laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu pceptibilis discipli
ne: veri sensus ac simplex z sapiens. Qui natus fuerit sub pma facie z librē: erit
pulchre facie: z in ei^o capite vlnera ierūt: eritqz laborator z simplex ac discipli
nabilis. Nat^o sub secūda facie erit pulchri vultus z in erit ei impedimētū in ocu
lis: estqz corde pzeuoluntarius. Natus sub tertia facie erit pulcher z erit cogni
tus z honorat^o iter gentes ipsius. Et qui fuerit natus sub fine signi huius erit
nullius sexus aut vtriusqz. Qui fuerit nat^o sub pma facie scorpiōnis parū pul
cher existet: z habebit signū in capite: z pecc^o eius erit latū. Et habebit signum
in pede sinistro vel in manu dextera estqz hō castigatiōnis bonaqz discretione
plen^o ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput. ei^o erit magnum:
existetqz modice pulchre figure: z habebit singnum ingenu z dorso: z erit hō
discipline verba sua multiplicans. Qui natus fuerit sub tertia facie erit brevis
stature oculis eius cōtozi appetēs comedere amās mulieres. Qui aut natus
fuerit sub fine huius signi aut erit nullius aut viriusqz sexus. Qui natus fue
rit sub pma facie sagitarij erit pulcher spectei: decorus aspectu recte stature:
diligens bonū: regibus ac magnatib^o se cōmiscēs. Nat^o sub secūda facie corp^o
habebit cōdecēa facies in eius crocea supercilia cōpressa z hēbit signum in pe
ctore. Nat^o sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vi murlegi:
pecc^o latū: z habebit signū in sinistro crure. Qui sub pma facie capricorni nat^o
fuerit erit corpus suum concedēs: pectus latū: z hēbit signū nigrum in cubito
erit astutus disciplinabilis simplex z puoluntari^o. Natus sub secunda erit pul
cher: hēbit nares longas: oculi ei^o pulchri: volūtas ei^o mala z iracūdius: est
hō sciēte. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: ei^o in facies citrina: z
in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in traqz. despiciēs
malū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsqz sodales
Qui aut natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterin^o z oino huic iest
signo minime in mulierum natuitatib^o valere. Qui aut natus fuerit sub pma
facie aquarij erit corpore z facie formosus: z hēbit in pectore aut pede sinistro
signum: eritqz hō disciplinabilis z sodales diligens. Natus sub secunda facie
erit longus: facies eius erit rubea: z signum habebit i dorso z sub eius cubito
eritqz oibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher:
statura brevis: facie roseus: z habebit signū sub cubitis: z erit mulierū amator.
Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuificatus erit in eius figura atqz
in omnibus suis operibus. Qui autē sub pma facie pisciū originē traxerit: cor

mp

z

z

z

z

z

z

pus eius erit album: et facies similiter: pectus eius latum: barba pulchra: frons
preclara: oculi eius magis nigri q̄z albi. Et forte aliquod membrum sibi defi-
ciet: diliger dormire: eritq; gulosus et ebriosus: et habebit signum sub cubito vel
in pede. Natus vero sub secunda facie erit brevis stature. decorus aspectu: bar-
ba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filiis hominum. Natus: sub
tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri: eritq; morbosus;

¶ Si quidem planete. Prius auctor ostendit qualiter
signa respiciunt membra huma-
ni corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciunt
membra corporis humani in ipsis signis. Et potest hic pars diuidi in .12. par-
tes secundum .12. signa. ubi partes incipiunt patet. Prima pars diuidi potest
in duas: quoniam primo proponit. Secundo proficitur ibi in ariete. Dicit
primo q̄ si aliquis planeta significauerit aliquam infirmitatem siue debilita-
tem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in
quo erit illa infirmitas. Et quia ita est conuenit tractare de dolorib; planetarū
in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundū successionē signorū et planeta-
rum. Quod dicit auctor planū est in littera. Ad euentiā vnius p̄tis pono vnū
exemplum: Pono q̄ in aliqua natiuitate saturnus significauerit nato debili-
tatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico q̄ illa debilitas vel infirmi-
tas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in v̄tre et sic intel-
ligas de ceteris signis. Pono et q̄ mars in natiuitate intelligas de reuolutio-
ne annoꝝ natiuitatis significauerit vulnerationē et sit mars in ariete erit vuln-
us in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: et sic de ceteris signis et planetis in-
telligas. Ptolemeus vult q̄ membra in qbus cadunt morbi et impedimēta ac-
cipiuntur a figura celi in hora natiuitatis vel reuolutionis. Dicit enim in .74.
propositione centiloquiū cū fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit
cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Naly q̄ caput est ascendens et
secundū hoc collū est secunde domus. brachia tertia domus et sic h̄m ordinem
domorum secundum q̄ dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loqui-
tur domino concedente in capitulo sexte domus.

¶ Ant quoq; in vno quoq; signo. In ista
parte au-
tor determinat de quibusdam specialibus proprietatibus planetarū
que sunt in diuersis gradibus circuli signorum et sunt sex. sunt enim ibi quidam
gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi et qui-
dam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi
quidam gradus qui dicuntur azemana. Et sunt ibi quidam gradus qui di-
cuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur con-
sortes. Et secundū hoc ista pars potest diuidi in sex partes: quoniam in p̄ma
parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat
gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus
qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemana.
In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et
gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur cōsortes.
Prima pars incipit in principio: Secunda incipit ibi: et in vnoquoq; ho-

*Debita
tas pla-
netarū*

*12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100*

rum signorum. Tertia incipit ibi: z in signis sunt gradus. Quarta ibi: z sunt in signis quidam gradus. Quinta ibi: z in circulo. Sexta ibi: z omnes duos gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte incipit enumerare gradus masculinos z femininos litteraliter. In secunda parte ponit tabulam de eis. Ad dicit patet in litera. Postea dicit qd sunt qdam gradus in circulo qui dicuntur lucidi z qdam tenebrosi: z qdam fumosi z quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulam z patet post ea dicit qd sunt in circulo quidam gradus qui dicuntur putei. z enumerat illos omnes in litera. z quidam libri habent tabulam de eis faciam. Deinde dicit qd in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit qd azemena est quedam debilitatio corporalis vt est cecitas vel surditas vel aliqd talium vel amissio membri. Juxta quod notandum qd dicit Haly Abenragel in pmo capitulo domus septe libri sui de nativitatibus. Quando pars azemena fuerit in partitione ascendentis z luna iuncta cum ea vel dominus ascendentis significat: qd azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. Notandum est etiam qd si sol in nativitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextero si luna erit in sinistro. Postea dicit qd sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam z enumerat eos in litera. Juxta quam partem notandum est quod Haly dicit in commento. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit qd gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis z planetarum fortuna rum. sicut 19 arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum. Et sicut. 13. sagittarij z piscium. z sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et e contrario in quibus sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit qd omnes duos gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capite bus signorum mobilium sunt eiusdem fortunadinis. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni. z. 10. gradus sagittarij. Isti enim duo gradus equaliter distant a capite capricorni. z. 20. libre. z. 10. virginis equaliter distant a capite libre. Et. 20. cancri z. 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. z. 20. gradus arietis. z. 10. piscium equaliter distant a principio arietis. Dto lemeus dicit 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus z diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos z fumosos. Et sunt ex eis azemana: z sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenierunt experientia bonum est qd operis per hoc. Et forsitan si eis accidit qd aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius z fecit fortunam ceciderunt qd gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est conuenit vt te mutet de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus noster rationi. Videtur per istam litteram qd Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam zc. Dicit enim si ita est conuenit vt te mutet de vno gradu in alium. gradus enim dicuntur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundum qd preallegatum fuit qd gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem qd stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci none sphere. Ex illa littera Ptolemei potest trahi qd iudicia debent fieri secundum nonam sphaeram z non secundum

Azemena

Consortes

gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis z planetarum fortuna rum. sicut 19 arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium.

octauā. *Ex quo enim vult q̄ istos gradus oportet mutare: consequens est q̄ gradus sc̄dm quos debent fieri iudicia nō mutant.* Albumazar in introducto /
 rio suo pōt istos gradus. s. masculinos z femininos lucidos z tenebrosos zc.
Et dicit ibi si planeta ī natiuitate v̄l interrogatiōe masculini fuerit in gradu ma /
sculino vel in natiuitate feminine vel interrogatiōe in gradu feminino erit cu /
tus significatio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis z fumosis dicit si ce /
 ciderit planeta in gradu lucido: erit ei⁹ significatio fortior in significatiōe ho /
 norum z significat pulchritudinem. *Et si ceciderit in gradu tenebroso signifi /*
cat duritiem z tarditatez z horribilem rem z tenebrosam z malam. Et cum ceci /
 derit in gradu fusco: vel vmbroso vel fumoso: vel in gradu vacuo significat /
 modicum horribile. *Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchri /*
tudo z aspectus z debilitat in significatiōe sua. Fortune namq; cum cecide /
 rint in eos debilitant in significatiōe eaz. *Alii vero cuz ceciderint in eos de /*
bilitatur significatio eoz. Et fortassis significabit fortunam accidentale ppter /
 debilitatem eorum super malum. De gradibus augmētantibus fortunā dicit /
 antiqui putauerunt q̄ in circulo erunt gradus augentes fortunā. *Et dixerunt /*
q̄ planete cum non fuerint ī locis significāibus fortunā nati z fuerit luna vel /
pars fortune in his gradibus aut fuerint ipsi gradus ascendentes augent for /
tunam nati. Et si planete significauerint sibi casum. *Isti gradus mouent eum /*
in sublimationem per aliquā quantitatem quodam motu. De gradibus subli /
 mitatis dicit. *Quidam dixerunt q̄ cum ascendens fuerit aligs istoꝝ graduum: /*
aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorum /
z fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planete radice /
 natiuitatis fortunā pducet natū ad sublimitatem z sedem nobilitatis z domi /
 nabitur terris z ciuitatibus: z possidebit diuitias multas.

¶ De Quia auxiliante deo. Prius auctor determina /
 uit de esse circuli signoꝝ /
 essentiali. *Hic determinat de esse accidentali ip̄sius.* Et diuiditur in /
 duas ptes: qm̄ primo continuat dicta dicendis. *Secundo prosequitur ibi: nāz /*
circulus signoꝝ. Et illa diuiditur in duas partes: quoniam primo determi /
 nat de diuisione accidentali circuli signoꝝ. *Secundo determinat de propri /*
etatis z significatiōibus consequentibus ipsam diuisionem: z incipit ibi: /
quarta autem pars que est ab ascendente. Et ista diuiditur in duas partes: quo /
 niam primo ponit proprietates z significatiōes quartaz. *Secundo ponit /*
significatiōes singularaz domoꝝ: z illa incipit ibi: z vna queq; domoꝝ. *Primo /*
dicit postq̄z compleuit esse essentielle circuli signoꝝ. nnc vult tractare de eē acci /
dentali ip̄si⁹. Postea dicit q̄ circulus figuratur qualibet hora tali figura que /
 diuiditur in quatuor partes: quas diuidit circulus horizonte z circulus meridia /
 nus. *Et quelibet istarum quartaz diuiditur in tres ptes equales s̄m diuisionē /*
signi ascendentes in circulo directo. Et hoc mō diuidit totus circulus in .12. p /
 tes que vocantur turres vel domus: cuius expositio est in canonibus tabula /
 tum. *Intelligendi sunt duo circuli magni trāsēutes p polos m̄di: quoꝝ vnus /*
est circulus meridianus: z alter circulus tranfiens p punctū zodiaci q̄ est in /
contactu orientis orientalis: z per punctum oppositum. s. qui est in conta /
ctu orientis occidentalis interfecās circulum meridianum sup polos m̄di. /
Isti duo circuli diuidunt totum celum in quatuor partes que quandoq; inter

se sunt equales quandoq; inequales: vt plurimum tamen sunt inequales. Si enim principium Ariens vel principium libe fuerit in ascendente. Iste quartus est equalis. In omnibus autem alijs dispositionibus sunt inequales. **D**orea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum et circulum transeuntē per initium ascendētis diuidi in tres partes equales. Similiter alia portio circuli equinoctialis que est ab ascendēte vsq; ad inferiorem partem circuli meridiani. s. ad angulum terre intelligat diuidi in tres partes equales. Deinde imaginētur circuli magni transeuntes p diuisiones p dictas et p polos mūdi tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos primos est vna domus. Hec est positio Ptolemei: et ista tenet cōiter. Est etiam alia imaginatio de domibus quā tenet Abrahā auenire. Et imaginat transire circulos p diuisiones equinoctiales: et per intersectiones circuli meridiani et horizontis in parte septentrionis. Ista via cōmuniter nō tenet: ideo nō curro eam multum explanare. Inuenire autem principia. 12. domorum p astrolabium non est difficile: immo leue. cuius doctrinaz hic interponere esset longum et superfluum cū in canonibus astrolabij fuerit posita sufficienter. Qui autem voluerit domos equare p tabulas in canonibus tabularum primi mobilis: et doctrinā completam inueniet. Deinde dicit auctor principium huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemispherij ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus: deinde tertia: et sic vsq; ad duodecimam.

Quarta autem pars. Hic auctor ponit proprietates et significationes circuli signorum cōsequentes diuisionem eius accidentalem. Et dicit q; quarta pars circuli que est ab ascendente vsq; ad medium celi scilicet. 12. domus. 11. et 10. dicit quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite et vocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio celi vsq; gradum occidentis scilicet. 9. 8. et 7. domus dicitur meridiana feminina recedens a nobis: et significat mediam etatem que vocatur perfectio iuuentutis: et vocatur estiuales et colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis vsq; ad angulum terre scilicet. 6. 5. et 4. domus est occidentalis masculina accedens ad nos: et significat finē vite: et vocatur autumnalis melancolica: et est medio crisi etatis. Quarta pars que est ab angulo terre vsq; ad ascendens scilicet tertia secunda et prima domus est septentrionalis feminina recedens a nobis: et significat quod accidit homini post mortem eius quantum ad memoriam hominum scilicet virum dicitur de ipso bonum vel malum. Et hec pars vocatur senilis slegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte comparatio quā auctor ponit hic sicut illa quā posuit in diuisione essentiali circuli. excepto qd addit hic q; significant initium et mediū et finē vite: et quid accidit homini post mortem eius. Postea dicit q; tota illa medietas que est a medio celi eundo p ascendens vsq; ad quartam domum vocatur medietas ascendens. Et alia medietas que est a quarta domo eundo per gradum occidentis vsq; ad mediū celi vocatur ascendens. Et tota medietas q; est super terrā vocat dextra: et illa que est sub terra vocatur sinistra. Deinde dicit q; prima domus et 4. et 7. et 10. vocantur anguli. Et 2. 5. 8. et 11. vocantur succedentes angulis. 3. autem. 6. 9. et 12. vocantur cadentes ab angulis. Deinde addit quoddam notabile: et dicit cum planeta fuerit in angulo vel in succedente dicitur proficere: et si fuerit in cadentibus dicitur deficere.

De vnaqueqz istarum domozū. Dic astr/
ctor p q r

Anit significaciones proprias cuiuslibet. 12. domozū. Et tota ista pars pot' diuidi in quattuor: quoniā in prima parte ponit significaciones. 12. domozū quantum ad esse hominū. In secunda parte ponit significaciones domozū quantum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici amphorismi. In quarta parte docet eligere significatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: significant: 12. domus colores. Tertia ibi: dicitur in significacione domozū. Quarta ibi: cum volueris scire planetaz dominatozem rei. Prima pars potest diuidi in duodecim partes secundū q' ponit significaciones. 12. domozū: 2 vbi incipiunt patebit. Primo dicit q' vna queqz domus significat aliquid de esse hominū. Nam prima domus que incipit ab horizonte orientali que vocatur ascendens significat corpora hoium 2 vitam initia omnū operū in interrogationibus locutionibus 2 rumoribus 2 ceteris talibus. Et significat cogitationē querentis scilicet qd querens h'z in animo 2 significat principū vite. Et dñs triplicitatis prime domus: primus significat vitam 2 naturā nati seu interrogantis: 2 eius delectationes atq; voluntates quid diligat vel quid odio habeat: 2 quid boni vel mali accidat ei in initio vite. Et secundus dñs triplicitatis huius domus significat vitā 2 corpus 2 virtutes siue fortitudinē nati 2 mediū vite. Tertius dñs triplicitatis significat idem q' socij 2 significat p se finē vite. Et ista littera pot' colligi q' si primus dñs triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duobus erit prima pars vite melior: 2 sic de alijs duobus intelligas. **C**irca istam domū quedā sunt notanda: Notandū est primo de intentione querentis qd dicit Ptolemeus in. 94. propositione centiloqui. Locus fortioris significatoris in ascendēte est id qd est i animo interrogantis. Itē cū volueris scire intentio nē qrentis: vide quis planetarū hēat plures fortitudinis i ascendēte in illa hora qñ venit ad te animo i terrogandi: 2 vide in qua domo ex. 12. domib' sit ille planeta. 2 dicas s'm significaciones illius dom' in qua fuerit. Verbi grā. Dico q' ascendens sit leo 2 sol hēat plures fortitudines in gradu ascendēte: 2 pono q' sol sit in. 2. domo dico q' intentio sua est petere de substantia sua vel de lucro: vel de aliquo consimili. Et si sol fuisset in terra domo dixissem q' vellet petere aliqd de esse fratris vel fratrum 2 sic de alijs domib' suo mō. Et si venies ad te tenuerit aliquā rem in manu sua vel alio modo eam occultauerit: 2 si volueris scire substantiam 2 naturā illius rei aspice planetā fortiorē in ascendente si aspexerit ascendens erit illa res de substantia signi ascendentis. Si nō aspexerit ascendens erit de substantia signi in quo est planeta. Si fuerit signum terreum: erit de natura terre vel aliqua res q' nascit de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliqua res de natura aque: v' q' nascit in aq. Si fuerit aerēū: erit aliq' res de natura aeris. Si fuerit signū igneū erit aliq' res q' operat' p ignē. Et si volueris scire colores rei aspice dñm hore 2 s'm colorē illius iudica. De colorib' planetaz dicef postea vbi loquet' de naturis planetaz dño cōcedēte. Et si volueris scire vitrū res si noua vel antiq' aspice lunā: si fuerit sup terrā erit noua. si fuerit sub terra erit antiq'. Et si volueris scire vitrū sit lōga vel breuis: aspice dñz termini grad' anguli terre q' si fuerit in ange sui circuli erit res lōga. Si fuerit in opposito augis erit breuis. Si in lōgitudinib' medijs mediocris iter longū 2 breue. Nec ē inia Ptolemei in

*uicij
p q r*

*omnib'
substantia*

*non
vbi
lunā
breuis*

90. ppone cetero quij. **Cu** aspererit significator ascendens z c **Dicit** Haly Abenra-
 gel si aligs q̄erit a te de vita sua vtru sit lōga vel brevis: aspice dñm ascendēti-
 z lunā. **Si** fuerit salut ab ifortunio significāt lōgā vitā. **Et** si fuerint cōbusti vel
 ifortunati significāt puā vitā. **Nota** dū ē circa nutritionē. s. vtru puer sit vital
 vel nō. **Dicit** Haly Abéragei qñ dñi triplicitatis luminaris tēporis vult dicere
 dñi triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune in
 natiuitate nocturna fuerint i ascēdēte: vel in 10. domo: vel. 11. vel. 5. est significa-
 tio bone ac leuis nutritionis. **Et** si fuerint in septima: significāt malā nutritio-
 nēz anxiat atq; laboriosam. **Si** gradus ascēdens z lunare ipis dānati fue-
 rint: significat qd nō nutrietur nisi dñi triplicitatis fuerint salui z firmi i angul.
Si luna fuerit ifortunata in ascēdēte: nutritionē nō significat. **Si** luna fue-
 rit in 4. domo iuncta corporaliter cū ifortūa aut de q̄rta vel oppositōe aspiciet
 ifortūa significat qd nō nutriet z mater eius ē in piculo: aut forhtā mortief. **Di-**
cit Abrahā Buenezre. **Si** dñs ascendēti fuerit cōbustus natus nō viuet spaciū
 3. diez. **Portata** fuit mihi natiuitas vnus pueri cuius ascendens erat virgo
 z **Mercuri** fuit in piscib⁹ in detrimēto suo retrograd⁹ z cōbust⁹. z ego credi
 di huic dicto z dixi qd puer nō viuet p octo dies z mortuus fuit in sexta die.
Dicit Haly Abéragei: cōiunctio planetaz humanitatē nō significat. **Cult** dice-
 re cōiunctio pluriū planetarū in ascēdēte nō sīgt nutritionē. **Et** ponit ibi vnū
 exēplū notabile. **Dicit** vocauit me rex nostre ciuitatis: z vna ex mulieribus pe-
 perat filii z fuit ascendens libra. 8. gradus terminus **Mercuri**: z fuerit in eo
Jupiter Venus Mars z **Mercurius** z cōuenit ibi vna societas astrologozū
 z glibet eozū sūā opinionē dixit: z ego ta cui. **Rex** dixit mihi quid habes qd nō
 loqueris. **Cui** respondi date mihi terminū trium dierū: quia si filius vester trā-
 herit tertium diem erit de ipso miraculum magnū. **Et** quando natus cōpletas
 habuit. 2. 4. horas posuit se ad loquendum: z locutus fuit z fecit signum cum
 manu z rex multum. expauescebat inde. **Et** dixit possibile esse qd diceret aliquā
 prophetiam: vel aliquod miraculum. **Et** rex tuit ad natū: z nos cum eo ad au-
 diendum quid diceret. **Et** infans dixit: ego sum natus ifortunatus z natus suz
 ad iudicandū a missionē regni z destructionem gentis almanam. **Munc** statim
 cecidit natus z mortuus est. **De** his qui moriuntur ante q̄ recipiunt cibuz di-
 cit **Ptolemeus** in quadripartito. generaliter dico qd qñ aliquo lumine fue-
 rit in aliquo angulozū z fuerit similiter aliqua ifortuna participationē habēs
 cum eo in longitudine que fit cum eo gradu per gradū: vel ipsūm aspiciēs in
 figura duozum alterum equalium. **Nec** habuerit cum eo fortuna participatio-
 nem de figura. **Et** dispositoz luminarium loci inuentus fuerit in locis planeta-
 ruz in fortunatum natus ille non recipiet cibum z mortief hoza qua nascetur:
Dicit abrahā cum fuerit cauda draconis in ascēdēte natiuitatis nat⁹ ille erit ce-
 cus z scōz distātiā et^a gradu ascendēti erūt ām. **Verbi** grā: si fuerit in .10. gra-
 du ab ascēdēte cecabit in .10. anno. **Electiones** hui⁹ dom⁹ sunt inceptones re-
 rū. sicut icipere edificare vel aliqd cōsile. **Dicit** hyspalēsis in electionibus p̄me
 dom⁹. **Si** scueris natiuitatē alicuius caueas in electione sua ne ponas signuz
 in ascēdente in quo fuit ifortuna in sua natiuitate. **Si** aut̄ ignozaueris nati-
 uitatē elige scdam nām rei pro qua fit electio. verbi grā: si fit electio pro icipiē-
 do scribere aliquē libzū fortificet mercurius. **Si** pro cundo ad belluz fortificet
 mars. **Si** si pro edificādo ponat signū fixum in ascēdēte. **Dicit** idē hyspalēsis

*De re-
ligio-
bus*

*Natus
pas plus*

*Natus
mas da
mura
volosa*

*et in
libro
de
astro-
logia*

*beten
selbst*

Electio minuendi

volens horā sanguinis minuendi eligere fac vt sit luna trino vel sextili aspectu martis: z caue ne sit coniuncta cum eo corpora vel in quarto vel in opposito eius. **Et** fac vt sit luna in signo humoris minuendi

*Vivimus
2. domus*

Secunda domus. **D**ic auctor ponit significationes secunde domus. **Et** dicit qd secunda

domus significat substantiā z victū z auxiliares z ministros z significat finē iuventutis. **Et** Anduzgā dixit vide quis ex tribus dominis triplicitatis domus substantie sit fortior in se. i. in loco in quo est in figura z hñt facies significatores substantie. **Q**ui si fuerit in decima domo hēbit substantiam a rege. **Et** si fuerit in domo fiducie. i. in vndecima erit melius. **A**lia littera hēt si fuerit in domo fidei erit magis. **P**redo qd prima littera sit vera. **D**omus enim fiducie est domus substantie regis. **Et** primus dominus triplicitatis dat substantiā in principio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues in principio vite. secundus dat substantiā in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues in medio vite: tertius dat substantiā in fine vite. qui si fuerit fortunatus natus erit diues in fine vite. **Et** similiter itellige de infortunijs eorū id est si aliquis eorū fuerit infortunatus amittet natus substantiā in illa pte vite que ei attribuit. **D**icit byspalensis in canonibus huius dom⁹ considera virum dñs scde domus sit in ascendente vel dat vim suam domino ascendenti z nō sit in domo lapsa si sic hēbit lucrum sine labore. **Et** si contra fuerit sit econuerso. **Et** si Jupiter fuerit in natali angularis vel sit in suo honore vel hēat vim in ascendente vel confideret partem fortune: vel sit dñs domus solis in natali diei: vel dñs domus lune in natali noctis: vel sit dñs hore nō deerit nato census in vita sua: quia hic id est Jupiter est dñs substantie. **S**i vero dñs ascendenti aspiciat dominū substantie vel suam domum vel partem fortune aspectu inimicitie destruet substantiam manu sua propria. **S**i dominus ascendenti fuerit in secunda domo ifortunatus dabit proprio velle substantiam suā. **S**i vero sit ibi planeta infortunatus qui nō sit dñs ascendenti capietur ab ipso vi siue furto. **S**i capricornus sit ascendens natus erit cupidus z avarus: qz dñs ascendenti z dominas secunde sunt idem scilicet saturnus. **D**icit Ptolemeus in canonibus huius domus res pertinentes ad lucra substantie quomodo erunt conuenit nobis pquirere a parte fortune solummodo quā scimus semper per id quod est inter solem z lunā z projicitur ab ascendente in nascentibus de die z in nascentibus de nocte. **J**uxta quod notandum est qd pars fortune secundum Ptolemeum projicitur hoc modo. subtrahatur verus locus solis a vero loco lune z quod remanserit cōputatur a gradu ascendenti z vbi numerus finitur ibi est partis fortune hoc mō iubet Ptolemeus semp facere siue fuerit in die siue in nocte. **D**e hoc prolixius dicetur deo cōcedente in expositiōe quinte differentie. ibi enim hz locus. **N**ostea dicit Ptolemeus iudiciū huius est istius maneriet. **V**olo dicere accipere planetas gubernatores signi. **D**icit ibi Haly qd regula p quam scimus nati diuitias est accipere planetas gubernantes locū partis fortune z ppones illū qui habuerit ibi plures dignitates. **D**einde dicit Ptolemeus z qñ gubernatores partis fortune fortes z potentes fuerint: erit natus magnarū diuitiarū maxime si duo luminaria testificabuntur ibi testimonio cōcordato: id est aspectu trino vel sextili. **P**tolemeus scias qd Saturnus significat qd diuitie nati erunt ex parte mulierū: aut pro labore terre: aut p maria. **Et** Jupiter significat

secunda domus

quod diuitie erunt pro senescalia vel pro donis bonorum z religiosorum. Et Mars significat quod diuitie erunt producendo milites: aut gubernando homines armorum. Et Venus significat quod diuitie erunt pro donis amicorum z mulierum. Et Mercurius significat quod diuitie erunt pro scientijs z mercimonijs. Dicit Haly abéragei debemus in hoc primitus inspicere ad stellas fixas que sunt prime in sede magnitudinis. Et si aliquā earū inuenimus in gradu ascēdēns: vel in gradu decime domus: aut in gradu septime: aut in gradu quarte: aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna: vel i gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior horuz locorū omniū est gra. ascēdēns. deinde gra. 10. domus: deinde gradus septime: deinde quarte. Et si de p̄dictis stellis fuerit in duob⁹ locis: vel in tribus: aut plurib⁹ si natus fuerit cum hoc de p̄gente regis erit rex altus. Et si de p̄gente regali nō fuerit: habebit potentia z mādatū simile potentie z mandato regis z pueniet ad magnam nobilitatem z altū dñitum z precipiet ciuitatibus villis z genti. Et scias quod stelle fixe. s. primi honoris eleuant hominē ad altuz gradum z magnam dignitatē z permutāt de infimo ad supremum. Hoc idem dicit prolemeus in. 29. p̄positione centiloquiū. stelle fixedant dona modum excedentia: sed multotiens finiunt in malum. Dicit Haly in cōmento eiusdem p̄positionis cum hē stelle sole p̄fuerint: id est sine testimonio fortunarū planetarum erit mors illozum mors pessima. Dicit Haly Abenragel quando pars fortune fuerit cadēs: z in malo loco: vel fuerit sub radijs solis: aut in radijs infortune z dominus eius in loco peregrino id est in loco in quo nullam habet dignitatem z dominus secunde domus non asperit ascēdēns: natus erit laboriosus z pauper z angustia z miseria vita uiuet. Non est bon⁹ sol neq; mars neq; saturn⁹ in secūda domo in aliqua natiuitate nec inde natus bonū hēbit: qm̄ sol distruct planetas: z aufert eis lumē: z mars est significator impedimentorum laborum z defectus substantie. Saturnus significat paupertatez z indigentia z peius hoc toto est si dñs dom⁹ substantie fuerit cōbustus cū dānatione p̄tis fortūe. Dicit abrahā auenezre si uolueris scire quis nascentiuz fuerit pauper vel diues aspice dñm secunde domus qui si fuerit fortunatus erit diues: si cōbustus vel retrograd⁹ vel in casu suo erit pauper: sicut dicitur est in natiuitatib⁹ ita intellige de questionib⁹. De electionibus que fiunt in hac domo dicit hyspālenis si uolueris emere aliquaz rem causa lucreandi aspice ut sit luna in aspectu trino vel sextili soli: z causas ne sit sub luce Solis: z melius est: ut dominus ascendentis det vim planete existenti in decima vel vndecima domo: ita quod recipiens non sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendente quartadecima vel vndecima vel secunda domo bonū est. Aspicce etiam ut sit pars fortune in bono loco z melius est ut dominus partis eam aspiat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Sic ponit significaciones tertie domus: z fratres z forores propinquos z cognatos z dilectos: z significat fidem ac religionem mandata z legationes mutationes: z itinera breuia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit Anduzgaz dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: z eorum status z dignitas iudicatur secundum status istoz domoꝝ. Dicit Haly Abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendent

perdendo subter

te z cōbūsserit dominus secunde domus aut partem substantie significat quod natus perdet substantiā occasione fratru; z soluet pro eis impositiones amissiones z damna multa. Quando dominus tertie domus z pars fratru; vel Jupiter fuerint in signis communibus vel signis multorum filiorum z fortune aspexerint eos aspectu amicitie; z cum receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis; z quod habebit fratres potentes z bonos. Si dominus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratru; fuerit combusta vel si sol fuerit in domo fratru; aut in opposito Jouis; he sunt significatio nes paucorum fratru; z quod destruentur z expergentur. Quando dominus domus fratru; infortunatus fuerit super terram; significat quod damnus z oc casio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortu nium eo existente sub terra malum; z damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post euz. Et hoc modo dices in bono z fortuna quando fortunatus fue rit in locis bonis z fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascenden te: significat natum esse primogenitum; vel erit solus sine hoc quod vnquam fratres habebit vel sorozes: vel quando inter ascendens z medium celi non fuerit aliquis planeta significat similiter qd natus est primogenitus. Et si alii qui fratres nascentur post eū perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit semper tamen erit maior z melior. Quando in aliqua reuolutione annoz; nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratru; eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radices natiui tatis fuerit in decima domo reuolutionis; hoc est ideo quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. Si aliquis quesierit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum z dominū sue triplicitatis z dominum illius domus z que ex fortunis vel infortunis aspicit ipsum z in quo loco est: quia si inueneris dominū tertie domus in sexta domo vel applicantem domino sexte domus; aut dñm sexte in tertia; dicas quod fra ter eius est infirmus. Et si ipsum inueneris in quinta vel .i. dicas quod frater eius non est in loco suo: quia iuit extra locū suuz. Et si inueneris dñz tertie do mus infortunatū; aut in .i. dicas quod frater eius est in anxietate aut in infirmi tate. Et si inueneris dominū tertie cum Marte ambos coniunctos z cōbūsto nem intrantes sub radijs solis; dicas quod non euadet ab infirmitate. Et si am bo cōbūssi fuerint iudica modis omnibus mortem. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in rebus pertinentibus ad alias domus vt de patre vel fi lio vel vxore zc. Dicit hysspalensis volens incipere proximus iter fac vt plane ta fortuna aspiciat domum tertiam vel eius dominum ita quod non sit tibi ma lus vel eius quartus aspectus vel oppositus. Si est luna in tertia domo bonū est. Cancer Leo z Capricornus mali sunt pro breui itinere. Luna in ascenden te vel in quarta domo in omni electione malum. Cauendum est ne Luna sit in via combusta que est a .19. gradu libre vsq; ad tertium Scorpionis. Cauendū est etiam ne sit luna prope caput vel caudam draconis infra .12. gradus.

Sanus fris

lior

Virgines 9. domus

Quarta domus. Dic ponit significaciones quarte do mus. Et dicit qd quarta domus signifi cat patres z hereditates z fines reruz; z significat thesauros z omnes res occultas z absconditas; z sigt sinez vite. Et dicit an dūz gaz dñs triplicitatis

quarte domus primus significat patres. secundus significat ciuitates z terras, tertius significat finem rerum z carceres. **Dicit Haly abenragel.** **Apice** status patris a dominis triplicitatis quarte domus. **Si** dñs triplicitatis quarte domus primus fuerit in domo vel in exaltatione sua: aut in suo haim recepius a sole vel **Ioue** z fuerit in alto loco medij celi vel in quinta domo significat bonum statum patris nobilitatem altitudinē z diuitias posse z longam vitaz z bonaz fortunam z hoc si signum in quo fuit hic planeta fuerit masculinuz: tamen si signum ipsum fuerit femininuz significat matri ea que diximus: z maxime si planeta fuerit femininus. **Quid** sit haim exponetur postea deo concedente. **Et** si secundus dñs triplicitatis quarte domus fuerit fortunatus pater habebit terras z populabit eas z laborabit in eis z habebit ex hac parte bona vtilitatem aut lucrum. **Et** si fuerint hi planete in esse diuerso seu contrario contrariuz iudica. **Et** si dñs triplicitatis quarte domus tertius fuerit fortis z fortunatus vi pdi ximus: pater erit homo qui extrahet thesauros z vineas incidet: z aptabit lapides preciosos. **Et** si fuerit in diuerso statu ab eo quod diximus erit incisor lapidum vel laborabit in materijs malis z fetentibus. **Si** sol in natiuitatibus diurnis vel saturnus in nocturnis. **Et** pars patris similiter aspererint ascendens vel eius dñm de quarto vel oppositione significat qd pater nati filiu abhorrebit z odiet eū z procurabit vt interficiatur. **Et** si luna z pars matris aspererint ascendens vel eius dominū abhorribilitas illa z multuolentia in filium erit a matre. **Dixit hermes** quarta domus est fouea planetarū quoniaz est in fundo circuli celi z infirmitate: z est in trino aspectu. **I. 2. domus.** que est domus tenebrarum laborum anxietatū z carcerum: z est gaudium infortune maioris: z est in sextili aspectu sexte domus que est domus tenebrosa infirmitatis z damni z gaudium infortune minoris. **Quando** aliquis planeta fuerit in quarta domo z in suo casu est sicut homo ī solitudine soffocatus donec exeat inde. **Dicit Haly abenragel** quando pars fortune fuerit infortunata in signo masculino iudica quod pater prius morietur quam mater. **Si** in signo feminino pater prius morietur quam pater. **Pars** patris accipitur de die a sole in saturnum z de nocte e contra z projicitur ab ascendente. **Pars** matris accipitur in die a venere in lunam z de nocte e contrario z projicitur ab ascendente. **Si** dominus partis patris fuerit super terram z dominus partis matris sub terra iudica qd mater prius morietur qd pater. **Et** si contrarium fuerit contrarium iudica. **Dicit Haly abenragel** dixit alhezen filius alhezib. **Quadam** die cum esset cū abo labē z fuit cum eo meraefo venit ad me quidam senex z dedit mihi chartam vnam in qua scripta erat vnus natiuitatis figura. z dixit mihi quod aspiceres in eadem figura: z ego quesui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui respondit quod erat cuiusdam filij sui z dum inspicerem z cogitar em in ea abo labē accepit eam de manu mea z aliquantulum aspexit in ea z dixit. **Primum** qd in hac natiuitate videmus est qd natus iste ortus est de adulterio quia non est filius illius qui dicit qd filius eius est. **Ego** dixi vnde habes hoc z respondit senex iste dicit quod hec natiuitas est filij sui z pater nati cuius est hec natiuitas iam sunt quattuor anni qd decessit z obiit eodem anno quo natus ortus fuit. **Et** ego quesui vnde habebat hoc: z ipse dixit: ego aspexi ad gradum patris z inueni eū in opposito matris z nō erat inter eos plus vno gradu. **Et** inueni partem patris in .ii. domo ab ascendente que est octaua z quarta z erat

inter partem z saturnum vnus gradus propter quod iudicauit qd pater huius nati anno quo natus fuit ortus decessit. z hic senex dicit qd est filius eius vnde natus adulterinus est: z tunc senex dixit: ego non sum pater huius nati, sed est filius filij mei z filius meus pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius fi cur hic homo bonus dixit.

Vnms domus 5°

Quinta domus.

Hic ponit auctoz significationes quinque domus. Dicit qd hec domus signi filios z uirtutes.

*Locus
domus*

Et signi dilectiones z legatos siue nuncios z dona. Et qd futurum sit post mortem ex laude vel vituperatione. Et dixit anduzgam quod dñs triplicitatis domus filioruz primus significat filios z uirtutes eorum. Secundus designat dilectiones. Tertius significat legatos siue nuncios. Dicit Ptolemeus in rationibus huius domus conuenit ut inspiciamus ad planetas existentes in loco zenith capitulo nostro z ad locu qui sequitur illum. z est locus fortune z ad locum participem cu illis in figura. Dicit Haly in comento locus qui est zenith caput nostrorum est. 10. domus. z locus qui sequitur est. 11. domus que est domus fortune. Et regula qua sciemus esse filiorum est accepta a planetis existentibus in his locis aut existentibus in locis participantibus cu eisdem sicut est ascendens z. 7. domus quia vtraq; earuz participat cu. 10. z. 11. Et si non inuenerimus in his locis planetam inspicimus si quos inuenerimus in. 4. domo. vel. 5. z accipiemus inde significationem. Dicit Ptolemeus z luna ueniret z Ioue iudicabimus in dando filios. Sole martem z saturnum in auferendo z dabimus mercurium participatorem cu quo cuq; eorum qui se cum participet figura dicit Haly in comento Si fuerit in locis predictis aliquis ex planetis fortunis significat qd habet filios. Si aliquis ex infortunis nullum habebit filium z si habuerit erunt debiles z pauci. Et si mercurius participationem habuerit cu fortunis erunt fortuna: si cum infortunis erunt infortuna. Dicit Ptolemeus z est oppositio. 144. quarte partis res particulares filiorum poteris scire per considerationes qn bene inspexeris in quo libet eorum ad planetam dantem filios ita quod eum ponas loco ascendentis z scies cetera particularia filiorum generaliter sicut per natiuitates. Dicit Haly in comento. Quod autem uult Ptolemeus in hoc loco narrare est id quod accidit in natiuitate mea. Inspecti z inueni Ioue in decima domo z in. 28. gradu capricorni aspicientem se cu luna z saturno z significabat hoc qd haberem filios z quod morerentur: qz saturnus erat cu Ioue in. 10. domo. z quia Iupiter erat in signo feminino z luna filius significabat qd essent plures vno z qd essent plures femine. Et qz Iupiter erat orientalis significabat qd haberem masculu z sic habui tres filios. vnum masculu z duas feminas: z omnes obierunt: erat autem gradus ascendens natiuitatis masculi circa gradu saturni in mea natiuitate z propter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascendens vnus femine in piscibus in sextili Iouis in mea natiuitate z in trino lune mee natiuitatis: z erat sol hylech in signo capricorni. Et erat gradus ascendens alterius femine in capricorno z hoc est mirabile: pp qd sciri pot qd natiuitates semp inter se concordant vna cu illa. Dicit hyspalensis volens hora generadi filiu elgere masculu: fit Iupiter in quouis angulo vel fit soli orientalis sitq; dominus hore masculus z melius est ut signum ascendens sit masculinum z etiam eius dominus z si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe signa feminina

*...domus
...filius
...legatus
...nuncios
...dona
...mortem
...vituperatione
...triplicitatis
...dñs
...dilectiones
...legatos
...nuncios
...participem
...zenith
...capitulo
...nostro
...locu
...sequitur
...fortunis
...decesit
...mortuus
...erant
...filios
...morte
...fuerit
...aliquis
...signum
...ascendens
...femine
...natiuitatis
...trino
...lune
...mee
...natiuitatis
...erat
...gradus
...ascendens
...alterius
...femine
...in
...capricorno
...mirabile
...sciri
...pot
...q
...natiuitates
...semp
...inter
...se
...concordant
...vna
...cu
...illa
...generadi
...filiu
...elgere
...masculu
...orientalis
...sitq;
...dominus
...hore
...masculus
...melius
...est
...ut
...signum
...ascendens
...sit
...masculinum
...z
...etiam
...eius
...dominus
...z
...si
...luna
...sit
...fortunata
...a
...Ioue
...erit
...melius
...Pro
...femina
...accipe
...signa
...femina*

et planetas femininos et sic Jupiter occidentalis. **Dicit Naly** abenragel quoniam in quinta domo fuerit aliqua fortuna et dominus gente domus liber ab infortunijs et aspererit medium celi natus multos habuit filios et uiuent ac ibunt ad bonus. **Et** si fuerit contrarij: contrarij significat. **Aspice** in oibus natiuitatibus si in ueneris luminaria infortunata non habentia vllum aspectum: fortune natus habebit paucos filios. **In** sciendo tempus in quo habentur filij aspice ad planetas qui habuerit plures dignitates in domo filiorum. si eum in ueneris in parte orientali habebit filios in iuuentute sua. si eum in ueneris medio celi habebit eos in medio etatis sue. **Et** si in septima habebit eos in principio senectutis. **Si** in quarta habebit eos circa fine vite sue. **Sic** quoniam annus puenerit ad signum in quo fuerit Jupiter uelue nus in radice natiuitatis habebit filium in illo anno. **Dicit Naly** aberagel si iterrogatus fuerit pro muliere si est pregnans aut non aspice si dominum ascendens et lunam ambobus in ueneris in domo filiorum: aut si in ueneris dominum domus filiorum in ascendente liberum ab infortunijs: dicas quod mulier illa sit pregnans. et si dominus ascendens aut dominus domus filiorum dederit vim suam planeta existerit in angulo. **Et** si dominus ascendens acceptus fuerit et si dominus domus filiorum dederit vim suam planete cadenti ab angulo: significat quod non est pregnans.

Sexta domus.

Hic ponit significaciones. **Sexta** domus significat infirmitates et seruos et significat sine vite et quod futurum sit ante senectute. **Dixit** anduzgam quod primus dominus triplicitatis huius domus significat infirmitates et conualescencias siue deterioraciones infirmitatum. **Secundus** significat uernaculos et seruos. **Nota** dicitur inter uernaculum et seruum. uernaculus enim idem est quod famulus et uocatur seruus conducticius. seruus est qui est conditionis seruilis. **Unde** dixit quidam uerificator. **Est** pro hic uerna cui non est cara taberna. **tertius** dominus triplicitatis sexte domus significat quod boni uel mali eueniat sibi ex seruis et eorum utilitate atque opera. **Et** cum hoc est si significator bestiarum et pecorum et omnium quadrupedum que non equitant et significat multitudinem uel paucitatem et fortitudinem eorum et quantum manebunt in manu eius et quoniam recedent a suis manibus. significat et carceres et retentiones. **Dicit Ptolemeus** in 60. prope centum loquij. **Alboharas** sane et certe sunt hore in gradibus declarant mutationes morborum ad bonum uel ad malum uelociter habet loca lune in angulis quadrati conclusi a circulo directo. **Alteraciones** uero que procedunt has et indicant sunt uera loca lune in angulis almue mo. **Que** autem procedunt has sunt loca lune in angulis huiusmodi. 16. latera. **Et** hoc postquam precesserit eum egritudinis habet equalitatem et non acciderit aliquid extrinsecus quod conuertat infirmum. cum igitur in ueneris hanc fortunam tam de fixis quam de erraticis significabit alterationem prosperam. **Si** uero in fortunam alterationem aduersam nisi fuerit egritudinis ipsa infortunata contraria et in suo haim. **Luna** uero in his angulis significat morbos acutos et sol prolixos. **Et** si omnis planeta secundum proprias consuetudines. **Naly** in commento eiusdem dicit quod Ptolemeus docuit nos cum diebus determinabiliu et quod sint et quoniam determinent de bono uel de malo et alterationes secundum ordinem. **Utilitas** uero in hoc maior esse medicis quam astrologis. et hoc ideo quia multi philosophi conueniunt super determinationes dicentes quod sunt alterationes et plura inter natus egri et morbi acuti in quarta die et septima die et 14. die et 21. et que augentur secundum hoc accepta solo auditu et doctrina sine scientia. et non ratiocinantur in hoc nisi illud quod preterijt de experimentis suis. **Sed Ptolemeus** dixit cum eius

Imperium de morbo

z patefecit vñ fiat. z cā s; **P**tolemeū est qz nā deuicta est a morbo in initio et
z prohibet eā ne procedant eius opa s; equalitatē nec repugnat illa morbo
in hora qua vincitur: sed expectat vsit luna in cōtrario loco illi in quo fuit in
pñ^o morbi: qz tūc nō erit vis humorū q mouent in eo sic fuit in pñ^o morbi. tūc
enim incitat vt repugnet illi sicut nō agit prudens actor cū accusato insipiente
cū voluerit illi repugnare nisi cū eius virtus debilitata fuerit z in illo loco in
quo careat auxiliatoribus. **E**t excitat illam. s. naturam in quarto signo a signo
in quo incepit egritudo z luna existente in illo quia ab omni signo quartum
contrarium est nature eius: z similiter septimum: quia hec loca: scilicet quar-
tus aspectus z oppositus significant inimicitias z contrarietates. **E**t tempus
quod est inter initium morbi z introitū lune in gradu quadrati in quo fuit in ini-
tio morbi per ascensiones signozū in circulo directo z projectiones radiorū
sunt septez dies: z eodem modo quod est inter lunam in initio morbi z ipsam
in oppositione sunt. 14. dies: z quod est inter initium morbi z quartū aspectū
s; qui est contrarius initio morbi sunt viginti vnus dies. z s; hunc modū
procedit modus alioz dierū. **E**t erunt hec puncta anguli quadrati quē inclu-
dit linea circuli directi: z illis punctis alia puncta sunt indicatiua: est vt perue-
niat luna ad punctum qui abscondit vnumquēq; arcum cui subtenditur latus
de lateribus quadrati per mediū. **E**t in his arcibus sunt latera figure habentis
octo angulos. **E**t omnia hec puncta cōtraria sunt punctis in qbus incepit
morbus per nām. **I**gitur obseruet astrologus quid fuerit in his punctis tam
de stellis fixis quā de erraticis siue fuerint fortune siue infortune. **E**t si fortune
fuerint iudicet qd significāt victoriā nature super colera. infortune vero signifi-
cant quod colere sepe rabunt naturam nisi fuerit infortunata contraria mor-
bo z fortis in suo hāz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo hāz. sed
remouebit morbus per hoc quod est illi contraria: z per hoc quod infortunata
est cōtraria morbo vt si fuerit frigida z morbus calidus: z si fuerit calida z mor-
bus frigidus z cum his similibus in specie diuersitatum. **E**t dicit quod esse so-
lis in morbis prolixis sit sicut esse lune in morbis acutis quozū maius tempus
erit orbis lune z in prolixis orbis solis. **I**nnuit etiam nobis **P**tolemeus sub-
tile quid: cum diceret omnis stella secundum quod est illi de morbis. **D**ocuit
quippe nos quod quicquid immoderatum est in nobis z fuerit in morbis
quos in consuetudine non habemus dicitur pro morbo. **E**t dixit iustū est hoc
nisi accidat aliquid extrinsecus quod disturbet ordinē determinationis: z lo-
cuti sunt de re que destruit determinationē hi qui exposuerunt libzū ampho-
risimozū ypo cratis: z ideo non necesse est nobis recitare in hoc libro. **T**ota in-
tentio **P**tolemei z **D**aly fiat in hoc qd causa quare. 7. dies. z. 14. z. 21. sunt dies
cretici est quia luna in septima die vt frequenter venit ad quartū aspectū loci
in quo fuit in principio morbi: z vt frequenter luna. 14. die venit ad locū op-
positum z in. 21. die vt frequenter venit ad secundum quartum aspectū. **I**deo
dicit **D**aly cum voluerit astrologus iudicare de die cretica debet obseruare tē-
pus quo luna veniet ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio mor-
bi z si tunc coniungatur euz planetis beniuolis: vel aspiciat ipsos aspectu lau-
dabili: vel si coniungatur vel aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortuna-
rum significat qz crisis erit ad bonum. **E**t si coniungatur vel aspiciat infortu-
nas significat contrarium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi: z cū

*Morbo
qz s; s;*

*Crete
dies*

hoc fuerit in fortuna in suo haim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica et luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenit ad bonum locum cui subrendi tur latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. **Latus octogant sunt. 45. gradus.** z est medietas aspectus quarti. z licet non sit aspectus habet tamen maiorem conuenientiam cum aspectu q̄s alia loca: z ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenit iam natura sentit iuuamentum z incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: z ideo tunc apparent signa digestionis in vrina. z aliquando fit crisis in quarta die: scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunā: z tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenit ad locum cui subrenditur latus. **16. angulorum** z hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis dierum criticorum. **Dicit Ptolemeus in. 70. propositione** centi loquij cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. **Et si si fuerit** occidentalis luna z in angulo z fuerit utriusq; mali occidentales ascendētes post lunā z sol in angulo z utriusq; mali ascendentes ante solem z illi oppositi. s. vnus alteri perdet natus vrinam z oculum. **Dicit Daly in cōmento eiusdē.** maior impedimentū in duobus luminaribus est cū fuerint duo mali. i. saturnus z mars ascendentes ante solem z post lunā: z vnus eorū in oppositione alterius. z sol significat oculū dextrum. luna vero sinistrum. **Et in euitabile est** quin netus amittit utriusq; oculum cum fuerit significator in eius natiuitate hoc modo. **Stelle vero nebulose sunt** hechoraz: caput geminorum: z locus in quo cadit aqua quā fundit aquarius gutteleonis z alie que nō lucent. **Dicit Daly Abenragel in rōnibus huius domus primitus loqui volumus** in hoc capitulo in occasionebus z accidentibus que accidunt in spiritu z sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore z sunt infirmitates corporis. Postea dicit dco q̄ demontaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis. **Mercurium cum luna** in aliquo aspectu: nullo eorū aspiciente ascendens: z fortior in natiuitate sua si diurna fuerit q̄ si saturnus: z si nocturna. **Mars: z quis eorū fuerit fit in angulis** z hec est natiuitas demonum. **Quando sol dānatus fuerit** ab infortunis vel a domino domus infirmitatis z fuerit super terram in natiuitate diurna vel luna in tali dānatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. **Et si hoc infortunium solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel super terram lune in natiuitate diurna istud damnum z cecatio erit in oculo sinistro.** **Quando sol z luna fuerint ambo in sexta domo infortunati natus** sine aliqua dubitatione cecabitur. **Quando Mercurius fuerit iunctus cū saturno vel in eius aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili z infortunato: aut cōbustus fuerit vel retrogradus: aut peregrinus i signo muto natus ex quacunq; harū. significatiōnū erit lingua damnatus vel mutus.** **Quando Mercurius fuerit dñs sexte domus: vel in oppositione saturni natus surdus erit.** **Major z fortior significatio mutitatis est** quādo dñs ascēdētis z dñs exaltationis fuerit z dñs triplicitatis eius: z Mercurius z luna sint omnes in signis mutis. **Quando sol fuerit infortunatus vel damnatus sub terra significat damnationem stomachi.** **Et quando luna fuerit damnata sub terra significat damnationem pulmonis.** **Et si Mars fuerit hoc modo: significat**

Ortho

Mercurius

Mercurius

Mars

cardanationem epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: significat damnatio-
nem splenis. Et si Mercurius hoc modo fuerit: fellis damnationez significat.
Dicit Ptolemus in 89. propositione centiloquij de stabilibus in significatio-
ne egrotantis est vt sit significator interrogacionis ingrediens sub radijs vel
sit pars fortune infortunata. **Dicit Haly Abenragel** in questioibus huius do-
mus si queretur a te pro aliquo infirmo vtrum sanabitur aut non: aspice lunam
z solem z almutem ascendentis: z si fuerint liberi ab infortunis z non habue-
rint aspectum cum domino domus mortis. dic qd euadet ab illa infirmitate. Et
si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna z almutem ascen-
dentis: z maxime si ipsa fuerit domina temporis. i. si questio fuerit nocturna
habebunt aspectum cum domino domus mortis non poterit liberari a mor-
te. Et qualibet vice qua aliquis significatorum applicuerit infortune fortifica-
bitur infirmitas quousq; seperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almu-
tem ascendentis: aut luna se contunxerint cum domino domus mortis: aut cuz
infortuna que ipsam infortunauit: aut qd applicet ad quartum vel oppositum
aspectum eius.

Veneris signum domus
Septima domus. **Dic** ponit significatiōes septime do-
mus. Et dicit qd septima domus si-
gnificat mulieres z nuptias z conditiones z oppositiōes. **Anduzgag**
dixi qd primus dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. secundus
significat cōtētiōnes. tertij participatiōnes z cōmixtiōes. **Dicit Ptoleme** in
cōiugij huius domus cōuenit vt aspiciamus in cōiugio virorū statū lune hora
natiuitatis viri ita qd primo aspiciam^{us} ad lunā si fuerit in duab^{us} quartis oriēta-
libus erit cōiugij viri in sua pueritia aut copulabitur cū puella postq; dies in-
trauerit. Et si fuerit in duab^{us} quartis occidentalibus cōiugij erit tardū aut copu-
labit cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs z participata fuerit cū saturno nūq;
copulabit. Et si applicuerit saturno copulabit cuz muliere laboriosa z praua.
Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone z boni ornamenti. Et ap-
plicuerit mariti erit audax z superba. Et si applicuerit veneri erit pulchra le-
ta z bonereceptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens z bono-
rum verborū. Et cōuenit vt aspiciamus cōiugij mulierū a statu solis hora sue
natiuitatis ita qd si fuerit sol in duab^{us} qrtis orientalibus cōiugij mulieris hñtis
talem natiuitatē: erit in sua pueritia vel copulabitur puero postq; in dies pro-
cesserit. Et si fuerit in duab^{us} quartis occidentalibus: copulabitur tarde aut ve-
tulo postq; in dies processerit. Et si sol fuerit participatus cum saturno erit ma-
ritus bone legis amator laboris. Et si habuerit participatiōnē cū Joue erit ab-
stinētie bone nobilis cordis. Si cū Marte erit fortis cordis sine vllō amore. Si
cū Venere erit limpidus. Si cuz mercurio erit profectuosus in suis factis z fa-
ctorū multarū rerū. **Dicit Haly Abenragel** in qōntibus huius domus. Si quis a
te quæserit pro coniugio si erit vel nō aspice ascendens z eius dominū z lunā
z planetā a quo separaf z da hos pro significatorib^{us} qrentis z septimā domū
z eius dñm z planetam cui applicuerit luna pro significatorib^{us} illius pro quo
querit. z si querens fuerit masculus cōiuge solem cū significatorib^{us} suis z fac-
eū participem in significatiōe. z si querens fuerit mulier da sibi venerē z fac-
eā participē in significatiōe. postmodū aspicias cuiusmodi applicatiōnē hēat
dñs ascendentis vel luna cū dño septime domus z cuiusmodi applicatiōnem

hëat planeta a quo separatur luna cum planeta cui applicat. vel venus cum sole. Unde si dominus ascendens vel luna applicuerit domino septime domus vel planeta a quo separatur luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascēdēns vel luna in septima domo significat ob querēs hëbit rē questitā in cū petitionibus & p̄cis̄ multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositione significat q̄ res ista erit in cū tarditate & labore & pena. S̄z si dñs septime domus applicuerit dñs ascēdēns vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separaf vel fuerit dñs septime in ascendente res illa leuiter fiet & cum magna voluntate mulieris & sue p̄tis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio sexuli. Et si nō inuenieris aliquā applicationē iter significatores significat q̄ res non erit. Si aliquis querat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suam cū muliere vel nō aspice si inuenieris in q̄one venerē aspicientem ascendens. dic q̄ questio sua cōplebitur illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte preterita vel non iudica hoc eodem mō nec plus nec minus. Si querat a te pro aliqua muliere si est virgo vel non aspice ascendēs & dñm ei⁹ & lunā & si eos inuenieris in signis fixis. dic q̄ est virgo salua ab omni labe lipida. Et si fuerit in signis cōmunib⁹ vel mobilibus. dic q̄ est mulier & hēt vel habuit maritū. Et si questio fuerit pro puella que dicit se virginez. dic q̄ est corrupta. & q̄ habuit aliquis rem cum ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hëbit aspice a domino decime vsq; ad gradum martis & quot plāetas inuenieris iter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq; ad Jovem hoc eodem modo & iudica secundum id & certificabis cum deo.

Octava domus. Hic ponit significaciones octaue domus mortis & timoris & significat hereditates mortuorum quas heredes debent possidere post mortem. & significat finem annorum vite post senectutem. Dicit Anduzgam primus dominus triplicitatis huius domus significat timorem. Secundus significat precepta & res antiquas. Tertius significat hereditas mortuorum. dicit Ptolemus cōuenit vt inspicias ad statum gradus interficientis quis planetarum sit ibi vel aspiciat ipsum: & secundum naturam illius erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet propter infirmitates longas: propter primum scilicet & reumata & propter defectum nature zc. talia. Et si Juppiter fuerit dominus mortis erit mors propter apostemata gule & pulmonis zc. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors propter febres continuas & acutas. Et si fuerit venus accidet mors propter infirmitatem stomachi & epatis. & cordis & per fluxum sanguinis & apostemata euentia per corpus & fistulas & si fuerit mercurius erit mors propter epilepsiam & propter stultitiam & amissionem sensus. C. Waly dicit in cōmento. 18. pro positionis quarte partis. Ptolemus diuise nobis mortē in duas manerēs. vna est proueniēs ex infirmitatibus. Alia est proueniens a re in qua non habet phisicus quid videre: sicut equi moritur gladio: lancea. casu: igne & mortu bestie & fere vel aque submersione & alijs multis occasioneib⁹. Et quando planete gubernatores salui fuerint ab infortunis & in suis met dignitatibus & potentes & quando super eos nullus planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors propter infirmitates. Alia autem mors accidet quando planete fuerint infortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij ele-

Mars
Duo

Capitulum de moribus nati in membro

uati fuerint super eos. **C** Marrare autem omnes maneries quibus contingit mors esset hic nimis longum et qui voluerit hoc inueniet in quarta parte qua dripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in .74. propositione centiloquij. Cuz fuerit mars corporaliter iunctus capiti algot et non aspexerit luna ascendentem nec fuerit fortuna in .8. domo et dominus anauba luminarium oppositus fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabitur. Quod si lumina re fuerit in medio celi suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis et pisce abscedentur ei manus et pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui siquidem a quodam qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumulosum ventis vndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non timo mihi mortem in mari. Iupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis et orientalis qui prohibet mihi malam mortem. et vidi inquit in lecto illum mori. Accidit etiam mihi vt quida seruitentes ostēderet mihi natiuitatē filij domini sui et inuent solem in medio celi: et ipse erat dn̄s anauba et vlech et mariē in quarto aspectu eius et saturnum in angulo terre eius ascēdens piscis: vnde exterritus distuli dare iudicium dicens. oportet vt ante q̄z iudicem cōpleantur dies nutritionis. Cum autem de puero valde sollicitarem circa inuestigationē motuum vel morum suorum nihil intellexi vnde sibi timerem truncationem manuum et pedāz infurcationem cū esset mansuet⁹ et verecūdus. Cūq; puenisset ad .30. annos ingressi sunt quidam domuz eius fugentes eo qd accusati erāt de dolo super euz qui preerat vrbi et deprehensi fuerant in domo illa et ipse cū eis amisit manus et pedes et infurcatus est. et ego vidi eum absq; manib⁹ et pedibus infurcatū. Dicit Ptoleme⁹ in .59. propositione centiloquij cū interrogat⁹ fueris de absente non iudices de eo mortē donec removeas ebrietatem ab eo. nec vulneratum donec tollas sanguis munionē. nec substānā acq̄ritā donec pecuniam sibi cōmissam removeas. est enim in his hoibus idē iudiciuz. Dicit Haly in cōmento ibidem. qui tractat de iudicijs iudicat per formas que sunt prope veritatē id. nō inuent in fortitudine iudicioz p̄tū inter sopitū et mortum: et inter vulneratum et minutū. nec inter illū cui cōmissa est peccunia: et illū qui acquisiuit illam. Audiui siquidēz a patre meo cui deus parcat qd cum ipse fuisset cū his qui se absconderunt a facie imperatoris. cū abraham filio almothedi qd quotidie visitabat eum oculte alhasten filius habrahe astrologus: qui precepit vt afferret concam eneam magnā qua plenā in qua ponēs scabellū cōsuluit ei vt de super sederet in maioz parte diet. et hoc ideo p̄cepit vt faceret et rare astrologos imperatores in esse absconditoz: et cum impator quereret ab astrologis suis vbi ille eēt: dixerunt qd esset in medio maris. Dicit haly aberra gel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dominum octauae dom⁹ mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo damnificās dn̄m octauae domus mors nati erit propter carcerē et penas. Quando luna fuerit in octaua domo cum cauda draconis significat. qd mors nati est. propter secessum vel medicinam laxatiuā. Quando mercurius fuerit in octaua domo cū cauda significat qd mors nati erit propter mala opera aut propter toxicū aut facta nigromantie. Nō gradus occidentis et eius dn̄s ambo damnati fuerit nato significant malam mortem. Nō sol fuerit damnatus in natiuitate diurna vel luna in nocturna significant illud idē. Nō significantores dānati fuerint super terrā

glans
manif

Capitulum de moribus nati in membro
Dicit Ptolemeus in .74. propositione centiloquij. Cuz fuerit mars corporaliter iunctus capiti algot et non aspexerit luna ascendentem nec fuerit fortuna in .8. domo et dominus anauba luminarium oppositus fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabitur. Quod si lumina re fuerit in medio celi suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis et pisce abscedentur ei manus et pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui siquidem a quodam qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumulosum ventis vndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non timo mihi mortem in mari. Iupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis et orientalis qui prohibet mihi malam mortem. et vidi inquit in lecto illum mori. Accidit etiam mihi vt quida seruitentes ostēderet mihi natiuitatē filij domini sui et inuent solem in medio celi: et ipse erat dn̄s anauba et vlech et mariē in quarto aspectu eius et saturnum in angulo terre eius ascēdens piscis: vnde exterritus distuli dare iudicium dicens. oportet vt ante q̄z iudicem cōpleantur dies nutritionis. Cum autem de puero valde sollicitarem circa inuestigationē motuum vel morum suorum nihil intellexi vnde sibi timerem truncationem manuum et pedāz infurcationem cū esset mansuet⁹ et verecūdus. Cūq; puenisset ad .30. annos ingressi sunt quidam domuz eius fugentes eo qd accusati erāt de dolo super euz qui preerat vrbi et deprehensi fuerant in domo illa et ipse cū eis amisit manus et pedes et infurcatus est. et ego vidi eum absq; manib⁹ et pedibus infurcatū. Dicit Ptoleme⁹ in .59. propositione centiloquij cū interrogat⁹ fueris de absente non iudices de eo mortē donec removeas ebrietatem ab eo. nec vulneratum donec tollas sanguis munionē. nec substānā acq̄ritā donec pecuniam sibi cōmissam removeas. est enim in his hoibus idē iudiciuz. Dicit Haly in cōmento ibidem. qui tractat de iudicijs iudicat per formas que sunt prope veritatē id. nō inuent in fortitudine iudicioz p̄tū inter sopitū et mortum: et inter vulneratum et minutū. nec inter illū cui cōmissa est peccunia: et illū qui acquisiuit illam. Audiui siquidēz a patre meo cui deus parcat qd cum ipse fuisset cū his qui se absconderunt a facie imperatoris. cū abraham filio almothedi qd quotidie visitabat eum oculte alhasten filius habrahe astrologus: qui precepit vt afferret concam eneam magnā qua plenā in qua ponēs scabellū cōsuluit ei vt de super sederet in maioz parte diet. et hoc ideo p̄cepit vt faceret et rare astrologos imperatores in esse absconditoz: et cum impator quereret ab astrologis suis vbi ille eēt: dixerunt qd esset in medio maris. Dicit haly aberra gel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dominum octauae dom⁹ mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo damnificās dn̄m octauae domus mors nati erit propter carcerē et penas. Quando luna fuerit in octaua domo cum cauda draconis significat. qd mors nati est. propter secessum vel medicinam laxatiuā. Quando mercurius fuerit in octaua domo cū cauda significat qd mors nati erit propter mala opera aut propter toxicū aut facta nigromantie. Nō gradus occidentis et eius dn̄s ambo damnati fuerit nato significant malam mortem. Nō sol fuerit damnatus in natiuitate diurna vel luna in nocturna significant illud idē. Nō significantores dānati fuerint super terrā

manifestam mortē significant z patentem. Et qñ dñati fuerint sub terra mortē erit abscondita z occulta. Quādo aliqua in fortunarū fuerint in octaua domo vel iuncta dño octauae dom^o significat fortē z malā mortē. Et si aliqua fortuna z fuerit i octaua domo vel iuncta dño octauae dom^o significat bonā z pulchram mortē. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis z liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus z laudatus z viuet annis. 73. z forte plus.

Nona domus.

Hic ponit significaciones none domus. Dicit q nona dom^o significat peregrinationes z longa itinera z significat epistolas z legatos z rumores atqz somnia. Dicit Anduzgam q primus dominus triplicitatis huius dom^o significat peregrinationes z omne quod ei accidit in peregrinationibus; secundus significat fidem ac religionem. tertius significat sapientiā z somnia. Dicit Haly Ebenragel in rationibus huius domus aspice in itineribus nati pmitus a domino triplicitatis domus itineris; quoniam quando dominus triplicitatis dom^o itineris p̄mus fuerit in bono statu z fortis fortunat^o z receptus significat q natus ibi per itinera z mouebit se de vno loco ad alium z erit fortunatus in itineribus suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo quod dixim^o habebit impedita z grauamina in itineribus z motibus suis z erit vilipēsus in eis z extraheur z expelletur de terra z loco suo nec i suis itinerib^o aliquā vilitatē vel lucrum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris. secundus fuerit in bono statu fortunatus z receptus natus erit bone legis religiosus z custos legis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis nominabitur malus; z de malis operibus z incredulus. Et si dominus triplicitatis tert^o fuerit in bono statu natus erit veridicorū somniorū; z quicquid videbit in somnijs veridicū erit; nec mentietur. Dicit idem haly scias q mercurius hz posse ac significaciones propriam in causa legis z legalitatis se patim ab alijs planetis. Et scias q qñ fuerit in domo saturni vel in aspectu eius natus erit profundarū cogitationū firmus in credulitate; laudat res alterius mundi magis q̄ istius; z credit eas ac multum cogitat in illis z amat eas; z tenet q res illius mundi sint meliores q̄ istius. abhorret ludos ioculationes z solatia; humilis z patiens laboris ac indigentis maxime si fortune cadētes fuerint non aspicientes ascendens. Et si Mercurius fuerit in domo Jouis; vel in eius aspectu natus erit boni nominis bone legis z legalitatis z legis in q̄ fuerit obseruator. Et si fuerit i domo martis; vel in eis aspectu; z fuerit idem aspectus de quarto vel oppositione natus erit homicidia irascibilis male factor male legis z vilipendet legem suam.

Decima domus.

Hic ponit significaciones decime domus. Dicit q decima dom^o est domus regni z sublimationis z exaltationis memorie z vocis in imperado z magistrorum atqz matrum. Et significat dimidium annorum vite. Dicit anduzgam dominus triplicitatis decime. Primus significat opus nati z exaltationem suam z sedis sublimationem. Secundus significat vocem imperij z audaciam in imperando. tertius significat stabilitatem atqz durabilitatem eius. i. quantum durabit in dominatione sua. Dicit Ptolemeus in .15. propositione centiloquij. Ascendentia inimicorum regni ab eiusdem ascendente cadentia sunt z ascendentia dominationum in illo angulo eius. Ascendentia vero ministrantium succedentia angulus. Ciuitatum autem ascendentia in earum

10. dom^o

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read.]

edificationibus iudicant omnia que in eis occident. **Que** vero ascendens sunt in regum ordinationibus quarundam ciuitatum pronunciat omnia que sub eorum regno fient: z ascendens apparitionis alicuius secte in illis scilicet ciuitatibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis ciuitatibus. **Dicit** ibi **Daly** in commento qd signa cadentia sunt quorum nullus est angulus vel post angulum. z sunt quattuor: scilicet duodecimo tertium sextum z nonum ab ascendente. **Et** dicit qd notum est omni astrologo qd cum fuerit ascendens natiuitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis angulorum inceptiois regni fueritq; natiuitatis alicuius cui regnum congruat perficitur ei regnum in illo regno: eritq; ei in illo honor z non in alio. **Quippe** reges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates obseruabant: z cuiuscumq; ascendens deprehendebant domum inimicorum regni vel sextum vel tertium vel nonum interficiebant ipsum puerum qz regnum ipsius esset contra regnum eorum. **Et** paucis interpositis dicit qd ascendens alicuius ciuitatis est signum cuius ascensione incipit quis collocare primum lapidem in illa. **Ascendens** secte est ascendens signum in tempore quo illa secta incipit preualere super aliam sectam z susceperunt eam immoantes: z illud significat quantum durabit: z quicquid acciderit in illa quantum durauerit. **Dicit** **Daly** abenragel qm signum medij celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: z sol in eo: z pars regis fuerit tibi in aspectu fortunarum natus sine vlla dubitatione rex erit. **Vnde** d. 11. do

De decima domus. **Hic** ponit significaciones vnde dicitur domus. **Dicit** qd vndecima domus est domus fortune z fiducie atq; laudis: z amicorum z ministrorum z auxiliatorum: z significat postremam medietatem medie vite. **Dicit** **Anduzgam** qd dominus triplicitatis domus fiducie primus significat fiduciam. **Secundus** significat amicos. **Tertius** significat utilitates seu profectus eorum. **Dicit** **Ptolemeus** in 39. propositione centiloquij: esse malum vndecime domus z eius domini in intronisatione regum significat quid acciderit in consiliatoribus suis z eius substantia de malo: z eodem modo erit malum esse secunde significans: qd modicum adipiscetur. **populus** cum illo rege. **Dicit** **Daly** in commento. **Astrologi** conueniunt super hoc qd domus decima in omni ordinatione regum est locus eius: z vndecima auxiliatorum eius z eius substantie z consiliatores: z secunda substantiam populi. **Dicit** **Daly** abenragel in rationibus huius domus. **Aspice** ad dnm triplicitatis huius domus primum: si inuenieris eum receptum fortunatum z fortem iudica qd natus habebit amicos multos lucra utilitate z bonum pro eis. **Et** si fuerit infortunatus z danatus natus erit solitarius ab hominibus non hns amicitiam cum aliquo z retrahet z elongabit se ab illis qui procurant amorem z societatem ipsius. **Et** si dominus triplicitatis ipsius domus. secundus fuerit fortis fortunatus z receptus erit fortunatus honoratus z diues abundans in bono statu z bone vite. **Et** si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: z indigens ac paupertatis z miserie manifeste. **Et** si dominus triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu z diuities z fortuna sua. **Et** si fuerit infortunatus debilis z cadens ac in malo statu natus non habebit filium qui post eum remaneat nec heredem sue generationis

ius esse possit in amicorū causa est vt dñs ascendens sit receptus a domino vndecime domus eodē domino vndecime domus exultēte fortuna z in bono statu. qm̄ qñ sic fuerit habebit amorem z conuenientiam cum socijs z amicis.

Do decima domus. Hic ponit significationes. 12. domoꝝ. Et dicit q. 12. domoꝝ signi inimi

cos z labores tristitia atqz inuidias z susurraciones z ingenia atqz bestias q̄ equitant signi sine vite: z qd̄ cōtinget mulieribꝫ in ipregnatoe. Dicit An durgā q̄ p̄mº dñs triplicitatis huius domo signi inimicos. s̄s signi labores tertius bestias magnas: z iponit sine dictis dicens hoc est q̄ signi. 12. domoꝝ. Dicit Daly abenragel in iudicijs huius domo. Aspice p̄mitus ad dñz triplicitatis huiº do mus primū z si inueneris eū fortunatū fortē z aliu iudica q̄ inimici nati appo diabunt eo sup̄ eū z de se facient q̄quid voluerit. Et si fuerit cadens dānatus z cōbustus z peregrinus natus appodiabit se sup̄ inimicos suos: z ipsi ipedient z accidet eis malū qd̄ credebant facere nato. Et si dñs triplicitatis s̄s huiº do mus fuerit fortunatus natus hēbit modicas tristitias z anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multarū impietatu z tristitiarū z accident ei labores z im pedimenta z dāna magna in eo qd̄ h̄z in corpore suo. Et si dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus z eloquentie bo ne z felix in rōnibus z causis suis: z cōtra quēlibet aduersantem sibi prospera / bitur. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquele impedita. nō habebit ius de aduersarijs z suis malefactoribus.

Significant z duodecim domus co

lores. Hic ponit significationes. 12. domoꝝ qm̄ ad colores. Et dicit q̄ p̄ma domoꝝ. 7. sunt albe. 2. z. 12. virides: z. 3. z. 11. sunt crocee. z. 4. z. 10. sunt rubee. 5. z. 9. sunt hyites colorē mellis. 6. z. 8. sunt nigre. Postea dicit q̄ glibet planetaz h̄z in aliq̄ istaru domoꝝ quādā p̄tates accñtalē que vocat gaudiu. Mercurius eniz gaudet in ascēdente. luna gaudet in 3. domo. Venº in. 5. Mars in. 6. Sol i 9. Jupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qd̄ anguli significāt fortunadinē z p̄fectionē. Cadentes vero ab angulis significāt debilitatē z detrimentū exce pto q. 9. domus z. 3. significāt rez apertā: z detectā cū fama: z hoc iō qz sunt gau dia luminartū sicut iam dicebat qd̄ sol gaudet in. 9. z luna in. 3. Et. 12. domus z 6. significāt occultationē z vilitatē rerū. Postea dicit qd̄ anguli. f. prima domus z. 10. z. 7. z. 4. z dñi ipsorum anguloꝝ significant magnitudinē honoris z for tune: z elongationē a casu z infortunio. Et p̄ntia dñoz anguloꝝ in cadenti bus ab angulis signi infortunū z dedecus z casum. Et. 11. domus q̄ succedit de cime: z eius dñs significāt fortunā mediā. i. significāt fortunā: sed nō tantam quantam. 10. Et. 5. domus que succedit quarte signi fortunā mediā per donatio nes z causas filioꝝ. Et secunda domus z eius dñs significāt fortunā mediāz ex cā sbe ministroꝝ z auxiliatoꝝ. Et 8. domus z eius dñs significāt fortunā mediāz ex sba que hereditat a mortuis z a rebus occultis. Postea ponit signi ficationes dñoz anguloꝝ eum fuerint p̄ntes in ipsis angulis. Et dicit q̄ pre sentia dñi ascendens in ascendente signi eius fortunā per semetip̄s z per pro priā acquisitionē. Et si fuerit in. 7. signi acquisitionē per cōuentiones z vxores. Et si fuerit in. 10. signi acquisitionē per magisteria. Et si fuerit in quarta significāt acquisitionē per hereditates z ex cā patruz z per productionē aquarū z popu

Handwritten marginal notes in the left margin, including the number '13. de' and other illegible script.

Handwritten marginal note in the right margin, possibly starting with 'P'.

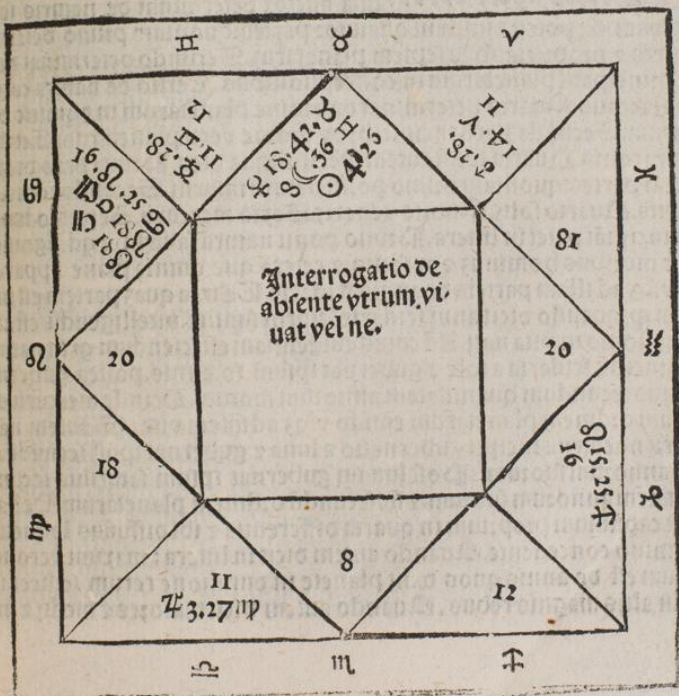
lationem terraruz z ex rebus antiquis z radicalibus. alia littera habet cradica-
libus. Presentia vero domini decime in .10. domo significat fortunã per regẽ
z regnuz magnum z per magisteria alta. Et si fuerit in .7. significat regnũ per
victoriã cõrentionum z per causas vxoz. Et si fuerit in .4. significat regnũ per
cãs ministrorũ regis z per cultus terrarũ z per edificaciones ciuitatũ z diuisio-
nes fluminũ z p custodias ciuitatũ z ex reb^o antiquis. Et si fuerit in ascẽdẽte
significat regnũ per ingenia z ppinquitatẽ regis ex reb^o vulgi. Presentia dñi
septime domus in septima domo significat fortunaz per negociationes z per
cõuentiones z cõmendationes idest depositiões z per mulieres z per satozes.
Et si fuerit in quarta significat fortunã per conuentiões z negociationes z per
causas patrum z ereditatum z cultus terre. Et si fuerit in ascendente signi for-
nam per cõuentiones z negociationes z per causas medicine z astronomie z
per opera spiritualia atq; ingenia z cetera similia. Et si fuerit presens in deci-
ma significat fortunã per cõuentiones z negociationes z vxores z per causas
regni. Presentia vero domini quarte domus in quarta domo significat for-
naz ex fructu z per cãs patrũ atq; per res antiquas. Et si fuerit presens in ascẽ-
dente significat fortunã ex cultu terre z fructu per pfunditatẽ cõsiliũ z ingeniũ;
z si fuerit pñs in decima domo signi pfectũ ex cultu terre z fructu per causas re-
gum z magisterioz. Et si fuerit pñs in .7. domo significat fortunã ex cultu ter-
re z fructu z ex parte mulierũ z per causas vxozum z satozuz z per negotiatio-
nes. Deinde dicit hec que diximus significat dñi angulorum quando fuerint
presentes in ipsis angulis. Et sicut dicitur est de angulis ita intelligas de alijs
domibus suo modo scdm naturam scilicet cuiuslibet domus: z dicit quod ideo
introduxit dominos angulorum: vt sint exemplar in alijs domibus. *Electio signifi-
catorum*

Q **T** cum volueris scire planetam do-
minatorem. *Hic auctor docet eligere significatorem: z potest diuidi*
in duas partes: quoniam in prima parte facit qd dictum est. In secunda parte
ponit exemplũ ibi. Verbi gratia. Sententia auctoris est ista q in cognoscẽdo
significatorem rei debemus aspiciere ad duo. primo debemus aspiciere ad do-
mum in qua est natura illius rei cuius querimus significatorem. Secundo de-
bemus aspiciere ad planetam qui de sui natura significat illã rem. verbi gratia.
Si questio fiat p substantia. debem^o aspiciere ad saz domũ que est domus sustã-
tiẽ: z cũ hoc debemus aspiciere ad Bouẽ qui signi de propria nã substantiã. Et si
qõ fiat de muliere debemus aspiciere ad septimã domũ que est domus mulierũ
z cũ hoc debemus aspiciere ad venerẽ q de ppria nã est signi mulierũ: z sic de
alijs sm proprias naturas domozũ z planetarũ. Est tñ intelligendũ q plane-
tam quẽ eligimus ex parte domus debem^o tenere pro significatore principali.
Et planetã q signi nãm rei debemus facere participem in significatione. Est er-
go snia littere: cũ volueris scire planetã dominatorẽ siue significatorẽ rei aspi-
ce quis planetarũ habeat plures fortitudines in domo rei que site ex fortitudi-
nibus dictis in .c. de fortitudinibus z dignitatibus ipsozũ. Et ille qui abundat
in numero fortitudinũ ille est dñator siue significator. Et est intelligendum q
in interrogationibus ascẽdens siue prima domus semper attribuitur querẽti
z planeta abundans in numero fortitudinũ in domo illius rei de qua fit que-
stio est significator rei que site. Auctor ponit exemplũ in littera. Et dicit si inter

rogatus fueris de substantia. et volueris scire quis planetarum sit dominator siue significator eius et fuerit scda domus que est domus substantie. s. gradus arietis: qz aries est domus martis habet ibi mars quinqz fortitudines. Et est exaltatio solis et ideo sol habet quattuor fortitudines ratione illius. Et est etiam solis triplicitas et ratione illius habet ibi tres fortitudines: et est terminus touis: et ratione illius habet ibi duas fortitudines: et facies martis: et ratione illius habet ibi vnaz fortitudinem. Sol igitur habet ibi. 7. fortitudines et mars sex et Jupiter duas: patet ergo qz sol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. scilicet habens plures fortitudines vocatur almutam idest vincens. ergo sol in tali figura est significator substantie et eodem modo faciendum est de alijs. *dignitas virtutis*

De Virtutibus quoque planetarum accidentibus

Quibus. *Ista pars continet sic.* Primum auctor determinauit de dignitatibus planetarum essentialibus. *Hic determinat de dignitatibus ipsorum accidentibus: et expedit se breuissime dicens: qd est vna dignitas accidentalis planetarum que vocatur habitus et est hec vt planeta diurnus sit in die super terram et in nocte sub terra. Et placita nocturnus sit in nocte super terram et in die sub terra. Et est si sit planeta masculinus qd sit in signo masculino et femininus in signo feminino tunc dicitur placita esse in suo habitus. i. in sua similitudine: et erit tunc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui profectus et lucris atqz fortune. Et si cōpleta est expō hinc dicitur alphabeticū i traductorij ad magisterium iudiciorum astroz. Quidā hō interrogauit de quāda abfēte vtrū eēt mortuus vel viuus et fuit ascēdens quōnis. 20. gradus leonis et incidit talis figura.*

Aspexi in hac questione z dedi ascendens z elus dominus z lunā absentī pro quo facta fuit questio. Aspexi z inueni dominū ascendentis in medio celi: propter quod videbatur prima facie q̄ viveret in prosperitate: sed quia inueni saturnum in angulo orientis prope angulū infra duos gradus dubitavi de vita illius specialiter: quia ibidez infortunauit partem fortune. Deinde aspexit ad domū mortis z inueni venerem fortiozem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem z triplicitatem. aspexit ad locū eius in figura equaliter se haberet ad ascendens z ad dominū ascendentis z ad lunā z inueni eam aspicientem ascendens aspectu quarto z saturnū ibidem existentem eodez aspectu propter quod magis dubitavi de vita. Deinde aspexit ad lunam z inueni eam oppressā sub radijs solis hoc fuit vñū signū mortis. Inueni etiam lunā separatam a venere euntem ad coniunctionē domini ascendentis z transiit naturā domini domus mortis ad dominū ascendentis. Hoc fuit certius signū mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentūq; est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: z venus significatrix mortis aspexit euz significabat hoc quod forte interfectoz cōmiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

Nature planetarum
Differentia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secunda differentia huius libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest diuidi in quattuor partes: quoniam primo determinat de naturis z proprietatibus septem planetarū. Secundo determinat de ordine seu principatu planetarum in conceptionibus. Tertio de natura capitis z caude draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in domino dierū z horarum. Secunda pars incipit ibi de ordine vero planetarum. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septem partes: quoniam primo ponit naturā saturni. Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi partes incipiāt patet in littera. Primo ponit naturā saturni z qd significat ex rebus z moribus hominū z ex sectis z cetera. que omnia plane apparent in littera vsq; ad illam partem de annis fridarie. Circa quaz partem est intelligendum q̄ quando dicit anni fridarie saturni sunt. .i. intelligendū est annus gubernationis in vita nati. Ad cuius euidenciam est sciendum q̄ in natuitate diurna incipit fridaria a sole z gubernat ipsum. .io. annis. postea gubernat ipsum venus secundum quantitatem annozum suozum. Deinde mercurius: z sic secundum ordinem planetarum eundo vsq; ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna z gubernat ipsū secundū quantitatem annozum suozum. Post lunam gubernat ipsum saturnus secundum quantitatem annozum suozum: z sic secundū ordinem planetarum. De hac materia est capitulum proprium in quarta differentia z ibi diffusius loquetur de hac domino concedente. Quando autem dicit in littera: maximi vero: intelligendum est de annis quos dant planete in duratione rerum scilicet in seclis z in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores z medij z mino /

res intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatibus hoīuz ad vt
 uendū: z sicut dico de saturno ita de alijs planetis intelligas. **Dicit Ptoleme-**
us i. 81. propositione prime partis maius ac fortius opus saturni est infrigida
 re z deficcare modicū propter fortitudinēz frigoris: z videtur hoc esse pro eo
 quod est elongatus multum a calore solis z humidis fumositatibus terre. **Dic**
Albumazar redarguit **Ptolemeū** z ponā deo dante rationes suas in fine hu-
 ius partis de naturis planetaz. **Dicit Haly** in cōmento propositionis prealle-
 gate quod **Ptolemeus** vult dicere qd saturnus facit hoc opus eo qd opus suū
 est multū elongatū ab ope solis quod est opus caloris: z a luna cuius opus est
 attrahere humores: qz quando inspexit comparationē saturni cum sole z lu-
 na inueniet qd ambobus erat contrarius: z propter hoc dixit quod conuenit
 vt frigidus sit z siccus. **Et Ptolemeus** met glosauit hanc comparationem in
 eo quod sequitur. **Dicit Ptole.** scire quidē virtutem huius planete z alioz erit
 propter rectificatiōē figurarū in respectu solis z lune quoniā earū aliquas vt
 demus mutantes aerem vna manerie mutatiōis z earū aliquas alia manerie
 in diuersis ordinatiōib⁹ mutatiōis augendi z minuendi **Dicit Haly** in cō-
 mēto. Si memoriā hēs de eo qd tibi diximus quō pbare possumus stellarū erit
 virtutes: glosa nō indiges in hoc. **Et si huius oblitus es** ausculta. dico tibi qd
 sol z luna eo quod eoz opera magis apparent quā opera aliarūz stellarū. z
 sunt nobis magis manifesta: z opera reliquarū stellarū abscondita vidētur:
 conuenit vt inspicias ad stellas habentes cōmunitatem cū duobus luminari-
 bus per figuras. i. per aspectus si augent i suis operibus vel ab eis minuunt: z
 sic tibi inspicendo ad omnes: donec certitudinē scias omnium non semel sed
 pluries. **Et si inueneris qd semper sequantur vnā manerie operandi scies pro-**
certo cuiusmodi virtutes habent. **Dicit Haly** abenragel de natura saturni. Sa-
 turnus est planeta senex magnus fessus vtilipensus anxietatum tristitiarū lon-
 garum infirmitatū. natura eius est frigida z sicca z assimilatur melancolie que
 gubernatur de omnibus humoribus: z nullus de ea. Quando fuerit almutem
 alicuius natiuitatis: z ipse in cancro natus erit turpissimi vultus z mirabilis
 creatura in forma z visione sua: ita qd expauescent z mirabuntur quot quot vī
 debunt eū z audient loqui de ipso. **Dicit alfraganus** quod corpus saturni est.
 91. vicibus tantum quantum terra.

Natura Jouis

Jupiter fortuna masculus. **Dic** ponit naturā

Jouis z planū
 est quod dicit in littera. **Jouis** autē virtutis opus est cōplexionis tem-
 perate z locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni z calozē mar-
 tis z ppter hoc conuenit vt calefaciat z humectat. **Dicit Haly** in cōmento. mul-
 ti crediderunt cum audierunt hoc verbum **Ptolemei** quod opera stellarum
 secundū eius opinionem sequerentur loca sphaerarūz secundū qd vna existit
 supra aliam sicut credidit hīza auenquinton z alkindus z alij qui cum talibus
 rationibus nos impediuerunt. **Ego** vero dico qd si opera stellarū sunt fm na-
 turam quomodo possunt scri propouitiones qdruiuales qm radices harum
 ambaz sciētiāz diuerse sunt vna. s. ab alia. **Amplius** si omnia corpora celestia
 nō sunt alicuius cōplexionis: calide: humide: frigide: neqz sicce sicut probauit

Aristoteles quomodo potest Jouis complexio temperari eo quod sphaera
sua existat inter illam martis et saturni. Nam si bene ad deum inspexeris Ptolemei
virtutes stellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod quoniam probauerimus
modum operis quod operatur in aere nos circumdante inuenimus quod est medianus
inter magnam frigiditatem quam facit saturnus et magnam calorem quem facit mars: et
hoc affirmat id quod dixit quod calefacit: et humectat. dicit Haly abenragel iupiter
est planeta equalitatis: comitatus: bonitatis: melioramenti: intellectus: sensus: et
pietatis: quare temperatus est qualis et fortuna per aspectum et corporalem coniunctio-
nem significat bonitatem meliorationem legem simplicitatem et castitatem dirigit et
non datur: populat et non destruit: abhorret saturnum et eius naturas. Quoniam deus in-
cepit creare mundum erat in domo ascendente lucet in arietate tauro et gemini: et
minuitur lux sua in cancro leone et virgine. obscuratur in libra scorpione et sa-
gittario: et minuitur eius obscuratio in capricorno aquario et piscibus. Dicit
alfraganus quod corpus Jouis est. 95. tantum quantum terra. *Virtus Martis*

Ars masculinus. Hic ponit nam martis et patet in
litera. dicit Ptolemeus mars pro-
prie desiccatur et per vim nature sue
colorem: et quia circa solem est et quoniam sphaera in qua sol consistit posita est sub
eo. dicit Haly in commento Ptolemeus vult dicere quod opus virtutis martis. i.
qui experimur inuenimus siccitatis magne. Ad id quod dixit quod virtus martis
comburit eo quod igneam habet colorem. dico quod stelle sunt substantie simplices et
non compositae ex naturis diuersorum elementorum: apparitio sui coloris est
recta eo quod ibi non est aliquid quod mutet colorem conuenientem eidem substan-
tie. Ptolemeus autem docet nos per hoc dictum: regulam quam scimus virtutem stel-
larum quam per nos intelligere non possumus et possumus eam intelligere per
colorem. In hoc enim dicto adest dubium quod nos soluere oportet. Nam multi
credunt quod color non ostendat virtutem et hoc est veritas in terrenis propter
compositionem elementorum que in eis est. tamen in celestibus non est ita: quia
eorum substantia non est villo modo composita ex aliquo elemento. Et propter hoc rediit
Ptolemeus ad probandum hanc virtutem alio modo dicens: et quia existit circa
soles: et quia sphaera in qua est sol posita est sub eo vult dicere quod accidit: vt
sit veritas res ista quia virtus martis comburit eo quod existit circa solem: et quia
sol est sub eo et comitatur virtus sua cum illa solis sit calidus multum et siccus: ita
quod sine temperamento comburit. dicit Haly abenragel mars est planeta cali-
dus et siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus: diligenz occidere et inter-
fectiones: iras: litigia: cito irascitur ira fortitotum eorum suorum exponit in rebus
suis agendis: prelia facit et destruit populationes. Exaltatio sua est in domo
saturni: scilicet in capricorno qui significat clamores impedimenta et gentem
stultam et guerrationes. Conuenit saturnus marti in infornio: et resistit ei in
frigiditate et tenebrositate. et inclinatur soli amorem sui et defendit auxilio eius
quoniam sol exaltatur in domo sua et gubernat eum de calore et siccitate quare recipit ab
eodem: proprietatem et nam sua conuenit et appropinquat proprietati et nature solis. ne-
scius est et obliuiozus modicum intellectus et diminutus sensus nec considerat rerum
fines: per eum et per ascensum et per descensum eius in circulo suo crescit et decre-

feit estatis calor z hyemis frigiditas omni anno. Dicit alfraganus qd mars co-
tinet quantitatem terre semel z dimidium z octauam partem eius.

SOL per aspectum fortuna.

Sola non indiget. Dicit Ptolemeus cognita res est qd opus substantie
solis est calefacere z dare aliquantulum siccitatis z hec opera magis proprie sen-
tiuntur z leuius scita sunt omnibus alijs propter magnitudinē solis z propter
manifestas mutationem quam per tempora anni facit z quanto magis accedit
ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly abenragel scito qd sol est lu-
men z candela celi gubernator mundi factor temporū: per eum fiunt planete
orientales z occidentales: z p eum fiunt apparentes z occulte: z per euz moue-
tur omnis res se mouens: per eū nascitur omnis res nascens: crescit omne soli-
um z maturatur omnis fructus. Ipse est spiritus celi magnus cū eo viuificant
signa: z quodlibet signū quando est in eo habet maioritātē super alia signa. qm̄
ipsum viuificat z illuminat z dat ei fortitudinem z calorem z applicat calorem
z fortitudinem z virtutes illius signi terre: quia natura z facta sua apparent in
omnibus rebus z in cunctis animatis z in animatis existentibus in terra. Et
qñ exit de signo in quo est remanet illud signū in similitudine corporis defun-
cti. Est planeta magni dominij potentie nobilitatis altitudinis z magnitudi-
nis. est fortuna per aspectū z infortuna per cōiunctionē corporalē. Vides enī
qñ aliquis planeta cōiungitur sibi: cōburit z vincit eū z extinguit lumen z lu-
ces suā. Locus suus in celo est quartus. s. medius. 7. planetarū: sicut rex sapiens
qui per sensum manūtenet regnū suū z per considerationē ponit sedē suam in
medio regni sui vt per oīa latera attingat. Dedit marti militiā suā z qd esse dux
militie sue: quia celum solis est sub celo martis z conuenit natura z calor suus
cum natura z calore illius. Dedit Ioui sua iudicia pp temperiem honestatem
saluationē z sue cōplexionis salutē: z quia non est in eo qualitas mala nec pec-
candi natura. Dedit regnū saturno quia omnes planete sua lumina mittunt ad
eum z suas considerationes. Dedit veneri collectionem reddituū z vendendi
redditus z emendu: quia celū eius applicat suo z sunt vicini. Dedit mercurio
scribaniam: quia status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qñ ille va-
dit z sedet quando ille sedet. Dicit lune algazilaticum: quia est similis algazilo
regis qui facit sua mandata z defert ea quocunq; precipit. Dicit alfraganus
auctoritate Ptolemei quod corpus solis continet corpus terre centies sexa-
gesies sexies z aliquantulum plus.

Quenus fortuna femina nocturna.

Quentam veneris z patet in littera quod dicit. Dicit Ptolemeus venus
ipsamet opera Iouis facit propter temperamentum sue complexionis exce-
pto quod est Ioui in re vna contraria: quia calefacit. parum eo quod existit
circa solem z humecat secundū lunā propter magnam lucez qz habet hic pla-
neta eo quod attrahit ad se fumositatem que eleuatur ab humoribus terre. Di-
cit Haly in commento vult dicere quod eius calor est multum minor illo Iou-
is: z propter humiditates qz facit dicimus qd est quodāmodo frigida z plus
humida. Quod autē dicit eo quod existit circa solem dixit eo qd virtus sua vo-

luitur cum illa solis. Et id quod dixit humectat sicut luna: vult dicere quod Venus facit humiditatem circa eam quam facit luna. Et id quod dixit per magnam lucem vult dicere quod modicus calor facit humores currere. Dicit Haly abenragel Venus est fortuna frigida et humida nocturna hylaris gaudiosa apparatus bone limpida forma sa: diligit inculationes cantationes comestiones potationes et vitia: est mansuetudo et pauci motus. est mulierum significatrix et tacendi cum eis amoris amicitie et societatis. recipit martem per naturam fornicationis et limpida mentem abhorret ipsius per contrarietatem nature sue que est caliditas et siccitas. Separat se ab eo et malum et infortuniam suam repellit a se ipsa per mansuetudinem bona verba solatium bonum et mansuetam loquelam. Concordat cum saturno in frigiditate et convenientia quam habet cum eo in libra: quia est domus unius et exaltatio alterius. Et discordat cum eo in moribus tristitiam et doloribus suis et eo quod saturnus est usus modici cum mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis status mulieris versus virum. Dicit alfraganus quod corpus veneris est una pars. 37. partibus terre. *Veneris Mor*

Mercurius comixtus. *Hic ponit naz mercurij et patet in littera. Dicit Ptoleme* us: siccitas vero et humiditas mercurij est per unum equale: quoniam aliquando desiccatur et effugatur humores eo quod nunquam elongatur multum a calore solis etiam nullo tempore et aliquando humectatur eo quod positus est super sphaeram lune que est circa terram magis quam omnes alie sphaere et mutatur ad hos duos status et facit ventos propter serotinas mutationes eius circumquaque solem. Dicit Haly in commento. Vult dicere quod opus mercurij non est una res sola: quoniam aliquando desiccatur et aliquando humectatur. cum autem desiccatur est quando soli applicatur et est tunc opus suum in calefaciendo et siccando circa istud solis. Humectare autem suum est propter vim suam que commiscetur cum illa lune que posita est sub eo et quod est opus suum sicut opus lune. Et Ptolemeus quando comparationem facit de opere mercurij cum illo solis inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale sol. Et quando per comparationem facit cum opere lune: inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multotiens et inuenit quod semper alterum duorum operum faciebat et scriuit pro certo quod opus suum est secundum opus aliarum stellarum cum quibus inuoluitur: et opus proprium in se non habet. Dicit Haly abenragel. Mercurius est planeta maleficorum violentiarum documentorum scribante computationum scientiarum: calidus est et siccus forme et nature conuertibilis: masculus cum masculis: femineus cum femininis: fortuna cum fortunis: infortuna cum infortunis: bene ratiatus: bene loquens: ausus in loquendo: pulchre apparentie: compositae persone: diligit libros et computationes. Placent ei magisteria: res bene facte rationes verificari libri ac scientie: agilis est in motu et proprietatis ardentis: alacer et mobilis in omnibus rebus suis: et est unus trium planetarum significantium pluuia et per eum et per mutationem suam de signo in signum: et per eum eius status ac retrogradationem et directionem ipsius et per oppositiones et coniunctiones suas sciuntur motus ventorum et eius fortitudines scilicet si erunt fortes vel debiles in omnibus partibus illius anni: quoniam quando erit de uno signo et intrat aliud: vel quando est stationarius aut retrogradus significat ventos fortes humiditates et pluuia et in aere accidentia de nubi

bis turbationes & his similia. **S**imiliter quā est in oppositione lune existente luna in aliquo signorū aqueorū vel aereorū significat quōd predictimus. **I**n revolutione annorū mundi habet magnā & veridicā significationē super tenentes officia regum. **A**lfraganus dicit quod quantitas corporis mercurij est vna pars de 32. milibus partibus corporis terre.

Vna fortuna femina nocturna. **H**ic ponit naturam lune. sententia littere patet. **D**icit **P**tolemeus maior virtus lune est humectare: pro eo quod est multum circa terram & propter fumositatē frigidā que per eam eleuatur. & propter hoc ad statum talem mutantur corpora manifesta mutatione: quia facit mutari & putrescere corpora vt plurimū: & habet etiam cum sole participationē modicā in calore pro eo quod recipit lumen ab eo. **A**lbumazar redarguit. **P**tolemeū in cā naturarū planetarū & sunt verba sua istas quā plures reges grecie fuerunt sapientes post **A**lexandrum filium **M**hilippi: vocabaturque vnusquisque eorum **P**tolemeus: fueruntque numero decem. & vna mulier: erantque regnantes in egypto: & fuerunt anni regni eorum. 275. fuerunt vniuersi sapientes ex quibus fuit **P**tolemeus vnus qui edidit librum almagesti super causam motus circuli & quicquid in eo est ex planetis. **E**t quidam eorum edidit librum de iudicijs astrorum referens eum ad **P**tolemeū auctorem libri almagesti. **D**iciturque quod ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum almagesti: nesciturque veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narravit in libro suo naturas planetarū & eorū causas. **I**ncepitque dicere quod sol calefacit in suauitate ac mora & quod opus eius sit in hoc euidentius & fortius opere ceterorū planetarū propter magnitudinē eius & quanto magis eleuatur ad zenith caputem nostrorū augetur nobis calor. **E**t putauit quod natura lune sit humida propter proximitatē circuli eius a terra & propter receptionē vaporū. quia ad eā eleuantur ex ea. **E**t putauit quod natura saturni sit frigida & sicca propter longitudinē circuli eius a calore solis & longitudinē eius ab humiditate vaporū terre. **E**t putauit quod mars natura esset calida & sicca eo quod color eius similis est igni: & quod est propē soles & quia est sub eo erigiturque calor eius ad eū & calefacit eum. **E**t putauit quod **I**upiter sit equalis complexionis: eo quod sit eius circulus inter circulos saturni & martis. **E**t propter hanc causā est natura eius calida humida equalis & temperata. **E**t putauit quod veneris natura sit calida humida equalis. calor autē eius ex propinquitatē circuli eius a sole. **H**umiditas vero ex vaporē humido qui contingit eā ex terra. **P**utauitque quod natura mercurij sit in quibusdā horis sicca & in quibusdā humida. **S**iccitas eius propter propinquitatē eius a sole & quod nō elongat ab eo elongatione maxima. **H**umiditas vero eius propter proximitatē circuli eius circulo lune. **H**oc est quod putauit **P**tolemeus in naturis planetarū: & hec est ratio qua vsus est super hoc. **S**ed nos dicemus nunc quod sit in eius dictis pungendus id est reprehensione dignus. nam quod putauit ex sole & calefactione rerum ab eo in suauitate & mora hoc inuenit ex suo opere. quod autē dixit quod natura lune sit humida propter proximitatē circuli eius a terra & receptione vaporū qui erigunt ex terra ad eam hoc repellitur a sapientibus eo quod spaciū quod est inter faciem terre & propinquoīem locū in quo est luna sit. 1280 44. miliariorū fere ea mensura qua sit vnum miliarū. 3000.

alameda vaporu

cubitozum. Et hoc patet in libro in quo narrantur longitudines corporum superioru ab inuicē. Et non plus eleuantur vapores a superficie terre fm q̄ narrantur Ptolemeus q̄. 16. stadia fm q̄ stadiū quadringentoru cubitozu est: nāz. 16. stadia faciunt duo miliaria z decimā ac tredecimā vntus miliarij fere. longitudo vero lune q̄ magis prope est superficie terre est vi diximus. 128044 miliarioru fere. vnde ergo vel quō applicat vapor terre ad lunā quousq; corumpat vel mutet nām eius. Per modū consimilē reprobatur ipsum in naturis aliozum planetaru: sed per transeo causa breuitatis. **Haly** in cōmento propositioni preallegate de natura lune r̄ndet. ad rationes **Albumazaris**. Dicit enim **Haly** exponens verba **Ptolemei** primo Postq̄ docuit nos **Ptolemeus** q̄ virtutes stellaru corporu suoru sequuntur magnitudinē z corpus lune parū est sicut in almagesti narrantur: eius opus sequitur opus solis parte vna. Dicit hic q̄ est hoc pro eo q̄ multum est prope terrā z peruenit ad nos eius virtus anteq; mutetur z pp hoc apparet eius opus magis q̄ opus aliaru stellaru. Et videmus visibiliter q̄ attrahit humores terre z corporu eam sequentiū z pro eo q̄ habet lucē a sole operatur in terrenis calozē modicū accidentalē cū quo facit putrescere z mutari humores existentes in corporibus sicut offensum est in phisica z in natura. Et manifestū est q̄ lux facit calozē: z p̄t hoc probari p̄ specula que cōburunt z similia. z quia luna lucē habet a sole conuenit vi habeat modicū calozem quē facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere **Ptolemeus**. Et quia hoc nō intellexit **Albumazar** credidit q̄ erraret in dicto suo dicens quō p̄t fumositas humida ad lunā ascendere cū fumositas ascendere nequeat vltra. 16. stadia z luna satis longius est. Ego vero r̄si de dictis talibus qualia sunt hec: dixi qualiter nō intellexit hoc quia **Ptolemeus** noluit dicere q̄ fumositas humida ascendat vsq; ad lunā: sed dixit q̄ ascensus fumositate humide qui est versus lunā docet nos q̄ attrahit humores terre z aliozu corporu eam sequentiūz sicut adamas trahit ferrū. **Alfraganus** dicit auctoritate **Ptolemei** q̄ magnitudo corporis lune est vna pars de 39 partibus terre: z dicit q̄ maius corpus omniu corporu vniuersi est sol z post solem. 15. maxime sunt stelle: dicit enim q̄ vnaqueq; earū tenet corpus terre centis septies. Tertius in magnitudine est **Jupiter**: quartus **saturnus**. Post saturnū sunt stelle fixe secūdi ordinis quarū quelibet cōtinet terrā nonagesies. Post ipsas sunt stelle tertij ordinis quarū vnaqueq; continet terram septuagesies z bis. Post ipsas sunt stelle quarti ordinis quarū quelibet cōtinet terrā. 54. Post ipsas sunt stelle quinti ordinis quarū quelibet continet terrā. 37. Post ipsas sunt stelle sexti ordinis z minor illaru. immo minor oiu que vident: quartū probatio est possibilibus cōtinet terrā. 18. **Mars** corpus post ipsas est mars. post martem terra: post terrā venus: post venerē luna: z vltimo mercurius. Datet igitur secundū **alfraganū** q̄ maius oiu corporu est sol z minus mercurius exceptis generabilibus z corruptilibus. De longitudine istoꝝ corporu a terra dicit **alfraganus** q̄ proprioꝝ longitudo lune a terra est. 33. unū quantū dimidiū diametri terre z. 20. pars eius: tertiq; hoc 10412. miliaria. Et est longitudo longioꝝ lune que est proprioꝝ longitudo mercurij sexagesies: quater unū quantū dimidiū diametri terre z. 6. pars eius qd̄ est. 208542. miliarioru. Et longitudo longioꝝ mercurij que est proprioꝝ veneris est centum sexagesies septies unū quantum dimidiū

longitudo lune

Maxe Stelle

Stelle longioꝝ

diometri terre qd est. 542750. miliariorum. Et longitudo veneris longior que est propior longitudo solis est millesies z centies z vigesies tm quantum dimidijs diametri terre qd est. 3640000. miliariorum. Et longitudo solis longior que est propior longitudo martis est. 1220 tantum quantum semidiameter terre quod est. 3965000. miliariorum. Et longitudo martis longior que est longitudo iouis propior est. 8876. tm quantum semidiameter terre qd est. 28847000. miliariorum. Et longitudo iouis longior que est propior longitudo saturni est. 14405. Tm quantum semidiameter terre qd est. 46916250. miliariorum. Et longitudo saturni longior que est equalis longitudi stellaru fixaru z est quatitas dimidijs diametri circuli signoru est. 20110. tm quantum semidiameter terre qd est. 6537500. miliario. Et cu duplicatum fuerit hoc proveniet quantitas totius diametri circuli signorum id est octave sphaere que est. 130715000. miliario / rum. Et cum multiplicatum fuerit hoc per. 3. z septimam vnus proveniet qua titas circumferentie circuli signorum vel cuiusq; alterius circuli maioris de / scripti in octava sphaera que est. 410818170. miliariorum: eritq; mensura vni uscuusq; gradus circuli maioris. 1141160. miliaria.

De ordine vero planetarum. **H**ic ponit ordi / nem planetaru in conceptionibus puerorum scilicet ordinem ingubernando fetu / z qd dicitur in vtero matris. Dicit qd saturnus gubernat ipsuz ab hora conceptio nis vsq; ad finem vnus mensis. In secundo mense gubernat ipsuz iupiter. In tertio mars. In quarto sol. In quinto venus. In sexto mercurius. In septimo luna: z propter hoc vt dicitur puer in septimo mense petit exitum: quia opera omnium planetaru sunt in eo completa: z qui tunc nascuntur pnt viuere pro / pter eandem cam. Deinde reuertitur gubernatio ad saturnu z gubernat ipsuz in octauo mense. z tunc qui nascuntur non viuunt pp malitiam saturni. Dein / de gubernat ipsum Iupiter in nono mense: z tunc comuniter nascuntur z vi / uunt propter bonitatem iouis. Deinde ponit ordinem planetarum in regimi ne corporis post natiuitatem quantum ad processum in etatibus: z dicit qd lu / na incipit natum regere ab ingressu eius in mundum: z regit ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum decez annis. Deinde venus octo. Deinde sol nouez. Deinde mars. 15. post hoc Iupiter. 12. Deinde saturnus vsq; ad finem vite.

caput draconis. **H**ic ponit naturam capitis z caude draconis / z patet.

Dies planetarum

Si autem fuerit aliqua dies. **H**ic ponit ordi / nem planetaru quantum ad dnm dieruz z horaru. Dicit qd aliqua dies fit alicuius pla / nete. prima hora illius diei sm qd prima hora icipit ab ortu solis est illius met z secunda hora est planete qui succedit in ordine celorum descendendo. z ter / tia tertij planete in ordine: z sic per ordinem vsq; ad finez 12. horaru diei artifi / cialis. Et ille planeta cuius est. 13. hora ille est dominus illius noctis: z cuius est. 25. hora: scilicet prima hora diei sequentis illius est dies sequens. z auctoz ponit exemplum in littera. ideo non est necesse vt ponaz. z sic completa est ex / positio secunde differentie huius libri.

Quia annuente deo. *Ista est tertia differentia huius libri in qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis z de esse eorum adinuicem scilicet vnus ad alterum. Et diuiditur in duas partes quoniam in prima determinat de esse eorum in semetipsis. In secunda parte de esse eorum adinuicem. secunda est ibi. De esse autem ipsorum adinuicem. Et illa diuiditur in duas: quoniam primo determinat de esse quinq; planetarum respectu luminarium. Secunda de esse eorum inter se. secunda ibi: esse autem. Primo determinat de esse eorum in se ipsis. Et est sententia littere talis Planete aliquando dicuntur ascendentes z aliquando descendentes z aliquando dicuntur aucti lumine z magnitudine: z aliquando diminuti lumine z magnitudine. Et quando dicuntur aucti numero z quandoq; diminuti numero. Et quandoq; dicuntur aucti motu z quandoq; diminuti in motu. Et omnes planete preter sole dicuntur quandoq; septentrionales z quandoq; meridionales. Et dicuntur ascendentes z descendentes in septentrione z meridie. *Ista sunt que accidit planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinem in littera dicens q; planeta quandoq; ascendit in circulo suo eccentrico ita q; sit in superiori parte eccentrici sui non distans ab auge per .90. gradus ante vel retro z tunc lumen eius apparet minus z etiam apparet minor in quantitate z eius cursus est tunc tardus quantum ad motum centri epicycli z dicitur tunc fortior. Quando autem est aliqua longitudo medium eccentrici sui. scilicet distans ab auge per .90. gradus precise tunc est equalis in lumine z magnitudine z cursu id est non dicitur magnus neq; paruus in lumine vel magnitudine z motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Cum vero fuerit extra hec loca scilicet distans ab auge plus .90. gradibus ante vel retro tunc descendit z apparet maior lumine z magnitudine z mouetur centrum epicycli tunc velocius q; medius motus ipsius. Et cum fuerit argumentum planete equatum minus .180. gradibus scilicet quando additur equatio argumenti super medium motum tunc dicitur auctus numero. Et si argumentum equatum fuerit plus .180. gradibus. scilicet quando equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quando additur equatio dicitur aucta numero: quando subtrahitur dicitur diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum altiorum mouetur velocius medio motu suo vocatur auctus motu: z quando vadit minus medio motu suo vocatur motu diminutus. Eodem modo intelligitur de sole z luna. Et quando mouetur tantum quantum medius motus suus tunc dicitur motu equalis. Et quando venus vel mercurius mouetur velocius q; sol dicitur auctus motu quando tardius dicitur motu diminutus. Et quando aliquis planetarum .6. transuerit nodum intersectionis deferentis sui cum egyptica qui nodus vocatur genzahar est septentrionalis. Et est septentrionalis ascendens id est augens latitudinem quousq; elongatus fuerit ab intersectione per .90. gradus. Et cum elongatus fuerit plus .90. gradibus ab intersectione est septentrionalis descendens id est minuens latitudinem quousq; elongatus fuerit ab intersectione per .180. gradus z tunc est intersectione opposita prime z nullam habet latitudinem id est est in egyptica: z cum transuerit illam fit eius latitudo meridiana z est meridionalis descendens quousq; elongatus fuerit ab intersectione pri-**

ma per. 270. gradus. Et cū transuerit hunc numerū z meridionalis ascēdens quousq; reuertitur ad interfectionem primā vbi latitudo eius erit nulla. Nec est sententia littere de esse planetarum semetipsis.

O esse autem ipsorum adinuicēz tra-
ctemus. Prius determinauit de esse planetarū in seipsis. Dic determinat de esse eorum adinuicēz. z primo de esse quinq; planetarum respectu luminarium. Et diuiditur in quattuor partes sū quattuor esse que habent planete erga solem z lunam. Primum est visio faciei ad faciem. Secundum est securitas. Tertium est combustio. Quartum est orientalis z occidentalis. Primo ergo determinat de visione faciei ad faciē. Secundo de securitate. Tertio de combustione. Quarto de orientaltate z occidentaltate. Prima pars est in principio. Secunda incipit ibi: z ex hoc ductoria. Tertia ibi: z omnis planeta. Quarta ibi: z ex quo altiores. **S**entētia prime partis est. Qñ aliquis planeta fuerit occidentalis a sole. s. q̄ oriatur post solem ortum z fuerint inter ipsum z solem tot signa quot sunt inter domum illius planete z leonem qui est domus solis talis planeta dicitur esse in visione solis facie ad faciem. Verbi gratia: capricornus est domus saturni z est sextū signū a domo solis: scilicet leone. cūz igitur fuerit saturnus in sexto signo a sole computando numerum signorū a sole versus saturnum secundū ordinem signorū. Aliter enim non esset occidentalis si non computaretur hoc modo tunc dicitur ipsum videre facie ad faciem. Et signum sagittarij est quintum a leone. cūz igitur Iupiter fuerit in quinto signo a sole incipiendo a sole versus iouem secundum ordinem signorū dicitur videre ipsum facie ad faciez z sic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna z fuerit inter ipsuz z lunaz secundum ordinem signorū tot signa quot sunt inter domū ipsius planete z domum lune: scilicet cancerum tunc dicitur esse in eius visione facie ad faciē. Verbi gratia: cancer est signum sextum ab alia domo saturni: scilicet ab aquario: ideoq; cū fuerit luna a saturno in .6. signo est inter eos visio facie ad faciem. Et etiā cancer est signū quintum a domo iouis: scilicet a piscibus: ideoq; cū fuerit luna in .5. signo a ioue secundum ordinem signorū est inter eos visio facie ad faciem: z sic de alijs suo modo poteris exemplificare.

Q hoc ductoria planete. **H**ic determinat de .2. esse .5. planetarū erga luminaria: scilicet de ductoria qđ ideoz est qđ securitas. Et est sententia talis quādo aliquis planeta est in suo hāt; z in aliquo angulorū ascendēti; scilicet in ascendente vel in .10. vel .7. vel .4. domo z aliquod luminariū sit in aliquo anguloz ab ipso planeta ita qđ sit planeta in die oriētal; a sole z in nocte occidentalis a luna. hoc est vt sit in die in .10. signo a sole. tunc enim est in angulo a sole z orientalis. vel in nocte in .4. signo a luna tunc enim est in angulo a luna z occidentalis tunc dicit esse in sua ductoria. Angulus autē oppositionis nō h̄z hic locū. Ratio est quia planeta existens in opposito solis vel lune nec est orientalis nec occidentalis. Postea dicit qđ omnis planeta a tēpoze quo abscondit sub radijs solis vsq; ad tēpus quo incipit apparere dicitur cōbustus. Et incipit comburi qñ incipit intrare radios: z cūz venerit prope solem

Vertical text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

infra .12. gradus vocatur opprēssus: z cuz fuerit cuz sole in eodem gradu z fuerit inter eos min' semidiametro solis z cum hoc latitudo planete fuerit minor semidiametro solis dicitur vtinus vel in corporatus soli. Et cuz tránsierit hęc vntionem dicitur esse in conualescentia donec sit liberatus a radijs solis.

¶ **Quo apparent altiores tres.** Dic deter-
minat de
orientalitate z occidētalitate planetarum. Dicit qz tres planete supiores quando exeunt de sub radijs solis z icipiunt apparere de mane ante ortuz solis quousq; veniant ad oppositum solis. hoc est qz sint propinquiores circulo horizontis orientalis q̄z occidentalitatis quando sol est in linea medie noctis tunc vocatur dextri eo qz sunt in dextra parte celi a sole. Pars enim occidētalitatis est dextra z oriētalitatis sinistra. Ponatur enim qz homo vertat faciem suam versus meridiem patet qz oriens est sibi a sinistris z occidens a dextris. Et quādo aliquis trium superiorum planetaruz transuerit oppositionem solis dicitur occidentalis sinistre. dicitur occidentalis non qz sit in parte occidentali celi a sole imo huius contrariuz est veruz. Sed dicitur occidentalis pro tāto qz occidit post solem. Et dicitur sinister qz est in parte orientali celi a sole que est sinistra s̄m qz dictum est. Vnus vō z mercur' glibet eoz infra ipsos quo circuit epicyclus suū cōiungit soli bis. vna vice p directionē. s. in superiori pte epicycli. Alia vice p retrogradationē. s. in inferiori pte epicycli. Iḡit quādo aligs eoz separaf a cōiunctiōe solis in medio retrogradatiōis. s. in inferiori pte epicycli recedit a sole versus pte occidentālē celi. Et qm̄ elongatus fuerit a sole tamen qz pōt videri videtur de mane ante ortū solis id̄ tūc vocaf oriētalitatis dextre donec cōburaf a sole. i. donec tūgaf soli in superiori pte epicycli per directionē. Et cū sepatus fuerit a sole p directionem videt de vespere post occasum solis id̄ tūc vocaf occidētalitatis sinistre donec iterū cōburaf. Et est dīta iter venerē z mercuriū z tres supiores. ven' enī z mercurius q̄nq; in recessu eoz a sole siue in exitu de sub radijs sūt oriētales z q̄nq; in exitu eozuz de sub radijs sunt occidētales. Planete autē superiores semp cū exeit de sub radijs solis sunt orientales. Et dicitur augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per .30. gradus. z a .30. usq; ad 60. dicitur fortes. Et postq̄z elongati fuerint a sole vltra .60. gradus dicitur orientales eūtes ad debilitatē vsq; ad principiū retrogradatiōis. Et a principio retrogradationis vsq; ad oppositionem solis dicunt oriētales retrogradi. Et ab oppositione vsq; ad directionem dicitur occidentales retrogradi. Et a directione vsq; ad .30. gra. post directionem dicunt occidentales fortes. Et a .30. gra. post directionem quousq; veniant ad .30. gra. ppe soles dicunt occidentales eūtes ad debilitatē. Et postea dicitur occidētales debiles quousq; cōburantur. Vnus vero z Mercurius quādo separant a sole p retrogradationem sunt oriētales z vocantur debiles quousq; veniant ad directionē: z a directione donec sint elongati a sole tantum quātum solent elongari in principio retrogradationis dicitur orientales fortes. Deinde sunt debiles orientales z quousq; opprimant sub radijs solis: z postea dñr vniti cuz sole: deinde cōbusti eūtes ad apparitionē: z ab apparitiōe eozū vsq; ad elongationē eoz a superiori parte epicycli per .60. gra sunt occidentales fortes: z ab hoc loco vsq; ad retro

...m̄ non occiden
...occidentales ve
...cum non in po
...locus conuoluto al
...corpore vel ad vna

¶ Sicillor

...que speccatō pi
...regaliameta P
...de ppositū vultu
...ad vntiōe. Et p
...dececcante cōlūe
...vō rēter copratū
...monstrā dicitur
...inter p sub m̄ nō
...m̄m̄ est dī dī dī
...vōlle q̄ dī dī dī
...regaliameta P
...de ppositū vultu
...ad vntiōe. Et p
...dececcante cōlūe
...vō rēter copratū
...monstrā dicitur
...inter p sub m̄ nō
...m̄m̄ est dī dī dī
...vōlle q̄ dī dī dī
...regaliameta P
...de ppositū vultu
...ad vntiōe. Et p
...dececcante cōlūe
...vō rēter copratū
...monstrā dicitur
...inter p sub m̄ nō
...m̄m̄ est dī dī dī
...vōlle q̄ dī dī dī

gradationem sunt occidentales euntes ad debilitatē: & postea vsq; coniunctio nem sunt occidentales debiles. Si vero non intelligeretur littera hoc modo esse falsa cum non sit possibile eos elongari a sole vsq; ad 60. gra. in zodiaco. Postea dicit quando aliquis planeta exit de sub radijs solis & nulli coniungi tur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

De illorum erga se inuicem. Prius deter minauit de his que accidunt planetis in semetipsis: & his que accidunt quinq; pla netis erga luminaria. Dic determinat de his que accidunt 7 planetis ad se in uicem. Et possunt diuidi in tot partes quot sunt modi accidentiu que accidunt planetis ad inuicē. Et pñt reduci ad 16. modus s̄m sniam s̄re qui sunt isti: p̄iunctio: vacuatio: cursus: ferilitas: trāslatio luminis: reddu^o lumis: phibitio: pulsa tio: nē: receptio: redduus: nē: refrenatio siue p̄iraretas: frustratio: absctio lu minis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio & odium. Ista exponit auctor in littera per ordinem vsq; ad finē istius differēte. S̄nia p̄ime partis est talis. Cō iunctio est cū fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciūt aliquo aspe ctu: & ille q̄ fuerit leuior iter eos. i. tardior motu de suo signo. ita q̄ differētia ista sit 6. 3. v. l. f. r. a. z. tūc d̄r q̄ leuior vadit ad p̄iunctiōē p̄ōderosioris. vbi gra: pono q̄ sol sit in ariete & trāsiuerit de ipso ariete. 6. gra. & z. Mars sit in Leone & trāsiue rit de ipso. 12. gra. ista duo signa aspiciūt se aspectu trino. Et sol qui est veloci or in motu q̄ mars trāsiuit pauciores grad^o de ariete q̄ mars de leone: & sunt in differētia 6. gra. In proposito exemplo sol vadit ad p̄iunctiōē martis de aspectu trino. Et si sol eēt in 12. gradu arietis: & mars in 12. gradu leonis: tunc esset cōiunctio compleat. Et si sol esset vltra duodecimū gradū arietis: & mars existeret in 12. Leonis: tūc esset inter eos separatio. Et hec vocat p̄iunctio lōgi tudinis. Coniunctio autē latitudinis est cū fuerint duo planete in vno signo cōiuncti corporaliter & fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita quod latitu do vnus sit ascēdens in septentrione & alteri^o descēdens in septentrione vel vni us ascēdens i meridie & alterius descēdens in meridie. Vel si fuerit coniunctio ex aliquo aspectuum & altitudo vnus fuerit septentrionalis ascēdens: alterius meridiana ascēdens. Verbi gra: pono qd luna cōiungatur saturno in aliquo signo: & in aliquo gradu & minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzahar suū vadens ad septentrionē in altitudinē: & sit eius latitudo. 3. minutoz & luna appropinquet ad caudā draconis veniēs a septentrione minuēs latitudinē: ita qd eius latitudo similiter sit. 3. minutoz hec est cōiunctio verissima quātum ad longitudinē & latitudinem. Et in hoc casu luna eclypsaret saturnum nisi di uersitas aspectus lune eēt tanta qd impediret. Licet auctor dicat quādo latitu do vnus debeat esse ascēdens & alterius descēdens tamen videt mibi q̄ in cō iunctione corporali in omni casu quo cōtingere poterit qd latitudines ambo rum sint eq̄les ad eandē partē. Volo dicere q̄ ambe latitudines sint septentrio nales vel ambe meridionales erit cōiunctio latitudinuz veridica: & in aspectu oppositionis si latitudines fuerint equalis in diuersis p̄ibus ita q̄ vna sit meri dionalis & alia septentrionalis erit aspectus veridicus quātum ad latitudines.

Commuta

Q **T** cuz seperat vnus planeta ab alio.

Hic ponit vacuationem cursus. Dicit quando aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore vel aspectu: z post separationem ab illo no coniungitur alicui alteri corpore vel aspectu quadiu fuerit in illo signo tunc dicitur esse vacuus cursu. Verbi gratia: pono quod luna iungatur Ioui corporaliter in sagittario: z post separationem eius a ioue non fit aligs planeta i sagittario cui possit coniungi: nec radij alicuius quez possit aspicere in hoc casu luna est vacua cursu donec exeat de sagittario z iungatur alicui corpore vel aspectu.

siue

Q **T** si fuerit planeta in aliquo signo.

Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radij alicuius ille planeta quadiu fuerit in signo illo sic se habere dicit esse feralis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis societatem cum aliquo.

Translatio nati planetis vnus ad aliu

Et cum ferit separatus.

Dicit quando planeta velocius motus separauerit se a planeta tardioris motus z in separando se ab eo iungatur alteri tunc transfertur naturam primi ad secundu. Verbi gratia: pono quod luna separetur a coniunctione corporalis iouis: z anteqz compleatur separatio coniungatur saturno aliquo aspectu: vel corporaliter luna transfertur tunc naturam Iouis ad saturnum.

Sit etiam alto modo translatio scilicet quando planeta leuis coniungitur ponderosior se: z ille ponderosus alteri adhuc ponderosior se tunc medius transfertur naturam leuis ad ponderosiorum. Verbi gratia: pono quod luna aspiciat iouem aliquo aspectu z iupiter aspiciat saturnum. Iupiter in hoc casu transfertur naturam lune ad saturnum.

proportio luminis

Si autem non coniungitur.

Dicit quod quando duo planete fuerint hoc modo dispositi quod vnus eorum no iungitur alteri sed ambo iunguntur alicui tertio tunc si ille tertius aspiciat aliquem locum ex locis circuli p̄icit lumen illoz duoz ad illum locum. Et si aliquis planeta fuerint in loco radioz suoz reddit illi lumen illoz duoz. Verbi gratia: pono quod sol sit in capricorno z venus in piscibus: ita qd non aspiciant se. Deinde pono qd mars sit in cancro aspiciens solem de opposito z veneres de tertio i hoc casu mars recipit lumē solis z veneres reddit lumina ipsoz ad loca circuli in quibus sunt radij martis: z hoc vocat redditus luminis. **S**it etiam alio modo redditus luminis quando duo planete non aspiciunt se: sed tertius transfertur lumen vnus ad alterum ita qd separetur ab vno z iungatur alteri: z tunc idem est qd translatio.

Sequitur prohibitio.

Dicit quando tres planete fuerint in vno signo sed in diuersis gradibus z ille qui fuerit tardior motu transfuerit plures gradus illius signi quam aliquis alioz duoz tunc medius eozum prohibet coniunctionem leuioris cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12. gradu virginis: z pono qd mars sit i quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit coniunctionem saturni. Sed pono quod luna sit in 8. gradu eiusdem virginis in hoc

...in hoc casu ...

55.
 casu non esset iudicandum q̄ mars cōiungeretur saturno: quia luna est in me-
 dio ⁊ prohibet eius cōiunctionem. **Fit etia p̄hibiti o alio modo:** ita q̄ duo pla-
 nete sunt in vno signo ⁊ leuior iungitur ponderosiori ⁊ alter planeta aspiciat
 eundem ponderosū ⁊ aspectus eius sit ita prope sicut cōiunctio corporalis al-
 terius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspiciētē ne aspiciat. **Et si**
in hoc casu vnus illoꝝ fuerit p̄pinquior q̄ alter ille qui fuerit p̄pinquior ob-
tinet ⁊ dicitur iungi ponderosior. verbi gratia: pono quod saturnus sit in .12.
 gradu virginis: ⁊ mars in .8. gradu eiusdem. **Et pono quod iupiter proyiciat**
radios suos ad octauū gradū virginis in hoc casu mars prohibet aspectum
iouis. Sed si iupiter proyiceret radios suos ad nonum gradum esset iudican-
dum quod iupiter aspiceret saturnū: ⁊ eum hoc prohiberet cōiunctionē mar-
tis. Et si iupiter proyiceret radios suos ad .7. gradū esset iudicandū q̄ mars iū-
geretur saturno ⁊ cum hoc prohiberet aspectum iouis. *Missio maris ad*

Et si iungitur planeta domino illius si-

gni. Dicitur quando aliquis planeta iungitur per aspectum domino illius signi
 in quo fuerit vel domino exaltationis vel triplicitatis vel termini vel faciei di-
 citur mittere naturā domini illi dignitatis ad ipsum cui⁹ fuerit dignitas: vbi
 gratia pono q̄ sol sit in capricorno aspiciens saturnū exītez in virgine. in hoc
 casu sol est in domo saturni ⁊ mittit naturam ipsius saturni saturno. **Et si leuis**
planeta fuerit in aliquo loco vbi h̄ dignitatem aliquā. verbi gr̄a: qđ sit domus
 sua exaltatio ⁊ ē. ⁊ aspiciat aliquē planetā p̄derosiorē se ⁊ qui nullā habeat
 dignitatē in loco eius dicitur leuis mittere suā fortitudinē ponderoso: verbi
 gratia pono q̄ luna sit in tauro. s. in exaltatione sua ⁊ aspiciat saturnū exītetē i
 virgine de trino. in hoc casu luna naturam suam siue virtutē mittit ipsi saturno
 licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. **Sed si saturn⁹ habeat digni-**
tatē in loco lune verbi gratia: pono q̄ luna sit in .24. gradu tauri in exaltatiōe
 sua ⁊ in termino ⁊ facie saturni ⁊ aspiciat saturnū mittit saturno naturam pro-
 priam ⁊ naturam saturni ratione termini ⁊ faciei sue. *Exemptio*

Et quādo fuerint aliqua dignitatū suar.

Dicitur planeta leuior aspiciat ponderosiorē se ⁊ leuior habet dignitatem in lo-
co in quo est ⁊ ille quem aspiciat etiam habet ibidem aliquam dignitatem tūc
leuis mittit ponderoso vtrasq̄ naturas. s. suam propriam: ⁊ illius quē aspiciat: ⁊
hec missio vocat receptio. vbi gr̄a: pono q̄ sol sit i arte in exaltatiōe sua ⁊ i do-
 mo martis ⁊ aspiciat matrē aliquo aspiciat in hoc casu sol mittit marti naturā
 suam propriam ⁊ cū hoc naturam martis rōne domus sue. ⁊ mars recipit solē
 a domo sua. **Et si contingat q̄ in ferioꝝ sit i dignitate superioris. ⁊ ecōtra supe-**
rior in dignitate inferioris illa est melior receptio q̄ esse p̄t. verbi gr̄a: sit sol i
 arte in domo martis ⁊ mars in leone in domo solis ⁊ sol aspiciat martem
 aspectu tertio talis receptio in tegra ⁊ perfecta. *Redditus*

Hinc sequitur redditus. Dicitur quando inferior plane-
 ta aspiciat superiorē. ⁊ ille quē
 aspiciat est combustus sub radijs: vel retrogradus. in hoc casu superior reddit in
 ferioꝝ virtutē quā sibi misit: qz p̄p debilitatem suā nō p̄t retinere eam. **Et si i ta**

li casu vterq; fuerint in angulo vel in succedenti tunc redditus fit cum pficuo. Et si inferior fuerit in angulo et superior non ita tamen quod superior recipiat inferioris talis redditus etiam fit cum pficuo. Et si inferior fuerit cadens ab angulo et superior in angulo fit redditus cum pficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cum detrimento. Vbi gratia: pono quod luna sit in tauro et aspiciat mercurium existente in capricorno combustum in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed quia mercurius est combustus non potest retinere naturam suam: misa igitur redditur lumine illud quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuum etc. *Refrinab.*

Beinde sequitur almenem. Dicitur quando planeta inferior voluit coniungi superiori: sed antequam compleat coniunctionem inferioris fit retrogradus hoc vocatur refrenatio verbi gratia: pono quod saturnus sit in .12. gradu virginis et venus in principio virginis vadens ad coniunctionem saturni. Sed cum pervenerit venus ad .8. gradum vel nonum. scilicet antequam contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: et idem intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed antequam aspectus compleretur inciperet retrocedere. *Commetab.*

Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas.

Dicitur quod contrarietas est quando tres planete fuerint in vno signo quorum vnus sit ponderosus: et alij duo leues: et vnus duorum leutum transfuerit ponderosum et alter pateat coniunctionem ponderosi sed antequam coniungatur ponderoso: ille qui transfuerit ponderosum fit retrogradus: et coniungitur ponderoso per retrogradationem: et obuiat alteri leui: tunc retrogradus destruit coniunctionem illius cui obuiat cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod sit saturnus in .8. gradu virginis: et mars sit in .12. gradu eiusdem et iupiter sit in principio virginis petens coniunctionem saturni: sed antequam coniungatur sibi: mars incipiat retrogradari et coniungi saturno per retrogradationem et obuiat ioui in hoc casu mars destruit coniunctionem iouis cum saturno. *Frustratio*

Sequitur alphas id est frustratio. Dicitur quod frustratio

est quando planeta leuis petit coniunctionem ponderosi sed antequam compleat coniunctionem ponderosus intrat aliud signum et sint radij alicuius alterius planete in principio illius signi tunc quando leuis volens coniungi ponderoso intrat illud signum coniungitur radijs illius planete ibi aspicietis: et sic annullatur coniunctio prima: verbi gratia pono quod saturnus sit in .29. gradu leonis et mars sit in .24. gradu eiusdem petens coniunctionem saturni. Sed antequam coniungatur mars saturno saturnus intret virginem: et pono quod iupiter aspiciat primum gradum virginis. in hoc casu mars exiens de leone coniungitur radijs iouis: et sic annullatur coniunctio martis et saturni. *Aspicio lumen*

Hanc quoque sequitur abscisio luminis.

Dicitur quod abscisio luminis est quoniam aliquis planeta leuis petit coniunctionem ponderosi et in secundo signo a signo ponderosi fit alter planeta sed antequam leuis iungatur ponderoso ille qui est in secundo signo fit retrogradus et iungitur ponderoso. in tali casu retrogradus abscindit lumen ponderosi planeta qui volebat et iungi. Et est quoniam

ides quod contrarietas sed differt in hoc qz in contrarietate planeta retro gra-
 dus non solū iungit ponderoso sed etiam iungit leuit qui volebat iungi pon-
 deroso per obuiationez z potest exēplificari sicut ibi fuit dictum. **F**it etiā alio
 modo obscisio luminis .i. quando planeta leuis petit cōiunctionē ponderosi
 z ille ponderosus petit cōiunctionē alterius ponderosioris z iungit ei ante
 q̄ leuis iungat p̄mo pōderoso. verbi gratia: pono qd mars petat cōiunctionē
 iouis z iupiter patet iūctiōnē saturni z ante q̄ mars iungat ioui iupiter iun-
 gatur saturno: in tali casu saturnus abscindit lumen iouis a marte. *forme infor*

Sunt quoque his planetis. **P**icit qz planete in qui-
 busdam locis confortā-
 tur z in quibusdam debilitantur z in quibusdā locis sunt fortune z in quibusdam
 inferiore. **S**unt fortune in aspectu sextili vel tertio bonorum z vt ifortune sint
 cadentes ab eis iuxta q̄ intelligendum est qz qñ aliquis planeta est i eodē signo
 euz alio vel in quarto vel in septimo vel decimo ab ipso dicit esse i angulo ab
 illo. **E**t si fuerit in secōdo signo ab ipso vel in q̄nto vel in octauo vel in .ii. dicit
 esse. ab ipso in succedēti. **E**t si fuerit ab ipso in tertio signo vel in .6. vel in .9. vel
 .12. dicitur esse in cadenti ab ipso. **S**unt etiam fortune quando separantur ab
 vna fortuna z iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunaru z
 hoc vocatur veneratio a quibusdam. **S**unt etiam fortune quando sunt vni-
 ti sole in eodez gradu aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspe-
 ctu trino vel sextili lune: z etiam vt sint aucti numero z lumine: z quod sint in
 aliqua dignitatum suarum vel in suo hāz. **E**t planete sunt fortiores quando
 ascēdunt in circulo augis z quando sunt septentrionales vel ascēdunt in se-
 ptentrione. **S**imiliter fortificantur quando sunt in statione secunda eutes
 ad directionem. **S**imiliter quando exeunt de sub radijs solis z quando sunt
 in angulis vel in succedentibus. **E**t tres superiores fortificantur quādo sunt
 orientales. **E**t si aspiciunt solem aspectu sextili augmentatur eorum fortitudo.
Similiter quando fuerint in quartis masculinis vel in signis masculinis. **F**or-
 titudo solis etiam augmentantur in quartis z in signis masculinis p̄ter q̄ in li-
 bra: ibi enim nō fortificatur p̄ casum ab exaltatione licet libra sit signū mascu-
 linuz z etiā in quadra masculina. **E**t tres inferiores planete scilz existens sub
 sole significat qñ sunt occidentales a sole. z in quartis z in signis femininis.
Et luna fortificat cū fuerit in nocte super terrā: z in die sub terra z euz fuerint
 in signo z in loco feminino z euz fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex infortunio vero planetarum. **D**icit qd plane-
 te sunt infortu-
 ne idest infortunantur quando sunt in aspectibus malorum: z quando con-
 iunguntur malis per corpus vel per aspectum ita qd inter eos z corpus mali
 vel inter eos z radios mali sit minus termino vnius planete. **E**t infortunan-
 tur quando sunt in terminis maloz aut in domib⁹ maloz. **V**erbi gratia: iupi-
 ter vel venus infortunatur in terminis saturni z martis: z in domib⁹ eorū. **E**t
 ifortunatur qñ ifortune eleuant super ipsos ita qd sint infortune in .10. vel .11.
 signo ab ipsis. **J**uxta qd intelligendū est quod planeta existens in .10. signo ab
 alio dicitur eleuari super ipsuz: sicut existens in .10. domo eleuatur super ascen-
 dens: z si istud fiat sine receptiōe est peius. **V**erbi gratia: pono quod iupiter sit

in principio sagitarij & saturnus in principio virginis: In hoc casu saturnus eleuatur super iouem: Virgo enim est decimū signum a sagitario. Infortunā tur etiam quādo sunt in cōiunctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu eius quarto. Etiam infortunantur quādo sunt in capitibus suorum genzabar idest in interfectionibus deferentū eorum cū eclipica siue in capite vel cauda draconis eorum: vel ppe hec loca per .12. gradus vel infra maxime si in his locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungatur eis in his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autē quare ifortunant in his locis est quia possunt ibi eclipsari. Infortunant etiā quādo distant a sole per quattuor gradus ante vel retro. Et quādo fuerint inter corpa vel radios duorum malorum: ita qđ seperent ab vno malo corpore vel aspectu & iungantur alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum & alter malus vel radij eius in signo quod est post eum. tunc enim dicitur obsessus.

Verbi gratia: pono qđ iupiter sit in vrgine & in .II. gradu: & mars vel radij martis sint in .10. gradu eiusdē & saturnus vel mars sint in .12. gra. eiusdē in hoc casu iupiter diceretur obsessus a duabus infortunis. Eodē mō dicit de signis qđ sunt obfessa qñ vnus malus est in eius pncipio & alter in eius fine. Sed qñ sol vel fortuna aspiciat planetā vel signū obfessum aspectu sextile: vel tertio ita qđ sit aspectus ad .7. gradus prope vel infra: tunc per talem aspectū soluit obfessio.

Infortunantur et quando sunt retrogradi vel combusti aut cadentes ab angulis. Et debilitant qñ sunt tardi cursus quod vadant min^o medio motu eorum.

Et qñ sunt in statione pma euntes ad retrogradationem: aut qđ sint in gradib^o tenebris: aut planete masculini in signis vel gradibus femininis: & in die sub terra & in nocte super terram: aut feminini in signis masculinis & in gradibus masculinis & in die super terram & in nocte sub terra. Hoc .n. est contrariū hātm idest similitudini eorum. Et debilitantur siue infortunant qñ sunt in locis oppositis dignitatū suar: aut qđ sint in latitudine meridiana ab eclipica maxime si fuerint descēdētes in eadē latitudine: aut sint in via combusta. s. a medietate libre vsq; ad medium scorpiōis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut cadenti: aut quod non sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus iupiter & mars debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut in quartis femininis: & sol debilitatur in signis & in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: qz in illa gaudet. Tres inferiores scilicet venus mercuri^o & luna debilitant in signis & in quartis masculinis. Et dicit de planetis quod sunt quidā eorū seinuicē diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt seinuicem: & quidam habent se odio: & patet in littera: & sic completa est expositio tertie differēte alphabeticij introductorij ad iudicium. *Exposio noni m̄ aphelic:*

Differētia quarta in expositione nominum astrologicorum. Completis tribus differētijs huius libri

in quibus auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali & accidentali in prima differētia: & de naturis septem planetarum in secunda differētia: & de his que accidunt septem planetis in semetipsis: & adinuicem. s. in tertia differētia. Sequitur quarta differētia in qua exponit nomina quibus vtuntur

tur magistri iudicioꝝ & docet ea applicare ad opus. Et p̄t̄ tota illa d̄ia diuīdi
 in .16. partes s̄m. 16. capitula q̄ ponit in ea. In primo capitulo loquit̄ de cōiun
 ctionibus magnis cōnumerando eas. In s̄o capitulo docet inuestigare gradū
 ascendente alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locū vite in na
 tiuitatibus. In quarto cap̄lo docet eligere datore annoꝝ vite in natiuitatibus.
 In 5. docet eligere planetā d̄natorē natiuitatis q̄ p̄ceit nato post hylech & alco
 chodē. In 6. tractat de profectu annoꝝ natiuitatis & mundi. In 7. c. docet diri
 gere significatore quelibet ad quēlibet locū circuli. In 8. docet dirigere gradū
 ascendente in natiuitatibus. In 9. docet inuenire duodenarias planetarū & do
 morū. In 10. docet inuenire nouenarias. In 11. docet inuenire decanū. In 12.
 docet inuenire d̄n̄s orbis siue hore. In 13. docet inuenire annos frigidarie in
 natiuitatibus. In 14. docet cognoscere quis planetarū eleuatur sup̄ alterū. In
 15. docet inuenire q̄n̄ sit apertio portarū. In 16. loquit̄ de horis fortunatis & in
 fortunatis: vbi partes incipiāt patebit in p̄cessu. In primo ergo. c. loquit̄ gene
 raliter de magnis cōiunctionib⁹ & d̄c̄ q̄ cōiunctiōes magne sunt res significan
 tes distructiōes siue mutatiōes q̄ sunt in hoc seculo: & sunt .6. in nūero. **C**Prī
 ma maior oib⁹ cōiunctiōib⁹ est cōiunctio iouis & saturni in p̄n̄ artetis & hoc
 fit in .960. annis semel. **S**ec̄da cōiunctio est mutatio cōiunctiōis iouis & saturni
 de vna triplicitate ad aliā & hoc fit in .240. annis semel. Et q̄n̄ venit cōiunctio
 eorū ad aliq̄ triplicitatē anteq̄s exeat illā duodecies cōiunguntur. Verbi gra
 tia: cōiunctio iouis & saturni nunc est in triplicitate aerea & incipit in signo ge
 minorū anno d̄ni .1325. ab illo tpe in .20. annis. s̄. anno d̄ni 1345. cōiungent̄ in
 aquario & ab illo in .20. annis coniungent̄ in libra & postea in geminis: & ita
 s̄m hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungantur & si multi
 plicaueris. 20. per .12. inueniēs .240. annos post quos cōiunctio mutabit se
 & intrabit triplicitatē aquaticā & stabit ibi s̄m̄ per .240. annos & sic de alijs tri
 plicitatibus intelligas: & intelligas q̄ sicut dicit̄ q̄ cōiunctio maxima reuertit̄
 tur in .960. annis ad principiū artetis. i. ad triplicitatē igneā: ita cōiunctio in
 trans p̄n̄ alicuius alterius triplicitatis nō reuertitur ad principiū eiusdē nisi
 post .960. annos stabit igitur vt supra d̄c̄m̄ est in qualibet triplicitate .240. an
 nis triplicitates sunt quattuor: multiplica igitur .240. per quattuor: & inuenies.
 960. annos. **T**ertia cōiunctio est martis & saturni in cancro in q̄buslibet 30. an
 nis. **Q**uarta cōiunctio est iouis & saturni quocūq̄ signo fuerit: & hoc fit in .20.
 annis semel. **Q**uinta cōiunctio est introitus magni luminarias in primū minu
 tū equinoxij vernalis. i. arietis. **S**exta cōiunctio est solis & lune & eorū opposi
 tio. Et q̄n̄ dicitur ascendens cōiunctiōis magne intelligitur de ascendente. s̄.
 introitus solis in arietē in illo anno in quo d̄s fieri illa cōiunctio. Verbi gra
 tia: cōiunctio iouis & saturni fuit in geminis anno d̄ni .1325. Et ascendens introi
 tus solis in arietē in illo anno fuit taurus. 20. gradus: taurus ergo est ascēdens
 illius cōiunctiōis. **I**ste cōiunctiōes que dicte sunt vocantur cōiunctiōes
 magne. **A**lie multe sunt cōiunctiōes in planetis quarū numerus est .120. s̄m̄
 Ptolemeū in .50. propositiōe centuloquij. Dicit enī ibi. nō obliuiscaris esse.
 120. cōiunctiōes que s̄nt̄ in stellis erraticis. In illis enim est maior scia eoz
 que sunt in hoc mundo suscipient̄ incrementū & decrementū. **D**aly: ibi in cō
 mmento numerat eas: & dicit q̄ quedā sunt cōiunctiōes binarie & quedā trina

Compositio in 50. propositiōe

1
2
3
4
5
6

b

rre quedam quatrinarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie.
 Binaria autem coniunctio est quoniam duo planete in coniunguntur: et hoc potest 21. mo-
 dis variari. Ternaria coniunctio est quoniam coniunguntur tres planete et hoc potest
 variari triginta quinque modis. Quaternaria coniunctio est quoniam coniunguntur
 quattuor planete: et hoc potest variari similiter 35. modis. Quinaria coniunctio
 est quando coniunguntur quinque planete: et hoc potest variari 21. modis. Sen-
 naria coniunctio est quando coniunguntur sex planete: et hoc potest variari 7.
 modis. Septenaria non est nisi una scilicet coniunctio omnium septem plane-
 tarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem
 inuenies. 120. Qui volunt singulas numerare inuenient eas numeratas in co-
 mmento propositionis preallegate. *Immediat*

Quod ex hoc animodatur quod est. ^{capitulum} In hoc
 lo auctor docet inuestigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis
 supposito quod sciatur signum ascendens et ignoretur gradus: et hoc docet se-
 cundum sententiam Ptolemei non secundum propriam intentionem. Dicit enim
 Ptolemeus in 34. propositione centiloquii Almusteli super locum coniunctio-
 nis vel preventionis est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuita-
 tis humane que fuerit in illa coniunctione vel preventionem. Et omnis gradus
 qui non est similis gradui almutem super locum coniunctionis vel preventio-
 nis non est angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia littere talis est cum
 volueris inuenire gradum ascendente natiuitatis alicuius considera coniunctionem
 solis et lune que precessit natiuitatem vel oppositionem si precessit oppositio. Si
 processit coniunctio natiuitas dicitur coniuunctionalis: si precessit oppositio si
 ue preventio quod idem est natiuitas vocatur preventionalis. Si natiuitas fue-
 rit coniuunctionalis considera gradum in quo coniunguntur luminaria. scilicet gradus
 zodiaci in quo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem. et vide quis planeta-
 rum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum ille enim est almutem
 super locum coniunctionis. Equa ergo eum ad horam natiuitatis quo equato co-
 stitue ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem ita tamen quod sis
 certus de signo ascendente. Si enim deficeret in signo hec regula non valeret
 tibi. Dabitur igitur signo ascendente hora natiuitatis: considera virum locum
 planete que equasti tali dispende stante sit propinquior gradui ascendenti vel
 gradui decime domus et cui eorum fuerit propinquior hunc angulum facies simi-
 lez gradui planete. hoc est: pone tot gradus signi existens in angulo quot gra-
 dus pertransiit planeta de signo in quo est. Et ut euidentius pateat sententia
 littere. pono in hoc exemplum. Pono quod in hora natiuitatis alicuius ascen-
 dens fuit libra sed nescio quis gradus eius: et pono quod natiuitas fuit coniunctio
 nalis et coniunctio precedens eam fuit in 6. gradu aquarii video quod saturnus
 est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam natiuitatis et ponam
 quod inueniam eum in 20. gradu virginis video quod saturnus in hoc casu est
 propinquior ascendenti quam medio celi secundum ascendens estimatum: factus
 ergo angulum ascendens ad similitudinem gradus saturni. hoc est ponam ut
 gesimum gradum libre in ascendente et si fuisset propinquior medio celi se-
 cundum angulum medij celi vigesimum gradum signi ibidem existens. Si au-

tem natiuitas preuentionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sic
 cut nunc tibi dixi de gradu coniunctionis idest considerabis planeta hñtem plu
 res fortitudines in gradu oppositionis Sed dubium est de gradu preuentio
 nis cum in preuentione siue oppositione sol sit in vno gradu z luna in opposi
 to quem ergo gradū accipiemus pro gradu preuentionis vtrum gradū solis
 vel gradū lune. Dicit auctor qđ fuerit super terram. Sed adhuc restat dubiū. Po
 naris accipere debemus qđ fuerit super terram. Sed adhuc restat dubiū. Po
 natur qđ vnum luminare sit in ortu reliquū in occasu z sic neutrū erit super ter
 ram nec sub terra. Dicit auctor qđ quidā sapiens dixerunt qđ debemus operari
 per gradū illius luminaris qđ fuerit in orientem. Deinde dicit auctor qđ Dio
 lemeus dixit si plures planete cōuenirent in dño loci cōiunctionis vel preuen
 tionis: scilicet qđ duo planete vel tres in loco illo haberent equales fortitudi
 nes videlicet qđ vnus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus
 accipere illū qui fuerit in suo haim: z si quilibet eorum fuerit in suo haim tunc
 debemus accipere illum qui citius deberet mutari ad melius esse. I. illuz qui cō
 tius intrabit signum in quo habet plures fortitudines qđ in illo signo in quo
 est. Et si fuerint orientales a sole eligas euz qui fuerit z soli propinquo: dum
 modo nō sit cōbustus. **C**uxta istā partē notandū est qđ alter est modus inuesti
 gandi gradum ascēdēntis natiuitatis z ille modus accipitur a snia **P**tolemei
 in .si. ppōne cēuloquij vbi dicit. **L**ocus lune in natiuitate est ipse gradus ascē
 dens de circulo in hora casus spmatis in matricem z locus lune hora casus
 spmatis est gradus ascēdens hora natiuitatis. **E**st etiam inuelligendum ad eui
 dentiam dicendorum qđ more infantum in vteris matrum nō sunt equales se
 cundum qđ dicit **H**aly in commēto ptopositionis iam allegate. **M**ore autē sunt
 distincte in .3. scilicet maiorē morā z in mediā z in minorē. **M**inor au
 tem morā cōtinet. 258. dies. **M**edia morā cōtinet. 273. **M**aior morā cōtinet.
 288. dies. **E**t differētia inter maiorē z minorē sunt. 30. dies. **I**stud est intel
 ligendum de his que nascuntur secundum cursum naturalem. **D**e abortiuis au
 tem z de his qui nascuntur in septimo mense hec regula non tenet. **Q**uantitas
 autem more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis.
Si enim in hora natiuitatis luna fuerit in principio septime domus super ter
 ram: scilicet supra orizontem occidentales tunc infans fuit in vtero matris per
 morā minorē: scilicet per. 258. dies. **E**t si luna fuerit in hora natiuitatis in gra
 du ascēdente tunc infans fuit in vtero per morā mediā. s. per. 273. dies. **E**t si
 luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradū occidentis tunc infans
 fuit in vtero per morā maiorē. s. 288. dies. **E**t nota qđ cuz luna in natiui
 tate est in parte occidentali prope orizontem si astronomus credit eam esse su
 per terram quādo est sub terra vel econtra errabit in hora conceptionis per.
 30. dies. **S**i vero luna fuerit super terrā z elongata ab occidente idest inter ori
 ens z occidens morā in vtero est maior minori morā z minor mediā. **D**ico qđ
 est maior minori morā secundum quantitatem elongationis lune ab occiden
 te. **E**t si luna fuerit sub terra elongata ab ascēdēte morā in vtero est maior me
 diā z minor maior z est maior mediā secundū quantitatem elongationis ab
 ascēdente. **C**ū scđm hanc viam volueris gradū ascēdēntis natiuitatis alicu
 ius inuestigare constitue ascēdens ad hōrā natiuitatis s̄m estimationē pro

h 2

pinquiores quantum poteris veritati z equa lunam ad illaz horas: z vide in
 quo loco ceciderit in figura: q̄ si ceciderit in principio septime domus subtra-
 he ab hora natiuitatis. 258. dies. Et remanebit hora cōceptionis. Si vero ceci-
 derit inter septimā domū z ascendēs. s. super terrā vide p̄ quot gradus sit elon-
 gata a gradu occidentis z pro quibuslibet. 12. gradibus accipe vnū diez z pro
 quolibet gradu q̄ fuerit vltra. 12. accipe duas horas quos dies z horas adde su-
 per morā minozē. i. super. 258. dies. Et totū subtrahe ab hora natiuitatis z rema-
 nebit tēpus cōceptionis. Si vero ceciderit in ascendente subtrahe ab hora na-
 tiuitatis. 273. dies z remanebit tēpus cōceptionis. Si vero ceciderit inter ascē-
 dens z septimā. s. sub terra considera q̄ntum sit elongata a gradu ascendente z
 pro quibuslibet. 12. gradibus accipe vnū diez z pro quolibet gradu residuo du-
 as horas z numerū dierum z horarum prominentem adde super moram me-
 diam z totūz subtrahe ab hora natiuitatis. Si vero luna ceciderit in fine sexte
 domus subtrahe ab hora natiuitatis moram maiorem z remanet hora conce-
 ptionis. Hora igitur conceptionis nota equa lunam ad illam horaz z gradus
 in quo inuenta fuerit fuit ascendens in hora natiuitatis. Licet hec via sit vera
 s̄m intentionem fere diu sapientum. Videtur tamen mihi z certus suz q̄ nō
 sufficit ad inuestigandum gradum in casu vbi nō habeo graduz ascendente ni-
 si per estimationem. Supponit enim q̄ sciam elongationez lune a gradu occi-
 dentis vel ab ascendente: z si ignozez gradū ascendente z per consequens gra-
 dum occidentis quomodo potero scire distantiam lune ab aliquo illorum ne-
 scio. Positio enim q̄ estimatio mea deficiat per. 12. gradus distantia lune ab oc-
 cidente vel ab ascendente etiam deficiet per. 12. gradus z pro illis deberet acci-
 pi vna dies z sic deficiet hora conceptionis in vna die z defectus vltimus: scili-
 cet in gradu ascendente erit quantum luna mouetur vna die. *Significator vna*

Qu^{er} hoc hylech. In hoc caplo auctor docet eligere /
 hylech. i. significatores vite in nati-
 uitatib⁹. S̄nta lre est ista. In eligēdo significatozē vite debemus inci-
 pere a sole si natiuitas fuerit in die z si inuenerimus ipsuz ante gradū ascēden-
 tem per. 5. gradus vel infra idē si inuenerimus ipsuz soles. in. 5. gradibus qui
 ascenderunt super horizontem: scilicet in fine. 12. domus aut si inuenerimus ip-
 sum in. 10. domo vel. 11. domo accipiemus solē pro hylech siue fuerit in signis
 masculinis siue in signis femininis. Si vero nō fuerit in his signis debemus
 inspicere si fuerit in. 7. vel 8. vel. 9. domo in signis masculinis adhuc accipie-
 mus ipsum pro hylech. Si vero his tribus locis iam dictis: scilicet in. 7. do-
 mo vel. 8. vel. 9. esset in signis femininis nō esset aptus ad hoc q̄ esset hylech.
 Si igitur sol nō fuerit aptus hylech aspiciemus ad lunam si eam inuenerimus
 in ascendente vel in. 2. vel in. 3. domo aut in. 7. vel. 8. domo ipsa erit hylech. siue
 fuerit in signo masculino siue feminino. Si vero nō fuerit in his locis aspicie-
 mus si inuenerimus eam ante gradum signi ascendentes per. 5. gradus vel in-
 fra: aut in. 10. domo aut. 4. aut in. 5. in signo feminino adhuc ipsa erit hylech.
 Si autem in his locis esset in signis masculinis non esset apta hylech. Si ve-
 ro natiuitas fuerit in nocte debemus incipere primo a luna. Si inuenerimus
 eam ante gradum occidentem per. 5. gradus vel infra idē in illis. 5. gradibus
 qui sunt sub terra ex parte occidentis aut in aliquo aliorum locorum predicto

rum p̄dictozꝝ fm̄ modū dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspi-
 ciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per .5. gradus vel in
 fra: scilicet sub terra aut fuerit i .4. vel .5. domo erit aptus hylech. siue signa sint
 masculina siue feminina. Et si fuerit in ascendente vel in .2. domo in signo ma-
 sculino erit aptus hylech in feminino vero nō. Si vero luminaria non fuerit
 apta vt sint hylech aspiciemus virum coniunctio precessit natiuitatez vel oppo-
 sito: q̄ si precessit coniunctio aspiciemus gradum cōiunctionis: scilicet illum
 gradum in quo luminaria fuerūt cōiuncta ante natiuitatez: si inuenerimus ip-
 sum gradū in aliquo quatuor angulorū vel in aliquo succedentiū accipiemus
 ipsum pro hylech. Et si nō inuenerimus ipsum in aliquo angulorū neq; succe-
 dentiū. Debemus aspiciere ad gradū partis fortune qui si fuerit in aliquo an-
 gulorū vel succedentiū debemus ipsū accipere pro hylech. Si vero nō fuerit
 in aliquo horū locorū debemus vltimo accipere gradū ascēdentēz natiuitatis.
 Si autem oppositio precessit natiuitatē debemus aspiciere ad gradū oppōnis
 sicut dictum est de gradu cōiunctionis z postea ad partem fortūe z vltimo ad
 gradum ascēdentēz natiuitatis: nec oportet in gradu cōiunctionis vel preuen-
 tionis vel partis fortune aspiciere virum signa sint masculina vel feminina. Et
 sic patet q̄ sol potest esse hylech in die z nocte super terraz z sub terra in .11. lo-
 cis. Potest enim esse super terram hylech in sex locis z sub terra in .5. Et luna
 s̄r potest esse hylech in .11. locis. Potest enīz sub terra esse hylech in sex locis
 z super terram in .5. Si autē luna in aliquo predictozꝝ locorū fuerit combu-
 sta sub radijs solis nō erit apta hylech. Et cum fuerint domus equate secūdum
 doctrinam traditam in canonibus astralabij z tabularum p̄mi mobilis om-
 nis planeta qui fuerit ante ascēdens vel ante principium alicuius alterius do-
 mus per quinq; gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que succe-
 dit. Et omnis locus ex locis predictis nō potest esse hylech nisi aspiciat eum
 aliquis planeta habēs dignitatez in loco illo: scilicet q̄ sit dñus domus vel do-
 minus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciet. Tota sentētia littere
 potest reduci ad pauca verba. Quinq; sunt loca a q̄bus recipitur hylech id est
 significatoz vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctionis vel preuentionis:
 pars fortune gradus ascēdens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipien-
 dum est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis secunduz q̄ predictum est recipien-
 da est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus cōiunctionis vel pre-
 uentionis qui si non fuerit aptus recipienda est pars fortune. Et si non fuerit
 apta recipiendus est gradus ascēdentis natiuitatis. Dicit Ptolemeus q̄ hy-
 lech nunq̄z debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim z con-
 uenit vt nō operemur in re tam nobili sicut ista per id totum quod est sub terra
 sed semper per id quod ascendit z apparet super terram. Nec conuenit nos
 operari p̄ signuz quod ascēdens nō aspiciat nec per signū quod ascendit ante
 ascēdens qd̄ dicitur domus laboris id est domus. 12. quia est cadens ab angu-
 lo z plus etiā: qm̄ fumositates que eleuantur ab humoribus terre turbant vir-
 tutem eius que venit ab ea ad terram cuz spissitudine ac lugubritate sua: z dam-
 nant eā p̄pter qd̄ apparet colozes z magnitudines stellarum existentū in
 hac domo alterius maneriet q̄z sint per naturaz eorū. Paly Abenragel dicit sa-
 pientes in hoc sunt plurimū discordati: tamen id in quo maior pars eorū cō-

b 3

cordat est q̄ incipiunt p̄mitus in natiuitatibus diurnis a sole z incipiunt si est
 in aliquo angulorum vel succedenti z in signo masculino z in q̄rta masculina z
 aspererit aliquā dignitatū suarū erit ipse hylech: z si ita non fuerit nec aspe-
 rerit aliquam dignitatū suarum non erit ipse aptus pro hylech: z p̄quires tūc hy-
 lech: a luna z si eam inueneris in angulo vel in succedenti z in signo femini-
 no z in quarta feminina z aspererit aliquam dignitatū suarum accipe eā pro
 hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctio-
 nis accipe hylech a gradu ascendente: z si dominus aliquis habens ibi aliquā
 dignitatem aspererit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendens
 non fuerit aptus pergras hylech a parte fortune. Et si pars fortune non fue-
 rit apta perquiras hylech a loco cōiunctionis vel oppositionis precedētis na-
 tiuitatem. Et si non fuerint apti natiuitas non habebit hylech. Et oportebit te
 necessario reuerti ad dirigendum per at̄bazir loca hylech ad loca fortunum
 z ad radios earum z ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna
 perquiras p̄mit^o hylech a luna sicut incepisti p̄quirere de die a sole. Et si eā in-
 ueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino z in q̄rta feminina z as-
 pexerit aliquam dignitatum suarum ipsa erit hylech. Alioquin perquiras hy-
 lech a sole z si eum inueneris in angulo vel in succedenti in signo masculino:
 z in quarta masculina z aspererit eum habens dignitatem ibidez accipias eū
 pro hylech alioquin non erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit p̄uentiōalis per-
 quiras hylech a parte fortune sicut p̄quisuisti a luna z sole. Et si pars fortune
 non fuerit apta p̄quiras hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eorū non fue-
 rit aptus p̄ hylech perquiras hylech a gradu cōiunctionis vel p̄uentiōis pre-
 cedentis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel in succedenti: z fuerit aspect^o ab
 aliquo habente ibi aliquaz ex q̄nq; dignitatibus accipe eum p̄ hylech. Et quā-
 do sol fuerit hylech z non habuerit alcohodē pergras hylech a gradu lune.
 z si ille. i. gradus lune fuerit hylech z non habuerit alcohodē perquiras hy-
 lech a gradu ascendente si natiuitas fuerit cōiunctio-
 nis: z si gradus ille fue-
 rit hylech z non habuerit alcohodē perquiras hylech a parte fortune. Tamē
 si natiuitas fuerit p̄uentio-
 nis: z si gradus ille fue-
 rit hylech z non habuerit alcohodē perquiras hylech a gradu cōiun-
 ctionis vel oppositionis antecedētis natiuitatē: z si nullus eorū habuerit alcohodē
 quoniam natus non habuit hylech nec alcohodē est significatio vi-
 te hac curabilius modice. Et scias q̄ in hylech qui p̄quirat ab ascendente z
 a parte fortune z a gradu cōiunctiōis vel p̄uentiōis nō aspicitur masculini-
 tas nec femininitas signorū neq; quartaz. Et dicit maior pars sapientum q̄ lu-
 na in tertia domo apta est vt sit hylech: quia gaudet in ea z dicunt similiter q̄
 soli in nona domo conuenit esse hylech quia gaudet ibidem. *Dator annorum*

De hoc alcohoden. In hoc capitulo docet au-
 ctor eligere alcohoden q̄
 est dator annorum vite. Sententia littere est talis cum uolueris scire
 quis planetarum est dator annorum vite debemus aspiciere quis planetarum
 habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Verbi gratia: si sol
 fuerit hylech debemus respicere planetam fortiozem in loco solis. Et si luna
 fuerit hylech debemus respicere fortiozem in loco lune z sic de alijs locis in-

telligendum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech a quocunq; aspectu debemus ipsum accipere pro alcohoden. Si vero non aspexerit debemus respicere alium post illum. scilicet planetam qui habet in loco hylech aliquas fortitudines: sed non tot sicut primus dominus gradus. Verbi gratia: si vnus habeat in loco hylech sex fortitudines et alius habeat ibi. s. vel. 4. fortitudines si primus non aspexerit locum hylech non poterit esse alcohoden. tunc si secundus aspexerit locum hylech debemus ipsum accipere pro alcohoden: et si ille etiam non aspexerit debemus aspicere iterum ad alium habentem pauciores dignitates et sic debemus pcedere: donec inueniamus aliquem aspicientem locum hylech qui habeat aliquam dignitatem in loco hylech. et si nullam planetam inuenierimus aspicientem locum hylech qui habeat ibi dignitatem vel dignitates ille locus non potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundum modum prius dictum. Verbi gratia: si natiuitas fuerit diurna et sol fuerit in loco apto ad hoc quod sit hylech: tamen nullus habet dignitatem in loco solis aspiciens ipsum sol non poterit esse hylech: quia non habet alcohoden: ideo oportet tunc perquirere hylech a luna: et si ipsa fuerit in loco apto hylech et nullus habens in loco eius dignitatem sit aspiciens eum oportet perquirere hylech a parte fortune vel a gradu coniunctionis vel peruentionis vel gradu ascendente secundum ordinem predictum. Et videbatur quibusdam esse incipiendum a domino domus ita videlicet quod si dominus domus loci hylech aspexerit hylech aspicientem eum pro alcohoden et non aspexerit aliquem alium. Si autem dominus domus non aspexerit aspicientem ad dominum exaltationis qui si aspexerit ponebant illud alcohoden. Et si ille non aspexerit aspicientem dominum triplicitatis. deinde ad dominum terminum: deinde et ultimo ad dominum faciet. Dorotheus aspectu primo dominum terminum et preposuit eum domino domus: sed hoc non videtur veritati consonum. Et quidam dixerunt si duo vel tres vel plures planete conueniant dignitatibus ita quod habeant equales fortitudines essentielles in loco hylech et omnes aspexerint illum locum accipiendus est ille qui propinquius aspicit: et si in hoc etiam conueniant quod raro contingit accipiendus est ille qui fuerit in esse laudabili a sole ita quod sit coniunctus cum sole in vno gradu et non sit elongatus ab ipso per. 16. minuta. Vel accipiendus est ille qui fuerit propinquior angulo aut ille qui fuerit in trinito ortus matutini: scilicet qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua secunda et tens ad directionem aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. scilicet quod sit orientalis si fuerit aliquis trium superiozum aut occidentalis si fuerit aliquis trium inferiorum. Si vero contingat quod sol fuerit hylech et fuerit in leone vel in ariete scilicet in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech et alcohoden. Et si luna fuerit hylech et fuerit in cancro vel in tauro erit ipsa hylech et alcohoden et non oportet considerare aliquem alium. Ptolemeus dicit quod ille est alcohoden qui habet plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue non aspiciat ipsum locum: sed nullus sapientum concordat cum eo. ideo tutius videtur mihi tenere viam sapientum. De annis vero quos dat alcohoden licet auctor nihil dicat: volo tamen secundum sententiam Haly abenragel pauca et veritati magis consona narrare. Dicit Haly abenragel maior pars sapientum huius scientie dicunt quod quando alcohoden fuerit in angulis dat annos suos maiores: et quando in succedenti

bus dat annos suos medios. z qñ in cadentibus dat annos suos minores nec
dat melioramentū alicui succedentū super alium z est error. **Dicit haly aben /**
ragel. scias q̄ de secretis coopertis z signalibus celatis huius scientie est quā
do alcohoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. **Et**
quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. **Et** quan
do remouetur ab vno istorum duorum locorum z vadit ad aliū ap̄ice quot
gradus sunt ab vno ad aliū z diuide per eos annos qui sunt inter annos
matores z annos medios. **Verbi gratia:** pono q̄ gradus. 10. domus sit ter
tius gradus pisciuz: z pono q̄ venus sit alcohoden z sit in. 13. gradu piscium;
est ergo elongata a puncto. 10. domus per. 10. gradus. z pono q̄ a principio.
10. domus vsq; ad principium. 11. sunt. 30. gradus. **Scto** q̄ si esset in principio.
10. domus daret annos maiores qui sunt. 82. **Et** si esset in principio. 11. domus
daret annos suos medios qui sunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum
punctoꝝ est. subtraham ergo. 45. annos: scilicet medios ab annis maioribus
scilicet. 82. z remanēt. 37. anni quos multiplicabo per distantia venieris a prin
cipio decime domus z prouenient. 370. z diuidam per. 30. scilicet per longitu
dinem inter decimam domus z vndecimā z exibunt. 12. anni z remanent post
diuisionem. 10. que multiplicabo per. 12. z diuidam per. 30. z exibunt quattuor
menses: subtraham ergo. 12. annos z quattuor menses ab annis maioribus ve
neris z remanebunt. 69. anni. z. 8. menses: z erunt anni quos dat venus in tali
casu. **Istud exemplum poteris applicare ad alios angulos z domos.** **Dicit ha**
ly abenragel quando alcohoden fuerit combustus z ipse iens ad solem ita
q̄ non appareat perdit totum datum suum. quia quando est in hoc statu non
dat nisi dies vel horas vel res que nomen non habent. z terminus combustio
nis est iste. **Postq̄ saturnus fuerit occidentalis a sole z sol fuerit ad eum z fue**
rint inter eos. 15. gradus donec remaserit z orientalis fuerit z fuerint inter eos
decem gradus completi. **Et iupiter illud idem.** **Mars** tamen postq̄ inter eum
z solem in occidente fuerint. 15. gradus quousq; sit orientalis z inter eos sin
nouem gradus. **Mercurius** tamen facit facta sua z dat dona sua completa q̄
diu fuerit directus: dūmodo nō sit appropinquatus soli ad minus de septē gra
dibus z a septem gradibus vsq; ad. 8. dat. nō tamen complete. **Sed a principio**
septē graduū donec transeat solem per quinq; gradus perdit suum datum to
tum. z a quinq; gradibus vsq; ad complementū septem graduum dat modicū
verum postq̄ transit. 7. gradus dat suum datum cōpletus. z hoc idem facit ve
nus excepto q̄ quando apparet visibiliter ad minus horum quinq; graduū
dat tunc datum suum cōpletum. **Vna** tamen quādo applicat soli eundo ad eū z
fuerint inter eos. 15. gradus debilitatur eius factum z dat modicā rem: scilicet
dies vel quod huic assimilatur. **Et** quando applicauerit soli ad. 12. gradus per
dit totum eius datum donec transuerit gradus solis per. 10. gradus z tunc dat
modicū datū dies: scilicet vel qd̄ ei assimilatur quousq; transuerit solē per. 12.
gradus z tunc dabit totū eius datum completum. **Casus** autem planete qui
est contrarius exaltationi auferit mediū dati. z terminus huius casus z ita sol
cum fuerit in quinto gradu libre quousq; transeat. 25. gradus eiusdem est in ca
su suo. residuum signi iudicabitur sicut detrimentū. **Saturnus** est in suo casu a
principio duodecim gradus arietis donec transeat. 26. gradus eiusdem: z res

Anus signi pro detrimento iudicabit. **Jupiter** est in suo casu a quarto gradu ca
 pite corni vsq; ad cõplementum. 20. graduũ. z residuũ signi iudicabit sicut detri
 mentum. **Mars** est in suo casu a pncipio. 19. gradus cãcti vsq; ad finẽ ipsius cã
 eri. z in pncipio ipsius signi iudicaf sicut detrimento. **Et venus** est in suo casu
 postq; transiit terminũ. **Jouis** vsq; ad. 21. graduũ vginis. **Istud de venere** qd
 dicit non põt stare nisi intelligat scdm terminos ptolemei. scdm eniz terminos
 illos. 14. gradus virginis est finis termini iouis. Scdm vero terminos posi
 tos in alchabicio. non est ita. ibi enim terminus iouis finis in. 21. gradu virginis.
Uel igit litera haly est corrupta vel non põt dictũ suum itelligi nisi scdm ter
 minos ptolemei. **Et mercurius** est in suo casu a pncipio. 8. gradus pisciũ vsq;
 ad cõplementũ. 19. graduũ ipsius; z in residuo eiusdẽ signi iudicaf tanq; si esset
 in detrimento suo. **Retrogradatio** triuz supiozũ planetaz a pncipio sue retro
 gradationis vsq; ad oppositionẽ solis. i. vsq; ad medium retrogradationis au
 fert medietatem dati z alia medietas remanet. z qñ transiuerit oppositionem
 solis aspice quot gradus z minuta ibi retrogradando ab oppositione solis z
 quot fuerint aspice quam ptem pportioalem hñt ad oẽs gradus quos hẽt re
 trogradati ab oppositione vsq; ad directionem z m̃ addas medietati dati z di
 rigas gradus illos recte cum sis minutis tali modi q; quãdo planeta fuerit in
 pncipio directionis sue dabit recte suũ datuz cõpletum. **Dono** in hoc exẽplũ
 pono q; mars fuerit alcohoden z fuerit datum suũ touũ. 60. anni scdm ppor
 tionem p̃us factam inter angulum z succedẽtem z ponat q; sit ipse retrograd⁹
 inter medium retrogradationis amisit ergo in medio retrogradationis sue z añ
 medium retrogradationis medietatẽ hoz añoz z remãserũt. 30. anni; z pono
 q; inerit vltra mediuz retrogradationis sue. i. oppõnem solis retrogradando
 per duos gradus; z pono q; ab oppositiõe vsq; ad directionẽ debeat ire retro
 gradando per. 10. gradus multiplicabo igit duos grad⁹ p medietates dati qd
 amisit. s. per. 30. años z proueniet. 60. q. 60. diuidã per. 10. z exibũt. 6. añi quos
 annos addaz medietati dati. s. 30. annis z puenient. 36. añi. hoc eẽt datũ mars
 in casu pposito. **En venus z mercuri⁹** postq; qlibet eoz incipit retrogradari
 pdit medietatem dati ei⁹ qd dat qñ est direct⁹. z postmodũ aspice quot grad⁹ z
 minuta sibi remanent vsq; ad occultationẽ suam recte q̃to plus poteris; qz ve
 nus forte appebit existendo iter eã z solẽ min⁹. 5. gradib⁹. **Et qñ** fuerit appens
 dabit medium datũ nisi apparuit existendo iter eã z solẽ min⁹. 5. gradib⁹ qz tũc
 non pdest illi appitio illa in hoc statu. **Postmodũ** dirigas illos gradus z mi
 nuta postq; retrogradari incepit quousq; occultauerit se subulz z recte z diui
 das per hoc mediuz dati qd remansit in mō pdicto. qz qñ occultat totũ pdit ei⁹
 datum sicut pdixim⁹ qz nihil remanet ei. **Et põt** exemplificari ad similitudinẽ exẽ
 pli dati in retrogradatione triuz supiozũ. **Dicit haly** q; iupiter z venus quãdo
 coniuncti fuerint corporaliter vel quãdo aspiciunt alcohodẽ de tertio vel sex
 tili addunt numero annorum quos dedit alcohoden scdm numerum anno
 rum suozum numerozũ annos vel menses vel dies vel horas iuxta virtutes
 vel debilitates eozum; z tñ ambe infortune saturnus z mars qñ iungunt cor
 poraliter cũ alcohoden vel ipsum aspiciũt de opposito vel q̃rto minuũt ei nu
 merum annozũ suozũ minorũ. **Sed** qñ mercuri⁹ fuerit cum fortunis addenti
 b⁹ alcohoden addit ipẽ similiter numerozũ annozũ suozũ minorũ; z quãdo fue

rit cum infortunis minuendis alcohoden minuit etiam partem suam et quoniam
mars et saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascensionum aut de sextili
longarum ascensionum minuunt. Et dico quod sol in quarta et oppositione minuit
numerum annorum suorum minorum: et addit de 3. et sextili. Multi ex astrologis anti
quis et modernis dicunt quod luna fortunata addit de tertio vel sextili. et oēs sapi
entes huius scientie consentunt quod quoniam natus non habuerit hylech et habuerit
aliquam duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est quod viuet
secundum quantitatem annorum minorum illius fortune que vitam significauit ni
si gradus ascendens et luna fuerint infortunati vel fuerit eadem fortuna domi
na domus mortis: quia tunc significat modicam durabilitatem et vitam.

Almutem vero qui preest natiuitati.

Almutem auctoz docet eligere almutem. i. planetam diuatozem in figura a quo
eccipitur esse nati post hylech et alcohoden. Sententia littere est ista planeta
habens maius diuiz siue plures fortitudines in .s. locis predictis a quibus acci
pitur hylech que sunt locus solis locus lune locus coniunctionis vel puentio
nis pars fortune gradus ascendens ille planeta est almutem. i. vincens. Et si ali
quis habuerit dignitates in sa vel tertia vel pluribus locis ex locis predictis ille
est almutem. Verbi gratia: pono quod vnus planeta sit diuis ascendens et diuis terminis
eiusdem ascendens et cum hoc diuis faciei eiusdem. talis planeta haberet in ascendente.
8. fortitudines. et pono quod alter planeta sit diuis exaltationis ascendens et diuis
domus loci solis et diuis triplicitatis partis fortune: talis planeta esset dignior
almutem quam primus: quia habet plures fortitudines in locis predictis. Et vt
abbrevietur sermo colligende sunt fortitudines cuiuslibet in .s. locis predictis:
et ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinum ille erit almutem.

Ter hoc profectio in annis natiuita tum atqz mun.

Ter hoc. docet opus profectiois. id est mutationis annorum: de vno signo ad
aliud: et hoc dupliciter. Primo in annis natiuitatum. Secundo in annis ma
gnarum coniunctionum. Opus in annis natiuitatum est facile et est sententia
littere talis. cum volueris scire ad quod signum applicat annus natiuitatis ali
cuius: vide quot anni perfecti transferunt nato et incipies a gradu ascendente
natiuitatis: et dabis cuiuslibet anno vnum signum: et vbi finitus fuerit numerus
ibi erit signum profectiois ab ascendente. Verbi gratia: ascendens alicuius
natiuitatis fuit .10. gradus arietis in fine primi anni venit profectio ad .10. gradus
tauri. In fine secundi anni ad .10. gradum geminorum: et sic secundus hunc or
dinem dando cuiuslibet anno signum vnum vsqz ad complementum .12. anno
rum. tunc enim scilicet in fine .12. annorum reuertitur ad locum radicis. Si au
tem multi anni transferunt nato subtrahat a toto numero annorum perfectiorum
qui transferunt nato. 12. quotiens poteris id est diuide per .12. et numerum qui
remanet infra .12. proiecit ab ascendente natiuitatis secundum modum prius
dictum. Verbi gratia: ascendens cuiusdam natiuitatis fuit .13. gradus virginis
et transferunt nato. 32. anni solares completi. subtrahat a 32. annis. 12. bis et re
manent .8. anni completi: dabo ergo primum annum virginis: secundum libere;

proijce a leone. vult dicere quod cōiunctio iouis & saturni in pncipio annoꝝ
 per sarum fuit in triplicitate equatica & post pncipium annum p̄sarum per
 quos ipsi computabant per. 176. annos mutauit se coniunctio ad triplicitatez
 igneaz: id ubet subtrahere ab annis per sar. 176. annos & remanēt āni q̄ trāse
 runt ab anno mutatiōis p̄iunctiōis ad triplicitatem igneā & ubet eos ānos q̄ re
 manent vertere in annos solares q̄a p̄fici nō h̄nt bixestū: & āni solares h̄nt: p̄fe
 ctio aut̄ fit s̄m annos solares: & ubet p̄icere a leone: q̄ s̄m ipsum leo fuit ascē
 dens in anno mutatiōis cōiunctiōis ad triplicitatem igneam. ex quo vide
 tur quod auctor iste fuit & composuit hunc librum in tempore quo coniunctio
 fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec coniunctio est in triplicitate aerea.
 ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris scire
 profectioem ab anno mutatiōis coniunctiōis iouis & saturni ad triplicita
 tem aeream subtrahere ab annis christi. 1324. annos & 71. dies & 20. horas tātiuz
 enim tempus transiuit a pncipio annorum xpi vsq; ad pncipium annorum
 mutatiōis coniunctiōis ad triplicitatem in qua nos sumus: & residuum pro
 ije a. 13. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti: & vbi perduxerit
 te numerus ibi erit profectio anni. Verbi gratia: anni christi sunt numero.
 1330. completi: & 22. dies ab illis subtraham. 1324. annos & 17. dies. & rema
 nerit. 5. anni perfecti & 316. dies anni imperfecti: dabo primum annum tauro
 incipiendo a. 13. gradu eius s̄m signo geminorum incipiendo a. 13. gra. eius
 tertium cancro. quartum leoni incipiendo a. 13. gradu eius. quintum virgini
 incipiendo a. 13. gradu eius. venit ergo profectio. 6. āni mūdum perfecti ad li
 bram ad. 13. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio diei vltimi ex
 diebus qui transferunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum an
 ni perfecti per. 30. & p̄ductum diuide per. 365. & numerus quotiens erit gra
 dus. Si autem aliquid remanserit post diuisiōez multiplica illud p. 60. & diuide
 p̄ idē quod prius & numerus quotiens erit minuta. verbi gratia. in p̄posito exē
 plo remanserunt de anno imperfecto. 316. dies quos multiplicabo per. 30. &
 prouenient. 9480. quem numerum diuidam per. 365. & exibunt. 25. gradus & re
 manent post diuisionem. 355. que multiplicabo per. 60. & prouenient. 21300. &
 diuidam per. 365. & exibunt. 58. minuta addam ergo super. 13. gradum libze. 15.
 gradus & 58. minuta & proueniet numerus vsq; ad. 8. gradus & 58. minuta scoꝝ
 pionis: ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutatiōis coniunctio
 nis ad triplicitatem aeream.

Significator ad quolibet loco ar

¶ Ter hoc directio. In hoc capitulo auctor docet diri
 gere significatozem ad quemlibet locum ad quemlibet locum circuli. Intelligenduz est primo quod directio siue
 dirigere significatozem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inue
 nire gradus equinoctialis qui reuoluunt a loco significatozis vsq; ad locum
 ad quem debet dirigi. Si locus significatozis fuerit in medio celi vel in angu
 lo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluunt a lo
 co significatozis vsq; ad locum quem debet dirigi in orizonte recto. Si autem
 fuerit in ascendente vel in occidente tunc est inuenire illos gradus in orizon
 te obliquo. Si autem non fuerit in aliquo horum locorum tunc accipiuntur

ascensiones mixtim scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus regionis: proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis: et gradus directionis quandoque significant annos quandoque dies quique alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi et natiuitatum quilibet gradus significat diem. Et quidam uolunt quod in reuolutionibus annorum. 59. minuta et .8. scilicet motus solis in uno die significant unum diem. In conuolutionibus solis et lune et in oppositionibus secundum quosdam quilibet. 13. gradus. 10. minuta scilicet quantum luna mouetur in die per medium cursum significat dies. Cum ergo uolueris significatorem aliquem dirigere ad quemcumque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem uis dirigere et remanet gradus directionis. Si uero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahere ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui ad quem uis dirigere et remanet gradus directionis. Exemplum quando est in medio celi. Pono quod luna sit in medio celi in .5. gradu aquarii et pono quod radius oppositi saturni sint in .6. gradu piscium. Pono quod uelim dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quasi igitur ascensiones gradus lune in circulo directo et inueni. 37. gradus. 23. minuta. Quasi etiam ascensiones sexti gradus piscium ubi sunt radius oppositi saturni in eodem circulo directo et inueni. 67. gradus. 48. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiorum saturni et remanserunt. 30. gradus. 25. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascendente. Pono quod luna sit in eodem .5. gradu aquarii et radius saturni in .6. piscium. Quasi ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est. 48. graduum. et inueni. 330. gradus. 22. minuta. Quasi etiam ascensiones sexti gradus piscium et inueni. 348. gradus. 31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni et remanserunt. 18. gradus. 9. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigitur gradus ascendens ad quemlibet locum circuli. Si uero significator dirigendus fuerit sexta hec loca tunc si fuerit in ter medium celi et ascendens uide distantiam eius a medio celi subtrahendo ascensiones gradus medij circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris quam distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiatibus et serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem uis eum dirigere et quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem uis eum dirigere in eodem circulo obliquo et quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatorem minorem de maiori et diuam multiplica per distantiam ab angulo medij celi et productum diuide per medietatem arcus diurni et proueniet pars proportionalis quam adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis: uel subtrahere si fuerit maior et quod prouenit erit gradus directionis. Si autem uelles dirigere contra successione signorum sicut dirigunt partes et planete retrogradi. scilicet procedendo ab ascendente uersus medium celi tunc debes ac

cipere distantiam significatoris ab ascendente per ascensiones regionis z de-
 bes addere parte pportionalē dñie duoꝝ significatoꝝ sup significatoꝝ regio-
 nis: si ille erit minor significatoꝝ circuli directi aut subtrahere ab eo si eēt ma-
 ior. in alio nō differt opus. **S**i aut significatoꝝ dirigendus fuerit iter ascēdēs z an-
 gulū terre: vide distantia gradus sigtoꝝ ab ascēdēte subtrahendo ascēdētes
 grad⁹ ascēdēns regionis ab ascēdētib⁹ grad⁹ significatoꝝ regionis z serua
 distantia. **D**einde setas medietatē arcus nocturni grad⁹ significatoꝝ p modū di-
 ctū in ope radiatōnū quā ēt serua. **D**einde subtrahē ascēdētes gradus signifi-
 catoꝝ in circulo obliquo ab ascēdētib⁹ loci ad quē vis eū dirigere in eodē
 circulo obliquo z qd remāserit est significatoꝝ regiois quē serua. **D**einde subtra-
 hē ascēdētes gradus significatoꝝ circuli directi ab ascēdētib⁹ circuli directi
 loci ad quē vis eū dirigere z q remāserit erit significatoꝝ circuli directi. **D**einde
 subtrahē minorē de maiori z remanebit dñia duozū significatoꝝ: quā multipli-
 ca p distantia gradus significatoꝝ ab ascēdēte z p ductū diuide p medietatē ar-
 cus nocturni grad⁹ sigtoꝝ z prouentet pars pportionalis quā adde sigtoꝝ
 regionis si fuerit minor sigtoꝝ circuli directi: vel subtrahē a sigtoꝝ regionis
 si fuerit maior sigtoꝝ circuli directi: z post additionē: vl' subtractionē prouene-
 rit sunt gradus directionis. **S**i vero uolueris dirigere cōtra successionē signo-
 ruz. s. procedēdo ab angulo terre versus ascēdēns: tunc debes accipere distā-
 tiaz sigtoꝝ ab angulo terre per ascēdētes circuli directi z multiplicare illā p
 dñiaz duozū significatoꝝ z diuide p medietatē arcus diurni vt prius dictū est
 z paritē pportionalē debes addere ad significatoꝝ circuli directi si fuerit mi-
 nor sigtoꝝ regionis. **N**el subtrahere si fuerit maior in alio nō differt opus. **S**i
 aut significatoꝝ dirigendus fuerit inter angulū terre z gradū occidentis ope-
 rari debes cū gradu opposito significatoꝝ z eū gradu opposito loci ad quem
 vis eū dirigere z p distantia gra. oppositi significatoꝝ a medio celi: z p medie-
 tatez arcus diurnū gra. oppositi significatoꝝ gra. enim oppositus significato-
 ris tm distat a linea meridiana quātū gra. significatoꝝ ab angulo terre: z me-
 dietas arcus diurni gra. oppositi est tanta q̄ta est medietas arcus nocturni si-
 gnificatoꝝ. z est tunc idēz opus q̄ fuit inter mediū celi z ascendens. **S**i vero
 sigtoꝝ dirigendus fuerit iter angulū occidentis z mediū celi debes operari sicut
 p gradū oppositū significatoꝝ z p distantia eiusdē ab ascēdēte z p medietatē
 arcus nocturni eiusdē gradus oppositi z p gradū oppositū loci significatoꝝ
 ad quē dirigendus est: z est eiusdē operatio sicut fit inter ascendens z angulū
 terre. **S**i vero cōtingat q̄ significatoꝝ dirigendus sit in vna quadra z locus ad
 quem debet dirigi sit in alia quadra. **V**erbi gratia: significatoꝝ sit inter mediū
 celi z ascendens: z locus ad quē debet dirigi sit inter ascendens z angulū ter-
 re tunc debes dirigere vsq̄ ad angulū z postea dirigere angulū vsq̄ ad lo-
 cum ad quem debet dirigi z iungere has directiones in simul. **D**iriges autem
 significatoꝝ prius dictum: ita q̄ accipias distantiam significatoꝝ ab angu-
 lo qui est retro ipsum in ordīne signozum sicut si fuerit inter angulū mediū ce-
 li z ascendens accipies distantiam eius ab angulo mediū celi. **E**t si fuerit in-
 ter ascendens z angulū terre accipies distantiam eius ab ascendente ac-
 cipies etiam medietatem arcus diurni vel nocturni gradus significato-
 ris vel eius oppositi per modum prius dictum: z angulū ad quem vis di-

rigere accipiens pro loco ad quem debet dirigi: et teneto ordinē prius dictuz,
Illā directione facta diriges angulum p modū prius dictū qū significator fue-
rit in aliquo anguloz vsqz ad locum ad quē dz dirigi significator: et addes vñā
directionē cum alia: et pueniet gradus directionis. **F**actor in littera dicit quod
debet accipi distantia significatoris ab angulo et illa debet diuidi per partes
horarum gradus significatoris et proueniet hōre distātie significatoris ab an-
gulo et dicit quod dz accipi sexta pars differentie duorum significatorum quaz
sextam partem iubet multiplicare per horas distātie significatoris a meridie
et proueniens iubet addere ad significatores circuli directi vel subtrahere per
moduz dictum. **S**ed modus quē posui est leuior et plantior. **I**n modo enim au-
ctoiz oportet accipere distāntiam ab angulo per eundem modum quem ego
posui et vltra hoc oportet querere partes horarum gradus significatoris: et po-
itea diuidere distāntiam ab angulo per partes ho zarū gradus significatoris
quod prouenerit tenere. **O**portet etiam secundum modū suum querere signi-
ficatorem circuli directi et significatorem regionis per eundem modum quez
posui et etiam differentiam duorum significatorum: et vltra hoc oportet illam
differentiam diuidere per sex ad hoc que habeat. 6. pars ei⁹. **E**ū in multitudine
operationuz facilius cadat error videtur mihi modus quē posui certior. **E**xē-
plum quando significator est inter medium celi et ascendens et locus ad quem
debet dirigi in eadem quadra scilicet inter medium celi et ascendēs. **D**ono qz
luna sit hylech et sit in quinto gradu aquarij et pono quod radius oppositi satur-
ni et idem esset de corpore: sicut in sexto gradu piscium: et pono quod angulus
medij celi sit. 20. gradus capricorni. **A**d dirigendum lunam ad radios saturni
quesiui primo ascendens gradus medijs celi in circulo directo et inueni. 21. gra-
dus 2. 39. minuta subtraxi ascensionē gradus medijs celi ab ascensionibus gra-
dus lune: et remansit distāntia lune a medio celi. 15. gradus. 4. 4. minuta. **D**e
de quesui ascensionē gradus lune in circulo obliquo et inueni. 330. gradus
22. minuta quesui etiaz ascensionē gradus oppositi loci lune. 104. gradus et
30. minuta a quibus subtraxi ascensionē gradus lune: sed quia non potui sub-
trahere eo quod ascensionē gradus lune erant maiores ascensionibus gra-
dus oppositi addidi ascensionibus gradus oppositi lune. 360. gradus et proue-
nerunt. 464. gradus. 30. minuta: deinde subtraxi et remanserunt. 134. gradus
8. minuta et hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediaui et fuit me-
dietetatē. 67. gradus et 4. minuta. **S**eruauit itaqz distāntiam lune a medio celi et
medietatē arcus diurni lune. **D**einde subtraxi ascensionē gra lune in circulo
directo que fuerint. 37. gradus. 23. minuta ab ascensionibus gra. radiorum sa-
turni in eodem circulo que fuerunt. 67. gra. 48. minuta et remanserunt 31. gra-
dus. 25. minuta: et hoc fuit significator circuli directi seruauit itaqz eum. **D**einde
subtraxi ascensionē gra. lune in circulo obliquo qui fuerunt. 330. gradus. 22.
minuta ab ascensionibus radiorum saturni in eodem circulo obliquo qui fue-
runt. 348. gradus. 31. minuta et remansit significator regionis qui fuit 18. gra-
dus. 9. minuta. **D**einde subtraxi significatozem regionis a significatore circuli
directi et remansit differentia duorum significatorum que fuit. 12. gradus. 16.
minuta. **D**einde multiplicauit istam differentiam per distāntiam lune a medio
celi et diuisi per medietatē arcus diurni gradus lune et prouenit ps. ppositio

65

nalis que fuit. 2. gradus. 25. minuta. 38. fa quam partem proportionalem etiam
 subtraxi a significatore circuli directi quia fuit maior significatore regionis et re
 manserunt gra. directionis qui fuerunt. 27. gradus. 32. minuta. 21. scdo. accepti
 pro quolibet gradu vnum annum et pro quibuslibet minutis. 5. residuis vnum
 mensem. et pro quolibet minuto. 6. dies: et pro quolibet scdo. 6. minuta diez cum
 completum fuerit hoc tempus a tempore natiuitatis cuius figura fuerit hoc mo
 disposita morietur natus. Quando vero significator est inter ascendens et an
 gulum terre operaberis cum distantia ab ascendente et cum medietate arcus
 nocturni: et non difert in alio. **Q**um volueris dirigere contra successione[m] si
 gnorum si significator fuerit inter mediū celi et ascendens operaberis cū distā
 tia ab ascendente et cum medietate arcus diurni. **S**i significator fuerit inter an
 gulum terre et gradum occidentis operaberis cum opposito gradus signifi
 catoris et gradu opposito loci ad quem vis dirigere: et tunc est opus tuum inter
 medium celi et ascendens. **E**t si significator fuerit inter gradum occidentis et
 medium celi operaberis similiter cū gradibus oppositis: et tunc est opus tuum
 inter ascendens et angulum terre. **N**ota tamen quod secundum modum dictum
 diriguntur significatores quando non habent latitudinem. Quando autem signi
 ficatores habent latitudinem difficilius est modus: et propter hoc factum fuit
 instrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudinem et illud instru
 mentum vocatur directorium. **V**idebatur compositor seu inuentor illius in
 strumentum quod significator habens latitudinem non posset dirigi per tabulas
 ascensionum: vel non sine magna difficultate. **E**go autem dico quod instrumentum
 sum non est sufficiens: nisi sit maxime quantitatis ita quod possit recipere minuta
 tale autem vix potest fieri. **I**n directionibus enim ut plurimum accipit pro quo
 libet gradus vnus annus. modo si in directionibus instrumentum non sit diuisum
 nisi per gradus vix inuenietur in eo certitudo vsque ad annus: et hoc si instrumē
 tum sit bene factum ita quod non sit error indiuidendo: hoc autem non sufficit. **E**go
 dico tibi quod significator habens latitudinem potest dirigi ad locum hñtem latitu
 dinem per tabulas ascensionum: et non vidi modum expositum in aliquo libro. **M**o
 dus autem est iste cum volueris dirigere significatorem hñtem latitudinem ab ecly
 ptica ad corpus alicuius planete et hñtis latitudinem vel ad radios alicuius hñtis
 latitudinem. quere primo gradum cum quo significator mediat celum secundum doctrinam
 canonum primi mobilis. **D**einde quere gradum cum quo mediat celum locum ad
 quem vis dirigere secundum eandem doctrinam: et accipies gradum cum quo signi
 ficator mediat celum pro loco significatoris: et per hunc scies distantiam signi
 ficatoris a medio celi vel ab ascendente per modum prius dictum nec plus
 nec minus: et accipies locum cum quo mediat celum locus ad quem debet diri
 rigi pro loco ad quem debet dirigi: et cum istis duobus queres significatorem
 circuli directi per modum prius dictum. **D**einde quere gradum cum quo oritur
 significator in regione sua secundum doctrinam canonum primi mobilis: quere etiam
 gradum cum quo oritur locus ad quem debet dirigi secundum eodem canones. **D**ein
 de cum gradu cum quo oritur significator queres medietatem arcus diurni vel
 nocturni per modum prius dictum: et queres significatorem regionis cum istis duo
 bus gradibus. scilicet cum gradu cum quo oritur significator et cum gradu cum quo oritur locus
 ad quem debet dirigi in alio non differt opus. **D**ico tibi et breuiter oportet quod

rere gradū in quo significator mediat celū z gradū cum quo mediat celum lo-
cus ad quē debet dirigi. cū primis duobus oportet querere significatorē circu-
li directi. cum alijs duobus oportet querere significatorē regionis. Cū gradu
cū quo significator mediat celum oportet querere distantiam a medio celi si fue-
rit inter mediū celi z ascendens: cū gradu cum quo oritur significator oportet
querere medietatē arcus diurni vel nocturni. **S**i autē significator fuerit inter
ascendens z angulū terre oportet querere distantiam significatoris ab ascenden-
te cū gradu cum quo oritur significator z cū eodem medietatē arcus noctur-
ni in omnibus alijs est idem opus cum opere prius dicto. Est etiā vnus alius
casus qui pōt cōingere in directionibus qñ significator z locus ad quē debet
dirigi hñt latitudinē: aut vnus eorū hz latitudinē. **N**ōt enim cōiungere qđ signi-
ficator dirigēdus z locus ad quē dōz dirigi simul veniāt ad lineā meridiana: ita
qđ ambo mediant celū cū eodē gradu licet non sint in eodē gradu in egyptica.
Si aliquis istozū casuū euentat: tunc operaberis eodē mō quo dicaz. **S**i signi-
ficator z locus ad quē dōz dirigi veniant cū eodē gradu ad mediū celi: quia non
sunt alię ascensionē in circulo directo inter eos pones pro significatore cir-
culi directi. o. **P**ostea queres significatorē regionis accipiēdo ascensionē
in circulo obliquo a loco cū quo oritur significator vsq; ad locū cū quo oritur
locus ad quē dōz dirigi: z totū illud s. significatorē regionis multiplicabis p di-
stantiā significatoris ab angulo z productū diuides p medietatē arcus diurni
vel nocturni: z prouentet pars pportionalis quā tenebis pro gradib⁹ directio-
nis. **S**i autē significator dirigēdus: z locus ad quē dōz dirigi oriantur cū vno z
eodē gradu pones pro significatore regionis o. z significatorē circuli directi
multiplica p distantiam significatoris ab angulo: z diuide p medietatē arcus diur-
ni vel nocturni: z prouentet pars pportionalis quā tenebis pro gradib⁹ dire-
ctionis. **P**onere de oib⁹ exēpla esset nimis longū: sed intēdo dño cōcedēte in
fine istius expositionis ponere equationē vnius natiuitatis. in qua patebit mo-
dus inuestigādi ascendētē eligēdi hylech z alcohoden: z ponaz ibi aliquas
projectiones radiozū z aliquas directiones. sufficiāt hęc de opere directionū.
Dicit auctor in littera cognitis annis directionis si volueris scire locum isti-
us directionis in zodiaco adde annos directionis super ascensionē circuli di-
recti gradus significatoris si significator fuerit in medio celi vel in angulo ter-
re z reduces ad gradus equales in circulo directo: z vbi perduxerit te nume-
rus in circulo signozum: ibi est locus directionis: z dicitur locus diuisionis z
dñs termini illius loci dicitur diuisor. **S**i significator fuerit in ascēdēte adde
annos directionis super ascensionē regionis gradus significatoris: z reduc
ad gradus equales in circulo obliquo: z vbi perduxerit te numerus in circulo
signozum ibi est locus diuisionis: z dominus termini illius loci est diuisor. **E**t
istud est idem opus cum opere de projectionibus radiozū: z quando feceris
directionem z feceris istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem di-
rexisti: nisi significator haberet latitudinē.

Ter hoc algebutar ĩ natiuitatibus.

In hoc capitulo auctor docet dirigere gradū ascendētē in natiuitati-
bus. Sententia littere est talis, **C**onsidera in cuius planete termino sit gradus

ascendens & considera finem illius termini. Deinde quere ascensiones grad^o ascendentis in circulo obliquo per tabulam tue regiōis & serua eas: quere etiā ascensiones finis illius termini per eandem tabulam a quibus subtrahē ascensiones gra. ascendentis & gra. qui remanserint sunt gra. directiōis. accipe pro quolibet gradu annum vnum. & p quibuslibet quinq; minutis vñū mēse: & p quolibet minuto 6. dies & pro quolibet secundo duas horas & 24. minuta horer: planeta qui est dñs termini est dispositoz annozū siue diuisoz. Postea cōsidera finē termini: imediate sequentis & subtrahē ascēsiōes finis termini pre cedentis ab ascensionibus finis termini illius: & remanebunt gradus directio nis accipe sicut primus pro quolibet gra. annum vnum & cetera. & dñs illius termini est dispositoz siue diuisoz & isto modo facies ad finem cuiuslibet signi s̄m ord nem signozum vsq; ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino ali / quis planeta vel radij alicuius plenete illa planeta erit particeps in diuisione. Exēplū in hoc pono q̄ ascēdens alicuius natiuitatis fuit quart^o gradus vir / ginis cōpletus ad dirigēduz gradū istū p̄sidera p̄mo in cuius planete termino est iste gradus. & patet p̄mo q̄ in termino mercurij & durat termin^o vsq; ad finē 7. gradus virginis. que fuit ascēsiōes grad^o ascēdentis in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus & inueni 144. gradus. 27. minuta. que fuit et ascēsiōes finis termini. s. finis. 7. gradus virginis & inueni. 148. grad^o 33. minuta. subtraxi ascēsiōes grad^o ascēdentis ab ascensionib^o finis termini & remāserunt. 4. gradus. 6. minuta. dedi cuiuslibet gradui annū & quibuslibet. s. minutis vñū mēse: & cuiuslibet minuto. 6. dies: & fuerūt quattuor āni idēti mē sis. 26. dies. & mercurius dominus termini fuit dispositoz istozum annozum. Deinde considerauit terminum imediate sequentem qui est veneris & durat vsq; ad finem. 17. gradus virginis. que fuit ascēsiōes finis termini illius scilicet veneris & inueni. 162. gradus. 15. minuta. a quibus subtraxi ascēsiōes si / nis termini precedentis mercurij: & remanserunt. 13. grad^o. 44. minuta. qui se cerunt. 13. annos. 8. mēses. 12. dies. & venus disposuit hos ānos. in fine istius ter mini fuit etas nati. 17. anni. 9. mēses. 18. dies. Deinde sequitur terminus Jo uis qui durat vsq; ad 21. gradum virginis cōpletū. que fuit ascēsiōes eius & in ueni. 167. gradus. 93. minuta. a quibus subtraxi ascēsiōes finis termini pre cedentis: & remanserunt quinq; grad^o. 28. minuta que fuerūt quinq; ānos. quinq; mēses. 18. dies: & Jupiter fuit dispositoz istoz annozum. factaq; est etas na ti in fine istozū annoz. 23. āni. tres mēses. sex dies. Deinde sequit termin^o mar tis & faciendum est: vt prius: & s̄m istum ordinem est directio cōtinuanda vsq; ad finem vite: & quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortune ve niet nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo scdm naturam illius infortune nisi fortune aspexerint ipsum locum. tunc enim minuent malum.

De duode nariis

Quod hoc duodenaria planetarum & do moruz. In hoc capitulo auctor docet inuenire dominuz duodenarie. Intelligenduz est ad euidētiāz istius capituli q̄ quodlibet signum itelligitur diuidi in duodecim partes: & quelibet pars est de duobus gradibus & 30. mi nutis. Hyspalesis ponit hoc capitulum: & duo capitula sequentia inter digni tates planetarum: & dominus p̄me duodenarie est dominus illius signi. Dñs

secunde duodenarie est planeta succedens descendendo ⁊ sic secundum ordi-
nem. Verbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. secunde sol.
tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. septe saturnus. septime Jupiter.
octaue iterum mars: ⁊ sic secundum ordinem. **S**ententia auctoris est talis. Cū
volueris scire duodenarias planetarum vel domorum vide quātum transiit
planeta de signo in quo est aut de domo in qua est ⁊ numerum illozum. gra-
duuz multiplica per duodecim: ⁊ super numerum productum adde numeruz
graduuz quos multiplicasti. ⁊ quod collectum fuerit projice ab initio signi in
quo est planeta dādo vnicuiq; signo. 30. ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi erit
duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. **H**ic docet inuenire dominū no-
uenarie. **S**ententia enim est talis. **C**um volueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuius planetæ
vide quod gradus pertransiit planeta de signo in quo est: vel de domo in
qua est. ⁊ diuide totum illud signum in 9. diuisiones. ⁊ erit quilibet diuisio ex
tribus gradibus. 20. minutis. **D**einde vide in qua parte illius diuisionis sit
planeta. ⁊ dabis primam diuisionem domino signi mobilis eiusdem triplicita-
tis. ⁊ secundam diuisionem domino signi sequentis: ⁊ sic eundo secundum or-
dinem signozum quousq; venias ad illam nouenariam in qua est planeta cui-
us queris dñum nouenarie. **V**erbi gratia: pono quod sol in. 24. gra. aqua-
rij. ad sciendum dominū nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aq-
rij ⁊ 20. minuta domo signi mobilis eiusdem triplicitatis. est autem aquari-
us de triplicitate aerea. **S**ignum mobile illius triplicitatis est libra: dominus
eius est venus. est ergo venus domina prime nouarie aquarij. s. primo ⁊ trium
graduuz ⁊ 20. minutoz. **D**einde dedi scdam nouenariā marti dño signi sequē-
tis. s. scorpionis ⁊ completi tunc fuerunt a principio aqrij. 6. gradus. 40. minu-
ta. **D**einde tertiā nouenariā dedi Joui. s. dño sagittarij qui succedit scorpionis
⁊ complecti fuerunt tunc a principio aquarij. 10. gradus. **D**edi quartam noue-
nariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: ⁊ completi fuerunt
a principio signi. 13. gra. ⁊ 20. minuta. **D**edi quintam nouenariam saturno do-
mino aquarij: ⁊ completi fuerunt. 16. gradus ⁊ 40. minuta. **D**edi sextam noue-
nariam loqui domino piscium ⁊ cōpleti fuerunt a principio signi aquarij. 20.
gradus. **D**edi septimam nouenariam marti domino arietis: ⁊ completi fuerūt
a principio signi. 23. gradus: ⁊ 20. minuta. **D**edi octauam nouenariam veni-
dño tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis i casu proposito: ⁊ completi fue-
runt tunc gradus. 26. ⁊ minuta. 40. aquarij. **Q**uando ergo inuenies in libris
iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligitur de
domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. **A**lia
que auctor dicit patet legendo litteram.

Et ex hoc adoringen. **H**ic docet inuenire decanum. **S**entē-
tia eius est talis. **D**iuide signum ascē-
dens in tres partes: ⁊ quelibet diuisio erit ex decem gradibus. dabisq; primaz
diuisionem domino ascendens. secundam domino secundi signi: ⁊ tertiam
domino tertij signi. **C**ult dicere qd prima diuisio est domini eiusdem signi qd
ascendit. **E**t secunda diuisio est domini signi sequentis eiusdem triplicitatis.

tertia diuisio est domini tertij signi illius triplicitatis. ita q̄ tres decani sunt do-
mini trium signorum vnus triplicitatis. Auctor ponit exemplum tale in lite-
ra. Post q̄ prima facies arietis sit ascendens eius decanus est mars. Si se-
cunda facies est ascendens eius decanus est sol dominus leonis secundi signi
eiusdem triplicitatis: z si tertia facies sit ascendens eius decanus est iupiter do-
minus sagittarij quod est tertium signum illius triplicitatis. Et si prima facies
leonis sit ascendens eius decanus est sol dominus eiusdem signi. Si secunda
facies sit ascendens eius decanus est iupiter dominus signi quod succedit leo-
ni in eadez triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decanus est mars do-
minus tertij signi a leone in eadem triplicitate: scilicet arietis. z secunduz hunc
modum intellige de alijs triplicitatibus. *Dñi horarum*

¶ Ter hoc dominus orbis. In hoc capitulo po-
nuntur ordinem in dño
horarum in natiuitatibus. Sñia littere est talis. Aspice in qua hora
natus egreditur vterum z dñm illius hore: da primo anno natiuitatis z per il-
lum signi natus esse nati in eodem anno quatum ad sanitates vel infirmitates
corporis nati sicut per dñm ascendens. Et dabis dñm hore sequentis secun-
do anno. z per eum significatur esse substantie in eodem anno sicut per dñm do-
mus substantie. Dabis dñm tertie hore tertio anno ab hora natiuitatis. z per
eum significatur esse fratruz in illo anno sicut per dñm tertie domus. z isto mo-
do facies de alijs dominis horarum eundo secunduz ordinem horarum z do-
morum vsq; ad finem vite. z planum est in littera quod dicit. Exempluz in hoc
ponatur q̄ quidam natus fuit in die solis hora quarta que hora quarta est ho-
ra lune. erit luna domina primi anni. z ab ea accipitur esse corporis. Hora se-
quens est saturni. erit ergo saturnus dominus secundi anni. z ab eo accipitur
esse substantie in illo anno. z sic per ordinem. *quoniam fridarie*

¶ Ter hoc dispositio darie. In hoc capitulo auctor do-
cet ordinare annos fridarie
z gubernationis planetarū in natiuitatib⁹. Sñia lre talis est si natiuitatis fue-
rit in die incipit fridaria a sole z gubernat ipsuz natū sol s̄m quātitatē annoz
sue fridarie qui sunt decē. Post solē gubernat ipm ven⁹ s̄m quātitatē annoz fr-
darie eius qui sunt octo. Post venerē gubernat mercurius p. 13. annos. deinde
luna p nouē annos. deinde saturnus per. 11. deinde iupiter per. 12. annos. dein-
de mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres annos. deinde cauda
draconis per duos annos. deinde reuertit dispositio ad solē z vadit p ordinez
planetarū sicut prius: numerus aut̄ oīuz annozū est. 75. z qui transit hunc nume-
rozū annozū reuertitur ad dispōnē primā s̄m q̄ possibile est. Si aut̄ natiuitas
est in nocte incipit fridaria a luna z disposuit luna annos suos. deinde saturnus.
deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. dein-
de reuertitur ad lunā z vadit s̄m ordinem planetarū sicut prius. Et qñ aliquis
planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimā partez illozū anno-
rum solus. In secunda autē septima participat ei planeta frequens qui ei succe-
dit. In tertia autē participat ei planeta tertius. In quarta quartus. Et in quinta
quintus. z sic vsq; ad septem septimas z septez planetas. Verbi gratta: pono q̄
natus fuit quis in die: incipit ergo fridaria a sole z gubernat ipsum sol secun-

dum q̄tatem annozū fridarie sue qui sunt. 10. anni. z gubernauit ipse sol so
 lus septimam partem istoꝝum decem annozū. s. per vnum annuz solarē z. 156
 dies z. 12. horas. **D**ec est enim septima pars decē annozū. **I**n sc̄da septima par
 te hozum decem annozū habuit venus p̄ticipationem cum sole in fridarie c̄i
 spositione per vnum annum z. 156. dies. z. 12. hozas. z tranfierunt tūc nato duo
 anni. 313. dies completi. deinde habuit participationē cuz sole in dispositione
 fridarie mercurius per vnum annum. z. 156. dies. z. 12. hozas z in fine huius di
 uisiōis trāfierūi nato q̄ttuoz anni solares. 104. dies. 6. hozē. deinde habuit parti
 cipationem cum sole luna per eandē septimā. 10. ānozū. z in fine hui⁹ diuisio
 nis trāfierunt nato. 5. anni. 260. dies. 18. hozē. deinde habuit participationē cū
 sole saturnus per septimā partem. 10. ānozū. z in fine huius diuisiōis transe
 runt nato septem anni. 52. dies completi. deinde habuit participationem cum
 sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam. z in fine huius di
 uisiōis tranfierunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 12. hozē. deinde habuit parti
 cipationem cum sole in dispositione fridarie mars in vltima septima pte de
 cem annozū. z in fine huius diuisiōis tranfierunt nato. 10. anni c̄t completi.
Sim hunc modum est faciendum in fridiāis omniū planetarum. **C**aput autem
 draconis z caudam quilibet eozum disponit per se ānos fridarie sue siue parti
 cipationem planetarum. **N**arrare autem euentus contingentes nato in quali
 bet harum diuisiōnū esset nimis longū. **H**aly autē abenragel in suo libro ma
 gno complete posuit omnes diuisiōes z iudicia cuiuslibet diuisiōis. ideo qui
 volunt hec iudicia legant librum illum.

¶ **De hoc almanar.** **I**n hoc capitulo docet quis pla
 netarum sit eleuatus super alterū.
Intentio sua est q̄ planeta qui fuit altior in circulo suo breui. scilicet
 in epicyclo dicitur eleuatus super alterum eleuatione de qua hic loquitur. z
 hoc est quod dicit **P**tolemeus in. 63. p̄positione centiloquij. **D**icit enī opz
 aspicere in coniunctione. **S**aturni z iouis in eodem minuto ad eleuationem
 vnus super alterum z iudicia cum fortitudine nature eius in hoc mundo. **E**t
 similiter fac in. 21. coniunctiōibus residuis. **H**aly ibidē dicit in cōmento eleua
 tio planete super planetam est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis. z
 ille dicitur eleuatus super alterum. **A**uctoz autem in littera iubet aspicere me
 dium locum planete z verum locuz planete. z si verus locus planete fuerit mi
 nor medio motu planeta est descendens a superioꝝi parte epicycli versus infe
 rioꝝem partem. **S**i vero verus locus planete maior medio motu fuerit plane
 ta est ascendens ab inferioꝝi parte epicycli versus superioꝝem partē. z vt breui
 ter dicat si argumentū equatuz planete fuerit minus sex signis cōmunibus est
 descendens. z si plus est ascendens. deinde iubet auctoz subtrahere mediū mo
 tum planete de vero motu eiusdem si medius motus fuerit minor vero: vel ecō
 tra si fuerit maior ita videlicet. q̄ minor subtrahatur a maiorē z residuuz iubet
 multiplicare per septem. z numerum p̄ouententem iubet diuidere per. 22. z
 numerum quotientem iubet tenere pro eleuatione quādo ascendit vel pro de
 pressionē quando descendit. **D**e venere z mercurio iubet respicere differenti
 am inter locum cuiuslibet eozum z locuz solis z iubet facere sicut in alijs. **D**o
 dus prius dicitur sc̄dm sentētiā **P**tolemei videtur mihi melioꝝ z certioꝝ de iu

de dicit auctor qd fortior significatio planetarum est cum vnus eorum fuerit eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem z in quarto aspectu erit significatio minus apparens. z si vnus planeta fuerit ascendens z alter descendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem. z si vterq; fuerit ascendens ille vadit super alium: qui fuerit maioris ascensionis. z si vterq; fuerit descendens: ille vadit super aliu. qui fuerit minoris descensionis. Dicitur etiam alio modo planeta eleuari super planetam q̄tum ad altitudinem qz septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septentrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit minus septentrionalis. Si vero fuerit ambo medionales ille qui fuerit minores latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliquis planetarum in ecliptica carens latitudine tunc planeta septentrionalis vadit super eum z ipse carens latitudine vadit super meridianum.

Aperitio portarum. Dicit qd aperitio portarum dicitur quando inferior iungitur superiori z cum hoc fuerit eorum domus opposite. Verbi gratia. quando luna coniungitur cum saturno vel eum aspicit tunc est aperitio portarum. Similiter quando sol coniungitur saturno. domus entz solis z lune sunt opposite domibus saturni. Similiter fit aperitio portarum quando mercurius coniungit Ioui. qz ambe domus viriusq; sunt opposite. Similiter quando iungitur venus marti fit aperitio portarum qz eorum domus sunt opposite. Dicit hyspalensis qd venus significat humiditatem. Mercurius significat ventos. saturnus nebulas z frigus. mars ventos a dextro. i. a meridie z calorem. iupiter temperiem z ventos a sinistro. i. a septentrione. Dicit idem hyspalensis qm luna separatur a coniunctione alicuius planete vel ab eius aspectu z iungitur alteri planete z sint illozum planetarum domus opposite. hoc est aperitio magnarum valuarum in qua necesse est venire ventos vel pluias vt est ex natura illozum planetarum. verbi gratia: luna qm separando a venere coiungitur marti aut separando a mercurio coiungitur Ioui: aut separando a sole coniungitur saturno. hoc est aperitio magnarum valuarum.

Eter hoc albutem. Dicit loquitur de horis fortunatis z ifortunatis. dicit qd indi inuenerat. 12. horas post coniunctionem solis z lune z dant eas soliz diuidunt eas in tres partes z iudicant sup pmas q̄tuor horas sm iudiciu pmi dni triplicitatis loci solis. z iudicant sup q̄tuor scdas sm iudiciu scdi dni triplicitatis loci solis. z sup q̄tuor vltimas sm iudiciu tertij dni triplicitatis loci solis hora punctionis. Doctores dant veneri. 12. horas sequetes z diuidunt eas s̄lfr in tres ptes z iudicat sup q̄slibet q̄tuor sm iudiciu dno z triplicitatis loci veneris hora punctionis. Doctores faciunt s̄lfr cuz mercurio z luna z cu ceteris planetis sm ordine planetarum donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. z tunc recipiunt a sole sm eundem ordinem. z hoc p̄tinuat vsq; ad punctionem scdam. Et qdaz dicunt qd post coniunctionem sunt 12. hore que vocant combuste in quibus no est bonum incipere aliquod opus. z post has. 12. combustas sunt. 72. hore incombuste in quibus vtilis est inceptio operum: z post has. 72. incombustas iterum sunt duodecim combuste. z iterum post illas. 72. incombuste z post eas. 12. combuste z sic vsq;

hore fortun.

quod ad coniunctionem sequentem. Et ut breuiter dicatur omnes .12. hore que dantur soli secundum ordinem planetarum sunt combuste et .72. que sunt aliorum planetarum sunt incobuste. Deinde dicit auctor et diuiduntur has .12. horas combustas in tres diuisiones et quelibet diuisio erit ex quattuor horis. Et dicunt quidam quod qui inceperit bellum in quattuor primis horis combustis timenda est perditio anime sue. Auctor non intelligit perditionem anime post vitam istam ita quod post separationem anime a corpore rapiant eam diaboli et deducant ad inferos. Sed intelligit anime perditionem id est amissionem vite presentis et hoc modo intelligitur in omnibus locis iudiciorum astronomie. De ista enim perditione pertinet ad eos loqui. De prima autem perditione pertinet theologis. Et qui inceperit bellum in secundis quattuor horis timendum est detrimentum sui corporis. scilicet absque perditione vite et qui inceperit bellum in vltimis quattuor timenda est perditio omnium que possidet et tunc perditio illorum que pertinent ad ipsum et sic completa christo quarte differentie alphabetici introductorij ad magisterium iudiciorum astrozum. *Proventus*

Differentia quinta in commemoratione vniuersarum partium. *Ista est quinta*

istius libri in qua auctor docet projectionem partium et potest diuidi in duas partes quoniam in prima parte ponit partes que cadunt in natiuitatibus. Et in secunda parte ponit partes que cadunt in reuolutionibus annorum mundi. Secunda pars incipit ibi: et quia auxiliante deo. Prima pars diuiditur in duas partes: quoniam in prima parte dat modum projectionis partium in generali et exemplificat de parte fortune. In secunda parte ponit in speciali partes .12. domorum. Secunda pars incipit ibi: incipiamus itaque post partem fortune. *S*ententia prime partis est talis. *M*odus in projectionibus partium est quod accipiuntur gradus equales qui sunt inter unum locum et alium et numerus ille projicitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus equales qui fuerunt inter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendentes et productum computatur ab initio signi ascendentes dando cuiuslibet signo. 30. gradus. et ubi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. *V*erbi gratia: pono quod sit sol in fine sexti gradus piscium et luna sit in fine. 14. gradus geminorum et gradus ascendens sit. 10. gradus arietis. subtraham verum locum solis a vero loco lune et remanent. 98. gradus super quos addam. 10. gradus qui sunt a principio arietis usque ad gradum ascendente et proueniunt. 108. gradus incipiam projicere ab initio arietis dando cuiuslibet signo. 30. gradus: et terminatur numerus iste in. 28. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo preposito. *Proventus ordo*

Incipiamus itaque. In hac parte ponit projectionis partium secundum ordinem. .12. domorum ponendo in qualibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest diuidi in tot partes quot sunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit partes prime domus et sunt sex. Prima est pars vite. Secunda est pars hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dilectionis et concordie. Quinta est pars stabilitatis et durationis. Sexta est pars animositatis et audacie. Dicitur. littera cum volueris scire partem vite accipe gradus

qui sunt a Jove vsq; ad saturnum in die z in nocte gradus qui sunt a saturno vsq; ad Jove z proyice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductorio magno qd hec pars significat vitam naturalem z esse corporis ac victus que si fuerit boni esse significat prolixitatem vite z sanitatem corpori z gaudium anime. Si vero fuerit impedita significat paucitatem vite z multitudinem infirmitatum animiq; merorem ac tristitiam. Deinde dicit auctoz pars hylech accipitur a gradu cōiunctionis que precessit natiuitatē si natiuitas fuerit cōiunctionalis vel a gradu puentionis. i. oppositiōis si natiuitas fuerit puentiōalis vsq; ad gradum lune z proyicitur ab ascendente natiuitatis vbi finit^o fuerit numer^o ibi est pars hylech. albumazar dicit qd hec pars dirigit quēadmodū dirigitur hylech per gradus z ducit ei^o pfectio per signa quēadmodū fit de hylech. cū q; puenit eius directio vel pfectio ad malos significat impedimētū z periculum. Et erant multi sapientū astrologozū cū inuenirent hominē patientē pericola maxima in quibusdāz tēporib^z z nō inuenirent in eodē tēpore suū hylech peruenisse ad loca malozū. nec inuenirēt idē impedimēto patētem significatiōnem in reuolutione eiusdem anni nesciebāt causas huius rei. Et ideo latebat eos hoc; q; non dirigebāt hanc ptem z si direrissent eā inuenissent hoc maluz accidere in eodē tēpore quo peruenisset hec pars ad loca quedā significatiō ipsius periculum. Pars futurorū accipit in die a luna vsq; ad solē z in nocte ecōtra z proyicitur ab ascēdēte z proprietates ist^o partis scdm Albumazar est significare animā z corpus z esse eoz. z significat fidem z pphetiam z regionē z deicultum z secreta z cogitationes atq; intentiones z res occultas z celatas; z omne quod absens est ex rebus per hunc modum applicabis iudicia in alijs z a quo loco in quez accipitur quelibet z a quo loco proyiciatur patet in littera.

Secunda domus. *52 do* Hic ponit partes secunde domus z sunt tres. Prima est pars substantie. Secunda est pars paupertatis z paruitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triumphij z victorie. Albumazar dicit qd pars substantie significat profectum z victum ac cibum quibus sustentantur corpora que si fuerit i bono loco significat bonum esse in substantia cibo z victu. Et si fuerit impedita significat malum esse in his que diximus. Ceteras autē species fortune apparentes ex substantia scilicet que thesaurizatur z seruatur ac acquiritur significat ceteri significatores substantie z pars fortune.

3 do **T**ertia domus. Hic ponit partes tertie dom^o z sunt due. Prima est pars fratrum. Secunda est pars beniuolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum z dominus eius. id est dominus signi in quo ceciderit significant esse fratrum z cōcordiam eorum atq; dilectionem peregrinationemq; eorum z absentiam. Post hec aplice si hec pars z dominus eius ceciderint in signis multorum filiorum multiplicabuntur fratres. z si ceciderint in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si volueris scire numerum eorum accipe numerum signozum que fuerunt inter partem z dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dñm z partem z pone vnicuiq; signo vnum. Et si fuerit inter eos signum cōe duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem z dñm domus in qua ceciderit aliquis planeta accipere et etiā vnum. Albumazar etiā ponit par

sem vnam in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: z dicit qđ accipitur in die a sole in gradum mediij celi z in nocte econtra. z augentur de super gradus ascendentes z projicitur ab ascendente. z quotienscunq; perueneri hec pars sim directionem ad significatores fratrum z sorozuz dando vnicuiq; gradui vnū annum aut per profectionē dando cuilibet signo annū eueniet fratri bus z sorozibus aliquid horribile. aut aliquis eozum morietur. *partes 4 domus*

Quarta domus. *sex.* Hic ponit partes quarte domus z sunt sex. Prima est pars patrum. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annozum. Quarta est pars hereditatum z possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illius cui imponitur vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris z eius nobilitatis atq; generis. z si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dñs domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esset erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: z quotienscunq; profectio anni peruenierit ad hanc partem vel ad domum eius significat periculum patri. z similiter cum peruenierit aliquis eozum ad significatores patris.

Quinta domus. Hic ponit partes quinte domus z sunt septem. Prima est pars filiozū. Secunda est pars tēporis in quo debent haberi filij. Tertia est pars propter quā scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quā scitur de nato de quo sit interrogatto virū sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quā cō peruenit iupiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiozum. Septima est pars scientie filiozum. Dicit Albumazar si pars filiozuz ceciderit in signo multozum filiozum habebit multos filios. Si vero ceciderit in signo sterili non habebit aliqū filium. Si vero ceciderit in signo paucozum filiozū habebit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios z fuerit fortunata filij viuent: z si infortunata morientur. *partes 5 domus*

Sexta domus. Hic ponit partes sexte domus z sunt due. Prima est pars azemena id est debilitatis inseparabilis alicuius mēbrī. Secda est pars seruoziū. Si pars azemena fuerit cōiuncta cū fortunis erit natus sanus in mēbris suis. Si vero fuerit cōiuncta in fortunis habebit morbos inseparabiles in mēbris. z loca in quibus erunt hec egriitudines sciuntur a locis infortunarum significantium eas.

Septima domus. Hic ponit partes septime domus z sunt quattuor. Prima est pars desponsationis virozuz. Secunda est pars desponsationis mulierum. z hec accipitur duobus modis. Tertia est delectationis z voluptatis. Quarta est pars nuptiaruz. An pars desponsationis peruenierit per directionē ad Iouē vel venerem est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna natiuitate tempus desponsationis qñ dñs partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum. *partes 6 domus*

Octaua domus. Hic ponit partes octaue domus z sunt quattuor. Prima est pars mortis. Secda

est pars pl̄ete qui iterficiť. Tertia est pars ani i quo veniet nato mors aut pas
 perias z t̄. quarta est pars cōtentionis z luttigationis. Dicit Albumazar si pars
 mortis fuerit ipedita z dñs eius z nō aspexerint eos fortune interficiet natus
 morte turpissima. Si vero aspexerit fortune erit ecōtrario. Si luna sol aspe
 rit partē planete interficietis z ipsa luna fuerit in signo membroꝝ abscisoꝝ nō
 tus iterficiet patiēdo. Et si luna fuerit impedita abscidet et aliqd de membris.
 Qñ pars anni in quo tunc nato mors dñs eius cum dño ascendentis fuerint
 impediti erit: natus multarum infirmitatū z afflictionis in corpore atq; substan
 tia z multotiens appropinquabit perditioni corporis z amissione substantie. z
 quotienscūq; profectio anni peruenierit ad hanc partem: aut peruenierit hec
 pars per profectioem aut directionem ad ascendens aut ad dominū eius in
 uentet natus pericula in corpore z infirmitatibus z inuentet angustiam z hor
 ribile in substantia. timebit quoq; mortem ex diuersis partibus. *partes 9 domus*

Nonā domus. Hic ponit partes nonē dom⁹ z sunt due.
 Prima est pars peregrinationis. Scda
 est pars itineris in aqua. Ab istis accipiuntur peregrinationes nati z
 itinera per aquas. Albumazar dicit. Si pars itineris in aqua ceciderit in si
 gno aq̄ico faciet natus multa itinera p aquas z si ibi fuerit fortunata habebit
 in suis itinerib⁹ profectū ac lucrum. z si fuerit infortunata significat cōtrariū. *partes 10 domus*

Decima domus. Hic ponit partes decime domus z sunt
 s. Prima est pars regionis atq; regni.
 Secunda est pars regis atq; regni. Tertia est pars principatum ope
 ris regni. Quarta est pars significans virum sit causa regni vel non. Quinta
 est pars matrum. *partes 11 domus*

Undecima domus. Hic ponit partes vndecime do
 mus z sunt due. Prima est pars
 amicorum. secunda est pars significans profectum z effectum z ami
 ciciam amicorum. *partes 12 domus*

Dodecima domus. Hic ponit vnā solam par
 tem in hac domo. que est pars
 inimicorum. Et hec sunt partes alie quibus viuunt magistri iudi
 ciorum. Hic ponit quasdam alias partes que non sunt in aliqua domozum
 z sunt sex. Prima est pars mendaciū rumorū. secunda est pars rationis z pfun
 dationis sensus. Tertia est pars sapientie z discipline. Quarta est pars guer
 re z preliozum. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciendi in reuolutio
 nis annoꝝ. z omnes iste proyiciuntur ab ascendente. *partes cadentes*

Quia auxiliante deo. Hic auctor posuit par
 tes que cadūt i natiuitati
 bus. Hic ponunt partes que cadūt in reuolutionib⁹ annoꝝ mūdi
 Et potest diuidi in duas partes. qm̄ p̄mo ponit partes quib⁹ viuunt magistri
 iudiciorū in reuolutionib⁹ in causis regnoz. Scdo ponit partes quib⁹ viuunt
 magistri iudiciorū in p̄sciendo forū rerū. scda est ibi. Itē sunt hic alie par
 tes. Dicit q̄ ex partib⁹ que exercent in reuolutionib⁹ annoꝝ mūdi ad icendū
 causas regni atq; iperij z ista accipitur a Marte in lunā: z proyicitur ab ascēdēte cō
 iunctionis que significat mutacionē regni z accipit alio mō a gradu ascēdēte

margin notes on the left edge of the page, including words like "partes", "domus", and "magistri".

partes 10 domus

partes 11 domus

partes 12 domus

partes cadentes

coniunctionis in gradum coniunctionis. intelligendo a gradu ascendente reuolutionis anni in quo est coniunctio vsq; ad locum in quo planete coniunguntur. z nisi hoc modo intelligatur impossibile est. **S**upponitur enim quod homo sciat gradum ascendente in hora coniunctionis planetarum superiorum. **N**on autem est impossibile secundum qd dicit **Abraham Auenzere**: dicit enim si possemus scire diem in qua coniungi debeant: esset hec res magna. **S**it etiam pars alio modo videlicet accipitur a gradu medij celi reuolutionis illius anni in quo fuit coniunctio vsq; in solem z projicitur a gradu touis. **S**ecunda pars per quam scitur quantum debeat durare rex regno. **H**ic accipitur hora electionis regis a sole in .15. gradū signi leonis. **E**t projicitur a luna accipitur et a luna in .15. gradū cætri z projicitur a sole. **3^a** pars est de tēpore electionis regis. **H**ic accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnuz z in nocte e contra z projicitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexit rex. **E**t si iupiter z saturnus fuerint sibi oppositi z cū hoc fuerit iupiter cadens ab angulo tunc accipitur a saturno in iouē z addunt de sup. 30. gradus: z projicitur ab ascendente. **S**i vero iupiter z saturnus fuerint sibi oppositi z ambo fuerint cadentes ab ascendente accipitur medietas graduz qui sunt inter eos z projicitur ab ascendente. **E**t si fuerit iupiter in exaltatione sua z fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnū z projicitur ab ascendente. **D**einde dicit auctor qd due sunt partes maxime ex quibus extrahitur ipsa electionis regis z eius durationis. **P**rima earum est vt aspicias horā electionis regis z aspicias vbi prouenit profectio anni a cōiunctione triplicitatis que significauit illā sectā in qua est illud regnum sicut datur oibus. 30. gradibus annus z oibus duobus gradibus cū dimidio mensis. z sic sicut istā propozitionē vsq; ad horā electionis. z cū scieris in quo gradu signi sit serua illū gradū: quia ab eo equabis primā partē. **E**t cū volueris equare eā a partibus ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus. **P**ostea respice saturnuz z iouem z quis eorum fuerit orientalis a sole accipe ab illo vsq; in gradum equationis partis prime quam seruaisti: z projicie ab ascendente reuolutionis z quo peruenit numerus ipse est locus prime partis. **C**Nota qd auctor dicit accipe a planeta orientali a sole z saturno vel ioue z nō dicit qd sit faciendū qn ambo sunt orientales. ego credo qd tunc debet accipi ab eo qui soli fuerit propinquitus. **I**tem nō dicit quid debeat fieri qn nullus eorum est orientalis vt breuiter dicam nescio quid fieri debeat quia nō vidi istas duas partes per hunc modū positas in alio quo alio libro. **S**ecunda pars scitur hoc modo. **A**spice coniunctione iouis z saturni in qua surrexerit rex vel cepit regnū ad qd signū z gradū peruenit profectio anni dando cuilibet anno. 30. gra. z cuilibet mēsi. 2. gra. cū dimidio vsq; ad diem in qua surrexerit rex z ipse est locus equationis partis secunde serua euz. **P**ost hoc accipe a saturno vel ioue quis eorū orientalis fuerit vsq; ad locū partis secunde z projicie ab ascendente reuolutionis anni z quo peruenit numerus ipse est locus partis secunde. **N**on sunt partes que significant fortitudinem regis z eius durationem. **D**icit **haly abenragel**. aspicias in reuolutione annorū mūdi pro intronizatione ironizati. **P**rimo a saturno que est prima pars. z a ioue que est secunda. z quot gra. z quot minuta fuerint inter eos z nota hoc. **P**ostmodū cōsidera in quo signo est dñs medij celi z reduces illos

gra. ad ascensiones illius signi in quo fuerit z q̄ inde exiuerit erit id quod du-
rant anni vel menses aut dies. Et si fuerit in domibus vel in exaltationibus su-
tis erunt anni z sit fuerint peregrini in succedentibus erunt menses: alioquin
erunt dies. Similiter quando sol applicuerit marti z mars fuerit, cursu vacu-
us non applicans saturno significat q̄ milites mouebuntur contra ipsum ma-
tronizatum z venient super ipsum erecti. z propter hoc accident' et tristitie z
anxietates z forte capient euz. Tamen si mars cū hoc applicuerit saturno ipso
rum nature coniunguntur z nullus mouebitur contra eum.

Item sunt alie partes. **H**ic auctor ponit partes que exer-
centur in reuolutionibus anno-
rum mundi per quas scitur que res erunt chare z que viles. **S**ententia littere
est talis. Cum volueris scire vtrum aliqua res erit chara vel vilis multum vel
parū cōsidera partem illius rei z vide in cuius planete domo vel exaltatione
vel termino siue triplicitate cadat ipsas pars. qui planeta si fuerit cōbustus vel
retrogradus aut in aliquo loco maligno vilescit res illa z erit parui precij. **S**i
vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z maxime z in medio celi graua-
bitur res illa z erit maioris precij. z si peruenerit dñs domus illius ad locum
descensionis sue vilescit res illa. **N**oli dicere si planeta habens plures fortitu-
dines in loco partis fuerit in aliqua dignitatū suarū z maxime in sua exaltatio-
ne. aut fuerit in aliquo angulo z maxime i medio celi res illa erit chara. z s̄m
quātitate fortitudinis planete in suis dignitatibus aut in angulis vel succeden-
tibus erit quātitas caritatis. **S**i vero planeta ipse fuerit in casu a domo vel exal-
tatione sua vel fuerit in domo cadente ab angulo vilescet res illa z erit parui
precij. **A**spice s̄m aspectum fortunarū z infortunarū ad eā. s̄. partes z ad lunā z
dñm eius quis sit z qualiter aspiciat illā partē. **S**i aut fortuna z luna aspiciant
ipsam partē multiplicabitur eadem res in precio. z si aspexerint eaz in fortune
detrimentū patietur res illa z erit vilis z parui precij. **E**go dico tibi q̄ si plane-
ta hñs plures fortitudines in loco partis in reuolutione anni retrogradus fue-
rit z cū hoc fuerit in aliqua dignitatū suarum vel in angulo significat q̄ res il-
la erit chara sed nō in principio anni quādiu dñs partis est retrogradus. z qñ
ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet esse chara. **E**odē mō si planeta
dñs partis fuerit in casu z fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas
erit maxima qñ planeta incipiet esse retrogradus. **D**einde ponit protectiones
z incipit a parte tritici z dicit q̄ pars tritici accipitur a sole in martē z projicit
ab ascendente a quibus locis accipiantur z a quibus locis projiciantur patet
in littera. **E**t vt melius pateat modus ponaz exemplū de parte tritici in figura
coniunctionis precedentis introitū solis in arietem z etiā in figura reuolutio-
nis anni istius. s̄. 1331. dico q̄ parisius s̄m veritatē tabularū alfonsij in hoza cō-
iunctionis solis z lune precedentis introitum solis in arietem erit ascendens
primus gra. cancri. locus solis illa hoza erit. s̄. signa alfonsi. 56. gradus. 42. mi-
nuta. 36. scda verus locus martis fuit vnū signū. 44. gra. 17. minuta. 28. scda vi-
debo quātū est inter solem z martē subrahendo locuz solis a loco martis z in-
uento. 1. signū. 47. gra. 34. minuta. 52. scda quē numerū cōputabo ab ascenden-
te z terminatur numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. secundo. **D**einde vide-
bo quis est ibi fortior z inuenio saturnū in illo loco fortiorē quia est exaltatio

sua noīe cuius hēt ibi quattuor fortitudines. z est triplicitas sua rōne cuius hz tres fortitudines. est etiā facies sua rōne cuius hz vnā fortitudinē: hz ergo saturnus in loco partis tritici. 8. fortitudines. Post saturnū est venus qz est domus sua z hz ibi. 5. fortitudines. z iupiter hz ibi terminū. Aspiciā statū cuiuslibet istorum in figura z fm statū eorū videbo de sorte tritici. Aspiciā pmo ad saturnū quē statū ipse hz in figura: z inuento ipsū in angulo terre nō distantē ab angulo p. 4. gra significat hoc qd triticū dz esse charū nō tñ multū qz angulus nō est fortis fortior enim angulorū quātum ad hoc est mediū celi: deinde ascendens postea angulus terre z vltimo angulus occidentalis tñ quia saturnus est retro gradus z in loco suo peregrinus nulla hñs in loco suo dignitatem figi qd triticum in principio anni erit parui precij. Et qñ saturnus incipiet dirigi ascēdet precij eius z erit magis charus. hec est significatio saturni. Deinde aspiciā ad statū venis z inuento eam in domo. II sua propria domo significat hoc filr qd triticum erit aliquid tantū charum. Prospiciā etiā eandē partē in figura reuolutionis anni eiusdz. Dico quod ascendens reuolutionis secundū tabulas predictas erit quartus gradus. 15. minuta. 16. secunda libze. Distantia inter solem z martē erit. i. signū. 45. gradus. 3. minuta. 59. secunda. Cōputabo hunc numerum ab ascendente: z terminatur numerus in capricorno. 19. gra 19. minuto. 25. secūdo mars hz in loco istius partis exaltationē z triplicitatē hz ergo ibi septem fortitudines saturnus habet ibi domus z faciem: habet ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco z ipse in angulo mediū celi significat hoc qd triticum debet esse charum: sed quia mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charum donec exuerit casum suum.

CSinitur scriptū sup alhabiticum ordinatum p Joānē de saxonia in villa parisiensi. anno. 1331. Correctū partiu z medicine doctorē magistrū Bartholomeuz de altem z nusia. Impressum Venetijs per Joānē z Gregoriū de grezōijs fratres. anno natiuitatis dñi. 1503. die. 10. Augusti.

Tabula foliorum huius operis.

^a
Libellus isagogicus
De diuisione
Tabula domorum
Ubi preponuntur

^b
Differētia secunda
z alaozmes
ac mundiciam
Luna fortuna

^c
Vero natiuitas
di dixit
numeruz annorum
fridarie eius

^d
netur. CSecunda
tactant de ea:
de confirmatione
toz. 16. aquila

^e
147. gradus
ante angulum.
Facies autem
ab oriente

^f
quod diuitie
quarte domus
z planetas
hoc fuerit

^g
res intelligendum
scit estatis
bus turbationes
diametri terre

^h
tur magistrū
tem natiuitas
rum predictorū
intelligendum est.

ⁱ
nalis que
ascendens z
tertia diuisio
de dicit

f. att. ro.